

STORTINGET

Dokument 15:7

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 901-1050
10.–23. januar 2021

Innhold

901. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. standardmetodebankene ved boligbygging, besvart av finansminister.....	11
902. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bomsatsene i Kvammapakken, besvart av samferdselsminister.....	12
903. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. kartlegging av omfanget av mennesker som har dødd uten mulighet til å ha sine pårørende hos seg under pandemien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	13
904. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. grensependlere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	14
905. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. permitterte drosjesjåfører under koronapandemien, besvart av arbeids- og sosialminister	14
906. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. responstidsmålet i ambulansetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	16
907. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. karbonutslippet, besvart av samferdselsminister	17
908. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. ambulanseberedskapen i Nordland, besvart av helse- og omsorgsminister.....	18
909. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. utenlandske arbeidere som returnerer til Norge etter juleferie, besvart av helse- og omsorgsminister	19
910. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. permitteringsregelverket, besvart av arbeids- og sosialminister.....	20
911. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. polarisering, politisk løgn, bevisst agitasjon og nedbygging av demokratiske institusjoner, besvart av utenriksminister	21
912. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. regelen om obligatorisk Covid-19 test av samtlige innreisende innen 24 timer, besvart av helse- og omsorgsminister.....	22
913. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. å tilsetjast domstolleiarar i dei nye, samanslåtte domstolane, besvart av justis- og beredskapsminister	23
914. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rutekjøpordningen med kortare reisetid til naboflyplassen Stord, besvart av samferdselsminister.....	23
915. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. økonomisk krisehjelp til studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	24
916. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. avlusing, besvart av fiskeri- og sjømatminister	25
917. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), besvart av helse- og omsorgsminister	26
918. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. import av landbruksvarer, besvart av landbruks- og matminister	27
919. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. marknaden av landbruksvarer til Nore, besvart av landbruks- og matminister	28
920. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. alternativer til dumping av stein i Sørfjorden, besvart av samferdselsminister.....	28
921. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vern og beskyttelse av hav og land, besvart av klima- og miljøminister	29
922. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. underregistrering av antall individer av ulv, besvart av klima- og miljøminister.....	30
923. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. tunnelprosjektene, besvart av samferdselsminister.....	31
924. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. nasjonal sikkerhet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	32
925. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. studentboliger, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	33
926. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. grensegjengeravtalen, besvart av finansminister	34
927. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. tilskuddsordningen for vedlikehold av fylkesveger, besvart av samferdselsminister.....	35
928. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. vinterøvelsen Joint Viking 2021, besvart av helse- og omsorgsminister.....	36

929. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. politiattest for medarbeidere som har ansvar for barn og unge, besvart av barne- og familieminister	37
930. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. politimeldingen, besvart av justis- og beredskapsminister	38
931. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. vaksinestrategi, besvart av helse- og omsorgsminister	38
932. Fra stortingsrepresentant Siv Jensen, vedr. vaksinestrategi, besvart av helse- og omsorgsminister	39
933. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. nedbemanning i driftsbemanningen på Statfjord, besvart av arbeids- og sosialminister.....	40
934. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. utrede finansieringen av private barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	40
935. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. , besvart av arbeids- og sosialminister	41
936. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. overvåke konkurransesituasjonen i norsk luftfart, besvart av næringsminister.....	41
937. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. ny redningshelikopterbase i 2022, besvart av justis- og beredskapsminister.....	42
938. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. traktorer på motorveg, besvart av samferdselsminister.....	43
939. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. festivalsommeren, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	43
940. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. testing av smitte på grensen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	44
941. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. flytting av Elgå-ulven i 2019 og Elgå-ulven med Deisjø-tispa i 2021, besvart av klima- og miljøminister	45
942. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. grensepassering for arbeidspendlere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	46
943. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. styrking av IT-sikkerheten i kommuner og fylker, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	46
944. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. flerbruksfartøy, besvart av arbeids- og sosialminister.....	48
945. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. kvaliteten på tilbudet til spillavhengige, besvart av helse- og omsorgsminister	48
946. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. fødeavdelinga i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	50
947. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. støtteordningen Klimasats for kommuner og fylkeskommuner, besvart av klima- og miljøminister.....	51
948. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. endre antallet F-35 som opererer som QRA fra Evenes, besvart av forsvarsminister	51
949. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. klinisk basisutdanning (KBU) for norske legestudenter i Danmark, besvart av helse- og omsorgsminister.....	52
950. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. hurtigbåtrutene i fylkene, besvart av samferdselsminister.....	52
951. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. kontakt med israelske myndigheter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	53
952. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. salg av F-35 fra USA til De forente arabiske emirater, besvart av forsvarsminister	54
953. Fra stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad, vedr. at næringsverksemder som sel varer på nett framleis kan nytte nynorsk i si marknadsføring utan å miste treff på nettet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	55
954. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. boligsituasjonen på studiestedet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	56
955. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. importsmitte, besvart av justis- og beredskapsminister.....	57
956. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. permitterte arbeidstakere som sier opp sin stilling for å ta annet arbeid, besvart av arbeids- og sosialminister	57
957. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. kvikkleiresoner, besvart av olje- og energiminister.....	58
958. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. konsesjonsvilkårene til elva Skjoma i Narvik kommune, besvart av olje- og energiminister	59

959. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. samlokalisering av kontrollsentralene i Røyken og på Sola, besvart av samferdselsminister	60
960. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. ventetid på oppkjøring, besvart av samferdselsminister.....	61
961. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. fullriggeren Sørlandet, besvart av klima- og miljøminister	62
962. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. teaterstykket Ways of Seeing, besvart av statsminister.....	62
963. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. rusbehandlingsinstitusjoner innen fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister	63
964. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utsatte og avlyste pasientavtaler da sykehusene høynet beredskapen i mars og april i fjor under koronapandemien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
965. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. pengeoverføringer fra autoritære stater til trossamfunn i Norge, besvart av barne- og familieminister	65
966. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. husbankfinansiering for private barnehager, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	66
967. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. irakere som har oppholdstillatelse i Norge på tross av kjent identitetstvil, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	67
968. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. situasjonen for flyktingene på Lesvos og i Bosnia, besvart av utenriksminister	67
969. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. nedleggelse av Drammen fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	69
970. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. nedbygging av Stavanger kontrollsentral, besvart av samferdselsminister.....	69
971. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kjøpet av flyruter i Noreg, besvart av samferdselsminister	70
972. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Fykantrappa, besvart av næringsminister	71
973. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. MS-pasienter og tilgang til medisiner, besvart av helse- og omsorgsminister.....	72
974. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. kameraovervåking på slakterier, besvart av landbruks- og matminister	73
975. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Deisjø-paret, besvart av klima- og miljøminister	74
976. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. opptaksområdet til psykisk helsevern og TSB på Nye Aker sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	74
977. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. støtteordning for idrettslag, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	76
978. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. kontantstøtte i Oslo, besvart av arbeids- og sosialminister.....	77
979. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. god informasjon på flere språk i tilknytning til regjeringens korona-pressekonferanser, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	78
980. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. Statsbygg og KDI leter etter ny tomt for Oslo Fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	79
981. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. mottakere av AAP, besvart av arbeids- og sosialminister	80
982. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. over- og underrepresentasjon på smittetall, besvart av helse- og omsorgsminister	80
983. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. spredning av korona i innvanderbefolkningen, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	81
984. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. over- og underrepresentasjon på koronarelaterte sykehusinnleggelser, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
985. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. forutsigbarhet for konsertarrangører og andre, for eksempel med et veikart for gjenåpning, besvart av kultur- og likestillingsminister	83
986. Fra stortingsrepresentant Stefan Heggelund, vedr. at Statsbygg forhindrer utnyttelse av privateid næringseiendom på Magnormoen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	84
987. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. klagen på NVEs avslag på søknad om utsatt frist for idriftsetting av Faurefjellet vindkraftverk og Gilja vindkraftverk, besvart av olje- og energiminister	85

988. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. Deisjø-paret (ulvene som ble flyttet til Østfold), besvart av klima- og miljøminister	86
989. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. å gjøre tilpasninger slik at Borg Bingo og lignende bedrifter kan motta nødvendig kompensasjon, besvart av næringsminister	86
990. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. om Sonja Victorias Stiftelse og andre brukerorganisasjoner vil bli invitert når helseforetakene skal bygge nye sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	87
991. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. anslag over klimaavtrykk (totale CO2-utslipp) på studentmobilitet til og fra Norge for 2019, besvart av samferdselsminister	88
992. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. plan for gjenåpning av kulturlivet og gjennomføring av større arrangement innen kultur og idrett, besvart av kultur- og likestillingsminister	89
993. Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. utbygging av Hålogalandsveien, besvart av samferdselsminister	90
994. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. institusjonsbarnevernet, besvart av barne- og familieminister	90
995. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. kvalifiserte vaksinatører i apotekene, besvart av helse- og omsorgsminister	91
996. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. morsmelkerstatning i butikkenes bonusprogram, besvart av helse- og omsorgsminister	92
997. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. reiseselskaper som har behov for å stille reisegarantier, besvart av næringsminister	93
998. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. lønnsopplysninger i fag som har allmenngjort tariffavtale, besvart av arbeids- og sosialminister	94
999. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. prosjektene som står med bevilgning i første seksårsperiode i vedlegg 1, 2 og 3 i Nasjonal Transportplan 2018-2029, besvart av samferdselsminister	95
1000. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. bygge nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsminister	96
1001. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. situasjonen for kinoene, besvart av finansminister	97
1002. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. lån og stipend til utenlandske studenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	98
1003. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. endrede reisemønstre som følge av Korona, besvart av samferdselsminister	103
1004. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. registrering av droneiere, besvart av samferdselsminister ..	103
1005. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. praksis der utøvere ikke får utbetalt honorar dersom et arrangement må avlyses grunnet pandemiltak, besvart av kultur- og likestillingsminister	105
1006. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. reglene for trekk i stønad for registrert arbeidssøker på Nav, besvart av arbeids- og sosialminister	106
1007. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. vedlikehold av gamlebyen i Fredrikstads fredede voldporter, besvart av forsvarsminister	107
1008. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. byggingen av fornybar industri og flere arbeidsplasser på Braskereidfoss, besvart av næringsminister	108
1009. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. at nettplattformer skal fjerne terrorrelatert innhold, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	109
1010. Fra vararepresentant Olav Urbø, vedr. grunnen til at Kulturrådet nå legger opp til at aktører i det frie feltet ikke kan bruke de ordinære tilskuddsmidlene til å utbetale avtalte honorarer ved eventuelle avlysninger og utsettelse, besvart av kultur- og likestillingsminister	110
1011. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. behandling av voksne SMA-syke med medisinen Spinraza, besvart av helse- og omsorgsminister	111
1012. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. henting av ulv med andre gener, besvart av klima- og miljøminister	112
1013. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. dispensasjonsadgangen etter førerkortregelverket, besvart av samferdselsminister	112

1014. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. ny finansieringsmodell for Askøy kommune, besvart av helse- og omsorgsminister	113
1015. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. prøveprosjektet der helsesykepleiere skal kunne henvise til Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP), besvart av helse- og omsorgsminister	114
1016. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. testing på grensen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	115
1017. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. kompensasjon for merutgifter knyttet til koronasituasjonen for private omsorgsvirksomheter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	116
1018. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. smittevern, besvart av helse- og omsorgsminister	117
1019. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. trygge rammer for fosterhjem, besvart av barne- og familieminister.....	118
1020. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. lokalbestemmelsesrett over forvaltning av strandsoner, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	118
1021. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. Rygge flyplass, besvart av forsvarsminister.....	119
1022. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. helseforetaket Møre og Romsdal og tilførte ressurser, besvart av helse- og omsorgsminister	120
1023. Fra vararepresentant Olav Urbø, vedr. utfasingen av kobbernett, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	121
1024. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. den ideelle andelen av institusjonsplassene, besvart av barne- og familieminister	122
1025. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. pasienter som er påført irreversible skader, besvart av helse- og omsorgsminister.....	123
1026. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. pasienter ved sykehuset Telemark, besvart av helse- og omsorgsminister.....	124
1027. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. 50 flyktninger fra Moria leiren, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	125
1028. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. metaller, særlig bly og kobber, i grunnen på norske skytebaner, besvart av klima- og miljøminister.....	126
1029. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. jenter med minoritetsbakgrunn og deltakelse i organisert idrett, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	126
1030. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. en miljøskandale på Borge i Fredrikstad, besvart av klima- og miljøminister.....	127
1031. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. å sikre idretten gjennom pandemien uten alvorlig frafall, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	128
1032. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. Fosen Vind, besvart av olje- og energiminister	128
1033. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. NAVs praksis ved samværs sabotasje, besvart av barne- og familieminister.....	129
1034. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. Sri Lanka, besvart av utenriksminister	131
1035. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. norske kvinner som er rammet av lipødem, besvart av helse- og omsorgsminister	132
1036. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. F-35, besvart av forsvarsminister	133
1037. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. vurderingene bak hvilke togtilbud som skal inkluderes i tilleggsavtalene, besvart av samferdselsminister	134
1038. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. støtteordning innenfor statsstøttereguleringen for å "redde" togoperatørene, besvart av samferdselsminister	135
1039. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasienttransport, besvart av helse- og omsorgsminister	136
1040. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forholdene ved føde- og gynekologisk avdeling i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	137
1041. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. tilsyn Finanstilsynet har utført på standardbanker (ikke IRB-banker) per år siden 2000, besvart av finansminister.....	137
1042. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. jesidier som ble utsatt for folkemord av IS, besvart av justis- og beredskapsminister	138

1043. Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. handlingsrommet i Bankpakke 2-regelverket, besvart av finansminister.....	139
1044. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. krav om fossilfri eller utslippsfri bygge- og anleggsplass for det nye regjeringskvartalet, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	140
1045. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. CO2-utslipp, besvart av klima- og miljøminister.....	141
1046. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. retningslinjer for utdeling fra norske banker, besvart av finansminister.....	142
1047. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. prioritere søknadene om statsborgerskap, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	143
1048. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. forvaltnings- og oppsynsstillinger i de ulike nasjonalparkene og landskapsvernområdene, besvart av klima- og miljøminister	144
1049. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. antall unge arbeidsledige i Norge, besvart av arbeids- og sosialminister	144
1050. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. rovviltpolitikken, besvart av landbruks- og matminister.....	145

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (901 - 1050) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Andersen, Karin (SV)	967, 968, 983, 1042, 1047
Bastholm, Une (MDG)	947, 1044
Bjørndal, Fredric Hølen (A)	946
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	904, 955, 989, 1016
Borch, Sandra (Sp)	937
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1014, 1025
Christensen, Jette F. (A)	911
Christoffersen, Lise (A)	1018
Eide, Petter (SV)	980
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	982, 984
Fagerås, Mona (SV)	915
Fasteraune, Bengt (Sp)	1003, 1004
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	916, 1037, 1038
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	901, 905, 1046
Grande, Arild (A)	956
Grimstad, Carl-Erik (V)	953
Grung, Ruth (A)	987
Haltbrekken, Lars (SV)	921, 957, 958, 1027, 1028
Hansen, Øystein Langholm (A)	936, 959, 1021
Hansen, Svein Roald (A)	1007
Heggelund, Stefan (H)	986
Henriksen, Kari (A)	961, 994, 1019, 1029
Hjemdal, Silje (FrP)	929, 985, 1033
Hoksrud, Bård (FrP)	1013, 1039
Jensen, Siv (FrP)	931, 932
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1034
Kjerkol, Ingvild (A)	912, 940, 1035
Klinge, Jenny (Sp)	913, 930
Knutsen, Eigil (A)	1041, 1043
Lauvås, Stein Erik (A)	942, 943
Leirtrø, Kirsti (A)	927, 960, 999, 1032
Lerbrekk, Solfrid (SV)	933, 935, 981, 1006
Liadal, Hege Haukeland (A)	995
Limi, Hans Andreas (FrP)	966, 1017
Listhaug, Sylvi (FrP)	909, 951, 996, 1000
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	998
Lyngedal, Åsunn (A)	928, 993
Lysbakken, Audun (SV)	920
Mehl, Emilie Enger (Sp)	926, 941, 1011
Moflag, Tuva (A)	903, 973
Mossleth, Siv (Sp)	908, 972, 1048
Moxnes, Bjørnar (R)	950, 952, 1036, 1040
Myhrvold, Ole André (Sp)	922, 975, 988, 1012

Myrli, Sverre (A)	938
Mørland, Tellef Inge (A)	949, 963, 997, 1015
Navarsete, Liv Signe (Sp)	918, 919
Njåstad, Helge André (FrP)	902, 914, 1020
Nordlund, Willfred (Sp)	948
Nævra, Arne (SV)	907, 923, 974
Pollestad, Geir (Sp)	970, 971, 1050
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1008, 1049
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	945
Solberg, Torstein Tvedt (A)	944
Steffensen, Roy (FrP)	924, 925, 991, 1045
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	976, 977, 978
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	934, 954, 1002
Toppe, Kjersti (Sp)	906, 964
Trettebergstuen, Anette (A)	939, 992, 1001, 1031
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	965, 1009
Urbø, Olav (Sp)	1010, 1023
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	910
Vågslid, Lene (A)	979, 1026
Wilkinson, Nicholas (SV)	917, 990, 1022
Øvstegård, Freddy André (SV)	962, 1005, 1024, 1030
Aasen-Svensrud, Maria (A)	969

STORTINGET

Dokument 15:7

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 901

Innlevert 8. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 14. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Mener statsråden at kravet til økt egenkapital for standardmetodebankene ved boligbygging slik det er utformet av Finanstilsynet er fornuftig; mener statsråden at EU-regelverk (CRR) gir handlingsrom til å utforme egenkapitalkravet på en annen måte; vil statsråden ta initiativ overfor Finanstilsynet til å utnytte et slikt handlingsrom, og vil statsråden dersom EU-regelverket ikke gir handlingsrom til endring av Finanstilsynets fortolkning, ta initiativ opp mot den revisjonen av regelverket som EU er i gang med for at dette endres?

BEGRUNNELSE:

Finanstilsynet publiserte 10. desember 2020 rundskriv 5/2020 om engasjementer som skal klassifiseres som høyrisiko. I rundskrivet beskrives hvilke av bankenes engasjementer som skal klassifiseres som høyrisiko og ha en risikovekt på 150 prosent. Regelverket er del av EUs kapitalkravsforordning (CRR) som trådte i kraft i norsk rett ved utgangen av 2019.

Finanstilsynets fortolkning vil medføre at standardmetodebankene må stille 50 prosent mer egenkapital ved utlån til boligbygging. Flere banker, boligselskaper og organisasjoner har uttalt seg sterkt kritiske og påpekt at de skjerpede kravene vil gjøre det betraktelig dyrere for de mindre bankene (standardmetodebankene) å yte lån til boligbygging. Dette er noe som særlig vil gå ut over boligbygging i distriktene, da dette gjerne finansieres av mindre og lokale banker.

Et viktig spørsmål ved vurderingen av det nasjonale handlingsrommet er definisjonen av hva som er en ugjenkallelig avtale. Den europeiske banktilsynsmyndigheten, EBA, har ved sin tolkning av regelverket uttalt at et lån til en utbygger av et eiendomsprosjekt, hvor avtaler med fremtidige mulige eiere av eiendommen er signert, men ikke er ugjenkallelige, skal klassifiseres som høyrisiko. Finanstilsynet har i sin vurdering lagt til grunn at ferdigattest for eiendommer som utbygges er et skjæringspunkt for vurdering av om lånefinansieringen er høyrisiko eller ikke. Den vurderingen er ikke finansnæringen enig i, som mener at inngåtte kjøpekontrakter er bindende også før ferdigattest foreligger.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 813, avgitt 7. januar til stortingsrepresentant Ingrid Heggø om samme tema. Jeg pekte i dette svaret på at kapitalkravsregelverket CRR/CRD IV er et felleseuropeisk regelverk, som trådte i kraft i Norge 31. desember 2019. Kapitalkravsforordningen CRR har omfattende regler bl.a. om hvor mye egenkapital bankene må ha bak forskjellige typer utlån. På bakgrunn av en henvendelse fra Finans Norge ga Finanstilsynet i et rundskriv 10. desember 2020 veiledning til bankene om hvordan enkelte av bestemmelsene i forordningen skal forstås. Siden regelverket er felleseuropeisk, tok Finanstilsynet utgangspunkt i uttalelser fra Den europeiske banktilsynsmyndigheten, EBA.

Finanstilsynets rundskriv synliggjør at gjennomføringen av kapitalkravsforordningen kan innebære en innstramming sammenlignet med de norske reglene som

gjaldt frem til 31. desember 2019. Enkeltbanker og Finans Norge har i ulike kanaler kommentert Finanstilsynets rundskriv, og Finansdepartementet har i et brev 17. desember 2020 bedt Finanstilsynet besvare kommentarene og i den utstrekning det er nødvendig og hensiktsmessig hente inn informasjon fra og holde kontakt med næringen. Slik jeg uttalte i svaret til representant Heggø, legger jeg til grunn at Finanstilsynet gjennomgår næringens kommentarer til rundskrivet, og ser på mulighetene for å nyansere anvendelsen av regelverket.

Departementet har for øvrig pekt på mulighetene for eventuelle reduksjoner i de bankspesifikke pilar 2-kravene, gitt at oppfølging av rundskrivet medfører vesentlige skjerpelser i de samlede kapitalkravene for enkelt-

banker, siden de samlede kapitalkravene skal gjenspeile den samlede risikoen som bankene står overfor. I tillegg har Baselkomiteen foreslått at nye regler om behandling av utlån til utbyggingsprosjekter skal innføres i Europa fra 1. januar 2023. Komiteen har bl.a. foreslått at det skal være opp til nasjonale myndigheter å fastsette krav til forhåndssalg, egenkapitalandel mv., slik at hele utlånet kan risikovektes med 100 pst., noe det ikke er adgang til i dag. Med nye regler kan kravene bli lavere hvis risikoen er redusert som følge av f.eks. betydelig forhåndssalg og høy egenkapitalandel. Jeg støtter at Baselkomiteens forslag gjennomføres som nye regler i EU/EØS, slik at de kan gjelde også i Norge.

SPØRSMÅL NR. 902

Innlevert 8. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 15. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når vil statsråden sørge for at bomsatsene i Kvammapakken reduseres, i tråd med enigheten mellom FrP og regjeringen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av nysalderingen av budsjettet for 2020 fikk FrP gjennomslag for å bevilge 138,5 mill. til sletting av bompengegjeld for Kvammapakken i Vestland. Dette er et tiltak både folk flest og næringsliv ser fram til å kunne bruke veiene med mindre bompengebelastning.

Svar:

Departementet har i brev av 21. desember 2020 «Supplerende tildelingsbrev nr. 19 – nysalderingen 2020 og finansiering av E39 Lønset – Hjelset» økt bevilgningen til Post 73 Tilskudd for reduserte bompengetakster utenfor de største byområder med ytterligere 277 mill. kr. Dette omfatter et tilskudd på 138,5 mill. kr til prosjektet Kvammapakken. Her bes Staten vegvesen om å starte nødvendige forberedelser slik at takstene kan settes ned så raskt som mulig i 2021.

Staten vegvesen v/Vegdirektoratet som tilskuddsforvalter, sendte i brev av 13. januar 2021 tilbud om tilskudd på 138,5 mill. kr til bompengeselskapet Ferde AS

for gjeldsreduksjon og permanent takstreduksjon. En forutsetning for utbetaling av tilskuddet er tilslutning fra lånegarantisten (fylkeskommunen). Det må dermed utarbeides et saksdokument fra bompengeselskapet til sin garantist hvor man fremlegger de økonomiske forutsetningene man legger til grunn for å oppfylle kravene til utbetaling av tilskuddsmidlene.

Takstreduksjon vil bli gjennomført så snart fylkeskommunen har gitt sin tilslutning til reduserte takster.

SPØRSMÅL NR. 903**Innlevert 9. januar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 21. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil helseministeren kartlegge omfanget av mennesker som har dødd uten mulighet til å ha sine pårørende hos seg under pandemien, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at vi unngår dette fremover?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av palliasjonsmeldingen i høst, vedtok Stortinget følgende en handlingsplan for palliasjon, som blant annet skulle inneholde følgende:

«- at ingen som mottar hjelp fra helsetjenesten – i den grad det er mulig – skal dø alene eller være alene i livets slutfase. Dette målet gjelder også i pandemier og tilsvarende kriser.»

I Bergens Tidende lørdag 9. januar kunne vi lese om en eldre kvinne som døde alene uten de pårørende rundt seg, og med svært begrenset mulighet til å være sammen med sine barn og ektefelle i den siste tiden. Artikkelen peker også på at det ikke finnes noe samlet oversikt over omfanget av mennesker som har dødd i isolasjon under pandemien.

Svar:

Helse- og omsorgstjenesten har ansvar for å legge til rette for at alvorlig syke og døende og deres pårørende opplever at de blir ivaretatt i livets siste fase. For å bidra til å styrke lindrende behandling og omsorg og sikre en helhetlig ivaretagelse av menneske i livets slutfase, har regjeringen lagt fram Meld. St. 24 (2019 – 2020) Lindrende behandling og omsorg. Vi skal alle dø en dag, men alle andre dager skal vi leve. Meldingen inneholder en rekke satsinger og tiltak som skal bidra til å styrke kompetansen og kvaliteten i tjenestetilbudet, slik at alvorlig syke og døende og deres pårørende opplever å bli ivaretatt i livets siste fase. Retningen som stortingsmeldingen tegner opp for palliasjonsfeltet har gyldighet også under ekstraordinære situasjoner som oppstår, som under pandemier og andre kriser. Regjeringen har også nylig lagt frem en pårørende-strategi og handlingsplan, Vi de pårørende, som skal bidra til en god og helhetlig ivaretagelse av pårørende.

Det er en særlig krevende situasjon helse- og omsorgstjenesten står i, den skal både ivareta smittevern-tiltak, følge opp syke og gi forsvarlige tjenester. Stengte eller reduserte tjenester har medført belastninger, både for pasientene og pårørende. Jeg har stor forståelse for at mange pårørende synes det er svært vanskelig å oppleve restriksjoner fra helse- og omsorgsinstitusjoner når de

skal besøke slektninger som har kort tid igjen å leve. Uansett smittesituasjon så skal pårørende få være sammen med sine nærmeste på dødsleiet. Det viktigste er åpen dialog med de det gjelder for å finne gode løsninger sammen.

Det er fortløpende tatt flere grep for å redusere de negative konsekvensene av smitteverntiltakene og legge til rette for besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner. Faglige råd og anbefalinger har kontinuerlig blitt oppdatert og tydeliggjort. I Helsedirektoratets Prioriteringsråd til sykehjem og hjemmebaserte tjenester fremgår det at for døende pasienter i sykehjem bør det - gjennom anbefalte smitteverntiltak og innenfor rammen av forsvarlig smittevern ved institusjonen – lettes på besøksrestriksjonene slik at pårørende får være tilstede i livets slutfase. Videre følger det av Helsedirektoratets anbefaling om besøk i helse- og omsorgsinstitusjoner at det er særlig viktig å legge til rette for besøk for pårørende til kritisk syke eller døende, pasienter med langvarige opphold i institusjon, når pasient eller pårørende er barn eller for en partner forbindelse med fødsel og barselstid.

Det er kommunene og spesialisthelsetjenesten som har ansvar for å yte gode tjenester og finne gode løsninger som sikrer at alvorlig syke ikke dør i isolasjon. Det innebærer at det er sykehusene og kommunene som sammen med de pårørende må finne fram til en god løsning slik at de pårørende får være mest mulig sammen med sine kjære den siste levetiden. Det innebærer også at kommunene og spesialisthelsetjenesten må ha oversikt over brukeres, pasienters og pårørendes behov og hvordan tjenestetilbudet ved livets slutt ytes for å dekke den enkeltes behov i tråd med regelverk og retningslinjer. Kommuner og helseforetak har også ansvar for å evaluere og korrigere tjenestene.

Regjeringen har oppnevnt Koronakommisjonen, som er en uavhengig kommisjon, for å få en grundig og helhetlig gjennomgang og evaluering av myndighetenes håndtering av Covid – 19 pandemien. Kommisjonen skal blant annet se på myndighetenes beredskap og planverk for pandemier både på nasjonalt og kommunalt nivå, sett hen til tidligere pandemier og scenarioer.

Gjennom faglige råd og veiledning, samt tiltakene i Meld. St. 24 (2019 – 2020) Lindrende behandling og omsorg, vil regjeringen bidra til å ivareta alvorlig syke og døende og deres pårørende, og legge til rette for at færre mennesker dør alene i fremtiden. Regjeringen vurderer videre løpende behovet for nye og endrede tiltak i tråd med utviklingen av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 904**Innlevert 9. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 13. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvis presset ved grenseovergangen blir vedvarende, vil statsråden vurdere tiltak for å minske belastningen for grensependlere, eksempelvis åpne den gamle Svinesundbrua for grensependlere?

BEGRUNNELSE:

Ved Svinesund rapporteres det om store køer ved grenseovergangen. Grensependlere forteller at de sitter over tre timer i kø. Årsaken skal være at arbeidsinnvandrere som ikke har gjort den elektroniske innreiseregistreringen før de kommer til Svinesund. Svært lang kø vil være en stor belastning i hverdagen for grensependlere.

Svar:

Ut fra en bekymring for økt importsmitte besluttet regjeringen en begrensning i antall steder der landegrensen mellom Norge og Sverige og mellom Norge og Finland lovlig kan passeres. Utenfor de åpne grenseovergangsstedene er det ulovlig og straffbart å passere grensen, med unntak for fire grupper. Disse fire unntaksgruppene har rett til å passere grensen også utenfor de åpne grenseover-

gangsstedene. Dette er varetransport, reisende med samfunnskritiske funksjoner, samiske næringsdrivende og personer med særskilt familiære behov. For å sikre denne retten, er det bare et fåtall veier som det vil være mulig å stenge fysisk – i disse tilfellene finnes det alternative grenseovergangssteder i nærheten. De lokasjonene der andre mulige grenseovergangssteder ikke er gitt, kan sikres med vakthold eller skilting og stikkprøvekontroller.

Politiet har vurdert eventuell åpning av grenseovergangen på FV118 (Gamle Svinesund) for de fire ovenfor nevnte unntaksgruppene. Dette vil imidlertid være så vidt ressurs-krevende at det ansees mer hensiktsmessig å benytte disse ressursene til grensekontroll på de åpne grenseovergangsstedene.

Jeg har fått opplyst at køene er i ferd med å reduseres, og håper trafikkbildet vil normaliseres i løpet av noe tid. Noe kødannelse må vi imidlertid vente i perioder med stor trafikk.

Smittevern er høyeste prioritet, og indre grensekontroll vil kunne føre til ulemper for de reisende. De reisende kan imidlertid selv bidra til å redusere ulempene blant annet ved å ha fylt ut innreiseregistreringsskjemaene korrekt og på forhånd.

SPØRSMÅL NR. 905**Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 21. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Mener statsråden det er rimelig at delvis permitterte drosjesjåfører under koronapandemien på meldekortet skal føre alle timer man er på vakt, også alle timene man venter på oppdrag, vil statsråden ta initiativ til endring av reglene slik at man eksempelvis registrerer den tid man faktisk har hatt oppdrag og/eller beregner ut fra den omsetning man har hatt på vekten, hvordan vurderer statsråden reglene for de som er tilsluttet sentral vs de som ikke er det, og vil statsråden ta initiativ til endring på dette?

BEGRUNNELSE:

Svært mange drosjesjåfører er hardt rammet av koronapandemien og er helt eller delvis permittert. I følge NAVs hjemmesider, sist oppdatert 7. januar i år, gjelder følgende for drosjesjåfører ved utfylling av meldekort:

«Er du drosjesjåfører skal du føre opp den tiden som inngår i vekten. Den tiden du bruker på å vente på oppdrag er en del av vekten.»

Dette medfører at delvis permitterte drosjesjåfører kan tape store summer på å forsøke å jobbe. Spesielt vil

dette gjelde for drosjesjåfører som jobber på tider av døgnnet og på steder der det er få kunder. Mange opplever at det er veldig lite kjøring og at man kan stå timevis og vente før man får en tur. Det fremstår svært urimelig at drosjesjåfører som ønsker å jobbe mest mulig istedenfor å være passiv mottaker av dagpenger, skal tape økonomisk på dette.

NAV angir videre egne regler for drosjesjåfører som ikke er tilsluttet sentral:

«Er du som drosjesjåfør ikke tilsluttet drosjesentral, men har bilen parkert ved din bolig, så skal 1/5 av den tiden bilen er disponibel føres opp på meldekortet. I tillegg skal kjørte timer som overstiger 5 timer føres opp. Eksempel: dersom du har hatt bilen til disposisjon i ett døgn og i løpet av vaktet kjørt 6 timer, så skal du føre 6 timer på meldekortet.»

Svar:

Formålet med dagpengeordningen er å kompensere det inntektstapet som oppstår som følge av at arbeidstiden har blitt redusert, samtidig som at stønadsmottakeren skal søke arbeid og være disponibel for arbeidsmarkedet. Et sentralt vilkår for rett til dagpenger er derfor at man må være reell arbeidssøker, jf. folketrygdloven § 4-5. For å anses som reell arbeidssøker må man som hovedregel være i stand til og villig til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane, hvor som helst i Norge og uavhengig av om det er på heltid eller deltid. Dette innebærer et krav om at stønadsmottaker må være disponibel for arbeidsmarkedet.

Dagpengemottakere som tar arbeid får avkortet dagpengeutbetalingen mot alle arbeidede timer, både i lønnet og i ulønnet arbeid. Dagpengene avkortes time for time mot tidligere ("vanlig") arbeidstid. Arbeider man mer enn 50 prosent av tidligere arbeidstid i en meldeperiode (14 dager), faller ytelsen helt bort i denne perioden, jf. folketrygdloven § 4-13 andre ledd.

At dagpengene avkortes på bakgrunn av arbeidede timer, har en sammenheng med at ytelsen skal kompensere for inntektstap som følger av at arbeidstiden er redusert. Dessuten følger det også av forutsetningen om å være reell arbeidssøker, det vil si fullt ut disponibel for arbeidsmarkedet, at enhver aktivitet som innebærer at denne forutsetningen ikke er oppfylt, skal føre til avkortning av dagpengene. Derfor fører også ulønnet arbeid til at dagpengeutbetalingen reduseres.

Det er med andre ord ikke slik at dagpengene avkortes krone for krone mot inntekten, men etter den tiden som har medgått til arbeidet. Alle timer, både med lønnet og ulønnet arbeid, vil dermed føre til reduksjon i utbetaling av dagpenger. En konsekvens av dette vil være at arbeid som er lavt lønnet i forhold til den tid som nyttes, vil kunne redusere ytelsen med et større beløp enn arbeidsinntekten. Inntekt fra arbeidet kan således sammen med den reduserte ytelsen, gi et økonomisk tap.

Jeg er kjent med at prinsippet om at dagpengene avkortes mot all arbeidet tid, kan slå uheldig ut. Blant annet har Sysselsettingsutvalgets ekspertgruppe i sin rapport NOU 2019:7 Arbeid og inntektssikring – Tiltak for økt sysselsetting, pekt på at det kan være grunn for å se på avkortningsreglene i dagpengeordningen. I tillegg til der arbeidet er svært lavt lønnet eller ulønnet, vil dette også gjelde for arbeid i næringer der arbeidstaker kun lønnes for deler av sin arbeidstid, slik som for eksempel i drosjenæringen. I slike tilfeller vil reglene for avkortning av dagpenger gi svakere insentiver til å ta eller beholde deltidsarbeid. Arbeids- og velferdsetaten har utarbeidet retningslinjer for hvordan yrkesgrupper med ulike vaktordninger skal beregne arbeidstiden, slik at avkortningen på best mulig måte gjenspeiler deres reelle disponibilitet.

I og med at det å være reell arbeidssøker er et helt grunnleggende vilkår for å kunne få dagpenger, er det grunn til å være tilbakeholden med å gi regler som gir helt unntak fra prinsippet om at også ulønnet arbeid fører til reduksjon i utbetaling av dagpenger. Det å skulle særbehandle personer som arbeider i bestemte bransjer innenfor en generell stønadsordning for arbeidsløse, er heller ikke uproblematisk.

Stortinget har i anmodningsvedtak nr. 26 bedt regjeringen om å gi nettopp et slikt unntak som særbehandler delvis permitterte drosjesjåfører. Dette behandles nå i departementet, som vil se nærmere hvordan dette skal følges opp i samråd med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Det arbeides også med en helhetlig gjennomgang av avkortningsreglene for å vurdere mulige alternativer som kan gi bedre insentiver til å ta arbeid enn dagens regler. Om denne gjennomgangen vil resultere i større eller mindre regelverksendringer, og når det eventuelt ville kunne være mulig å legge frem lovforslag knyttet til dette, er det foreløpig for tidlig å si noe om.

SPØRSMÅL NR. 906**Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Støtter statsråden Helsedirektoratets nye målemetode for responstidsmålet i ambulansetjenesten, og erkjenner han at endringen innebærer at helsemyndighetene senker kravene til ambulanseberedskap?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har sluttet seg til veiledende responstidskrav for ambulansetjenesten, om at 90 prosent av befolkningen skal nås med ambulanse innen 12 minutter i sentrale strøk og 25 minutter i spredtbygde strøk (Stortingsmelding nr. 43 (1999–2000)).

Helsedirektoratet rapporterte til og med 2017 hvorvidt denne målsettingen ble innfridd på kommunenivå. Tallene for 2017 viser at i det store flertallet av norske kommuner ankom ikke ambulansen hendelsesstedet innen de anbefalte responstidene i 90 prosent av utrykningene.

I Adresseavisen 6. januar 2021 kommer det frem at Helsedirektoratet nå endrer målemetoden for responstid i ambulansetjenesten. Snarere enn å måle hvorvidt responstidene oppfylles i 90 prosent av utrykningene på kommunenivå, skal det oppgis om responstidene oppfylles i halvparten av utrykningene.

Spørsmålsstilleren oppfatter at det har vært et tydelig og uttalt mål for helsetjenesten at ambulansetjenesten skal innfri responstidene. Når den seneste tilgjengelige statistikken viser at man over hele landet har problemer med å oppfylle responstidsmålet, ville det vært naturlig at regjeringen og helsemyndighetene fremmet tiltak for å høyne ambulanseberedskapen. Med den nye målemetoden ser vi tvert imot at helsemyndighetene lempet på kravene til ambulansetjenestens responstid.

Endringen innebærer også at vi vil få mindre kunnskap om ulikheter i responstiden mellom sentrale og perifere strøk, og at responstiden vil fremstå kunstig lav i de områdene hvor ambulanseberedskapen allerede er dårligst. Dette er særlig bekymringsfullt i lys av at flere av landets helseforetak vurderer eller planlegger kutt i ambulanseberedskapen i spredtbygde områder.

Svar:

Helsedirektoratet har siden 2012 hatt et lovpålagt ansvar for å utvikle, formidle og vedlikeholde nasjonale kvalitetsindikatorer. Utviklingen av indikatorer skjer i nært

samarbeid med fagmiljø i helsesektoren, registermiljø, fagorganisasjoner og brukerrepresentanter.

Nasjonale kvalitetsindikatorer brukes til kvalitetsforbedring i tjenesten, og de skal gi politisk ledelse, myndigheter og ledere på alle nivå et godt grunnlag for planlegging og styring. Kvalitetsindikatorerne skal også gi pasienter, brukere og pårørende informasjon om kvalitet og variasjon i tjenestetilbudet.

I NOU 2015:17 Først og fremst ble det anbefalt at responstid for ambulansetjenesten ble en nasjonal kvalitetsindikator. Helsedirektoratet utviklet og publiserte i 2016 en nasjonal kvalitetsindikator som viser andelen akutte hendelser hvor ambulansen er fremme innen de veiledende responstidene. Tiden måles fra et anrop til medisinsk nødtelefon 113 begynner å ringe i akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK-sentralen) til første ambulanse er på hendelsesstedet. I tillegg vises 90-persentilet som sier at i 90 prosent av hendelsene er ambulansen fremme innen dette antallet minutter.

Indikatoren har vært publisert på kommunenivå hvor kommunene enten har vært definert som tettbygde eller grisgrendte kommuner. Som følge av begrensinger i datagrunnlaget har det ikke vært mulig å differensiere mellom tettbygde og grisgrendte områder innad i kommunene. Helsedirektoratet opplyser at indikatoren har fått mye oppmerksomhet, og at det er rettet kritikk mot både datagrunnlaget og måten denne indikatoren er framstilt på. Indikatoren er nå under revisjon mens datagrunnlaget og måten data samles inn på gjennomgår nødvendig forbedring og kvalitetskontroll.

Som representanten Toppe skriver, ble de veiledende målene for responstid innført da fylkeskommunene hadde ansvaret for planlegging, utbygging og drift av ambulansetjenesten. Ambulanseområdene følger ikke lengre fylkesnivåene, men som hovedregel AMK-sentralenes opptaksområder. Helsedirektoratet opplyser at de veiledende målene i sin tid ikke var ment publisert på kommunenivå, men at det samtidig er stor oppmerksomhet knyttet til tilgangen til helsetjenester på kommunenivå. Ut fra en samlet vurdering, foreslår Helsedirektoratet å publisere den nasjonale kvalitetsindikatoren innenfor de enkelte AMK-områdene. Indikatoren vil vise andel akutte hendelser i tettbygd strøk hvor ambulansen er framme innen 12 minutter og andel akutte hendelser i grisgrendt strøk hvor ambulansen er framme innen 25 minutter.

Helsedirektoratet opplyser videre at de legger opp til å vise median responstid på kommunenivå. Begrunnelsen for å bruke median i stedet for 90 persentil, er at

90-persentil i liten grad egner seg på små datasett, og at små variasjoner gir store tilfeldige utslag. Målenivå for responstid er også drøftet i tidligere utredninger, som slår fast at 90-persentilkravet brukt på kommunenivå er uhen-siktsmessig. Fra andre land er median responstid en foret-rukket måte å uttrykke indikatorer knyttet til responstid for ambulansetjenesten på, ifølge Helsedirektoratet.

Det er fortsatt de veiledende målene fra St.meld. nr. 43 (1999-2000) Om akuttmedisinsk beredskap som gjelder, og Helsedirektoratets foreslåtte endringer handler ikke

om å senke kravene til ambulansberedskap. Jeg mener det viktigste er at indikatoren innrettes på en hensikts-messig måte slik at tjenesten kan bruke resultatene til forbedring og offentligheten kan få god informasjon om responstid. Helsedirektoratets forslag og vurderinger er sendt på høring, og endelig innretning må hensynta inn-spill som kommer gjennom høringen.

Jeg vil understreke at vi har en desentralisert ambu-lansestruktur med en godt utbygget ambulansetjeneste. Det skal vi også ha i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 907

Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 15. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I klimameldinga henviser regjeringa til SVV sin Hånd-bok V712 når det gjelder samfunnsøkonomisk analys-er. «Klimagassutsleppa frå det direkte arealbeslaget ved samferdselstiltaket (til dømes det arealet som går med til å byggje ein ny veg) inngår i dei prissette konsekvensane i analysen», står det. Det er antatt kvotepris for utslipp over tid som benyttes.

Kan statsråden opplyse om hvordan karbonutslippet konkret prissettes for et veiprosjekt, og syns han nåværen-de metodikk er tilfredstillende?

BEGRUNNELSE:

Det står i klimameldinga følgende under pkt. 4.5.7 Stat-lege samferdselsprosjekt:

«Statens vegvesen har utvikla ein metode og ei handbok for konsekvensanalysar (Håndbok V712 Konsekvensanalys-er). Ein samfunnsøkonomisk analyse består av prissette og ikkje-prissette konsekvensar. Klimagassutsleppa frå det direkte arealbeslaget ved samferdselstiltaket (til dømes det arealet som går med til å byggje ein ny veg) inngår i dei prissette konsekven-sane i analysen. Handboka gir ein metode for å berekne klim-agassutsleppa frå arealbeslag baserte på gjennomsnittsfaktorar for fem arealkategoriar: skog høg bonitet, skog middels bonitet, skog låg bonitet, jordbruksareal og myr».

Videre står det:

«Beregninger av utslipp av CO₂, N₂O og CH₄ benyttes til beregning av kostnader ved global luftforurensning. N₂O- og CH₄-utslippene omregnes til CO₂-ekvivalenter. Enhetsprisene for globale utslipp som benyttes i nytte-kostnadsanalysen er knyttet opp mot tonn utslipp. Utslippene ved de ulike alter-nativene kan beregnes i EFFEKT. Kostnadene som benyttes i beregningen i EFFEKT er vist i Tabell 5-39. Kostnadene er fra

delrapport i utredningen «Klimakur 2020» om vurdering av fremtidige kvotepriser (Statens forurensningstilsyn 2009), og er oppdatert til 2016-pris».

I tabellen det vises til, er beregnet en pris på 945 kro-ner pr. CO₂-ekvivalent i 2030 (etter Klimakur 2020).

Dette må åpenbart oppdateres, men det må jo være tilnærmet håpløst å beregne kvoteprisen noen tiår fram i tid, og en må jo spørre seg om et utgangspunkt i CO₂-pris (kvotepris) er rett måte å prissette klimagassutslipp på.

Håndbok V712:

https://www.vegvesen.no/_attachment/704540/

Svar:

Jeg er opptatt av at klimagassutslipp skal fremkomme på en god måte i de samfunnsøkonomiske analysene, slik at vi gjør valg basert på et godt kunnskapsgrunnlag.

Vi vil alltid søke å forbedre metodikken. Blant annet arbeider Statens vegvesen kontinuerlig med forbedring av sine analyseverktøy og håndbøker for Konsekvens- og samfunnsøkonomiske analyser (Håndbok V712).

Når det gjelder karbonprisen som brukes til å sette kroneverdi på endring i klimagassutslipp fra samferd-selsprosjekter, har den blitt endret siden siste versjon av Håndbok V712. I sommer var Samferdselsdepartementet i dialog med våre virksomheter om bruk av CO₂-prisbane i NTP 2022-2033. I brev av 6. juli 2020 ba vi virksomhe-tene bruke en CO₂-prisbane med startpunkt 1500 kr/ tonn CO₂-ekvivalenter i 2020, i virkningsberegningene for kommende NTP. Videre ba vi om at det gjennomføres følsomhetsanalyser med startpunkt i 2020 på hhv. 500 og 2500 kr/tonn CO₂-ekvivalenter for prosjekter der det er

forventet høy følsomhet for valg av CO₂-prisbane, eller der hovedformålet med tiltaket er å redusere utslipp av klimagasser. Det er prisen på kr 1500 per tonn CO₂ (2020) som benyttes nå. Startprisen på 1500 kr/tonn CO₂-ekvivalenter i 2020 forutsettes å øke med fire prosent per år framover i tid. CO₂-prisbanen som er foreslått er bla. basert på nylige gjennomførte arbeider av Transportøkonomisk institutt og av professor Michael Hoel med flere ved Vista analyse/Universitetet i Oslo.

Når det gjelder arealbeslag fra byggingen av infrastruktur, er det utviklet en metode for å beregne mengden

CO₂-ekvivalenter som slippes ut ved beslag av ulike markslag: myr, jordbruksareal og skog med høy, middels og lav bonitet. Metoden er forholdsvis ny og ble innfaset i modellverktøyet fra 2019 knyttet til SVV sin håndbok V712 Konsekvensanalyser. Verktøyet vil bli evaluert etter hvert som en får erfaring med det. Frem til nå kjenner vi ikke til at utslippseffekter fra arealbeslag har vært brukt i samfunnsøkonomiske analyser. Dette er et arbeid som er viktig og som vi vil følge opp i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 908

Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 19. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan ministeren gi en oversikt på ambulanseberedskapen i Nordland, også spesifisert med antallet ambulanser med dagberedskap i fylkene, og hvor ofte disse ambulansene står ubemannet ved sykdom eller fravær?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet frykter at endret målemetode for ambulansene vil føre til lengre responstid og færre ambulanser med døgnkontinuerlig vakt i distriktene. Det vil gi mindre trygghet og dårligere tjenester for folk i utkantene, som må vente lengre på hjelp når ulykken er ute.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Nord RHF. De opplyser i sitt innspill at ambulanseberedskapen i Nordland ivaretas av Helgelandssykehuset HF, Nordlandssykehuset HF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Helgelandssykehuset HF har for perioden 2018–2020 16 ambulanserbiler og 3 ambulansebåter i døgnvakt (ingen dagambulanser). Helgelandssykehuset har ikke tatt ambulansenheter ut av drift over lengre tid på grunn av sykdom eller annet fravær i løpet av det siste året. Det har vært hendelser hvor personell har blitt syk og enheten har vært bemannet med en ansatt inntil vikar har ankommet tjenestestedet. Det er ikke planlagt endringer i 2021. Foretaket skal i henhold til styrevedtak i Helse Nord gjennomgå prehospital plan som følge av endret sykehusstruktur.

Dette kan medføre endringer i ambulansestrukturen på sikt.

Nordlandssykehuset HF har for perioden 2018–2020 26 ambulanser i døgnvakt og 2 ambulanser på dagvakt mandag-fredag mellom 08.00 og 18.00. Nordlandssykehuset har i enkelte perioder hatt utfordringer med å få vikarer til en av distriktstasjonene ved sykefravær. Beredskapen har i disse tilfellene blitt dekket opp av bil fra nabostasjon (som er en stasjon med 2 biler). Det pågår nå et arbeid, i tråd med styrevedtak av desember 2019, der man ser på arbeidstidsordninger og struktur i Vesterålen, Lofoten og Salten.

I Universitetssykehuset Nord-Norge HF's del av Nordland er det 5 døgnambulanser og 2 dagambulanser samt 1 ambulansebåt. Det ble gjort en endring i 2018 ved at ambulansen i Bjerkvik ble flyttet midlertidig til Gratangen på grunn av stasjonsfasiliteter i Bjerkvik.

Denne flyttes sannsynligvis til Narvik når nytt sykehus er ferdig i 2024. UNN har i enkelte perioder hatt utfordringer med å få vikarer ved sykefravær, og beredskapen har i disse tilfellene blitt dekket opp av nærmeste ambulanse. Det er ellers ingen planlagte endringer.

I tillegg er det luftambulanseressurser i Nordland, både ambulansefly- og helikopter.

Helse Nord RHF opplyser at eventuelle endringer i den nasjonale kvalitetsindikatoren for responstid ikke vil endre beredskapen. Det foreligger heller ingen planer som vil medføre dårligere tjenester eller redusert beredskap.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 906, som redegjør for Helsedirektora-

tets forslag til endring i den nasjonale kvalitetsindikatoren for responstid.

SPØRSMÅL NR. 909

Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 19. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor mange arbeidere som har kommet til Norge siden julaften fra utlandet og hvor stor andel importsmitten utgjør av det totale smittetrykket i Norge i samme periode?

BEGRUNNELSE:

Tusenvis av arbeidere er kommet tilbake til Norge etter juleferie i land med høyt smittetrykk. Disse skal i utgangspunktet teste seg for covid-19 på grensen siden regjeringen hevder det er innført obligatorisk testing på grensen. Likevel hører vi fra ulike hold at det er mange eksempler på at dette ikke følges opp i praksis. Tilbakemeldingen er at det er liten eller ingen kontroll på om de som kommer til Norge tester seg, eller om de følger opp kravene om karantene. Om regjeringen ikke har kontroll på importsmitten gir dette falsk trygghet og potensielt høyere smittetall. I Vestnes kommune har 25 «friske» arbeidere fra utlandet nylig testet positivt, til tross for at samtlige hadde papirer på at de har testet negativt i hjemlandet senest 72 timer før ankomst.

Imens regjeringen tilsynelatende ikke har kontroll på importsmitten, er det innført svært strenge restriksjoner for oss som bor i Norge. Vi har besøksforbud, mange har hatt hjemmekontor i snart et år, mange unge er bare på skolen halve tiden, og eldre og mange syke har vært mer eller mindre isolert over lang tid. Kinoer er stengt, kulturarrangementer er avlyst og mange barn opplever at fritidstilbudet deres er sterkt redusert. Nå snakker regjeringen til og med om å innføre portforbud.

Svar:

Regjeringen har innført svært strenge tiltak for å hindre spredning av covid-19 som følge av importsmitte. Norge er blant de landene med strengest tiltak for personer som passerer grensen. Krav om karantene, krav om testing og krav om innreiseregistrering er de viktigste virkemidlene som brukes for å ha kontroll på smitten. Regjeringen har

allokert midler som skal gå til teststasjoner på grenseoverganger, det er opprettet et eget elektronisk reiseregistreringssystem og det etableres en telefonsentral som skal bistå kommunene i arbeidet med registreringen og oppfølgingen av de reisende. Grenseoverganger er stengt, og politiet bistår i arbeidet med å kontrollere dem som passerer grensene. Dette er et omfattende arbeid som involverer mange sektorer, og som totalt sett vil gi god kontroll over alle som kommer inn til landet. Regjeringen har også gitt et oppdrag om kobling av innreiseregisteret og Meldesystemet for Smittsomme sykdommer (MSIS), slik at vi kan følge med på de reisende, hvorvidt disse testes og testresultatet.

Tall på antall reisende med grensepasseringer i perioden 24.12.2020 – 13.01.2021 viser følgende:

- Fly og båt til sammen: 67 998 personer
- Vei: 160 104 personer (estimerte tall basert på antall biler passert)

Det overvåkes ikke yrkesstatus til personer som passerer grensen til Norge.

Alle som får påvist covid-19 i Norge registreres i MSIS. MSIS viser for samme periode at 11533 personer fikk påvist smitte med covid-19. Av disse har man informasjon om smitteland for 4605 personer, hvorav 4111 (89 %) var meldt som smittet i Norge, og 494 (11 %) meldt som smittet i utlandet.

Representantens begrunnelse for forslaget kan skape inntrykk av at Norge gjennomgående i pandemien har hatt strenge nasjonale tiltak som har rammet befolkningen hardt, fordi vi har hatt mindre strenge regler knyttet til importsmitte. Det er ikke riktig når en sammenlikner Norge med resten av Europa. Da er det slik at Norge gjennomgående i pandemien har vært blant de strengeste landene når det gjelder regler og råd om reise til og fra utlandet, men har vært midt på treet når det gjelder nasjonale tiltak. Norge har også gjennomgående hatt lavere smitte enn de fleste andre land i Europa. Jeg mener det har vært en riktig prioritering, selv om de strenge reglene mot importsmitte også har rammet mange familier, bedrifter

og offentlige virksomheter. De krever også mye ressurser fra kommunene som har grensepasseringer, selv om staten dekker kostnadene.

Regjeringen fortsetter å overvåke situasjonen rundt importsmitte nøye, og vil justere tiltakene i henhold til smittesituasjonen.

SPØRSMÅL NR. 910

Innlevert 10. januar 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 18. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Kan vi tolke uttalelsene fra statsministeren som at det ikke kommer noen endringer i permitteringsregelverket?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet ønsker å forlenge permitteringsordningen og halvere antallet dager arbeidsgiver må bære lønns-/permitteringskostnadene. Dette har vi utfordret regjeringen på flere ganger.

Onsdag 9. desember i fjor spurte undertegnede finansministeren i Stortinget om regjeringen ganske raskt kunne signalisere om de ville utvide permitteringsreglene, eller om dette var helt uaktuelt for regjeringen. Her ga finansministeren en liten åpning for å forlenge permitteringsordningen.

Onsdag 6. januar varslet imidlertid ikke regjeringen at den vil forlenge permitteringsperioden. Dette til tross for at svært mange bedrifter er i en kritisk situasjon. For eksempel rapporterer NHO at hver femte småbedrift vurderer konkurrisikoen som reell. I et intervju med E24 oppfordrer heller statsministeren arbeidstakere til å se etter en ny jobb.

Svar:

Regjeringen gjorde 11. januar det kjent at den vil foreslå å forlenge permitteringsperioden til 1. juli og å forlenge retten til dagpenger, slik at de som ellers ville mistet dagpengene kan beholde dagpengene til 1. juli.

Regjeringen har hele tiden vært tydelig på at vi løpende vurderer nødvendige tiltak som følge av koronapandemien, og vi har forlenget permitteringsperioden flere ganger. Med denne forlengelsen sørger vi for at bedrifter ikke må gå til oppsigelser kort tid før jobbene kan komme tilbake som resultat av at vaksineringsen av befolkningen gjennomføres og smittebegrensende tiltak kan bygges ned.

Selv om vi nå forlenger permitteringsadgangen, er det viktig at permitterte benytter tiden fornuftig og vurderer andre jobbmuligheter eller styrker egen kompetanse. Det er en risiko ved å gå uten arbeid lenge og ikke alle permitterte kan være sikre på å komme tilbake i jobben sin.

SPØRSMÅL NR. 911**Innlevert 11. januar 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen****Besvart 19. januar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Det er varslet nye, væpnede demonstrasjoner i Washington, for å følge opp stormingen av Capitol Hill under oppfordring fra den fremdeles sittende presidenten.

På hvilken måte vil Norge bruke sin posisjon i sikkerhetsrådet for å diskutere polarisering, politisk løgn, bevisst agitasjon og nedbygging av demokratiske institusjoner som en sikkerhetsrisiko og en fare for demokratiet som bærende styreform?

BEGRUNNELSE:

Fem personer er døde som følge av stormingen av Capitol Hill i Washington. Aksjonen kom på direkte oppfordring fra en fremdeles sittende president, for å hindre godkjenning av valget av den nye. Dette illustrer at ethvert samfunn kan snu ryggen til demokratiet så lenge omstendighetene legger til rette for det. I USAs tilfelle har disse "omstendighetene" de siste årene vært den sittende presidenten. På samme måte som USA har vært demokratiets portør, kan dette bidra til å inspirere eller advare mot demokrati som styreform. I en tid der antall autokratier for første gang på mange år er talt til flere enn antall demokratier er dette en trussel. På vårt eget kontinent ser vi valgte ledere bygge ned institusjoner og svekke grunnlaget for opposisjon. På samme måte som det ikke er noe særegent amerikansk med bildene vi har sett fra Washington de siste dagene, er det ingenting særegent polsk ved å svekke rettsstaten eller særegent Ungarsk ved å strupe fri presse. Demokratiet er under angrep av valgte ledere i flere land. Det er senest i forrige måned vedtatt av Stortinget at å fremme demokrati ute er av norske interesser. Ikke bare fordi det er et foretrukket styresett av folk får velge sine ledere, men at institusjoner som sikrer rettferdig rettergang og fri opposisjon sikrere en regelbundet verdensorden som tjener vår sikkerhet og økonomi.

Hvordan vil Norge bruke sin plass i sikkerhetsrådet for å styrke demokratiets stilling.

Svar:

Jeg ser med stor bekymring på situasjonen som nå utspiller seg i USA. Stormingen av den amerikanske kongressbygningen 6. januar var et opprørende og uakseptabelt angrep på demokratiet. Kongressen ble forhindret i å utføre en oppgave som den amerikanske grunnloven pålegger den å utføre, og flere menneskeliv gikk tapt som følge av angrepet.

Økende polarisering og spredning av desinformasjon og misinformasjon over lang tid var en viktig årsak til hendelsene. Det amerikanske samfunnet er dypt splittet sosialt, økonomisk og politisk. Store deler av befolkningen har til dels helt ulike virkelighetsoppfatninger.

De som stormet kongressbygningen må stå til ansvar for sine handlinger. Det hviler imidlertid et særlig ansvar på president Trump og øvrige folkevalgte som har bidratt til å så tvil om valgresultatet og spredt falsk informasjon til sine støttespillere. Deres ord veier tungt, og som vi så under stormingen av kongressbygningen, kan det få alvorlige konsekvenser.

Det er positivt at påtroppende president Biden så tydelig sier at han ønsker å være en samlende president. Biden har også signalisert at demokratifremme vil være et viktig satsningsområde for USA internasjonalt. Jeg ser frem til et nært samarbeid mellom Norge og USA på dette feltet.

Innsats for å fremme representativt demokrati basert på rettsstatens prinsipper har høy prioritet fra Regjeringens side, både i Europa og globalt. Den siste tidens hendelser i USA har bekreftet hvor viktig tillit mellom befolkning og myndigheter er. Et uavhengig og velfungerende rettsvesen, respekt for menneskerettighetene, frie medier, et levende sivil samfunn og fravær av korrupsjon er nødvendige komponenter i et fungerende demokrati. Vi arbeider på flere måter og med flere samarbeidspartnere for å støtte opp om og styrke vilkårene for levedyktige demokratier.

Regjeringen er tydelig på at folkeretten, inkludert menneskerettighetene, utgjør basisen for vårt medlemskap i FNs sikkerhetsråd. Vi skal bidra til å synliggjøre og styrke koblingen som gjøres til menneskerettighetene i rådets løpende arbeid, inkludert for landsituasjoner. Bærekraftig og varig fred forutsetter respekt for menneskerettighetene, inkludert kvinners rettigheter, og rettsstatsprinsipper. Respekt for menneskerettighetene forebygger konflikt og fremmer utvikling, og det gjør verden tryggere og mer stabil. Slik understøttes også viktige demokratiske prinsipper og institusjoner.

Norges profil i de internasjonale fora vi deltar i reflekterer sentrale prioriteringer i vårt internasjonale menneskerettighetsarbeid. Dette gjelder også ytringsfriheten og tilgangen til etterrettelig informasjon.

SPØRSMÅL NR. 912**Innlevert 11. januar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 21. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan følges regelen om obligatorisk Covid-19 test av samtlige innreisende innen 24 timer opp, og vurderer regjeringen nye tiltak for å sikre etterlevelsen av dette testregimet?

BEGRUNNELSE:

Vanlige folk, bedrifter og arbeidsplasser bærer konsekvensene av inngripende smitteverntiltak. Regjeringen må derfor sikre tilsvarende kontroll med importsmitten. De siste dagers nyhetssaker om økt importsmitte og problemer med testing ved innreise vekker bekymring. VG opplyser i dag at 6200 personer ved Oslo lufthavn har droppet å teste seg på flyplassen siden innføring av obligatorisk test 2. januar. Kun 58 prosent av personene som ankom fra utlandet til Norges største flyplass, Oslo lufthavn, testet seg på flyplassen. De som ikke tester seg direkte ved innreise er etter Covid-19 forskriften forpliktet til å teste seg i kommunen de befinner seg i innen 24 timer etter innreise, men Helsedirektoratet har opplyst om at det ikke finnes noen oversikt over hvem som følger dette.

Svar:

Regjeringen innførte obligatorisk test fra 2. januar 2021. I den første tiden var det nødvendig at testplikten kunne oppfylles ved å teste seg "så snart som mulig og senest 24 timer etter ankomst til Norge". Det var begrunnet i behov for noe tid til å bygge opp tilstrekkelig testkapasitet. Derksom vi skulle ha ventet til det var nok testkapasitet ville betydelig færre ha blitt testet i denne perioden. Regjeringen innførte obligatorisk testing ved grensen for personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt fra mandag 18. januar kl. 17.00. Det innebærer at personer ikke lenger kan velge å gå forbi teststasjon på flyplass, havner eller i forbindelse med grenseovergangssteder på vei, og heller teste seg innen 24 timer. Testen må fra mandag skje i forbindelse med grensepasseringen. Det er gratis å teste seg.

Bakgrunnen for at regjeringen nå har besluttet testing ved grensen, er at Helsedirektoratets klare råd til regjeringen har inntil nylig vært å prioritere testkapasiteten til å slå ned lokale utbrudd i Norge. Det er hovedsakelig to grunner til at situasjonen nå er endret og at Helsedirektoratet derfor anbefaler testing på grensen. Den ene grunnen er ønsket om å forsinke spredning av de mer smittsomme variantene av viruset så mye som mulig. Den

andre grunnen er tilgangen på hurtigtester. De øker vår samlede testkapasitet og bidrar til at flere reisende som er positive kan isoleres raskt.

På de fire grensestasjoner hvor det i dag ikke finnes testkapasitet vil det bli opprettet et begrenset testtilbud. Dette gjelder grensestasjonene: Tana, Karasjøk, Kautokeino og Røros. Det innebærer at personer med krav til test kun kan passere der i tidsrommet hvor det er et tilgjengelig testtilbud. Utenfor dette tidsrommet vil grenseovergangen være stengt for disse personene. Personer som er unntatt kravet om test på grensen, kan passere i den øvrige åpningstiden hvor grensestasjonen er bemannet, men ikke har testtilbud.

Ved grenseovergangsstedet i Umbukta i Nordland har Rana kommune hittil ikke ferdigstilt arbeidet, og har nå kommet i en krevende situasjon på grunn av smittesituasjonen. Jeg har derfor bedt Helse-Nord om å bidra med helsepersonell, og i samarbeid med kommunen sørge for at teststasjonen kan driftes fram til kommunen selv kan ta over ansvaret. Helse-Nord og kommunen finner sammen fram til et tidspunkt for når overføring av ansvaret kan skje, senest innen 2 uker. Staten vil dekke kostnadene Helse Nord vil få knyttet til dette. Denne grensen er p.t. stengt på grunn av været i Nord.

Ved Svinesund vil det ta noen flere dager før testkapasiteten er god nok til at alle kan teste ved denne grenseovergangen. Derfor er det gitt et midlertidig unntak som sier at personer med fast bopel i Norge kan teste seg et annet sted enn på grenseovergangsstedet så snart som mulig og senest innen 24 timer, dersom ventetiden på test ved grenseovergangsstedet er over 1 time. Dette unntaket vil bli opphevet så fort testkapasiteten er god nok på Svinesund.

Unntakene fra dagens krav om test videreføres. Det vil si at følgende personer ikke er omfattet av krav om å teste seg ved grensestasjonen:

- barn under 12 år,
- personer som ved godkjent laboratoriemetode kan dokumentere at de i løpet av de siste seks månedene har gjennomgått covid-19,
- personer som er unntatt fra karanteneplikt etter § 6a,
- personer som er unntatt fra karanteneplikt etter § 6b første og fjerde ledd,
- yrkessjåfører av langtransport og togpersonell etter § 6b femte ledd,
- personer som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende

- behov, jf. § 6e, dersom det ikke er praktisk mulig å gjennomføre testing,
- utlendinger som er nevnt i utlendingsforskriften § 1-4 eller § 1-5, og som kan fremvise diplomat- eller tjenestepass, eventuelt nasjonalt pass i kombinasjon med

norsk ID-kort utstedt av Utenriksdepartementet, eller i kombinasjon med Schengen-oppholdskort for ambassadepersonell, sideakkrediterte diplomater og diplomatiske kurerer, jf. forskrift om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen § 3 bokstav f.

SPØRSMÅL NR. 913

Innlevert 11. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 14. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det skal tilsetjast domstolleiarar i dei nye, samanslåtte domstolane.

Vil dette skje etter opne utlysingar av stillingane eller vil det i nokre eller alle tilfella vera ein automatikk i at domstolleiaren for den største domstolen skal få tildelt stillinga som leiar for den nye, samanslåtte domstolen?

Svar:

Det er Domstoladministrasjonen som er ansvarlig for å lyse ut stillinger i domstolene. Domstoladministrasjonen må gjøre en konkret vurdering av dette etter gjeldende regler.

SPØRSMÅL NR. 914

Innlevert 11. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 19. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kor mange samband er med i rutekjøpordningen med kortare reisetid til naboflyplassen Stord, og vil statsråden gjera ein fornya vurdering av å oppfølge stortinget sin merknad?

GRUNNGJEVING:

Transportkomiteen hadde slik samrøystes merknad i Innst. 13 S (2020–2021)

Komiteen påpeker at flyruten Stord–Oslo–Stord er en av få flyruter i Norge som ikke ble inkludert i statens nødkjøp av flyruter da Norge ble rammet av covid-19. Komiteen påpeker at flyruten Stord–Oslo–Stord bør være med i vurderingen når staten skal kjøpe flyruter i 2021.

Dette var og omtalt i budsjettenigheten mellom FrP og regjeringspartiene.

I debatten i Stortinget sa statsråden:

«Og ja, dette er den flyplassen eg kan sjå frå stova mi heime på Bømlo, men eg veit jo òg at ein kan køyre frå Stord til Hauge-sund lufthamn på under ein time, der det er eit svært godt tilbod, og der me har gått inn med ekstra flykjøp. Ein kan òg reise frå Stord til Flesland flyplass og nytte eit tilbod derifrå.»

Så eg må nok seie at tilbodet i nord og på Vestlandet har vore endå viktigare å prioritere.»

Statsråden er og ansvarleg for trygg trafikk så eg skal ikkje utfordre han på å kjøre fra Stord til flyplassen på Karmøy på under ein time, men nøyar meg med å henvise til at berekna kjøretid frå flyplassen på Stord til Karmøy er 1,17 minutt. Dette er lengre enn avstanden mellom Førde og Florø og Svolvær og Leknes sine flyplassar.

Svar:

Av lufthamnene som blir trafikkert i det såkalla minstetilbodet har Molde, Kristiansund, Vadsø og Florø kortare reisetid til naboflyplass enn Stord lufthamn.

Nemnde lufthamner skil seg frå tilfellet Stord lufthamn ved at dei er lokalisert i større befolkningsentra, eller at begge lufthamnene er regionale lufthamner

med eit avgrensa rutetilbod. Samferdselsdepartementet si vurdering per i dag er at flytransportbehovet i Sunnhordland er dekkja gjennom flyrutetilbodet som finst ved Haugesund Lufthamn Karmøy. I ei periode med lågare etterspurnad må ein også akseptere eit redusert tilbod.

Samferdselsdepartementet vurderer fortløpande kva for flyruter som skal vere inkludert i minstetilbodet.

SPØRSMÅL NR. 915

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 15. januar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Kan ministeren tydeliggjøre hva han mener i svaret sitt med "I dialog med studentene og en løpende vurdering av situasjonen vil jeg komme tilbake til en løsning for studenter med behov for økonomisk krisehjelp", og når vil ministeren komme med støtte til studentene?

BEGRUNNELSE:

Svært mange studenter er bekymret om dagen grunnet den svært spesielle situasjonen studentene er i under pandemien. Det begynte med et vårsemester hvor all undervisning og eksamener måtte endres på kort tid, det meste foregikk digitalt, til et høstsemester ulikt noe annet tidligere og nå et vårsemester som preges av situasjonen vi nå er i.

Vi har fått oppsiktsvekkende tall på ensomhet blant studenter og mange har mista ekstrajobben sin. Studenter har i dag ikke rett på dagpenger, til tross for at de også betaler skatt på inntekt. Våren 2020 kom studentene med i en krisepakke fra stortinget hvor studentene fikk muligheten for å få alt av lån og stipend utbetalt tidligere, og noen fikk også anledning til å søke ekstralån hvor en liten del kunne bli stipend, ved inntektsbortfall. Denne ordningen ble avsluttet 30. juni. 2020. Nå over ett halvt år senere, selv om restriksjonene fortsetter og mulighetene for ekstrajobber nesten er ikke-eksisterende, har ikke studentene sett noe til de tiltak som ministeren har lovet skulle komme.

18. desember stilte Solfrid Lerbrekk fra SV spørsmål om en krisepakke til studentene og statsråden ga 7. januar ifølge SV et uklart svar på det spørsmål som ble stilt. SV ønsker å være tydelige på at der er behov for å gjøre noe overfor studenter og det snarest mulig. Vi er særlig redde

for studentenes psykiske helse og frafall. Det er behov for en krisepakke for studenter som treffer så bredt og rettferdig som mulig.

Svar:

Jeg har hatt nyttige møter med Norsk studentorganisasjon (NSO), ANSA og Organisasjon for norske fagskolestudenter (ONF) hvor dette har vært tema. Målet med møtene har vært å finne tiltak som er mest mulig treffsikre for de som trenger hjelp, særlig hvordan vi kan fange opp utenlandsstudentene og førsteårsstudenten som ikke fikk seg jobb nå i sommer og i høst og som ikke har inntektsbortfall for samme perioden som sist vår å vise til.

I likhet med andre tiltak under pandemien krever nye økonomiske tiltak for studentene budsjettbehandling i Stortinget. Regjeringen har varslet at vi vil legge frem forslag til nye tiltak for å forebygge konsekvenser av korona-pandemien for Stortinget i en krisepakke. Denne krisepakken vil etter planen legges frem for Stortinget 29. januar 2021.

SPØRSMÅL NR. 916**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 19. januar 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Det er snart to år siden Mattilsynet meldte at termisk avlusing med varmtvann fra og med 28 grader må fases ut i løpet av to år dersom ikke ny kunnskap dokumenterer at metoden kan brukes på en velferdsmessig forsvarlig måte. Nå melder Mattilsynet at de er bekymret over at termisk avlusing brukes mer enn tidligere, uten at dyrevelferden har blitt forbedret.

Vil statsråden ta initiativ til en avvikling av termisk avlusing?

BEGRUNNELSE:

I august er det to år siden Mattilsynet varslet et mulig forbud mot termisk avlusing. På tross av at det siden da er påvist gjennom en rekke studier at termisk avlusing ikke er forenlig med god dyrevelferd, melder Mattilsynet at denne avlusingsmetoden brukes mer enn tidligere. Det er heller ikke noe som tyder på at velferdsutfordringene som ble identifisert i 2019 har blitt løst av næringen. Mattilsynet har uttalt at det gjennomføres for mange behandlinger med termisk avlusing og slår fast at det er på høy tid at næringen tar i bruk alternative avlusingsmetoder som er mer skånsom for fisken.

Svar:

Myndighetene og næringen har et felles mål om at oppdrettsfisken skal ha god velferd. Forebyggende arbeid for å sikre lav lusepåvirkning med minst mulig håndtering av fisken er det viktigste oppdrettere kan gjøre for å sikre god fiskevelferd. Gode brakkleggingsrutiner og bedre lokalitetsstruktur gjennom tett samarbeid mellom aktørene er viktige forebyggende tiltak, og god internkontroll vil sikre at dette gjennomføres.

Selv med god forebygging vil det være tilfeller der det er nødvendig å behandle fisken mot lakselus. Dyrevelferd-sloven § 9 stiller krav om at fisken skal behandles forsvarlig. Derfor er det bare tillatt å bruke metoder og utstyr i oppdrett som er egnet ut fra hensynet til fiskens velferd. At metoden eller utstyret er egnet, skal synliggjøres gjennom dokumentasjon. Videre skal fiskens helsetilstand være slik at den er i stand til å tåle behandlingen. Det er også viktig at det er dokumentert at metoden har effekt mot lakselus, slik at fisken ikke behandles unødig.

Det er fortsatt behov for bedre dokumentasjon for å fastslå om avlusningsmetoder som benyttes i dag, er egnet med tanke på fiskens velferd. Kunnskapsoppbyggin-

gen på dette feltet tar tid og forutsetter at ulike metoder testes til en viss grad. Det er imidlertid klart at dersom de dyrevelferdsmessige sidene ved metodene ikke lar seg dokumentere, eller dersom dokumentasjonen viser at fiskevelferden ikke kan ivaretas i tilstrekkelig grad, så må metodene fases ut.

Vi får stadig ny kunnskap både om avlusningsmetodene og de fiskevelferdsmessige konsekvensene ved bruken av disse. Det er også viktig å få belyst betydningen av størrelsen på temperaturendring i forbindelse med behandling. Det er imidlertid variasjon i funnene hos ulike kunnskapsinstitusjoner som gjør det utfordrende å fastslå hvilke metoder som er forsvarlige når det gjelder å ivareta fiskens velferd. Mattilsynet har derfor invitert næringen og kunnskapsinstitusjonene til et møte i februar hvor forskning og erfaringer knyttet til termisk behandling skal presenteres og diskuteres. I forbindelse med kunnskapsutvekslingen med næringen vil det også bli gitt tilbakemelding til næringen om hvilken avlusningspraksis som Mattilsynet anser å være i tråd med regelverket, og hvordan aktørene kan forvente at myndighetene vil praktisere regelverket i tiden som kommer.

SPØRSMÅL NR. 917**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Er helseministeren positiv til å lete etter nye løsninger for å utvide tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) for enheter med langtids døgnbehandling til å kunne ha integrerte oppfølgingsprogram etter døgnoppholdet og utvide tidsbegrensningen på 12 måneder som i dag ligger i avtalene mellom de regionale helseforetakene og de ideelle tilbyderne som er spesialisert på langtids døgnbehandling i TSB?

BEGRUNNELSE:

Rusavhengighet har en sammensatt og individuell kompleks årsakssammenheng. Mange personer som er diagnostisert med rusavhengighet har erfaringer med nederlag, traumer og brudd i sosiale relasjoner. For mange krever dette lang behandlingstid i og gradvis integrering før pasienten er rustet for å stå på egne bein i samfunnet som rusfri.

De private ideelle tilbyderne av langtids døgnbehandling innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) er et viktig supplement til det offentlige tiltaksapparatet, og er viktig for ruspasientene. Begrensningen på 12 mnd. døgnopphold setter hindringer for måloppnåelsen. Bakenforliggende psykiske og sosiale årsaker, relasjonsp problemer, erfaringer med kriminalitet, sviktende sosial mestring og mangelfull yrkeskompetanse må for mange bearbejdes og behandles. Tilstrekkelig god ruskontroll og mestringsevne må bygges opp. Brukermedvirkning, motivasjon og egeninnsats er avgjørende og må dessuten opparbejdes. I denne utfordrende prosessen må trygghet og tillit etableres. Derfor er stabile relasjoner over tilstrekkelig tid nøkkelen til suksess. Erfaring tilsier at det er sammenheng mellom tid i behandling og resultat. Sammenheng er også påvist i en rekke brukerundersøkelser.

En del ruspasienter erfarer videre at overgangene mellom TSB og kommunal oppfølging er utfordrende. For best å utnytte ressursene og tilby et mer helhetlig pasientforløp, bør tilbyderne gis bedre muligheter gjennom sine avtaler med de regionale helseforetakene til å følge opp sine pasienter i fasen etter døgnfasen av behandlingen.

Svar:

Det er stor enighet om at oppfølging av pasienter som har vært i døgnbehandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) eller psykisk helsevern er av stor betyd-

ning for å sikre god effekt av den behandlingen den enkelte pasient har mottatt under et døgnopphold.

TSB omfatter tilbud om døgnbehandling, dagbehandling og polikliniske behandling, samt ambulante tjenester. Noe av det første vi gjorde da vi kom inn i regjeringskontorene var å sikre tilstrekkelig kapasitet for langtidsbehandling gjennom å utvide døgnkapasiteten i TSB med 200 plasser. I 2015 innførte vi ordningen med Fritt behandlingsvalg innen psykisk helsevern og rusbehandling. Det har både bidratt til redusert ventetid og økt valgfrihet for pasientene.

Jeg har nå bedt helseregionene og Helsedirektoratet om å analysere det framtidige behovet for helsetjenester innen psykisk helsevern og TSB, inkludert behovet for døgnplasser. Dette vil være et viktig grunnlag når spesialisthelsetjenesten og kommunene skal planlegge sine tjenester fremover.

Hensikten med døgnbehandling i TSB er blant annet å gjøre pasienten i stand til å ta imot videre oppfølging på et lavere omsorgsnivå. Mange pasienter kan ha behov for poliklinisk oppfølging av spesialisthelsetjenesten etter endt døgnbehandling. Dette vil da normalt være i tillegg til kommunale tjenester som den enkelte vil ha behov for. For de mest hjelpetrengende pasientene innen psykisk helse og rus, har spesialisthelsetjenesten og kommunene sammen etablert egne ACT- og FACT-team. Disse teamene har et helhetlig ansvar for oppfølging av pasientene som inngår i disse teamene.

Den samlede behandlingsvarigheten må tilpasses den enkeltes behov og vil kunne være flere år for personer med de mest omfattende avhengighetsproblemene. For mange vil en veksling mellom bruk av poliklinikk, bruk av dag- og døgnbehandling samt oppfølging i kommunen være aktuelt. Avtalte reinnleggelses eller brukerstyrte innleggelses kan være aktuelt ved behov for døgnbehandling.

En god behandlingsslutt er planlagt og laget i enighet mellom pasient/bruker, behandler og samarbeidspartnere og er nedfelt i en behandlingsplan. En forlengelse av behandlingstiden utover avtalt forløp, bør tas opp under evaluering av behandlingsplan og i god tid før avtalt avslutning. Det er ingen formelle hindre mot å utvide behandlingstiden i døgninstitusjon også utover 12 måneder, dersom behandlingssituasjonen til den enkelte skulle tilsi det.

Jeg oppfatter at representanten Wilkinson er bekymret for manglende oppfølging av pasienter etter utskrivning fra døgnbehandling innen TSB. Dette har vært en bekymring over lengre tid, og jeg deler den bekymrin-

gen med representanten Wilkinson. Innføring av de nye pakkeforløpene innen psykisk helsevern og rusbehandling er et viktig tiltak for å imøtekomme denne bekymringen. Det har vist seg at tjenestene ikke i tilstrekkelig grad har hengt sammen, og samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene har mange steder vært mangelfull.

Pakkeforløpene skal tilrettelegge for god samhandling og samordning av tjenestene mellom de to forvaltningsnivåene – til beste for den enkelte pasient. Jeg er opptatt av å skape pasientenes helsetjeneste, og pakkeforløp er i den sammenheng et sentralt tiltak jeg har store

forventninger til. Jeg vil følge nøye med på utviklingen i pakkeforløpene innen psykisk helsevern og rus.

Avslutningsvis er det også grunn til å nevne at regjeringen og KS har inngått en avtale om å etablere 19 helsefelleskap som skal få sykehusene og kommunene til å samarbeide bedre om pasientene. Helsefelleskapene skal særlig prioritere tjenestene til fire pasientgrupper, herunder personer med alvorlige psykiske lidelser og rusavhengighet. De nye helsefelleskapene vil styrke samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene. Dette er en generell utfordring, men som også gjelder psykisk helsevern og TSB.

SPØRSMÅL NR. 918

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 20. januar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Kvifor nektar regjeringa å delta i forhandlingar med EU om import av landbruksvarer saman med Island, og meiner regjeringa at denne importen er balansert i høve Noreg sin eksport av landbruksvarer til EU?

GRUNNGJEVING:

Den islandske regjeringa vil kutte i importen av landbruksvarer frå EU og krev nye forhandlingar etter Brexit. Island meiner at tollavtalen bryt med EØS-avtalen. Sjølv om landbruk ikkje er ein del av EØS-avtalen seier avtalen at fjerning av handelshinder i høve landbruksvarer skal skje på «gjensidig fordelaktig basis». På same vis som Island importerer Noreg store mengder landbruksprodukt frå EU medan eksporten er minimal.

Svar:

Det er nyttig innleiingsvis å slå fast at forhandlingar etter Artikkel 19 i EØS-avtalen alltid går føre seg tosidig, dvs. t.d. mellom EU og Island eller mellom EU og Noreg. Det er slik sett ikkje eit alternativ å forhandle saman med Island slik representanten Navarsete gjer framlegg om.

Island ber formelt heller ikkje om forhandlingar med EU. Dei ber om konsultasjonar i samsvar med siste brevvekslingsavtale etter Artikkel 19 mellom EU og Island på grunn av låg utnytting av dei islandske eksportkvotene.

Vi har også ein tilsvarande paragraf i vår siste brevvekslingsavtale med EU der det i paragraf 13 heiter:

“Dersom en av partene anmoder om det, skal det holdes konsultasjoner om ethvert spørsmål som gjelder gjennomføringen av resultatene av disse forhandlingene. Dersom det oppstår vanskeligheter i gjennomføringen av disse resultatene, skal det holdes konsultasjoner så snart som mulig med sikte på å få vedtatt egnede korrigerende tiltak.”

Det har ikkje skjedd endringar i norsk utnytting av eksportkvotene til EU som tilseier at Noreg tilsvarande bør be om konsultasjonar. Slike konsultasjonar kan fort ende opp med at EU krev ein ny forhandlingsrunde om Artikkel 19, noko Noreg ikkje vil vere tent med.

Artikkel 19-avtalane frå 2003, 2012 og 2018 har ikkje vore balanserte i snever forstand. Dei har likevel vore sett på som gjensidig fordelaktige og sett på som ein del av den totale balansen innanfor EØS-avtalen. Konsesjonane til EU innanfor dei tre avtalane, vart i stor grad gitt på produkt som likevel ville blitt importert, til dømes innsatsvarer til industrien.

Alle Artikkel 19-avtalar er forhandla fram med EU, ikkje med enkeltmedlemer i EU. Når Storbritannia går ut av EU får dei ikkje med seg deler av norske landbrukskvoter avtalt med EU. Å be om forhandlingar med EU på dette grunnlaget manglar eit rettsleg grunnlag.

SPØRSMÅL NR. 919**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 20. januar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vil regjeringa syte for at EU sin del av den norske marknaden av landbruksvarer til Noreg vert redusert minst like mykje som Storbritannia sin del av den same marknaden var før Brexit?

GRUNNGJEVING:

Etter Brexit skal Storbritannia og Noreg drøfte handelsavtalar på ulike område. Landbruk er eit viktig område, der regjeringa må sikre at den totale importkvota frå EU og Storbritannia ikkje vert større enn den var før Brexit.

Svar:

I grunngjevinga for spørsmålet skriv Navarsete at regjeringa må sikre at den totale importkvota frå EU og Storbritannia ikkje vert større enn den var før brexit.

Utanriksministeren svarte 20. november 2020 på eit liknande spørsmål frå representanten Emilie Enger Mehl. Vi viser også til dette svaret samt vårt svar på spørsmål nr. 918 frå representanten Navarsete.

At Storbritannia har gått ut av EU endrar ikkje avtalane som Norge har inngått med EU om handel med landbruksvarer, slik dei er vedtatt av Stortinget. Dette gjeld blant anna Artikkel 19-avtalene, som regulerer importkvotane på landbruksvarer frå EU og norske eksportkvoter på landbruksvarer til EU. Avtalane er inngått med EU, ikkje med medlemsland i EU.

Når det gjeld ostekvoten på 2480 tonn som er bunde i WTO, er situasjonen ein annan. Her har Noreg foreslått,

og EU akseptert, at Storbritannia kan få ein del av denne kvoten. Det vil seie at 299 tonn blir tildelt Storbritannia slik det er gjort i den midlertidige vareavtalen mellom Noreg og Storbritannia som blei sett i verk 1. januar. Oppdelingsprosessen er allereie gjennomført i WTO. Saka har vore på høyring blant medlemsland i WTO i tre månader, og det er ingen innvendingar til oppdelinga. Oppdelingsmetoden som er brukt er den same som EU og Storbritannia har brukt for EUs WTO-kvoter.

Tilsvarande gjeld ikkje for tosidige importkvotar som ikkje er bundne i WTO. Storbritannia får ikkje med seg ut av EU ein del av slike kvoter.

Storbritannias utgang av EU endrar heller ikkje andre handelsavtalar Noreg har inngått med EU, blant anna dei avtalane som regulerer 49 tollfrie kvoter for norsk sjømat til EU. Desse kvotene vil også bli vidareført som før.

Slik det går fram av mitt svar på representantforslaget i Dokument 8:66 S (2020-2021), meiner regjeringa at det ikkje er rett å krevje reforhandlingar av våre landbruksavtalar med EU på bakgrunn av at Storbritannia har gått ut av EU. Det er i svaret vist til at det ikkje er rettsleg grunnlag for å krevje reforhandlingar med ei slik grunngjeving. Vidare gir ikkje erfaringane frå tidlegare forhandlingsrundar grunnlag for å tru at EU einseitig vil akseptere reduserte importkvotar for landbruksvarer til Noreg.

Noreg forhandlar no om ein handelsavtale med Storbritannia som også omfattar landbruksvarer. Eit viktig siktemål for forhandlingane er at sensitive norske landbruksinteresser skal takast vare på. Dette er bakgrunnen for at regjeringa har arbeidd fram osteløysinga i WTO.

SPØRSMÅL NR. 920**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 20. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å finne alternativer til dumping av stein i Sørfjorden?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har tidligere lovet å bygge ut ny E16 og ny Vossebane mellom Arna og Voss. Det er bred enighet i Hordaland om den store viktigheten av dette prosjektet,

og forhåpentligvis vil regjeringen prioritere det når Nasjonal Transportplan legges fram. Utbyggingen vil gi store mengder overskuddsmasse, og det er en utfordring for planleggerne hva de skal gjøre med denne steinen. Alternativet ser nå ut til å bli dumping i Sørfjorden, fordi dette er billigst. Dette alternativet er imidlertid bare billigst hvis man ser bort fra de varige kostnadene ved den ødeleggelsen av natur som denne løsningen vil innebære. Regjeringen må forsikre seg om at alle andre løsninger vurderes grundig, for eksempel et statlig tilskudd til frakt av stein til prosjekter hvor den kan brukes eller bruk av steinen i Danmark.

Svar:

Jeg vil vise til at det pågår et kontinuerlig arbeid med å finne samfunnsnyttig bruk av overskuddsmassene for prosjektet E16 og Vossebanen på strekningen Arna-Stanghelle. Statens vegvesen regner med å kunne gjenbruke 6-8 prosent av steinmassene i anlegget om hele K5 bygges ut. Vel 10 mill. kubikkmeter må da håndteres på en annen måte.

Statens vegvesen har en bred tilnærming til arbeidet med å finne samfunnsnyttig bruk av massene. Det er kartlagt og foreslått regulert mulige anleggsmulige landdeponi. Videre er det gjennomført en nasjonal og internasjonal utlysning. Det er tatt kontakt med selskaper innen stein og shipping og kommuner på Vestlandet. Målet framover er å inngå intensjonsavtaler som kan avløses av bindende avtaler når plangrunnlaget, finansiering og byggestart er avklart. Også mottakere må ha sine tiltak godkjent og finansiert.

Rammevilkårene for prosjektet er spesielle. Tiltaket er planlagt som tre 8-10 km lange tunnelstrekninger for veg og bane i et område med særdeles knappe areal til anleggsdrift og lagring av masser. Hensynet til effektiv tunneldrift, trafikkikkerhet, lokalsamfunn og klimagassutslipp, gjør at det for hver av de tre strekningene er planlagt

anleggstverrslag til Sørfjorden. Fra midlertidige, flytende kaianlegg kan steinen fraktes vekk til eksterne mottakere med lekter/båt, eller føres direkte til sjødeponi. En kombinasjon er også aktuelt. Tunneldriften må gå kontinuerlig, og det er ikke areal til vesentlig mellomlagring eller sortering av stein. Om alt skal sendes bort med skip setter det store krav til koordinering, sikker logistikk og kapasitet hos mottaker.

Produktet «tunnelstein» er ikke det samme som stein produsert i ordinære dagbrudd av kommersielle aktører. Usortert tunnelstein inneholder mer finstoff og en relativt liten andel stor stein, som er etterspurt i Europa.

Oppsummert vurderes det at responsen og realismen for eksport er lav. Når det gjelder spørsmål om eventuelt nasjonalt samarbeid om bruk av tunnelstein i Danmark, vises det til svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 923 (2020-2021) fra representanten Arne Nævra.

Regionalt og lokalt pågår det dialog med flere offentlige og private interessenter. Blant disse er Bergen kommune som har meldt interesse for 4 mill. kubikkmeter stein til området Dokken. Det er regulert seks deponi/riggområde på land, med potensial på til sammen 3 mill. kubikkmeter. Som for sjødeponi vil også alle utfyllinger på land ha negative miljøvirkninger og behov for avbøtende tiltak.

Som alternativ eller supplement til eksternt avhending pågår det arbeid med søknad for sjødeponi ved de tre tverrslagene. Det er gjennomført konsekvensutredning som viser at det potensielt er størst negativ konsekvens for marint biologisk mangfold i anleggsfasen. Det er Statsforvaltaren i Vestland som er myndighetsorganet som tar stilling til sjødeponering etter forurensningsloven (§§ 11 og 32). Søknadsprosess for sjødeponi, sett opp mot landdeponi og andre alternativ, må avgjøre hvilke løsninger som totalt sett er best for miljøkonsekvenser, klimagassutslipp og samfunnsnytte/-kostnad. Søknaden etter forurensningsloven skal sendes på offentlig høring.

SPØRSMÅL NR. 921

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 20. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

11. januar deltok statsministeren på naturtoppmøtet hvor behovet for 30 % vern av planeten ble diskutert. Frank-

rikes president Emmanuel Macron opplyste da at mer enn 50 land hadde støttet dette, for å hindre utryddelsen av arter og demme opp for klimaendringene.. Norge var ikke blant disse landene. 12. januar opplyser statsministe-

rens kontor til NTB at regjeringen skal vurdere om vi skal støtte et globalt mål om 30 prosent vern og beskyttelse av hav og land.

Hva er grunnen til at Norge ikke har støttet et så sentralt krav alt?

Svar:

Eg vil peike på at Noreg gjennom Høgnivåpanelet for ein berekraftig havøkonomi(Havpanelet), leia av statsminister Erna Solberg, støttar eit globalt mål om å verne og beskytte 30 % av verdas hav innan 2030.

Regjeringa oppretta i 2020 ni nye marine verneområde med unike naturverdiar som det er viktig å ta vare på for framtida. Med dette auka talet på marine verneområde i Noreg frå seks til 15.

Denne regjeringa har verna tre nye nasjonalparker (Lofotodden (2018), Raet (2016) og Jomfruland (2016)) og utvida Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark (2018). Vi har verna 610 skogområde sidan hausten 2013, fleire våtmarksområde i Tyrifjorden (2018). Det er framleis behov for nytt vern for å ta vare på trua natur. Vi skal verne meir av den aller viktigaste naturen vi har, og 10 prosent av skogen. Regjeringa prioriterer skogvern og har løyvd

3,3 milliardar kroner til skogvern over 8 år. Til samanlikning løyvd førre regjering om lag 1,3 milliardar kroner til skogvern på 8 år.

Noreg er ein svært stor bidragsytar til biologisk mangfald internasjonalt. Gjennom klima- og skogsatsinga er vi leiande i å bevare og restaurere tropisk skog – særskilt regnskog – som inneheld hovuddelen av det biologiske mangfaldet på landjorda. Land som Colombia, Gabon, Indonesia og Peru samarbeider tett med Noreg om å verne sine skogar og det biologiske mangfaldet dei inneheld. Vi støttar urfolks rettar og evne til å bevare eigne landområde, som har gjennomgåande høgt biologisk mangfald. Vi brukar store ressursar på å kjempe mot internasjonal skogkriminalitet, og vi samarbeider tett med internasjonalt næringsliv og finans for å sikre ein råvareproduksjon fri for avskoging.

Eg er for høge ambisjonar og eit sterkt resultat i forhandlingane om eit nytt globalt rammeverk for naturmangfald. Samstundes er vi opptekne av at måla blir nådd. Vi har for tiden spørsmålet om 30 pst. vern og bevaring innan 2030 til vurdering, og vil utarbeide norske posisjonar i god tid før toppmøtet til hausten.

SPØRSMÅL NR. 922

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 19. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Erkjenner statsråden at dagens tellemåte medfører en betydelig underregistrering av antall individer av ulv, og hvordan vil statsråden bidra til å sikre en bedre registrering av reelt antall ulv i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med vinterens lisensfelling av ulv har kvota blitt økt i takt med at man har registrert nye individer ved hjelp av sporsnø.

I Aurskog-reviret ble det i utgangspunktet gitt tillatelse til å felle to dyr, men har blitt økt forløpende og er per i dag på sju individer.

For Kynna-reviret er tendensen den samme. Kvota har blitt økt fra opprinnelig åtte til elleve individ.

Svar:

Eg vil fyrst understreke at Noreg har eit av dei aller beste systema for overvaking av rovvilt i verda. Sidan ulven kom attende til Sør-Skandinavia på 1980-talet har vi fått fram eit meir eller mindre heilt slektstre for alle dei individa som vi har funne DNA frå. Rovdata står sentralt i dette arbeidet. Sidan 2010 er det Rovdata som har hatt ansvaret med å gjennomføre overvakinga av rovviltet i Noreg. Det er òg etablert eit fagråd, kor det sit fagpersonar med mellom anna god kompetanse innan zoologi og økologi, som skal hjelpe Rovdata med å utvikle dei beste overvaking-smetodane.

Bestandsstorleik, utbreiing og bestandsutvikling for ulvebestanden i Skandinavia vert hovudsakeleg overvaka ved å kartlegge talet på familiegrupper av ulv, revirmarkerende par og enkeltdyr i registreringsperioden frå 1. oktober til 31. mars. Det er gjennom vinteren, når det

er sporsnø, at vi får mest mogeleg nøyaktig kunnskap om kor mange ulvar det er i Noreg. Ein rapport frå denne kartlegginga vert lagt fram av Rovdata i juni kvart år. Denne rapporten viser kor mange ynglingar og ulvar som er registrert gjennom registreringsperioden. Same våren som rapporten kjem, er det allereie født nye kvalpekull. Nokon dør og andre vandrar ut av Noreg til Sverige og motsett. Kor mange ungekull som for eksempel vart født i 2020, og talet på individ i kvart enkelt revir, får vi vite når det blir gjennomført nye teljingar og registreringar denne vinteren.

Det går fram av den førebelse rapporten om talet på ulv i Noreg 2020/2021 at det fram til den 10. desember 2020 var registrert 6-8 individ av ulv i Kynna-reviret og 2-? individ i Aurskog- reviret. Og som det går fram av rap-

porten, har det i perioden frå 1. oktober til 10. desember vore lite snø og dermed dårleg sporsnø. Kor mykje snø det er kan verken eg eller andre gjere noko med. Det vil difor kunne oppstå situasjonar, slik som no i år, der vi ikkje har full kontroll på kor mange individ det er i dei revira som vi gjev løyve til å felle gjennom lisensfellinga innanfor ulvesona. Det er først gjennom registreringa vinteren igjennom at vi får full oversikt over kor mange ungekull som har vore født sumaren før og kor mange kvalpar og vaksne individ det er i kvart revir eller i kvar familiegruppe.

Til slutt vil eg understreke at sjølv om Noreg har eitt av dei beste overvåkingsprogramma i verda, er eg trygg på at Rovdata heile tida vurderer om dei metodane dei brukar kan bli betre.

SPØRSMÅL NR. 923

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 20. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Mange av de største tunnelprosjektene her i landet gir betydelige mengder overskuddsstein som det er vanskelig og kostbart å få anvendt på miljømessig bra måte. Samtidig har Danmark stort behov for stein til å sikre kysten mot erosjon og sandflukt under vann. For dem er det også viktig restaureringsprosjekt for å få tilbake viktige kysthabitater, for mye stein er fjernet til kommersiell bruk.

Hva er statsrådets vurdering av dette, og vil han ta kontakt med den danske regjering med tanke på mulig overføring av overskuddsstein dit?

BEGRUNNELSE:

Mye kan tyde på at det er en klar vinn-vinn-situasjon om de to land samarbeider om en transport av tunnelmasser til Danmark. Problemet med tunnelstein fra E16, K5-alternativet, som er blitt omtalt i pressen i det siste, er bare ett av flere prosjekter der tunnelprosjekter kan gi store overskuddsmasser som det kan være både problematisk og kostbart å bli kvitt.

Samtidig foregår det i stor stil kontinuerlig sandsuging, flytting av sand, i Danmark for å opprettholde beskyttende rev og hindre sandflukt under vann og erosjon langs kysten. Å bygge rev opp med store steiner er selvsagt langt mer effektivt og varende. Det vil også bli et stort og riktig restaureringsprosjekt av dansk natur – siden det meste

av steinen langs kysten i Danmark er fjernet – for bruk til ulike formål. Dette ble forbudt for noen år siden.

Se sandsuging her: reportasje på TV2/Lorry:

<https://www.tv2lorry.dk/halsnaes/kystsikring-i-nordsjaelland-truer-havmiljoet>

Foreningen Hunderevet skriver til meg i et notat i går: "Foreningen Hunderevet arbejder for at få genetableret de tidligere stenrev ud for kysten deriblandt Hunderevet. Vi har på et meget tidligt tidspunkt undersøgt mulighederne for at få sten fra norske tunnelprojekter, men det var ikke alle der synes det var en god ide, derfor blev

arbejdsopgaven for stor og vi droppede den ide. Det var vi kede af for selve historien om stenaffald fra norske tunnelbyggerier, der skaber øget biodiversitet og biomasse langs de danske kyster er fantastisk.Nordmændene tilbyder os 10 mio. kubikmeter sten gratis fra norske infrastrukturprojekter. Stenene vil blive sejlet til Danmark på pram og læsset af direkte på positionen, så vi kan holde prisen nede. Vi er i dialog med nordmændene om fordeling af udgifterne til læsning, transport og håndtering i Danmark. Den norske stendonation kan forsyne flere stenrev heriblandt Hunderevet og kystsikring til hele Sjællands Nordkyst plus det løse med sten."

Se for øvrig <https://hunderevet.dk/Wordpress44/>

Mye tyder på at det i sum blir en betydelig klimagevinst med dette, spesielt for Danmark. Sandsuging-

smetoden er utrolig energikrevende og klimafiendtlig. Foreningen som refereres har regnet nøye på dette, og tall finnes.

Svar:

Som eksempel på ressursutnyttelse på tvers av landegrensler, viser representanten Nævra til foreningen Hunderevet i Danmark som ønsker å løfte dette opp som et nasjonalt miljø- og klimasamarbeid. Foreningen mener at store mengder tunnelstein fra prosjektet E16 og Vossebanen Arna-Stanghelle kan brukes til kystsikring og restaurering av ødelagte rev/habitat i Danmark, og at det vil gi stor energi-, miljø- og klimagevinst sammenliknet med dagens metoder.

Om tunnelstein fra prosjektet Arna-Stanghelle er egnet til dette formålet må avklares nærmere. Produktet «tunnelstein» er ikke det samme som stein produsert i ordinære dagbrudd av kommersielle aktører. Usortert tunnelstein inneholder mer finstoff, og en lav andel stor stein som generelt er det som er etterspurt i Europa. Tunnel-

driving gir også større variasjon i bergarter og kvalitet. Det er særlig finstoffet som er utfordrende med alle former for bruk eller deponering.

Det pågår dialog mellom Arna-Stanghelle-prosjektet og foreningen Hunderevet rundt dette. I første rekke må danske interessenter avklare om tunnelstein er egnet, dokumentere hvilke faktiske energi-, miljø- og klimagevinster som eventuelt ligger i slik bruk, og hvilken mottakskapasitet som finnes. I Arna-Stanghelle-prosjektet er tilgjengelig masseoverskudd for sjøtransport minimum 14 millioner tonn, noe som tilsvarer 5-600 store bulk-skip-laster. Frakt av 14 millioner tonn tunnelstein til Danmark vil gi store transportkostnader og medfører utslipp av 100-150 tusen tonn CO₂-ekvivalenter. Jeg legger til grunn at det må det gjøres ytterligere vurderinger av samfunnsnytte og kostnader for å vurdere spørsmålet videre.

Når det gjelder rammevilkår og alternativ massehåndtering i prosjektet Arna-Stanghelle vil jeg vise til svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 920 (2020-2021) fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken.

SPØRSMÅL NR. 924

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 19. januar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Norske høyere utdanningsinstitusjoner opplever stor søkning fra land som Kina, Russland og Iran. Etterretningsevne fra Russland, Kina og Iran utgjør den største trusselen, ifølge PST, kunne vi lese i Dagbladet august 2020.

Er dette en situasjon som bekymrer statsråden, og hva vil statsråden gjøre for at utdanningsinstitusjonene er i stand til effektivt å ivareta nasjonal sikkerhet?

BEGRUNNELSE:

Vi har i en årrekke sett at forskere og norske universiteter utsettes for spionvirksomhet i stadig økende grad. DN påviser dette i en grundig artikkel 31. desember 2020.

Der peker Hanne Blomberg sjef for avdelingen med ansvar for kontraetterretning i Politiets sikkerhetstjeneste blant annet at iranere utgjør en egen kategori mistenkte forskere i norske akademiske institusjoner, blant annet på grunn av sanksjonene mot Iran.

Strømmen av iranske søkere til norske høyere utdanningsinstitusjoner øker, samtidig som listen over forbudt kunnskap og maskiner som iranere ikke skal få tilgang til i Norge, blir lengre og lengre. Kombinasjonen gjør universitetenes jobb og ideal om åpenhet vanskeligere.

Fagområder som PST anser har flerbrukspotensial omfatter både elektronikk, informasjonsteknologi, kjemi, biologi, fysikk, matematikk, romfartsteknologi, bygg og anlegg, olje og gass materialteknologi, metallurgi, mekanikk og veterinærstudier.

En tysk forsker og en kinesisk doktorgradsstudent ved Universitetet i Agder (UIA) ble for fem år siden utvist fordi myndighetene mente de utgjorde en fare for rikets sikkerhet. De hadde forsket på matematiske modeller for styring og kontroll av avanserte raketter.

PST ble oppmerksomme på forskerne, fordi de samarbeidet og publiserte sammen med kinesiske forskere, ansatt ved en institusjon som samarbeidet med det kinesiske militæret. PST mente informasjonen om forskningen kunne brukes av Kina i utviklingen av avanserte våpen.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentanten berører sikkerhetsrisiko ved kunnskapssamarbeid på tvers av landegrens. Den geopolitiske utviklingen har gjort problemstillingen svært aktuell de siste årene, og det er utfordringer knyttet til flere land i denne sammenheng.

Som forsknings- og høyere utdanningsminister er jeg svært oppmerksom på utfordringene. Disse favner både akademisk integritet, slik som blant annet akademisk frihet og forskningsetikk, og brudd på eksportkontrollregelverk og informasjonssikkerhet, herunder ulovlig kunnskapsoverføring som representanten viser til.

Jeg kan bekrefte at regjeringen allerede følger opp disse utfordringene. I forbindelse med regjeringens beslutning om å fornye Panorama-strategien, vil det i den oppdaterte strategien ligge et konkret tiltak om etablering av nasjonale retningslinjer for ansvarlig internasjonalt kunnskapssamarbeid. Det vil dreie seg om generiske retningslinjer som ikke er geografisk spesifikke, fordi problemstillingene kan knyttes til flere land - også utenfor Panorama-strategiens prioriteringer.

Slike nasjonale retningslinjer er ment å skulle bevisstgjøre sektoren om problemstillingene og understøtte institusjonene i deres risikovurdering og håndtering. Målsetningen er ikke ment å skulle avskrekke fra samarbeid, men å sikre trygge og forutsigbare rammebetingelser for samarbeidet. Sektoren selv er positiv til tiltaket. Jeg vil sørge for at retningslinjene utarbeides i nær dialog med institusjonene slik at de treffer behovet best mulig. Det kan også nevnes at flere land de siste to-tre år har etablert slike retningslinjer, og at flere land har liknende planer. Også EU-kommisjonen jobber nå med europeiske retningslinjer, som vil kunne være nyttige for vårt eget arbeid.

I tillegg til det planlagte tiltaket om nasjonale retningslinjer i samarbeid med sektoren, har Kunnskapsdepartementet allerede tatt initiativ til en dialog med sektoren om hvordan legge til rette for godt samarbeid med enkeltland. Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med Utenriksdepartementet, Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, etablert et rundebord for akademisk samarbeid med Kina. Rundebordet er ment å være en fast møteplass for norske kunnskapsmiljøer som er, eller skal bli, involvert i samarbeid med kinesiske partnere. Det skal bidra til en systematisk informasjons- og erfaringsdeling, og selv om akkurat denne møteplassen fokuserer på samarbeid med Kina spesifikt, vil det også kunne ha merverdi for samarbeidet med andre viktige land i den internasjonale kunnskapsfronten.

Når det gjelder forhold rundt uønsket kunnskapsoverføring, vil jeg også vise til eksisterende regelverk for eksportkontroll som forvaltes av UD. Råd for samfunnsikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren (Beredskapsrådet) er nå i sluttfasen med å utarbeide en ny veileder for eksportkontroll og forebygging av ulovlig kunnskapsoverføring.

På området digital sikkerhet har departementet høy oppmerksomhet om risikoen som beskrives av blant annet de nasjonale tjenestene. For å håndtere denne risikoen har vi innført en styringsmodell for informasjonssikkerhet i høyere utdanning og forskning hvor Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit) har en sentral rolle i å følge opp sektorens ivaretagelse av informasjonssikkerheten. Arbeidet med IKT-sikkerhet bygger både på NSMs veiledninger og internasjonal beste praksis. For å styrke dette arbeidet, og som en del av en fireårig satsing på informasjonssikkerhet og personvern har det så langt blitt bevilget 17,5 millioner kroner årlig til Unit for årene 2019, 2020 og 2021.

SPØRSMÅL NR. 925

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 15. januar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Hvor mange (og hvor stor andel) av de utenlandske studentene benytter seg hvert år av studentboliger, og vil statsråden vurdere tiltak overfor samskipnadene for å sikre at en større prosentandel av studentboligene reserveres for norske studenter.

Svar:

Studentsamskipnadene rapporterer at det bor totalt 6 174 internasjonale studenter i studentbolig per 15. april 2020 (siste tilgjengelige tall). Per 1. august 2020 disponerte studentsamskipnadene 38 840 hybelenheter, andelen internasjonale leietakere utgjorde dermed om lag 15,9 % av

samskipnadens tilgjengelige hybelenheter i 2020. Tallene er hentet fra Samskipnadsrådet.

Antallet internasjonale studenter som får studentbolig etter avtale med lærestedene, har ligget stabilt de senere år med unntak av høsten 2020. Utsveklingsstudenter uteligger på grunn av koronapandemien. Dette har medført at langt flere studentboliger har vært tilgjengelig for nye studenter i år.

Antallet internasjonale studenter som tildeles studentboliger bestemmes gjennom avtaler mellom studentsamskipnadene og lærestedene. Vedtak fattes av styret i studentsamskipnadene, hvor studentene selv kan velge å ha flertall. Etter det jeg er kjent med er tildelingsreglene oppe til diskusjon med jevne mellomrom ved alle landets studentsamskipnader, enten det gjelder prioritering av grupper, aldersgrenser eller maksimal botid.

SPØRSMÅL NR. 926

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 20. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Hva tenker utenriksministeren om grensegjengeravtalen, samt vil hun gjennomgå regelverket og vurdere å ta nødvendige initiativ overfor svenske myndigheter for å fjerne unntaksreglene for grensependlere i den nordiske skatteavtalen?

BEGRUNNELSE:

Grensegjengeravtalen er et unntak i den nordiske skatteavtalen som gjelder personer som bor i en grensekommune, og arbeider i en grensekommune i nabolandet. Hovedregelen for beskatning når man pendler over landegrensene i Norden er at lønnsinntekten beskattes i arbeidslandet. For såkalte grensegjengere er regelen at trygdeavgiften betales til arbeidslandet, mens lønnen skal beskattes i bostedslandet. Sosiale ytelser fra Norge er derimot skattepliktige i begge land.

Regelverket oppleves som innviklet og kronglete, og har en rekke ulemper både sett fra norsk og svensk side. Det gir reduserte skatteinntekter for grensekommunene i Norge. Grensependlere fra Sverige og Finland får økt skatt, fordi de må betale trygdeavgift til Norge i tillegg til beskatning til hjemlandet. Det er også store ulemper med byråkrati for både myndigheter, arbeidsgivere og arbeidstagere, for eksempel knyttet til sykemeldinger, permitteringer, endring av skattekort mv.

Grensegjengeravtalen gjør det vanskeligere for arbeidsgivere i grensekommunene å rekruttere arbeidskraft fra grensekommuner i Sverige og Finland. Regelverket gjelder kun arbeidstakere som bor eller jobber i en grensekommune, og noen arbeidstakere fra grensekommunene i naboland velger å pendle til kommuner lenger inn i Norge, for å få beskattet inntekten sin i Norge. En annen

uheldig konsekvens kan være at arbeidsløse heller velger å gå arbeidsledige i stedet for å søke jobb i nærområdet på andre siden av riksgrensen grunnet komplisert regelverk og usikkerhet om beskatning.

Regelverket har også vært gjenstand for spørsmål i den Svenske Riksdagen.

Svar:

Reglene om beskatning av grensegjengere mellom Sverige og Norge, samt mellom Finland og Norge, er inntatt i den nordiske skatteavtalen mellom Norge, Danmark, Sverige, Finland, Island og Færøyene.

Grensegjengerbestemmelsene medfører at en person som er bosatt i en grensekommune i en avtalestat, og som utfører lønnet arbeid i en grensekommune i en annen avtalestat, bare skal skattlegges i bostedsstaten for denne lønnsinntekten. Bestemmelsen medfører for eksempel at en person som bor i en svensk grensekommune og som arbeider i en norsk grensekommune, bare skal skattlegges i Sverige for denne lønnsinntekten. Bestemmelsene innebærer et unntak fra hovedregelen om at den stat hvor arbeidet utføres, normalt også har rett til å skattlegge slike inntekter.

Bestemmelsen som gjelder grensegjengere mellom Sverige og Norge, kom først inn i den norsk-svenske skatteavtalen av 1971, og ble videreført i den første nordiske skatteavtale i 1983. Gjeldende avtale har fortsatt en slik bestemmelse, og da også for grensegjengere mellom Finland og Norge. Bestemmelsene var opprinnelig begrunnet i forenklingshensyn, som neppe gjør seg gjeldende lenger. Bestemmelsene er også ment å sikre at en grensegjengers bostedskommune skal motta skatteinntekter for å finansiere kommunale tilbud som skole, helse mv.

Beskatning av pensjon og trygdeytelser reguleres av egne bestemmelser i den nordiske skatteavtalen, og omfattes ikke av grensegjengerbestemmelsene. Den nordiske skatteavtalen regulerer ikke innbetaling av trygdeavgift. Den internrettslige plikten til å betale trygdeavgift avhenger av hvilket lands trygdeordning man er omfattet av. Dette må vurderes etter lovvalgsreglene i EUs trygdeforordning. Som hovedregel vil grensegjengere være omfattet av trygdeordningen i arbeidsstaten, og skal betale trygdeavgift dit.

Jeg har forståelse for at grensegjengerbestemmelsene kan oppleves både kompliserte og ressurskrevende. Særregelverk vil ofte bidra til å øke skattesystemets kompleksitet og være utfordrende for skattytere og arbeidsgivere å forholde seg til, samt stille særskilte krav til skattemyndighetenes systemer, veiledning og saksbehandling. Skat-

temyndighetene har imidlertid god kompetanse om disse reglene og har over tid utviklet gode systemer og god veiledning. Jeg legger til at skattemessige forhold knyttet til arbeid over landegrenser generelt er mer komplisert enn i rent nasjonale tilfeller.

Fra norsk side har det i flere sammenhenger vært foreslått å fjerne de spesielle reglene for grensegjengere. Begrunnelsen har da blant annet vært å avvikle særordninger for enkelte grupper av arbeidstakere, og sikre at skatteavtalens hovedregel også vil gjelde for grensegjengere. Det har ikke lyktes å endre den nordiske skatteavtalen på dette punkt, men jeg er positiv til at dette tas opp på nytt neste gang den nordiske skatteavtalen skal reforhandles. Jeg har også merket meg at grensegjengerbestemmelsene har vært gjenstand for spørsmål i den svenske Riksdagen.

SPØRSMÅL NR. 927

Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 19. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

8. januar 2021 varsler samferdselsministeren at stortinget i fjor økte tilskuddsordningen for vedlikehold av fylkesveger med 400 mill. kroner som ei ordning hvor fylkeskommunene kan søke på midler uten krav om medfinansiering. Denne tilskuddsordningen var ikke en del av behandlingen av Samferdselsbudsjettet for 2021.

I hvilken sak kan vi finne vedtaket og bevilgningen av 400 mill. kroner til ei slik ordning?

Svar:

Stortinget behandlet 9. oktober 2020 Prop. 142 S (2019-2020)/Innst. 19 S (2020-2021). I tråd med innstillingen ble det bevilget 400 mill. kr på kap. 1320 Statens vegvesen, post 65 Tilskudd til fylkesveier. Det var ikke mulig å bruke bevilgningen i 2020, og det legges derfor opp til å overføre midlene til 2021.

Statens vegvesen har nå sendt ut brev til fylkeskommunene med innbydelse til å søke om midler til prosjekter på fylkesveinettet. Søknadsfristen er 15. februar.

SPØRSMÅL NR. 928**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan skal regjeringen trygge lokalbefolkningen og verne dem mot smittetrykket som kan oppstå i forkant av, under og etter den planlagte vinterøvelsen Joint Viking 2021?

BEGRUNNELSE:

Importsmitte har bidratt til både første og andre bølge med koronasmitte i Norge. Nå planlegges en stor militærøvelse i Nord-Norge, og den siste uka har 1600 soldater fra England, Nederland og USA ankommet Bardufoss. 45 av dem har teste positivt for Covid-19. Til sammen 3000 utenlandske soldater skal delta i øvelsen sammen med om lag 7000 norske soldater.

I mars 2020 ble vinterøvelsen avlyst grunnet smittefare. Utviklingen den siste tiden gjør at det må stilles spørsmål ved om det er gjort nok knyttet til importsmitte, belastninger på helsevesenet og hensynet til lokalbefolkningen under vinterøvelsen.

Vinterøvelsen Joint Viking 2021 begynner i mars, og i påvente av storøvelsen skal de trene sammen med norske styrker. Forsvarsminister Frank Bakke-Jensen uttrykker overfor flere medier at han ikke er bekymret for smitten.

Forsvarets øvelser er viktige, også under en pandemi, men lokalbefolkningens bekymring er stor og tiltakene hele landet er bundet av er svært inngripende. Når smittespredningen er stor, skolene er på rødt nivå, store deler av næringslivet er sårbart og nedstengt, og det sosiale livet er svært begrenset, er det grunn til å stille spørsmål ved om det er rette tiden for en så stor øvelse av internasjonal karakter.

Vi har tidligere sett at regjeringen er bakpå når det gjelder importsmitte. Da er det vanskelig å ikke være bekymret over potensiell importsmitte fra 3000 utenlandske soldater i nord.

Svar:

Den allierte militære aktiviteten som startet i Norge var lenge planlagt, og Forsvaret hadde lagt detaljerte planer for å følge opp alle som kommer med testing og gjennomføring av karantene. En betydelig andel av soldatene har allerede kommet til Norge og er i ferd med å gjennomføre eller har gjennomført karantene.

Alle som kom til Norge for å gjennomføre trening og delta på øvelsen måtte ha testet negativt før de kom inn til landet. Alle deltakerne ble også testet etter ankomst. Fors-

varet samarbeidet med lokal helsetjeneste og Universitetssykehuset i Nord-Norge om testing. Forsvaret mottatt hurtigtester som ble brukt til å teste soldatene. Personer som testet positivt etter ankomst ble isolert i henhold til gjeldende regler.

Etter å ha gjort en ny vurdering basert på smittesituasjonen i Norge generelt, og situasjonen knyttet til sirkulasjon av det britiske muterte viruset, besluttet Regjeringen 25. januar å avvike øvelsen. Selv om man har hatt kontroll på smitten som har oppstått under øvelsen, vil det være krevende å fortsette øvelsen under nåværende omstendigheter.

Forsvaret arbeider nå med planer for å få avvirket planlagt aktivitet og sendt hjem alliert personell tidligere enn det som opprinnelig var besluttet. Dette er en relativt omfattende prosess. Allierte styrker som har gjennomført karantene og er konstatert smittefrie kan frem til de reiser tilbake til sine respektive hjemland gjennomføre tilpasset treningsaktivitet, innenfor rammen av gjeldende smittevernbestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 929**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 19. januar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Vil statsråden snarlig legge frem forslag til endringer slik at f.eks. også private virksomheter får muligheten til å be om politiattest for medarbeidere som har ansvar for barn og unge?

BEGRUNNELSE:

For en tid tilbake ble det sendt sak på høring om bla innhenting av politiattester. Flere instanser var sterkt kritisk til at ønskede endringer ikke ble anbefalt. Spørsmålsstiller mener at utgangspunktet må være beskyttelsen av barn. Derfor har FrP også vedtatt en resolusjon der vi understreker at hensynet til barnas sikkerhet er det viktigste og at det derfor må åpnes for at private virksomheter kan be om politiattest.

Saken som var forventet levert av regjeringen i 2020 begynner nå å haste. Det har vært flere nyhetssaker som understreker viktigheten av at hullene i lovverket tettes da problemstillingene er mange.

Senest i VG <https://www.vg.no/sport/i/pAdOGj/trener-overgrepsdoemt-i-2014-eier-lekeland-i-dag?fbclid=IwAR0T2rSlhZ-MXVxE8iVQMMuMH1mCkc7g9w5XSrcY8KBAJEtDyfq-fYeJu6HQ0>

Her uttrykker statsråden at han jobber med en helhetlig gjennomgang, men sier ingen ting om når han vil levere på dette. Jeg har forståelse for at det er ulike problemstillinger som det er viktig å drøfte, men barna dette gjelder har ingen tid å miste.

Svar:

Vi må gjøre mer for å forebygge vold og overgrep mot mindreårige. Ingen barn skal oppleve vold og overgrep. Den siste tiden har media vist eksempler på hvordan voksne utnytter ulike roller de har i møte med barn, som trenere og andre ledere innen idrett. Dette skal ikke skje. Alle barn i Norge skal være trygge når de deltar på fritidsaktiviteter.

Derfor har regjeringen nå satt i gang en helhetlig gjennomgang, for å tette hull og fikse svakheter ved dagens system. Vi vil foreta flere grep.

For det første vil vi gå videre med forslagene fra den interdepartementale arbeidsgruppen som har vært på høring, og starte arbeidet med en lovproposisjon. Vi vil foreslå å innføre krav om politiattest for ansatte ved blant annet familievernkontorer, eksterne meklere etter barneloven og ekteskapsloven og ansatte ved Barneombudet.

Vi vil også utvide dagens hjemmel til å innhente politiattest for personer som organiserer trening for mindreårige, slik at all organisert treningsvirksomhet omfattes. Vi vil også følge opp forslaget med å endre eksisterende hjemler som i dag gir adgang til å innhente barneomsorgsattest, slik at det som hovedregel blir en plikt til å innhente en slik attest.

Dernest vil vi vurdere om det bør innføres krav om politiattest for flere private virksomheter der de ansatte har kontakt med mindreårige. Dette var innspill vi fikk i høringsrunden, som vi synes var gode og ønsker å følge opp. Dette omfatter lekeland, barnepassordninger på treningssentre og kjøpesentre og virksomheter som formidler barnevakter. Vi vil også vurdere hjemler for ansatte ved idrettsanlegg og svømmehaller og trenere mv. som engasjeres av private. Disse forslagene har ikke vært på høring. Når vi har utredet dette nærmere, vil eventuelle forslag bli sendt på høring, slik at alle berørte gis anledning til å gi innspill.

For det tredje vil vi se nærmere på hvilke lovbrudd som skal medføre en anmerkning på barneomsorgsattesten, dvs. politiattest for personer som skal jobbe med barn. Det kom for eksempel frem under høringen at en person som er dømt for vold mot eget barn, ikke alltid vil få en anmerkning på barneomsorgsattesten. Dette er en alvorlig mangel som vi ønsker å gjøre noe med.

Dette arbeidet er en del av oppfølgingen av regjeringens Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021), samt Stortingets anmodningsvedtak nr. 606, 25. april 2017.

SPØRSMÅL NR. 930**Innlevert 12. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 19. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I Politimeldingen, jf. Meld. St. 29 (2019-2020) står det at Politidirektoratet i 2020 gjennomførte en kapasitet-sundersøkelse på det politioperative området som var forventet ferdigstilt i juni. Kapasitetsvurderingen for etterforskningsområdet ble ferdigstilt i februar 2019 og offentliggjort samme måned.

Når blir undersøkelsen på det politioperative området offentliggjort?

BEGRUNNELSE:

Jeg har fått informasjon om at over 60 årsverk i politiet er fjernet fra trafikkinnsetts de siste årene, og at informasjon om dette og andre funn fremgår av politiets kapasitet-sundersøkelse fra 2020. Politiets kapasitetsundersøkelser

er relevant informasjon for offentligheten. Som det står i meldingen:

«Undersøkelsen skal gi et bedre kunnskapsgrunnlag om hvilken politioperativ kapasitet politiet har og hvordan den utnyttes, samt gi en mulighet for å kunne sammenligne ressurs-disponering og resultat mellom distriktene. Undersøkelsen kan danne grunnlag for endringer og tiltak som kan gi bedre utnyttelse av de operative ressursene.»

Politimeldingen behandles nå i januar av justiskomiteen og undersøkelsen det refereres til i stortingsmeldingen er i så måte av interesse.

Svar:

Det er Politidirektoratet som er ansvarlig for kapasitet-sundersøkelsen av politioperativt område. Direktoratet opplyser at de tar sikte på å offentliggjøre undersøkelsen i løpet av kort tid.

SPØRSMÅL NR. 931**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Jensen****Besvart 22. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Beboere på Soltun alderspensjonat, som er et helprivat omsorgstilbud forskjellsbehandles av Moss kommune i forhold til beboere på kommunale tilbud hva gjelder vaksine.

Syns helseministeren det er greit, eller vil han gripe inn å sørge for at også eldre beboere på private omsorgstilbud får tilbud om vaksine?

BEGRUNNELSE:

Moss kommune styres av rødgrønne partier og synes nå å ta sin kamp mot private løsninger til nye høyder.

Etter min oppfatning er mennesker like mye verdt enden de benytter seg av offentlige eller private omsorgsløsninger.

Den grove forskjellsbehandlingen som her legges til grunn er fullstendig uakseptabel og må stoppes.

Svar:

Regjeringen har vedtatt en strategi basert på FHIs anbefaling om å fordele vaksinen likt i hele landet. I denne første fasen med lite tilgang til vaksiner er beboere i sykehjem, de aller eldste og visse grupper helsepersonell bli prioritert uavhengig av bosted.

Moss kommune startet med å vaksinere kommunens sykehjem i uke 1, deretter utvalgte omsorgsboliger i uke 2, og er nå i gang med gruppe 2 (alder 85+).

Soltun er et seniorpensjonat der mange av beboerne mottar hjemmetjenester fra kommunen. Soltun er ikke en omsorgsbolig med heldøgns helsefaglig bemanning tilsvarende andre omsorgsboliger i kommunen. Moss

kommune har derfor ikke kunnet prioritere vaksinasjon ved Solitun samtidig som sykehjem og de døgnbehandlede omsorgsboligene. Imidlertid er beboerne ved Solitun eldre personer som skal prioriteres tidlig i prosessen.

21. januar har kommunen vaksinert Solitun seniorpensjonat, i forbindelse med vaksinasjon av aldersgruppen 85+.

SPØRSMÅL NR. 932

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Jensen

Besvart 21. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Det er, forståelig nok, økende kritikk av regjeringens vaksinestrategi, at tempo er for lavt i forhold til land det er naturlig å sammenligne seg med. Det anføres fra helsemyndighetene at det vaksineres i tråd med plan.

Er planen riktig, eller er det nå på tide å endre vaksinestrategi?

BEGRUNNELSE:

Vi ser fallende tillit i befolkningen til regjeringens vaksinestrategi og det er forståelig siden vi ligger langt bak land det er naturlig å sammenligne seg med.

Stadig flere undrer seg over mengden vaksiner som står på lager og at det sendes ut et svært lite antall vaksiner av gangen rundt om i landet.

Videre lurer mange på hvorfor regjeringen ikke øker vaksineringen i områder med høyt smittetrykk.

Strategien fremstår også underlig tatt i betraktning at regjeringen fremholder sammenhengen mellom vaksiner og gjenåpning av samfunnet.

Jo lenger tid regjeringen bruker, jo lenger må innbyggerne forholde seg til svært inngripende tiltak med de omkostninger dette har for samfunnet.

Svar:

Regjeringen har vedtatt en strategi basert på FHIs anbefaling om å fordele vaksinen likt i hele landet. I denne første fasen med lite tilgang til vaksiner er beboere i sykehjem, de aller eldste og visse grupper helsepersonell bli prioritert uavhengig av bosted.

Norge har heldigvis så langt ikke en smittesituasjon som rettfærdiggjør at vi vaksinerer de mest sårbare og helsepersonell i noen store byer, mens de samme i mange andre kommuner må vente. Vi kan gjøre dette likt i hele

landet. Det vet jeg at mange som bor i distriktene er takknemlige for.

Vi vet ikke hvor det blir utbrudd den neste måneden. Det kan like godt være i en liten kommune som ikke har smitte i dag, mens en stor kommune med mer smitte kan være over bølgen da. Så vurderer fagmyndighetene vår strategi og plan kontinuerlig. Vi skal vaksinere raskt, men vi skal også gjøre det trygt.

Når regjeringen har støttet FHI i at det er riktig å ha et beredskapslager så er det for å være forberedt på at plutselige endringer i leveranser kan oppstå, spesielt nå i begynnelsen med begrensede leveranser av vaksiner som krever spesielle kjøleforhold. Mange andre europeiske land gjør som oss.

Vi ble orientert om redusert ukesleveranse med Pfizervaksinen for noen dager siden. Vårt robuste system sikrer likevel at innbyggerne kan få dose to til rett tid. Full effekt oppnås etter dose to.

Størrelsen på beredskapslager kan justeres etter hva som anses nødvendig.

Produsenten av den ene vaksinen anbefaler også at vi holder av til dose to.

SPØRSMÅL NR. 933**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 21. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Det behandles i disse dager en ankesak, om nedbemanning i driftsbemanningen på Statfjord.

Kan statsråden redegjøre for når ankesaken forventes å være ferdigbehandlet?

BEGRUNNELSE:

Arbeidstakerne i Statfjord er svært skeptiske til den radikale nedbemanningen som nå finner sted fordi dette er tunge og komplekse innretninger å drive. Som en følge av dette vedtok Statfjord Arbeidsmiljøutvalg 20/2-2020 et vedtak hvor bedriften ble pålagt å stanse denne prosessen iht. Arbeidsmiljøloven § 7-2-(5) for «å verne arbeidstakernes liv og helse ...». Equinor anket denne saken til Petroleumstilsynet og har fått medhold i sin anke. Med

bakgrunn i dette behandles anken i Arbeids og sosialdepartementet.

Svar:

Jeg kan bekrefte at departementet har til behandling en klage på Petroleumstilsynets vedtak av 25. juni 2020 om et forutgående vedtak i arbeidsmiljøutvalget på Statfjord.

Klagesaken har på vanlig måte vært forberedt i Petroleumstilsynet, og ble oversendt til departementet for avgjørelse 16. november 2020. Klagen behandles som alminnelig forvaltningsklage, og vil bli behandlet på ordinært vis etter reglene i forvaltningsloven. Med klagesaken følger omfattende dokumentasjon, og jeg kan ikke nå tidfeste når saken vil være ferdigstilt.

SPØRSMÅL NR. 934**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 19. januar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

I behandlingen av siste statsbudsjett ble det vedtatt at det skal settes ned et hurtigarbeidende utvalg, der blant andre KS og PBL skal delta. Utvalget skal utrede finansieringen av private barnehager, herunder muligheter for lån i Husbanken.

Kan statsråden redegjøre for hvor langt man har kommet i arbeidet med utvalget, og når vi kan regne med å få konklusjonene fra utvalget?

Svar:

Som en del av statsbudsjettet for 2021 ber Stortinget regjeringen om å nedsette et hurtigarbeidende utvalg der bla KS og PBL deltar. Utvalget skal utrede finansieringen av private barnehager, herunder muligheten for lån i Husbanken, jf. Innst. 2 S (2020-2021) og vedtak 156.

Departementet er i gang med å utforme mandat og sette sammen et utvalg som gir en god representasjon av

partene i sektoren. Jeg vil offentliggjøre mandatet når det er klart. Mandatet vil blant annet inneholde tidsfrist for levering av rapport fra utvalget.

Jeg ser frem til å få rapporten fra det hurtigarbeidende utvalget. Rapporten vil være en viktig del av beslutningsgrunnlaget for videre politikkutvikling for barnehagesektoren.

SPØRSMÅL NR. 935**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 19. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Hvordan forholder statsråden seg til at vernetjenesten i Equinor mener de ikke blir lyttet til av Petroleumstilsynet, hva gjelder dimensjonering av bemanning og kompetanse, og hvilken innvirkning dette får for sikkerheten på norske oljefelt?

BEGRUNNELSE:

Equinor har skilt ut Statfjord fra Utvikling og Produksjon Norge (UPN) til Field Life Extension (FLX) som et helt eget forretningsområde. Equinor tar sikte på å drive feltene sine selv «inn i solnedgangen» og videre til avvikling. Med dette er Statfjord den første prøvesteinen for en industriell omlegging av en bransje hvor man skal gjøre dette i flere tiår fremover. Når dette avvikles må det gjøres på en skikkelig måte både av hensyn til mennesker, miljø og materiell. Alle har noe å tjene på en trygg og sikker avvikling av de installasjonene som skal drive med haleproduksjon og senere avvikles. Dette skjer ikke gjennom drastisk nedbemanning og pulverisering av sårt tiltrengt anlegg spesifikk kompetanse.

Svar:

Partssamarbeid og medvirkning er en forutsetning for å drive forsvarlig petroleums-virksomhet. Arbeidstakermedvirkning skal gjennomføres i alle faser av virksomheten, også under senfase, som i saken representanten viser til i begrunnelsen for sitt spørsmål. Selskapene må legge til rette for reell arbeidstakermedvirkning, og sørge for at lovpålagte ordninger som arbeidsmiljøutvalg og verneombud brukes på en god måte i det forebyggende HMS-arbeidet, og i forbindelse med endring og effektivisering. Jeg forventer at dette har høy prioritet i næringen.

Departementet har tidligere fått signaler om at utviklingen i petroleumsnæringen, blant annet med hensyn til aktørbildet, lønnsomhet og aktivitetsnivå, kan ha ført til at partssamarbeidet blir utfordret. Dette drøftes bl.a. i Meld. St. 12 (2017-2018) Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, og følges opp fra myndighetene side. Det fremgår av Petroleumstilsynets årsrapport fra 2019 at arbeidstakermedvirkning har vært fulgt opp gjennom en rekke aktiviteter i tilsyn, gjennom dialog i Sikkerhetsforum (Petroleumstilsynets sentrale trepartsarena) og i møter med fagforeninger og forum for koordinerende hovedverneombud. Dette tilsynsarbeidet ble videreført i 2020, og Petroleumstilsynet vil også i tiden fremover prioritere og gjennomføre tilsynsaktiviteter hvor arbeidstakermedvirkning er et sentralt tema.

SPØRSMÅL NR. 936**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 21. januar 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvordan følger Konkurransetilsynet opp regjeringens bestilling om å særlig overvåke konkurransesituasjonen i norsk luftfart?

BEGRUNNELSE:

Norsk luftfart står en alvorlig krise, og det reises nå kritikk fra flere hold mot regjeringen for å gjøre for lite, for sent

og med for korte tidshorisonter. Samferdselsministeren og næringsministeren ba i november Konkurransetilsynet om en særskilt markedsovervåking av konkurransesituasjonen i norsk luftfart. I forbindelse med oppdraget, sa samferdselsministeren i en pressemelding at:

- Vi er opptatt av at det ikke skal bli ulovlig prisdumping som kan føre til sosial dumping. Derfor fortsetter vi å følge situasjonen tett.

Sunne konkurranseforhold og gode standarder for arbeidslivet er helt avgjørende for en bærekraftig luftfartsbransje i Norge, minst like mye nå som før krisen inntraff. Bevissthet om sunn konkurranse på like vilkår kan bidra til å hjelpe norsk luftfart gjennom den krisen næringen står i, men det forutsetter at tiltakene følges nøye opp og at det råder en felles forståelse om hvilke faktorer konkurransen skal bygges på.

Svar:

Koronapandemien har rammet luftfartsmarkedet hardt. Ingen vet per i dag hvordan situasjonen vil utvikle seg for aktørene i dette markedet. Regjeringen er opptatt av at konkurransen i luftfarten er sunn og fungerer som den skal, også i krisetider. Konkurransetilsynet fikk derfor i november i oppdrag å følge ekstra nøye med på konkurransen i luftfartsmarkedet. Målet er at det skal være sunn konkurranse også etter pandemien. Sunn konkurranse er avgjørende for å sikre norske flypassasjerer et best mulig tilbud til lavest mulig pris.

Konkurransetilsynet har i flere år fulgt luftfartsmarkedet tett gjennom en særskilt markedsovervåkning. Siden 2012 har flyselskapene SAS og Norwegian vært pålagt å innrapportere data om selskapenes inntekter og utgifter per rute, data om bonusprogram, samt data om storkunder for 12 av de største innenriksrutene i Norge.

Basert på markedsovervåkingen gjennomfører Konkurransetilsynet jevnlig analyse av konkurransesituasjonen i det norske luftfartsmarkedet. Tilsynets analyse

er indikerer at selskapene SAS og Norwegian, frem til utbruddet av koronapandemien, konkurrerte på en måte som er gunstig for flypassasjerene. Det er flere observasjoner som taler for dette: Prisutviklingen har siden 2006 ikke adskilt seg fra konsumprisindeksen, det skjer økning i prisene i perioder der ett av selskapene ikke utøver konkurransepress på det andre, og det er eksempler på at endringer i kapasitet ikke er koordinert mellom selskapene.

For å kunne følge markedet nøye også i tiden fremover, har Konkurransetilsynet besluttet å utvide markedsovervåkingen slik at den fra 1. januar 2021 også omfatter det nyetablerte selskapet Wizz Air som har etablert seg på flere norske innenriksruter.

Markedsovervåkingen gir Konkurransetilsynet grunnlag for å følge ekstra godt med på utviklingen i konkurransesituasjonen i det norske luftfartsmarkedet. Tilsynet vil gjennom overvåkingen raskt kunne fange opp eventuelle tegn på at selskapene opptrer på måter som er i strid med konkurransereglene.

Konkurransetilsynets særskilte overvåking av luftfartsmarkedet har i første omgang en varighet på 2 år, men vil kunne forlenges ved behov. Den kan også justeres underveis dersom for eksempel nye aktører etablerer seg. I tillegg til selve innhenting av data og analyser av disse, vil Konkurransetilsynet ha tett dialog med flyselskapene for i størst mulig grad å kunne følge utviklingen i luftfartsmarkedet.

SPØRSMÅL NR. 937

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 21. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I september 2019 sa statsministeren at det skal etableres en ny redningshelikopterbase i Troms fra 2022. Det er under ett år igjen og anskaffelsesprosessen har vært så dårlig at interessentene har trukket seg underveis. Nå har angivelig anbudsgrunnlaget blitt endret uten at anbudet har blitt lyst ut på nytt.

Kan statsråden bekrefte at det blir en ny redningshelikopterbase i 2022, eller vil alt rotet i denne prosessen føre til forsinkelser som går ut over beredskapen i Troms?

Svar:

For å sikre redningsberedskapen i Nord-Norge tas det sikte på å opprette en ny redningshelikopterbase i Tromsø i løpet av 2022.

Det er igangsatt en konkurranse etter anskaffelsesregelverkets prosedyre for konkurransepreget dialog, noe som innebærer at det bare er de ytre rammene for konkurransen som er satt. Formålet med, og begrunnelsen for, valget av denne prosedyren har vært å kunne definere det nærmere behovet for redningshelikoptertjenester, og hvordan dette best kan oppfylles i dialog med markedet.

Ulike løsninger på oppdragsgivers behov har vært diskutert sammen med leverandørene, bl.a. opsjon for å dekke politiets behov i Tromsø, aktuelle helikoptertyper, behov for ombygging m.m. Etter at dialogen er avsluttet kan de endelige kravene fastsettes og bindende tilbud innhentes dersom det er aktuelt.

To leverandører har vært med gjennom dialogen og har levert prøvetilbud basert på resultatet av denne prosessen. Ytterligere to leverandører søkte prekvalifisering,

men trakk seg før dialogprosessen startet. En leverandør ble ikke prekvalifisert.

NAWSARH-prosjektet, som på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet har hatt ansvaret for å gjennomføre anbudskonkurransen, har opplyst at det ikke er riktig at anbudsgrunnlaget har blitt endret underveis på en måte som gjør at konkurransen må lyses ut på nytt.

Saken er fortsatt til vurdering. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 938

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 18. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Ifølge § 4.2 i Forskrift om kjørende og gående trafikk (FOR-1986-03-21-747) kan kjøretøy som kan kjøre i minst 40 km/t kjøre på motorveg, med unntak av moped. Det betyr i praksis at alle traktorer av nyere dato kan kjøre på motorveg.

Hva er begrunnelsen for dette, er det trafikksikkerhetsmessig forsvarlig å kjøre på motorveg i så lave hastigheter, og kan statsråden tenke seg å endre dette regelverket?

Svar:

Samferdselsdepartementet har gitt Statens vegvesen i oppdrag å utarbeide forslag til regel-verksendring med sikte på å utjevne hastighetsforskjeller på norske veier, og på den måten bidra til bedre trafikkflyt, forbedret fremkommelighet og økt trafikksikkerhet. Dette omfatter blant annet forslag om å øke kravet til minimumshastighet for å kunne kjøre på motor- og motortrafikkveger etter trafikreglene § 4 nr. 2.

Statens vegvesen vil sende endringsforslaget på høring første halvdel 2021.

SPØRSMÅL NR. 939

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 22. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Mener kulturministeren at festivalsommeren skal planlegges som normalt, og hvordan skal koronastøtteordningene innrettes for å ivareta festivalene og andre store arrangører?

BEGRUNNELSE:

Etter en avlyst festivalsommer 2020 planlegger nå store deler av festivalene for fullskala arrangement i 2021, med mulighet for å nedskalere dersom smittesituasjonen gjør det nødvendig. Vaksineringen har startet og forhåpentligvis vil 2021 være året samfunnet gradvis går tilbake til normalsituasjon. Spørsmål er hvor raskt dette vil skje.

Festivalenes høysesong starter i mai. Planleggingshorisonten er lang, permitterte ansatte er tatt tilbake i jobb og kostnadene har allerede begynt å påløpe. Det er derfor behov for snarlige avklaringer mtp. langtidsbestemmelser og hvordan ordningene vil innrettes for begrense risikoen til festivalene.

Svar:

Jeg viser også til mitt svar til representanten Silje Hjemdal som har stilt meg et lignende spørsmål. På grunn av smittesituasjonen er det dessverre svært vanskelig å forutsi hvilke smitteverntiltak som er aktuelle fram mot sommeren. Situasjonen er uforutsigbar, og det er flere usikkerhetsmomenter. Blant annet kan bildet endres på kort tid ved eventuell spredning av nye virusvarianter med større smittsomhet. Vi vet heller ikke nok ennå om hvorvidt vaksinen beskytter mot smittespredning – og ikke bare mot sykdom. Først og fremst må vi få smittetallene ned, og det er den viktigste prioriteringen akkurat nå. Det vil også være svært uheldig om vi åpner opp for store arrangementer for tidlig, og dermed får nye bølger med utbredt smitte. Vi vet at viruset raskt sprer seg når mange mennesker er samlet, og derfor er det dessverre nødvendig å redusere antallet kontaktpunkter på arrangementer. Våre

anbefalinger og råd for sommeren må være ansvarlige, og det er også derfor vi bruker noe tid på våre beslutninger.

Samtidig har jeg stor forståelse for at aktørene i sektoren har behov for forutsigbarhet, og at de ønsker å planlegge sommerens arrangementer. Jeg har tett dialog med aktører i bransjen, og har bedt Norsk kulturråd om å tilrettelegge et møte med kultursektoren, hvor jeg vil delta, der vi kan diskutere og drøfte veien videre. Gjennom hele pandemiperioden har jeg vært opptatt av å oppdatere og justere koronastøtteordningene ettersom situasjonen har endret seg. Regjeringen har vist at vi følger nøye med på kultursektorens behov og følger fortløpende opp. Vårt mål er å hjelpe sektoren gjennom koronasituasjonen, og dette løftet ligger fast. Forskrift om stimuleringsordningen er på høring i sektoren nå og ordningen vil være på plass i løpet av kort tid. I tillegg ser vi at det vil være behov for kompensasjon til sektoren og vi jobber nå med innretning på dette. Regjeringen er på lag med kulturen, og vi vil hjelpe sektoren så lenge pandemien vedvarer.

Jeg ønsker at sommeren skal bli så normal som mulig, og at flest mulig arrangementer kan finne sted, men det er for tidlig å si hvordan sommeren blir og hvilke støtteordninger som kan fungere. Det er ikke viljen eller kunnskapen det står på, det handler om koronapandemiens utvikling, og den er svært uforutsigbar.

SPØRSMÅL NR. 940

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 25. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren ta initiativ til at en forskrift som sørger for at covid-19-testing blir utført på grensen, kommer på plass eller mener han at dagens tillitsbaserte system er tilstrekkelig?

BEGRUNNELSE:

Hver dag passerer det personer på grensen som ikke testes for covid-19, og det er fortsatt store hull i hvordan regjeringen håndterer importsmitte. Det arbeides med forbedring av innreiseregistreringsordningen slik at det blir en kobling mellom labdata fra MSIS og innreiseregistreringsordningen. Frem til dette er på plass, har ikke kommunene mulighet til å sjekke hvem som har tatt test eller svaret på denne. Da er det så og si en umulig oppgave for kommunene å følge opp hvem som har tatt obligator-

isk test eller ikke. Det er nå et system basert utelukkende på tillit. I følge flere kommuneoverleger kunne dette vært løst med en forskrift.

Svar:

Jeg viser til stortingsrepresentantens skriftlig spørsmål til besvarelse nr. 912 og mitt svar på dette spørsmålet. Det er nå innført obligatorisk testing på grensen for personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt, og dette er regulert i covid-19-forskriften § 4d.

SPØRSMÅL NR. 941**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 23. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hva er de totale kostnadene knyttet til operasjonene med flytting av Elgå-ulven i 2019 og Elgå-ulven med Deisjø-tispa i 2021, inkludert leie av helikopter og skyttere, transport, medikamenter, kostnader til ansatte som har overvåket og sporet ulven over vanlige arbeidsdager og helg/helligdager, ekstraarbeid i forvaltningen og andre påløpte utgifter?

Svar:

Fordi oppdraget nyleg er gjennomført ligg det ikkje føre ein eksakt oversikt over alle kostnader, og tala er derfor førebelse. Sjølv om det kan bli nokre endringar er det likevel ikkje forventat at det blir store avvik frå dei estimerte kostnadane vi har per no.

Å isolere kostnader knytt til eit slikt oppdrag er ikkje heilt rett fram fordi det ikkje er slik at alt arbeidet er å rekne som meirkostnader. Til dømes blir det ikkje riktig å legge til alle timane Statens naturoppsyn (SNO) eller andre delar av forvaltninga har brukt i samband med denne saka. Det meste arbeidet ligg innanfor det som blir rekna som ordinært arbeid for dei tilsette, slik som at forvaltingsmerking er ei av kjerneoppgåvene for dei fast tilsette i SNO. Eit konkret eksempel er at merketeamet som gjer arbeidet frå helikopter er fast tilsette fellingsleiarar i SNO, og oppdraga ligg dermed innanfor det som er å rekne som ordinært arbeid for disse tilsette. SNO og andre delar av forvaltninga som er involvert i slike saker er med andre ord godt førebudd for slike hendingsstyrte oppdrag utan at det kjem til store ekstra kostnader utover det ein allereie har tatt høgde for gjennom forvaltninga si beredskap.

Når det gjeld det som kan omtalast som meirkostnader knytt til merking og flytting av ein hannulv frå Elgå inn i ulvesona i november 2019 var det på om lag kr 50 000. Utover det som er innanfor ordinært arbeid og avtalerammer var meirkostnadane knytt til bruk av helikopter på kr 37 230 (ekskl. mva.) og leie av feltbase nært merkestaden på kr 11 637,50 (ekskl. mva.).

Den vidare oppfølginga av ulven i 2020 gjekk inn i det ordinære arbeidet på lik linje med oppfølging av andre ulvar, og arbeidet medførte såleis ikkje meirkostnader utover det som allereie er lagt opp til i overvåkingsarbeidet av ulv i Noreg.

I samband med oppdraget om flytting av Deisjøparet, som vart gitt som følge av Stortinget sitt oppmodingsvedtak om å opne for lisensjakt i området, har meirkostna-

dane vore noko større. Ei årsak er at det i desember 2020 ikkje låg føre ein fast avtale med veterinær. Kostnadane knytt til beredskap og bistand frå veterinær kan såleis i dette tilfellet reknast som meirkostnader som summerer seg til om lag kr 400 000 for desember 2020 og januar 2021. I tillegg kjem det til direkte kostnader for bruk av helikopter på om lag kr 130 000 (ekskl. mva) og leige av feltbase nært merkestaden på om lag kr 25 000 (ekskl. mva). Total meirkostnad ved arbeidet har dermed vore om lag kr 560 000.

I tillegg kjem meirkostnadane det er gjort greie for over kjem det til noko kostnader i samband med bruk av GPS-halsband, som til dømes aktivering, abonnement og dataleveranse. Dei totale meirkostnadane for arbeidet med flytteoppdraga i 2019 og 2021 er dermed estimert til om lag kr 620 000, der kr 400 000 er knytt til bistand og beredskap frå veterinær. Eg vil samtidig understreke at også det som er rekna som meirkostnader knytt til dei to flytteoppdraga er noko det er tatt høgde for i driftsbudsjettet til SNO for gjennomføring av ekstraordinære tiltak i rovviltforvaltninga.

SPØRSMÅL NR. 942**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 19. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden klarlegge hvilke regler som gjelder ved grensepassering for arbeidspendlere og om de faktisk kan passere på stengte grenseoverganger?

BEGRUNNELSE:

LO Østfold gjennom fagforbundet Handel og Kontor har fått spørsmål om hvilke regler som gjelder for arbeidspending mellom Norge og Sverige. På direkte spørsmål til Øst Politidistrikt fikk man først svar om at passering på stenge overganger var greit men så kom det kontrabeskjed om at dette ikke lenger var mulig. En konsekvens for arbeidspendlerne er at reiseveien til og fra jobb på daglig basis kan forlenges med mange mil hver dag dersom man nå er tvunget til å kun bruke bemannede grenseoverganger.

Svar:

Midlertidig personkontroll på indre grense er ikke et eget tiltak mot Covid-19, men muliggjør gjennomføringen av andre grenserelaterte tiltak som innreiserestriksjoner og karantenergelverket. Derfor ble det besluttet å begrense antall mulige grensepasseringssteder på norsk indre

Schengen-grense fra 2. januar i år for å lette gjennomføringen av testing på grensen av alle reisende.

Ved beslutningen om fastsetting av grenseovergangssteder for lovlig passering av grensen ble det gitt unntak for fire persongrupper som likevel skal ha adgang til å passere grensen andre steder. Dette gjelder

- Reisende som utfører varetransport (egen tillatelse fra Tolletaten)
- Reisende med samfunnskritiske funksjoner
- Samisk næringsdrivende (reindrift mv.)
- Reisende med særskilte familiære behov

Arbeidspendlerne er ikke omfattet av disse kategoriene.

Nye tiltak kan bli iverksatt på kort varsel. Jeg oppfordrer derfor alle, og i særdeleshet dem som skal krysse grensen, til å følge med på den informasjonen regjeringen og forskjellige etater legger ut på sine nettsider.

At grensene mot våre nordiske naboer er stengt er et ekstraordinært tiltak som understreker hvor alvorlig regjeringen ser på faren for en forverring av pandemien. Enkelte blir sterkt berørt at dette. Et stort antall tillempninger vil kun bidra til å undergrave tiltakenes effektivitet. Vi mener at de inngripende tiltakene vi gjennomfører nå vil bidra til å få smittesituasjonen bedre under kontroll slik at vi raskere kan få samfunnet tilbake til det normale.

SPØRSMÅL NR. 943**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 20. januar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å bidra til å styrke IT sikkerheten i kommunene, og i så fall hvordan tenker statsråden at en slik styrking av IT sikkerheten i kommuner og fylker kan foregå?

BEGRUNNELSE:

Kommunene har opplevd angrep på sine IT systemer på linje med hva Stortinget ble utsatt for i fjor sommer. Kom-

munene lagrer mange ulike opplysninger som også er av personlig art og som vil kunne misbrukes i urette hender og derfor er slike hendelser av en alvorlig karakter.

Svar:

Utviklingen av flere digitale tjenester og løsninger i offentlig sektor og økt bruk, betyr at god ivaretagelse av personvern og informasjonssikkerhet blir stadig viktigere. Dette

er viktig for å opprettholde god tillit til forvaltningens IT-løsninger og de offentlige digitale tjenestene.

Arbeidet med informasjonssikkerhet må sees i et helhetlig perspektiv, på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og i sammenheng med det øvrige arbeidet for samfunnssikkerhet. Det er viktig at virksomhetene i offentlig sektor (herunder kommunene) har en felles, og god, forståelse av risikobildet og de aktuelle sikkerhetsutfordringene.

Ivaretagelsen av informasjonssikkerheten i kommunene er først og fremst et ansvar som kommunene selv må ivareta. Dette følger av ansvarsprinsippet, som er utgangspunktet for alt beredskapsarbeid. Dette prinsippet innebærer at det er den enkelte kommune som selv – som selvstendig rettssubjekt – på eget initiativ og ansvar må ta alle avgjørelser knyttet til hvordan kommunen skal ivareta sin informasjonssikkerhet. Staten har ingen generell instruksjonsmyndighet overfor kommunene i denne sammenheng, og kan bare gripe styrende inn overfor kommunene med grunnlag i lov eller budsjett vedtatt av Stortinget.

Lovverket forutsetter at kommunene - som et minimum - skal ha et styringssystem for styring og kontroll av informasjonssikkerheten (jf. eForvaltningsforskriften §15). Av personvernforordningens art. 30 fremgår det også at kommunene skal ha en protokoll over behandlingsaktivitetene sine. Disse protokollene skal bl.a. si noe om hvilke opplysninger som behandles, og hvilke tekniske og organisatoriske tiltak som er iverksatt for å ivareta personopplysningssikkerheten. Det stilles også konkrete nasjonale eller sektorielle krav til kommunens grunnleggende sikring av sentrale nettverk og systemer som kommunen benytter eller er en del av.

Kommunene kan ivareta informasjonssikkerheten gjennom å bygge opp intern kompetanse og gjennom kjøp av tjenester i markedet. Noen kommuner har også valgt å styrke IT-sikkerheten gjennom interkommunalt samarbeid.

De to siste årene har Digitaliseringsdirektoratet kartlagt status på arbeidet med informasjonssikkerhet både i statsforvaltningen og i fylkeskommuner og kommuner. For å følge opp funnene i staten, har Digitaliseringsdirektoratet, i samarbeid med andre aktører, allerede styrket veiledningstilbudet og etablert en rekke nye veiledningstiltak, som også er relevante for kommunene:

- Oppdatert veiledning i internkontroll for informasjonssikkerhet
- Kompetansebeskrivelser for å tydeliggjøre og beskrive ulike roller i arbeidet med internkontroll i offentlige virksomheter
- Ny veiledning for å styrke informasjonssikkerhet i etatsstyringsdialogen. Ny veiledning i øvelser
- Ny veiledning for hvordan virksomheter kan kartlegge og styrke sikkerhetskulturen

Digitaliseringsdirektoratet jobber aktivt med å informere om veiledningstilbudet, og har tatt initiativ til en felles kampanje med KS i 2021 rettet mot informasjonssikkerhet i kommunene.

Norske kommuner behandler også store mengder personopplysninger om innbyggerne sine. Det er kommunenes ansvar å sikre at disse opplysningene blir behandlet på en trygg måte, blant annet at de ikke gjøres tilgjengelig for uvedkommende. God informasjonssikkerhet er derfor viktig for å ivareta personvernet. Datatilsynet er sentral i dette arbeidet. For å høyne kommunenes kunnskap og bevissthet om informasjonssikkerhet og personvern, samarbeider Datatilsynet med sentrale aktører som Foreningen kommunal informasjonssikkerhet (KiNS), KS, Digitaliseringsdirektoratet, Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) og Nasjonal sikkerhetsmyndighet. I 2020 har Datatilsynet særlig arbeidet med problemstillinger knyttet til informasjonssikkerhet i skolen, et område som har vist seg å være utfordrende.

Til slutt kan jeg opplyse at Digitaliseringsdirektoratet, i samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet og KS, har gått ut med konkrete råd og veiledning om beskyttelse mot løsepengevirus.

SPØRSMÅL NR. 944**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 22. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Har Arbeids- og sosialdepartementet avsluttet sitt arbeid med lover og regler for arbeidstakere på såkalte flerbruksfartøy på norsk sokkel?

BEGRUNNELSE:

Arbeids og sosialdepartementet inviterte i 2017 partene innen petroleum og maritim virksomhet til et felles arbeid for å se om det var mulig å komme fram til en mer felles virkelighetsforståelse rundt bruken av flerbruksfartøyene i petroleumsvirksomheten. Arbeidsgruppen leverte sin rapport i juli 2019, og en ble enige om en beskrivelse av den faktiske utviklingen i bruken av flerbruksfartøy på norsk sokkel.

I regjeringens pressemelding når en mottok rapporten uttaler statsråden:

«Jeg vil takke arbeidsgruppen for en grundig rapport. De har bidratt til en felles beskrivelse av den faktiske utviklingen. Det er verdifullt. Samtidig registrerer jeg at det er uenighet mellom partene i spørsmålet om den rettslige reguleringen. Regjeringen vil nå følge opp dette temaet videre i den kommende stortingsmeldingen om den maritime politikken».

4. desember 2020 la regjeringen frem dem omtalte stortingsmeldingen om den maritime politikken. Der omtales ikke flerbruksfartøy med ett ord, noe som kan tolkes på to måter: Enten har regjeringen avsluttet sitt arbeid

rundt flerbruksfartøy, eller så har en igangsatt en annen prosess rundt saken som ikke er kjent for offentligheten. Jeg ber arbeids og sosialdepartementet, som ansvarlig departement for denne saken, klargjøre status for arbeidet ovenfor Stortinget.

Svar:

Departementet redegjorde for status for flerbruksfartøysaken i budsjettproposisjonen for Arbeids- og sosialdepartementet for 2021 (Prop. 1 S 2020-2021).

På s. 116 i proposisjonen vises det således blant annet til at Stortinget i vedtak 21. april 2020 ba regjeringen nedsette et partssammensatt utvalg for å vurdere tiltak som kan styrke norsk maritim kompetanse, sikre norske sjøfolk på norske skip og sikre norske rederiers konkurransekraft. Det vises videre til at Nærings- og fiskeridepartementet på denne bakgrunn har nedsatt et partsammensatt utvalg som bl.a. skal vurdere om det bør stilles krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel, og eventuelt hvordan. Endelig opplyses det i budsjettproposisjonen at Arbeids- og sosialdepartementet vil vurdere problemstillingene rundt flerbruksfartøy på sokkelen i lys av utvalgets vurderinger.

Utvalget skulle opprinnelig ferdigstille sitt arbeid innen 31. desember 2020, men har fått utvidet sin leveringsfrist til utgangen av februar 2021.

SPØRSMÅL NR. 945**Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 22. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er blitt gjort siden 2018 for å sikre et godt og likeverdig behandlingstilbud for spillavhengige i alle helseregionene, og hvordan vurderer helseministeren kvaliteten på tilbudet til spillavhengige per dags dato?

BEGRUNNELSE:

Helseminister Høie svarte i april 2018 på et spørsmål fra representanten Wilkinson (SV) om behandlingstilbudet for spillavhengige (Dokument nr. 15:1397). I svaret anerkjenner helseministeren problemene spillavhengighet skaper og gir et grundig svar på hvordan helsevesenet jobber for å møte utfordringen.

Ministeren omtaler blant annet en undersøkelse som viser at det er «stor forskjell på tilgjengelighet til behandlingssteder, og (...) lav tilgang på pasienter utenfor de store byene».

Ministeren skriver også at Helsedirektoratet som del av arbeidet med handlingsplanen mot spillavhengighet (2016-2018) skal vurdere om «dagens behandlingstilbud er godt nok organisert til å møte de fremtidige behovene for kompetanse og tilgjengelighet i tjenesteapparatet».

I den sammenheng ble det vist til at Nasjonalt kompetansesenter for spillforskning (SPILLFORSK) arbeidet med en studie av kvaliteten på tjenesten og behandlingstilbudet for personer med spillproblemer. Denne studien ble publisert senere i 2018 og støtter opp om mange av funnene i en tidligere undersøkelse fra 2017, laget av Korus-Øst for Helsedirektoratet. Behandlingstilbudet er varierende mellom helseregionene, mange behandlingssteder mangler særskilt kompetanse for målgruppen, og flertallet av behandlingstedene med tilbud benytter ikke manual i behandlingen. Rapporten konkluderer at:

«samlet sett fremstår både kartleggingsvirksomheten og behandlingen av penge- og dataspillavhengige som ganske lite spesifikke».

Den 12. januar deltok jeg i en panelsamtale om spillproblemer. Der fortalte Spillavhengighet Norge at det fortsatt er stor variasjon i behandlingstilbudet spillavhengige møtes med.

Svar:

Spørsmålet er forelagt de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet. Tilbakemeldingene viser at utrednings- og behandlingstilbudet for spilleproblemer har utviklet seg videre siden 2018. Helsedirektoratet viser bl.a. til ett av målene i handlingsplanen mot spilleproblemer om å gjøre behandling mer tilgjengelig i lys av geografiske utfordringer. I tråd med dette videreutvikles en ny portal (webløsning) knyttet til tilbudet Fjernbasert behandling av spilleavhengighet. Ved Universitetssykehuset i Nord-Norge er det etablert et dataspillrettet lavterskeltilbud, Spillsnakk. Dette er en anonym netjtjeneste for personer med problematisk spilleatferd og for deres pårørende. Nettsiden har tre tjenester: selvtest, spørsmål-svar-tjeneste, og chat. En annen satsning er Spillstudiet, som Kompetansesenter Rus - Region Øst (KoRus-Øst) /Høgskolen i Innlandet gjennomfører hvert år. Dette er et opplæringsprogram for de som jobber med spilleproblematikk, både forebyggende og klinisk. Programmet er sentralt i arbeidet med å styrke fagmiljøet nasjonalt. I tillegg jobber KoRus-Øst/Spillforsk UiB med å samle kartleggingsverktøy som vil anbefales til klinisk bruk nasjonalt.

De regionale helseforetakene opplyser at det stedvis har vært en utvikling i behandlingstilbudet de siste to årene. Noen eksempler: Det legges i større grad til rette for avstandsoppfølging (digitalt) og det utvikles tilbud som

involverer pårørende. Flere gruppetilbud har kommet til. Noen steder er det innledet samarbeid med arbeidsgivere og NAV for å kunne støtte arbeidet mot spillavhengighet. Arbeidet med å få etablert en ny behandlingsplattform for Fjernbasert behandling av spilleavhengighet begynte i 2017. Prosjektfasen startet høsten 2020, og målsetningen er at oppstart med ny plattform iverksettes første kvartal 2021. Ifølge Sykehuset Innlandet vil denne plattformen dekke dagens behov for brukervennlighet og muliggjør videreutvikling av tjenesten til også å omfatte behandling av dataspillavhengighet. Et annet tilbud, Hjelpelinjen, fikk i 2020 en chatfunksjon for å nå yngre brukere.

Det arbeides på flere plan med kompetanse- og kunnskapsheving i spesialisthelsetjenesten, blant annet med bedre forståelse og behandling av dataspillavhengighet. Flere steder meldes det om økt spisskompetanse blant behandlere, blant annet gjennom forskningssamarbeid med Nasjonalt Kompetansesenter for Spillforskning. Tilbakemeldingene fra de regionale helseforetakene peker samtidig på at det fortsatt er behov for å jobbe videre med bedre tilgjengelighet til tjenestetilbudet. I tillegg er det behov for oppmerksomhet på pengespillproblematikk i andre deler av hjelpeapparatet.

SPØRSMÅL NR. 946**Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 22. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Helse Møre og Romsdal har no bestemt seg for å stenge fødeavdelinga i Kristiansund frå februar.

Meiner statsråden at dette er i tråd med Stortingets vedtak, og viss ikkje, vil regjeringa ta grep for å sikre rekruttering og ressursar til å oppretthalde akutt fødselshjelp i både Molde og Kristiansund?

Svar:

Ved Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 ble det fattet et vedtak hvor regjeringen ble bedt om å sørge for at fødeavdelingen i Kristiansund består inntil fødeavdelingen i det nye sykehuset på Hjelset er i drift. Dette ble formidlet til Helse Midt-Norge RHF i foretaksmøte 10. juni i fjor. Foretaksmøtet ba da om at Helse Midt-Norge RHF følger opp Stortingets vedtak, og at det på vanlig måte må vurderes opp mot lovkravet om forsvarlig drift.

Helseforetakene har et lovpålagt ansvar for å vurdere og ivareta forsvarlige tjenestetilbud i sykehusene. Spesialisthelsetjenesteloven § 2-2 bestemmer at

“helsetjenester som tilbys eller ytes i henhold til denne loven skal være forsvarlige”.

Videre skal spesialisthelsetjenesten

“tilrettelegge sine tjenester slik at personell som utfører tjenestene, blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter, og slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert tjenestetilbud”.

Spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a fjerde ledd bestemmer dessuten at “de regionale helseforetakenes ansvar for å sørge for spesialisthelsetjenester innebærer en plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift”. Derfor skal både helseforetaket og det regionale helseforetaket innrette virksomheten slik at den er forsvarlig.

Etter lang tids utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig fagkompetanse og sikre forsvarlige tilbud til pasientene, har ledelsen i Helse Møre og Romsdal HF nylig besluttet at de midlertidig ser seg nødt til å samle fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal – og legge dette til sykehuset i Molde. Dette er vurderinger og beslutninger som tilligger det nevnte ansvaret som er lagt til ledelsen lokalt.

Rekrutteringsutfordringene i helseforetaket er store og reelle, vikarbruken har vært høy og arbeidsbelastningen på de ansatte har vært og er stor. Samtidig må fødetil-

budet som ytes være trygt og forsvarlig. Siden høsten 2020 har man hatt en alternerende drift mellom de to sykehusene på 14-dagers basis, som en midlertidig alternativ driftsmodell. Dette hadde bakgrunn i rekrutteringsutfordringer og en uheldig høy arbeidsbelastning på legene spesielt. En redegjørelse som jeg har mottatt fra Helse Midt-Norge RHF viser de store utfordringene som opplevses med å ivareta fødetilbudet i de to sykehusene. Ledelsen finner det ikke forsvarlig å opprettholde to fødetilbud i den kommende perioden.

Endringen som vil bli gjennomført fra februar av er ment å være midlertidig – og den er godt begrunnet. Beslutningen springer ikke ut av økonomiske hensyn, men reell mangel på spesialisert kompetanse. Samtidig vil man arbeide videre med rekruttering og tiltak for å sikre tilstrekkelig personell og kompetanse, og søke å finne gode løsninger for dem som blir berørt av omleggingen.

Det er selvfølgelig beklagelig at helseforetaket ser seg nødt til å ta det grepet som er gjort, og jeg har stor forståelse for at saken både vekker stort engasjement og bringer frem mange spørsmål. Samtidig er helseforetakene som nevnt, pålagt å ivareta forsvarligheten i sine tjenestetilbud til befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 947**Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 20. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

I regjeringens klimamelding gis det ingen løfter om å videreføre Klimasats etter 2021.

Vil regjeringen avvikle ordningen, eller er den planlagt videreført?

BEGRUNNELSE:

Klimasats er en støtteordning for kommuner og fylkeskommuner som vil kutte utslipp av klimagasser og bidra til omstilling til lavutslippssamfunnet. Klimasats er en populær og velfungerende ordning, som bidrar til konkrete klimakutt i kommunene. Hvert år søkes det om langt mer støtte enn det som innvilges.

Klimasats er omtalt i regjeringens klimamelding, men det er ikke nevnt noe om videreføring etter 2021. Det gis ingen løfter for 2022 eller videre framover.

En evaluering som Menon Economics har gjort på oppdrag fra Miljødirektoratet viser at Klimasats bidrar til direkte utslippsreduksjoner, og hjelper fram bruk av klimavennlige teknologier som for eksempel elektriske tjenestebiler, utslippsfrie anleggsmaskiner og klimavennlige materialer i kommunale bygg.

Svar:

Klimasatsordninga blei oppretta i 2016 og var meint å vare i fem år. Som stortingsrepresentanten peikar på så er Klimasats ei populær og velfungerande ordning. Av den grunn viderefører vi ordninga utover prøveperioden. I 2021 tek vi òg sikte på at Longyearbyen lokalstyre kan søke om tilskot frå Klimasats. Vidareføringa av ordninga gjer at enda fleire kommunar kan gjennomføre prosjekt som gir klimagassreduksjonar og bidreg til utvikling av klimavennleg teknologi og arbeidsplassar.

Det er sidan 2016 gitt tilsegn om 900 mill. kroner til rundt 1300 prosjekt over heile landet.

I den grønne omstillingspakka i fjor vår blei også Klimasats styrka med 50 mill. kroner utover eksisterande løyving. Vidareføringa på 100 millionar kroner vil bidra til å utløyse nye klimasatsprosjekt over heile landet. Tiltaka vil stimulere til auka aktivitet i både kommunar og privat sektor. Kommunane vil kunne søke om støtte til blant anna klimavennlege bygg og til å bygge opp auka kompetanse og kapasitet for klimavennlege offentlege innkjøp i kommunane. Utvikling av hurtigbåtar med null- og lågutsleppslysingar (grøn skipsfart) vert vidareført på eigen budsjettpost frå og med 2021 med ei ramme for nye tilsegn på 80 millionar kroner.

Ei eventuell vidareføring av Klimasats etter 2021 er noko regjeringa må vurdere i den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 948**Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 20. januar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

I et leserbrev skriver forsvarssjefen at det "fra Evenes vil det om kort tid operere seks kampfly og fem overvåkningsfly."

Har regjeringen planlagt å endre antallet F-35 som opererer som QRA fra Evenes?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Forsvarssjefens leserbrev i Bladet Vesterålen 12.01 https://www.blv.no/meninger/forsvarssjefen-svarer-bjornar-sellevold-krigens-natur-endrer-seg-ikke/?fbclid=IwAR3nH4rieZJW2570_IR_sXpQ2cp1FqHW_t4fW-eVWbhkff11eCiDDt_0H3xY

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. januar 2021 med spørsmål fra stortings-representant Willfred Nordlund som refererer til forsvarssjefens leserbrev i Bladet Vesterålen 12. januar 2021.

I leserbrevet skriver forsvarssjefen at det fra Evenes om kort tid vil operere seks kampfly og fem overvåkningsfly. Nordlund ønsker svar på om regjeringen har planlagt å endre antallet F-35 som opererer som QRA fra Evenes.

Stortinget vedtok i 2009 innkjøp av nye kampfly F-35. Etter et omfattende utredningsarbeid vedtok Stortinget 14. juni 2012 at de nye kampflyene F-35 skal stasjoneres på Ørland. Fire av flyene skal stasjoneres på en fremskutt operasjonsbase på Evenes for å ivareta permanent NATO kampflyberedskap Quick Reaction Alert (QRA). I tillegg vil det foregå trening og øving med F-35 ut fra Evenes flystasjon. Totalt antall tilstedeværende fly på basen vil derfor variere over året avhengig av øvingsopplegg.

SPØRSMÅL NR. 949

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 25. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren gjøre en ny vurdering av hvorvidt klinisk basisutdanning (KBU) for norske legestudenter i Danmark, kan godkjennes som en del av turnusen (LIS-1), når disse studentene kommer tilbake igjen til Norge?

Svar:

Jeg har nylig, i svaret på spørsmål nr. 833 til skriftlig besvarelse fra representanten Bård Hoksrud, redegjort for Helse- og omsorgsdepartementets forståelse av regelverket i EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, og hvilket

handlingsrom dette regelverket gir oss når det gjelder å godkjenne dansk klinisk basisutdanning (KBU) som del av norsk LIS1. Departementets forståelse av direktivet er at det ikke åpner for å godkjenne KBU som del av LIS1. Departementet vurderer også at en slik åpning vil kunne ha negative konsekvenser for den norske LIS1-ordningen. Samtidig har departementet registrert at et stort antall aktører nå er opptatt av denne problemstillingen. Departementet vil derfor snart sende en henvendelse til EFTAs overvåkningsorgan ESA for å få en nærmere avklaring av handlingsrommet som direktivet gir på dette området.

SPØRSMÅL NR. 950

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 19. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Flere fylker står ovenfor betydelige kutt i hurtigbåttilbudet som følge av at de kommer dårlig ut av regjeringens nye kostnadsnøkkel for hurtigbåter som ble innført i 2018. Rogaland fylkeskommune anslår for eksempel at de

får mellom 80 og 90 millioner mindre fra staten enn det det koster å drive hurtigbåtene.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at fylkene fortsatt har mulighet til å opprettholde et godt hurtigbåttilbud?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen innførte i 2018 en ny kostnadsnøkkel for hurtigbåtrutene i fylkene. Her har lengden på kystlinjen fått en særlig viktig rolle. Dette har slått ufordelaktig ut for fylker som Rogaland og Nordland, som har tapt titalls millioner kroner i statlig støtte. Dette er fylker som er svært avhengige av et godt hurtigbåttilbud for å sikre spredt bosetning og god kommunikasjon.

Den nye kostnadsnøkkelen får direkte konsekvenser for rutetilbudet. I for eksempel Rogaland har flere ruter

blitt kuttet fra 1.1.2021, og fylket planlegger ytterligere kutt i rutetilbudet fra 1.1.2022.

Svar:

Arbeidet med å vurdere endring i kostnadsnøkkelen pågår, og jeg viser til Prop. 105 S (2019–2020) Kommuneproposisjonen 2021 hvor denne saken er nærmere omtalt under punkt 4.2. Regjeringen tar sikte på å sende et forslag til ny kostnadsnøkkel på høring og komme tilbake til Stortinget med saken i kommuneproposisjonen for 2022, som legges fram i mai 2021.

SPØRSMÅL NR. 951

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 28. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har noen i departementene eller fra statsministerens kontor vært i kontakt med israelske myndigheter for å få informasjon om hvordan de jobber med å vaksinere så mange av egne innbyggere så raskt som de gjør, for å se om vi har noe å lære og få nyttig informasjon?

BEGRUNNELSE:

Israel er i verdenstoppen når det kommer til vaksinering av egen befolkning for covid-19. De har vaksinert nesten 2 av sine knapt 9 millioner innbyggere, og sier at de nå vaksinere ca. 150 000 hver dag. VG opplyser at Norge har vaksinert drøyt 25.000 onsdag ettermiddag. For noen dager siden var Statsministeren ute og kritiserte israelske myndigheters vaksinestrategi der hun mener at Israel burde ha tatt kontakt med den palestinske selvstyremyndigheten. Denne holdningen ser ut til å skille seg fra andre ledere i Vesten, som har tatt kontakt for å lære mer om hva Israel gjør for å lykkes med å vaksinere mange effektivt, her i blant den danske statsministeren Mette Fredriksen.

Vi burde ta lærdom av og rådføre oss med andre land som klarer å vaksinere egen befolkning raskt. Det vil gi oss god informasjon om flokkimmunitet, i hvor stor grad vaksinen hindrer videre smitte, en bedre kartlegging av bivirkninger, og gode indikasjoner på hvordan vi skal prioritere vaksinedoser. Informasjon vi kan bruke til å bekjempe denne pandemien og raskere få hverdagen vår tilbake.

Svar:

Som representanten Listhaug beskriver har Israel sikret seg tidlig tilgang til vaksiner fra vaksineprodusentene Pfizer-BioNTech og Moderna, og har kommet lengre enn de fleste andre land med å vaksinere prioriterte grupper av befolkningen.

Vaksineutvikling har høy risiko. Derfor prioriterte Norge gjennom EU-samarbeidet å investere i en bred portefølje av ulike typer vaksinekandidater med ulike egenskaper, for å ha en rimelig sikkerhet for at minst én av vaksinekandidatene ville lykkes – og lykkes raskt. Israel satset særlig på mRNA-vaksiner fra selskapene Pfizer og Moderna. Dette er en ny teknologi, og det var lenge uklart om utviklingen ville resultere i godkjente vaksiner. Men når begge disse vaksinene ble godkjent tidlig er dette en strategi som har gitt Israel tidlig vaksinetilgang. Dette er imidlertid ikke eneste faktor for en vellykket koronavirusrespons. Til tross for at Israel har vært tidlig ute med oppstarten av sitt vaksinasjonsprogram, har de nylig rapportert om de høyeste smittetallene så langt under pandemien.

For Norges del er det tett samarbeid med EU som er hovedstrategien for å sikre tilstrekkelig tilgang til den norske befolkningen. Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksineringen mot koronaviruset raskere enn vi hadde våget å håpe på. 22. januar fikk vi betydelig nedjustert prognoser for leveranser i februar og mars. Likevel forventer vi tilgang til et stort antall vaksiner i tiden fremover. Den samlede produksjonskapasitet

en for vaksiner ville ha vært betydelig mindre om ikke et samlet EU hadde investert tidlig i økt produksjon.

Statsminister Erna Solberg fikk mandag forrige uke anledning til å høre fra Israels statsminister Netanyahu om hvordan de har arbeidet med vaksineutrulling. Norges og Israels statsminister deltar begge, sammen med blant andre Danmarks statsminister, på jevnlig møter i en krets av land, samlet av Østerrikes kansler Sebastian Kurz, som diskuterer koronahåndtering. Slik erfaringsdeling er nyttig. Norges ambassade i Israel følger også landets håndtering tett og rapporterer om dette. I tillegg har det vært kontakt om vaksiner på embetsnivå.

Som representanten Listhaug er inne på er deling av erfaringer, kunnskap og data om vaksiner og vaksinasjon vesentlig for å kunne bekjempe pandemien og raskere gi oss hverdagen tilbake. Når vaksinasjon nå gjennomføres samtidig i en rekke land over hele verden må våre vaksinasjonsstrategier utarbeides basert på den samlede kunnskapen som blir tilgjengelig fra disse erfaringene. Dette gjøres i hovedsak gjennom etablerte nettverk for forskning, bivirkningsrapportering og vaksinesamarbeid, gjennom deling og tilgjengeliggjøring av data og gjennom vitenskapelige publikasjoner i fagfelleverderte tidsskrifter.

SPØRSMÅL NR. 952

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 21. januar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvordan forholder regjeringen seg til et potensielt salg av F-35 fra USA til De forente arabiske emirater, vil et slikt salg kunne medføre kostnads- og/eller informasjonsdeling om F-35 eller andre våpensystemer mellom Norge og De forente arabiske emirater?

BEGRUNNELSE:

En uke etter at en normaliseringsavtale mellom Israel og De forente arabiske emirater ble kunngjort ble det også kjent at USAs president ønsker å selge F-35, droner og annet krigsmateriell til landet som blant annet har bombet frem verdens største humanitære katastrofe i Jemen, som står for systematiske menneskerettighetsbrudd og som tidligere har vært transitland for våpen til Al-Qaida.

Salget av 50 F-35-kampfly er omstridt i USA, men kan bli en realitet før Trump går av, meldes det i mediene. Fra før vet vi at kampfly-programmet knyttet til F-35 medfører kostnadsdeling og informasjonsdeling mellom kjøperne, en type deling som kan bidra til å gjøre emiratenes kriminelle bombing av sivile i Jemen enda mer effektiv.

Svar:

F-35 programmet er et amerikanskledet program, organisert som et partnerskap mellom USA, Canada, Storbritannia, Italia, Nederland, Norge, Danmark og Australia. Frem til 2019 var også Tyrkia med i partnerskapet. Disse landene har også finansiert utviklingen av F-35.

Forholdet mellom partnerne er regulert i partnerskapsavtalen Joint Strike Fighter Memorandum of Understanding. Avtalen regulerer også hvordan partnerskapet skal forholde seg til nasjoner som kjøper F-35 direkte av USA. Slike salg gjennomføres gjennom det amerikanske Foreign Military Sales (FMS) programmet. En rekke land, slik som Israel, Japan, Polen, Belgia, Sør-Korea og Singapore har allerede kjøpt F-35 på denne måten. I tillegg har flere andre nasjoner, herunder FAE signalisert interesse for kjøp. Disse landene blir ikke partnere, men kjøper flyene direkte fra amerikanske myndigheter.

Prisen disse nasjonene betaler, inkluderer et økonomisk bidrag som skal dekke deler av utviklingskostnadene ved flyet. Dette bidraget fordeles mellom partnernasjonene i forhold til hvor stor andel av utviklingskostnadene for F-35 med tilhørende kapabiliteter de har dekket. Hvis FAE kjøper F-35, vil derfor Norge få tilbakebetalt en andel av de utviklingskostnadene vi har hatt for våpensystemet F-35. Dette vil være en betaling vi får fra amerikanske myndigheter, og ikke en kostnadsdeling mellom Norge og FAE.

Det er primært gjennom arbeid i styringsgruppene og i fagavdelingene i det flernasjonale programkontoret, informasjonsdelingen mellom partnerne foregår. Disse forane er utelukkende for partnernasjoner. De som kjøper fly over FMS-programmet, inngår ikke som partnere og har ikke tilgang hverken til partner-foraene eller til informasjonen som håndteres her.

For å kunne operere et flysystem som F-35, er en avhengig av betydelige mengder bruksrelatert infor-

masjon, innenfor både operativt og logistisk domene. FMS-nasjonene er representert i en egen enhet ved programkontoret med nasjonale representanter som ivaretar deres interesser og informasjonsbehov opp mot amerikanske myndigheter. Ved et eventuelt kjøp vil FAE få tilgang til den bruksrelaterte informasjonen de trenger for å operere F-35, men ikke til informasjonen som utveksles i partnerskapet. Det vil derfor ikke utveksles informasjon direkte mellom Norge og FAE.

Grunnlaget for å få til en effektiv og økonomisk utvikling gjennom et partnerskap er tuftet på å dele informasjon og kostnader med hverandre. Dette gjøres i stort omfang mellom nasjonene i F-35-partnerskapet. De nasjoner som kjøper F-35 gjennom det amerikanske FMS-programmet inngår ikke i denne informasjons- og kostnadsdelingen.

SPØRSMÅL NR. 953

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Carl-Erik Grimstad

Besvart 22. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Kva har regjeringa tenk å gjere for å leggje til rette for at næringsverksemdar som sel varer på nett framleis kan nytte nynorsk i si marknadsføring utan å miste treff på nettet?

Ser statsråden føre seg å kontakte Google Noreg om saka?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa i Noreg har lagt grunnlaget for- og støtta alle slag databasar for oppslag på og omsetjing av ord innan bokmål og nynorsk for dei store it-verksemdene. Den 14. januar vart det på NRK-nyheiter og i avisa Hordaland lagt fram ei sak der ei verksemd på Voss, Flor, som selde klede for arbeidsplassen, ikkje kom opp i søk på Google og at dei difor så seg tvungne til å skifta over til bokmål på si nettside.

Svar:

Saka om nettbutikken på Voss som byter frå nynorsk til bokmål fordi dei mistar treff ved å bruke nynorsk i marknadsføringa, er eit godt døme på at språkskifte frå nynorsk til bokmål ikkje berre handlar om frie val. Det handlar heller ikkje om at aktørar aktivt motarbeider at nynorsk skal kunne brukast på nett. Forklaringa på slike språkskifte er ofte at strukturar og mekanismar arbeider mot eit mindretalsspråk, nettopp fordi språket har færre brukarar. Eit viktig spørsmål i språkmeldinga som Stortinget har til behandling i løpet av februar, er korleis språkpolitikken skal innrettast i ein slik situasjon.

Argumentasjonen for offentleg finansierte tiltak som fremjar bruk av nynorsk, er at dei utjamnar dei bruks-, marknads- og konkurransevilkåra som er ulike for bokmål og nynorsk. Derfor er det offensivt og legitimt at det offentlege har særordningar for nynorsk. Dei er til for å vege opp for den sterke underrepresentasjonen nynorsk har elles i samfunnet. Det er i denne samanhengen nødvendig og relevant å halde seg med kvotereguleringane i framlegget til språklov, som t.d. sikrar 25 % nynorsk i tekstar frå staten på internett. Det er også nødvendig og relevant at det offentlege tek eit særleg ansvar for å fremje nynorsk spesielt når ein lagar politikk som er relevant for norsk språk. Slike mindretalsomsyn skal etter språkløva gjelde på alle politikkfelt. Føremålet er å styrkje norsk språk, slik at det blir sikra som eit samfunnsberande språk som skal kunne nyttast på alle samfunnsområde og i alle delar av samfunnslivet i Noreg. For å oppfylle dette må teknologien også fungere på norsk.

I tillegg til regulering er det på Kulturdepartementets budsjett fleire tiltak som skal bidra til å utjamne dei ulike vilkåra for bokmål og nynorsk. Kulturdepartementet finansierer til dømes ei eiga spesiell teneste i Nasjonalbiblioteket, som er til for å utvikle språklege grunnlagsressursar/språkdata til bruk i ulike språkteknologiske løysingar på norsk. Tenesta stiller til disposisjon språkdata også for kommersielle aktørar. Språkbanken i Nasjonalbiblioteket prioriterer arbeidet med å byggje opp det som blir kalla eit parallellkorpus (store tekstsamlingar) på bokmål og nynorsk. Slike tekstsamlingar koplar nynorsk- og bokmålsord saman, og dersom ein brukar dei i søketeknologi, er det mogeleg å få treff på nynorskord når ein søker på bokmål og omvendt. Kulturdepartementet har i tillegg gitt tilskot til utviklinga av ein såkalla nynorskrobot hos

Nynorsk pressekontor, som blant anna kan brukast til å omsetje mellom nynorsk og bokmål, som også blir brukt til å bygge vidare på det parallellkorpuset som finst i Nasjonalbiblioteket.

Når det gjeld det konkrete spørsmålet om nynorsk og treff på nettet, så er eg allereie i dialog med Google Noreg om dette. Eg veit at Google tek spørsmålet på alvor, men at det er teknisk komplekst og at dei jobbar med å løyse utfordringa. Eg vil ta initiativ til å invitere Google Noreg, saman med fleire aktørar til å diskutere korleis ein kan fremje eit mangfald av språk på digitale plattformer. Eg

har godt håp om at dialogen bidreg til konkret og relevant samarbeid mellom stat og private bedrifter på språkfeltet.

I tillegg vil eg be Språkrådet om å lage rettleingsmaterieil til dei bedriftene som vil halde fram med å bruke nynorsk. Det er ein del dei som eig nettsidene kan gjere sjølv for å sikre seg at eit søk landar på deira nettstad. Mykje av det å vere i språklege mindretal handlar dessverre om å måtte gå nokre ekstrarundar for språket sitt. Det krev kunnskap og energi, men eg vil likevel oppmode til å gjere det.

SPØRSMÅL NR. 954

Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar

Besvart 22. januar 2021 av forsknings- og høgere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Regjeringen legger stor vekt på at norske studenter bør ha deler av studiet sitt i utlandet. For den enkelte student kan boligsituasjonen på studiestedet vere uoversiktlig. Det er stor variasjon fra land til land, by til by og ofte universitet til universitet.

Har statsråden planer om tiltak som kan gjøre det lettere for norske studenter å finne bolig i utlandet, og kjenner statsråden til andre land som gir fortrinnsrett til utenlandske studenter i jakt på bolig?

Svar:

Jeg er som stortingsrepresentanten opptatt av at det skal være lett for norske studenter å finne bolig når de skal ta deler av utdanningen sin i utlandet. Dette spørsmålet aktualiseres ytterligere med de tydelige ambisjoner regjeringen kommer med i Meld. St. 7 (2020-2021) En verden av muligheter – Internasjonal studentmobilitet i høgere utdanning. Utenlandske studenter som kommer til Norge har ved de aller fleste studentsamskipnader fortrinnsrett på studentbolig. Dette er nokså naturlig, siden det vil være vanskelig for utenlandske studenter å skulle finne bolig på det private markedet i Norge før ankomst. Jeg har ikke oversikt over hvilke andre land som gir fortrinnsrett til utenlandske studenter i jakten på bolig, men jeg er av den oppfatning at det hører til sjeldenhetene at innkommende studenter kastes ut på det private markedet uten noe hjelp eller veiledning fra mottagende institusjon. Situasjonen for norske studenter i utlandet er med andre ord

ganske lik situasjonen utenlandske studenter har i Norge. Bolig for innkommende utvekslingsstudenter avklares primært mellom institusjonene.

Ved økt utveksling vil det også bli økt behov for boliger for mobile studenter. Dette er noe institusjonene bør diskutere med sine partnerinstitusjoner, og også vurdere om skal tas eksplisitt inn i utvekslingsavtalene. I Meld. St. 7 (2020-2021) ber regjeringen samskipnadene om å legge til rette for mer fleksible leiekontrakter for studentboliger for å utnytte ressursene bedre med tanke på utreisende og innreisende utvekslingsstudenter. Dette tiltaket er primært rettet mot norske studenter som er redd for å miste sin studentbolig mens de er på utvekslingsopphold, men et slikt tiltak vil også lette boligsituasjonen for innreisende utvekslingsstudenter. Dette er et eksempel på et tiltak som kan benyttes mellom to partnerinstitusjoner. Jeg har også mottatt signaler fra norske institusjoner om at gode rutiner for å finne boliger til studenter er helt nødvendig om vi skal nå vårt mål om at halvparten av norske studenter på sikt skal ha hatt et studieopphold i utlandet i løpet av utdanningen sin. Jeg vil derfor følge opp dette i styringsdialogen med universitetene og høyskolene slik at dette spørsmålet om mulig skal tas inn i utvekslingsavtalene mellom partnerinstitusjonene.

SPØRSMÅL NR. 955**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 21. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at det ikke utveksles informasjon mellom tollerne og politiet som kan bidra å håndheve regelverket og hindre importsmitte?

BEGRUNNELSE:

Flere av grenseovergangene er fortsatt åpne uten kontroll. Tollerne kan på operasjonssentralen se grenseoverganger. Dette er informasjon som bør være relevant for håndheving av regler om obligatorisk testing og karantene, for å hindre importsmitte.

Jeg har fått opplyst at tollerne ved operasjonssentralen på Svinesund ikke har anledning til å lagre og dele informasjon med politiet om biler og personer som de ser krysser grenseoverganger.

Svar:

Først av alt vil jeg understreke at det utveksles mye informasjon mellom tolletaten og politiet som bidrar til å håndheve regelverket og hindre importsmitte.

Tolletaten har etter utlendingsloven § 22 plikt til å bistå politiet ved gjennomføring av inn- og utreisekontroll. Tolletaten kan i den forbindelse behandle personopplysninger som er nødvendig for å utføre kontroll i henhold til bistandsanmodning fra politiet. Behandlingen

innebærer innhenting av relevante personopplysninger og videreformidling av personopplysninger til politiet. Bistanden fra tolletaten til politiet er nærmere regulert i Midlertidige retningslinjer for Tolletatens bistand til politiet ved gjeninnført grensekontroll på indre Schengen-grense og håndheving av midlertidig lov om innreiserestriksjoner, fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet.

Utenfor de tilfeller der tolletaten yter bistand i forbindelse med inn- og utreisekontroll, utleveres det også informasjon fra tolletaten til politiet. Tolletaten monitorerer grenseoverganger og kan bruke skiltgjenkjenning (ANPR). I dag utarbeider tolletaten generell statistikk om trafikken som deles med politiet. Politiet får også generelle opplysninger om trafikk fra Statens vegvesen. Man kan på denne måten fange opp endrede mønstre, som kan bidra til politiets vurdering knyttet til f.eks. bemanning av grenseovergangen. Tolletaten kan imidlertid ikke utlevere opplysninger om den enkelte bil som passerer grensen for smittevernformål eller for politiets håndhevelse. Bruk av ANPR er etter tolloven § 13-12 første ledd formålsavgrenset til tollkontroll. Etter tolloven § 12-1 annet ledd bokstav f kan tolletaten for andre formål enn tollformål bare utlevere opplysninger til politiet dersom handlingen kan medføre høyere straff enn fengsel i seks måneder. Etter covid-19-forskriften § 19 er strafferammen for brudd på forskriften inntil seks måneders fengsel.

SPØRSMÅL NR. 956**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 25. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Statsministeren oppfordret nylig permitterte arbeidstakere til å se etter ny jobb.

Hvordan vil statsråden sikre at permitterte arbeidstakere som sier opp sin stilling for å ta annet arbeid ikke risikerer 18 ukers ventetid for dagpenger dersom de igjen blir permitterte eller ledige?

BEGRUNNELSE:

Adresseavisen publiserte mandag 11.01 en artikkel om en ansatt i utelivsbransjen i Trondheim som er ilagt forlenget ventetid for dagpenger fordi hun sa opp sin faste stilling som hun var permittert fra for å ta to nye deltidsstillinger. Da hun senere ble permittert på nytt ble hun ilagt forlenget ventetid for dagpenger fra Nav. Begrunnelsen ser ut

til å være at hun har sagt opp den tidligere jobben uten det Nav anser som rimelig grunn.

Slik regelverket praktiseres i dag skal man ikke ilegges forlenget ventetid for dagpenger dersom «arbeidssøkeren selv sier opp fordi vedkommende har avtale om å begynne i et annet arbeid som etter en samlet vurdering fremstår som minst like sikkert.» Personen som er nevnt i Adresseavisens artikkel sa opp en heltidsstilling, der vedkommende var permittert, for å ta to deltidsstillinger der hun faktisk kunne jobbe. Arbeidsstedet der denne personen opprinnelig var ansatt i fulltidsstilling har siden hun sa opp blitt lagt ned.

Det fremstår som meget urimelig at en arbeidstaker skal risikere å ilegges forlenget ventetid for dagpenger fordi vedkommende har forsøkt å skaffe seg arbeid heller enn å forbli permittert.

Svar:

Ansvar for vedtak i dagpengesaker er lagt til Arbeids- og velferdsetaten, og jeg kan derfor ikke kommentere den konkrete saken som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet.

Dagpenger under arbeidsløshet er en inntektssikringsordning i en midlertidig periode for personer som har mistet inntekt på grunn av arbeidsledighet, fram til de er tilbake i arbeid igjen. Dagpengene er derfor innrettet slik

at arbeid alltid skal være førstevalget. Arbeidsløse som på ulike måter selv har forårsaket ledigheten, kan av den grunn ilegges sanksjoner i form av forlenget ventetid for dagpenger i starten av en stønadperiode, og tidsbegrenset bortfall av dagpengene i stønadperioden.

Det er viktig å opprettholde insentivene i dagpengeordningen til å beholde og å ta inntektsgivende arbeid. En dagpengesøker som innenfor de siste seks månedene før vedtakstidspunktet – uten rimelig grunn – har sagt opp eller sluttet i et arbeidsforhold, vil dermed etter folketrygdloven § 4-10 gis en forlenget ventetid på 18 uker. Om det i den enkelte sak foreligger en rimelig grunn for å si opp, vil måtte vurderes konkret ut fra en helhetsvurdering av alle fakta i den aktuelle saken, og situasjonen i arbeidsmarkedet på tidspunktet.

Det vil eksempelvis kunne foreligge en rimelig grunn dersom dagpengesøkeren har sagt opp for å gå over i en annen jobb som etter en samlet vurdering fremstår som minst like sikker som det arbeidet vedkommende hadde fra før, og hensikten med oppsigelsen samtidig er å komme i inntektsgivende arbeid. Den konkrete vurderingen av om det foreligger en slik rimelig grunn, må ses i lys av dagens pandemisituasjon som for mange vil medføre økt usikkerhet. Departementet vil ha dette med i sin videre dialog med Arbeids- og velferdsetaten.

SPØRSMÅL NR. 957

Innlevert 13. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 27. januar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Det bor over 100 000 mennesker i kartlagte kvikkleiresoner i Norge. Det er kartlagt over 2 300 soner. Nye områder kartlegges hele tiden.

Finnes det oversikt over hvor mange av de kartlagte områdene som bør sikres mot skred, hvor langt har dette sikringsarbeidet kommet, hvor mye gjenstår og hva er de anslåtte kostandene for dette arbeidet, og ber om å få de oversiktene som finnes per fylke og kommune?

Svar:

Det gjøres mye godt arbeid med å forebygge flom- og skredskader i Norge i dag. NVE bistår kommunene med

kartlegging og sikring av fareområder. I dette arbeidet prioriterer NVE tiltak ut fra vurderinger av risiko og kost/nytte. Men det finnes ikke en samlet oversikt over hvor mange av de kartlagte kvikkleiresonene som kan ha behov for sikringstiltak, eller kostnadene knyttet til dette. En slik oversikt krever mer utstrakt detaljutredning enn det som per i dag er gjennomført.

Kvikkleiresoner klassifiseres etter faregrad og risiko. Denne klassifiseringen benyttes som underlag for prioritering av videre detaljutredning av den reelle faren med sikte på å identifisere områdene der sikringstiltak gir størst nytte. NVE prioriterer detaljutredning av kvikkleiresoner ut fra en risikobasert tilnærming, basert på kartlegging, innmeldte behov fra kommuner og hendelser.

Hver kartlagte kvikkleiresone må vurderes og utredes individuelt for å fastslå eventuelle konkrete behov for sikring. Dette gjøres ved detaljutredning, herunder grunnundersøkelser, for å vurdere omfang, plassering, teknisk løsning mv. av tiltak. I enkelte tilfeller vil flere kvikkleiresoner omfattes av ett sikringstiltak. NVE opplyser at det i gjennomsnitt koster fra 600 000 til 800 000 kroner å utrede en kvikkleiresone.

Til sikring mot skred i kvikkleireområder har NVE de siste årene brukt om lag 50 mill. kroner årlig. Dette inkluderer midler både til utredninger, prosjektering og bygging av sikringstiltak. Bygging av sikringstiltak tar i mange tilfeller flere år. I perioden fra 2015 til 2019 fer-

digstilte NVE 44 sikringstiltak mot kvikkleireskred eller erosjonssikring i bekker og vassdrag som kan påvirke en kvikkleiresone. De fleste av disse sikringstiltakene var i Trøndelag.

NVE har ikke tilstrekkelig grunnlag til å kunne anslå kostnadene for sikring av gjenværende og eventuelt nye kartlagte soner. NVE arbeider imidlertid med å utvikle en metodikk for bedre å analysere det samlede behovet for flom- og skredsikring i Norge for eksisterende bebyggelse. Behovet for forebygging mot skader fra flom og alle typer skred er stort, og dette gjelder også kvikkleireskred.

Jeg vil videreføre arbeidet som allerede er i gang, og samtidig se etter muligheter til å styrke og forbedre dette.

SPØRSMÅL NR. 958

Innlevert 14. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 22. januar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Det pågår revisjon av konsesjonsvilkårene til elva Skjoma i Narvik kommune. Mens prosessen pågår opplever vi igjen at denne viktige laks- og sjøørretelva bunnfryser på grunn av nærmest fraværende vannføring og rogn blir ødelagt. Vinteren er nettopp startet, og det ser mørkt ut for rognoverlevelsen.

Vil statsråden ta tak i denne saken, sørge for fortløpende saksbehandlingen og sørge for minstevannføring i Skjoma?

Svar:

Konsesjonsvilkårene for eldre vannkraftkonsesjoner kan revideres etter 50 år. Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette må avveies mot formålet med konsesjonen, som er kraftproduksjon.

Konsesjonen for regulering av Skjomenvassdraget i Narvik kommune ble gitt i 1969, og vilkårene kan revideres fra 2019. NVE åpnet revisjonssak i 2016 etter krav fra kommunen og allmenne interesser. Statkraft utarbeidet revisjonsdokumentet i 2017. NVE har foretatt en høring av revisjonsdokumentet og har på bakgrunn av høringen bedt Statkraft gjennomføre tilleggsundersøkelser. Disse er ferdigstilt i 2020. NVE arbeider med en innstilling til departementet.

En viktig del av NVEs arbeid er å vurdere virkninger av en eventuell minstevannføring for laksebestanden i Skjoma og veie nytten av dette opp mot kostnaden for kraftproduksjon mv. I NVE og Miljødirektoratets gjennomgang av alle revisjonsvassdrag i 2013 ble Skjoma vurdert å være et viktig anadromt vassdrag med betydelig potensial for miljøforbedring. Skjoma ble likevel plassert i kategori 1.2. bl.a. fordi et minstevannslipp her ville medføre et høyt krafttap. Dette tilsier at avveiningene som må gjøres i den konkrete saken er krevende.

Mitt departement har allerede mottatt NVEs innstilling i en rekke store revisjonssaker. Når NVEs innstilling for Skjomenvassdraget er mottatt vil Olje- og energidepartementet ta saken til behandling.

SPØRSMÅL NR. 959**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Avinor flysikring har startet et arbeid med å vurdere samlokalisering av kontrollsentralene i Røyken og på Sola. I Stavanger Aftenblad fredag 15.jan -21, samt i et par artikler i samme avis 13. og 30.nov -20, så omtales dette arbeidet som et arbeid for «å velge et alternativ som er bærekraftig og kostnadseffektivt».

Vil statsråden ta grep for å hindre nedleggelse av kontrollsentralen på Sola?

BEGRUNNELSE:

Avinor flysikring er et datterselskap av Avinor, som driver flygeledertjeneste i Bodø, i Røyke og på Sola. Denne løsningen har ved flere anledninger blitt vurdert, for å se om en evt. samlokalisering kan gjøre tjenesten bedre. I 2008 ble det fastslått at 3-delingen var den optimale løsningen, da forslaget var å legge ned Røyken. I 2011 var det et forslag om å legge ned Sola, men det ble aldri noe av. Nå er altså spørsmålet oppe igjen. I en artikkel i Stavanger Aftenblad fra 13.november, uttaler Avinor at en utredning skal «bidra til at det velges et alternativ som er bærekraftig og kostnadseffektivt». Ingen uttalelser som offentligheten kjenner til omtaler den beredskapsmessige siden av tjenesten på Sola, før man i en artikkel i samme avis den 15.januar 2021 får opplysninger fra tillitsvalgt ved Sola-stasjonen, der det pekes på den viktige rollen flygelederne på Sola har, i samvirke med Hovedredningsentralen på Sola (HRS). De assisterer ved store og små hendelser i hele landet, der det er behov for assistanse fra luftfartøyer, senest nå ved katastrofen i Gjerdrum. Det kan nevnes utallige operasjoner der deres nærhet til HRS og kompetanse på komplekse operasjoner har vært avgjørende for å redde liv. Også forliset til «Viking Sky» og helikopterulykken ved Turøy nevnes i denne anledningen. Det bekymrer mange for at det er slik at ikke den beredskapsmessige viktige rollen som kontrollstasjonen på Sola har, skal veie tungt i avgjørelsen av valg av løsning. Bekymringen blir heller ikke mindre dersom kostnader i denne situasjonen risikerer å bli vurdert i lys av Covid-19.

Svar:

Undervegstjenesten har ansvaret for å kontrollere og overvåke flytrafikken mellom lufthavnene. Undervegstjenestene blir levert av Avinor Flysikring AS, som er et datterselskap til Avinor AS. Tjenestene ytes i dag fra Avinors kontrollsentraler i Stavanger, Røyken og Bodø.

Jeg har lagt spørsmålet om en mulig samlokalisering av kontrollsentralene i Stavanger og Røyken fram for Avinor. Avinor viser til at det som følge av krav fra myndighetene om ny teknisk infrastruktur er behov for økt areal for undervegstjenesten i Stavanger. Avinor vurderer i den sammenheng tre alternativer: å bli værende ved dagens lokasjon, flytte til en annen lokasjon i Stavanger, eller velge en samlokalisering med kontrollsentralen i Røyken. Flygelederne tilknyttet tårn- og innflygningstjenestene ved Stavanger lufthavn omfattes ikke av en eventuell samlokalisering av undervegstjenesten i Røyken.

Utredningen skal ifølge Avinor bidra til at det velges et alternativ som er driftsmessig bærekraftig, kostnadseffektivt, ivaretar beredskapshensyn på minst samme nivå som i dag, samt ivaretar de sikkerhetskrav som stilles. Avinor viser til at berørte ansattgrupper er, og fortsatt vil være, godt inkludert i prosessen. For å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag har Avinor bedt om innspill fra flere sentrale aktører. Utredningen skal etter planen være ferdig i mars, og Avinor tar sikte på å fatte en beslutning om lokalisering i løpet av våren.

Jeg viser til at luftfartsnæringen, inkludert Avinor, er hardt rammet av koronapandemien. Det har vært et mål at Avinor skal være selvfinansiert. I forbindelse med RNB 2020 ble det nødvendig å bevilge et tilskudd til Avinor i 2020 på opp mot 4,270 mrd. kr, samt å gi Avinor utbyttefritak og avdragsfrihet på selskapets statslån i 2020, jf. Prop. 117 S (2019–2020)/ Innst. 360 S (2019–2020). Krisen i luftfarten fortsetter i 2021. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) varslet regjeringen at det sannsynligvis vil bli behov for støtte til Avinor også i 2021, og at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for å organisere virksomheten på en hensiktsmessig måte. I forbindelse med tiltakspakken i vår signaliserte regjeringen at den ønsker å legge til rette for omstilling og langsiktig lønnsomhet i selskapet. Jeg vurderer at Avinor med denne utredningen følger opp disse signalene fra eier. Jeg legger til grunn at Avinor i sine omstillingsprosesser ivaretar hensynet til en sikker og stabil drift, samt har en god dialog med samfunnsaktører og ansatte som berøres av omstillingen.

SPØRSMÅL NR. 960**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

NRK melder at det enkelte steder i landet nå er inntil fem måneder ventetid på oppkjøring.

Hva er årsaken til at ventetida er så lang, og vil statsråden gjøre noe for å få redusert ventetiden?

BEGRUNNELSE:

https://www.nrk.no/trondelag/flere-maneder-lang-ventetid-for-oppkjoring-_ayoub-ma-si-ifra-seg-jobben-1.15323452

Svar:

Pandemien har gitt store samfunnsmessige utfordringer, også når det gjelder avvikling av praktiske førerprøver. Det ble i nedstengingen i uke 11 til 19 i 2020 utsatt avholdelse av ca. 15 000 praktiske førerprøver. Vegvesenet har satt inn tiltak for å hente inn dette etterslepet og det ble samlet gjennomført 4 000 flere praktiske førerprøver i 2020 enn i samme periode i 2019. Samlet gjennomførte vegvesenet nærmere 128 000 førerprøver i 2020.

Smitteverntiltak gir imidlertid generelt store utfordringer for førerprøvetilbudet til Statens vegvesen. Både lokale smittevernreguleringer, sensorer i risikogruppen og karantene reduserer antallet tilgjengelige førerprøvesensorer. Videre begrenser også nasjonale føringer for smittevern muligheten for å flytte sensorer mellom trafikkstasjonene, noe som normalt gjøres for å bruke sensorene mest mulig effektivt.

Samtidig ønsker også flere enn normalt å avlegge førerprøve. I 2020 økte etterspørselen med om lag 10 000 prøver. Mye tyder på at denne økte etterspørselen er knyttet til pandemien ved at personer som tidligere ikke har hatt behov for førerkort, men i stor grad fått sitt mobilitetsbehov ivaretatt med kollektivtransport, nå på grunn av utrygghet rundt pandemien likevel ønsker å ta førerkort. En ytterligere utfordring er at andelen som består førerprøven på første forsøk er om lag 10 prosent lavere enn tidligere, dvs. at kandidatene er dårligere forberedt nå. Dette øker også belastningen, ved at flere kandidater må gjennom to eller flere prøver for å bestå.

Samlet har dette gjort at ventetidene for praktiske førerprøver, særlig rundt de store byene, er blitt lenger. Samtidig opplyser Statens vegvesen at det er store geografiske variasjoner i ventetidene rundt omkring i landet og at det mange steder fungerer greit.

Statens vegvesen har iverksatt tiltak for å møte den økte etterspørselen. Både ved å benytte sensorene mest mulig effektivt og i dialog med trafikkskoleorganisasjonene å påvirke at kandidatene som meldes opp av trafikkskolene er mest mulig klare for å bestå praktisk førerprøve.

Statens vegvesen arbeider også aktivt med å øke kapasiteten gjennom å rekruttere og utdanne nye førerprøvesensorer. Dette er imidlertid et arbeid som tar tid blant annet fordi det av trafikkikkerhetshensyn er viktig at sensorene har tilstrekkelig kompetanse, og derfor må gjennom en særlig utdanning.

Jeg vet at det å få førerkort er viktig for mange, særlig unge, og at å vente lenge på førerprøve nok vil oppleves frustrerende. Samtidig må vi erkjenne at den pågående pandemien har gitt og vil gi utslag av kapasitetsutfordringer. Vegvesenet har naturlig nok kunnet hverken forutse situasjonen eller med normal kapasitet kunnet håndtere de betydelige utslagene pandemien har gitt blant annet for avvikling av førerprøver.

Jeg vet at vegvesenet gjør det de kan for å effektivisere og øke førerprøvetilbudet slik at ventetidene kan reduseres. Jeg vil følge dette arbeidet tett.

SPØRSMÅL NR. 961**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 23. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Gjennom klimasatsstøtte har fullriggeren Sørlandet fått støtte til å installere miljøvennlig batteriløsning for å produsere strøm. Dette er et tydelig og attraktivt symbol på innføring og bruk av klimavennlig teknologi i Verdens eldste seilende kulturminne. Arbeidet er forsinket i hht. regjeringens krav, delvis på grunn av vernegraden og koronasituasjonen. Regjeringen varslet at statsstøtten trekkes tilbake.

Vil regjeringen, og hvordan, sørge for at fullriggeren Sørlandet får mulighet til å fullføre ombyggingen?

Svar:

Klimasats-ordninga har som formål å fremje klimatiltak i kommunar og fylkeskommunar ved å støtte prosjekt som fører til reduserte klimagassutslepp og omstilling til lågutsleppssamfunnet. Ordninga er heimla i forskrift om tilskot til klimatiltak i kommunane og blir forvalta av Miljødirektoratet. Miljødirektoratet har fagleg fridom til å prioritere mellom og gi stønad til enkeltprosjekt innanfor regelverket. Avgjerdene i forvaltningslova om klage gjeld ikkje tilskot til kommunar etter denne forskrifta.

Klima- og miljødepartementet har vore i kontakt med Miljødirektoratet som opplyser at Kristiansand kommune i september 2019 fekk tilbod om tilsegn om kr 6 224 600 til hybridelektrisk løysing i Fullriggeren Sørlandet. Kommunen har enno ikkje akseptert tilsegna. I følge instruks til Miljødirektoratet frå Klima- og miljødepartementet skal tilsegn om tilskot normalt ikkje bli gitt for lengre tid enn tre år, dvs. året tilsegn blei gitt pluss to år til. Unnataksvis kan tilsegn givast for inntil 5 år. Tilsegn blir trekt tilbake dersom tiltaka ikkje er gjennomførte innanfor tilsegnperioden. Betaling skjer som hovudregel i etterkant av gjennomføring av tiltaket.

Miljødirektoratet opplyser at dei er kjende med utfordringar knytt til finansiering og framdrift i ombygginga, og at pandemien har gitt ytterlegare utfordringar. Miljødirektoratet opplyser at dei difor har vore opne for å nytte moglegheitene til å overføre støtta til kommunen så langt fram i tid som mogleg, det vil seie til slutten av 2023.

Kommunen har òg moglegheit til å sende inn ein ny og oppdatert søknad innan fristen 15. februar 2021. Ei eventuell ny tilsegn kan givast med fornya varigheit, inntil utgangen av 2025. I tråd med reglane for tilskotsordninga vil ein ny søknad då konkurrere om midlar med andre søknader i same periode.

SPØRSMÅL NR. 962**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 19. januar 2021 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

Når vil statsministeren beklage sine uttalelser om teaterstykket Ways of Seeing?

Svar:

I 2019 uttalte jeg at det ikke var riktig for meg å spekulere i hvem som stod bak hendelsene rundt huset til daværende justisminister Tor Mikkel Wara. Jeg viste også til at politikere må tåle å stå i fokus og få kjeft, men at det oppleves

som verre når familiene våre og stedet vi bor trekkes inn. Det kan bidra til at det blir tøffere å være politikere.

Stortingsrepresentant Øvstegårds stilte spørsmål om disse uttalelsene også i mars 2019 (Dokument nr.15:1258 (2018-2019)). Mitt standpunkt har ikke endret seg siden da. Formuleringene over krever ingen beklagelse.

SPØRSMÅL NR. 963**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan sørger helseministeren for at rusbehandlingsinstitusjoner innen fritt behandlingsvalg følges godt nok opp; ser man flere avvik ved tilsyn på rusbehandlingsinstitusjoner innen denne ordningen sammenlignet med de som har ordinære avtaler med det offentlige, og hvor mange tilsyn har man i 2019 og 2020 gjennomført på rusbehandlingsinstitusjoner innen fritt behandlingsvalg?

BEGRUNNELSE:

Tvedestrandsposten har gjennom flere reportasjer satt søkelys på rusbehandlingsinstitusjonen som Care Service driver på Englegård i Tvedestrand. Sakene forteller om ansatte som har tatt ut stevning mot sin tidligere arbeidsgiver ved Englegård behandlingssenter, fordi de mener seg usaklig oppsagt etter å ha varslet om kritikkverdige forhold.

Statsforvalteren i Agder har gjennomført tilsyn der det blant annet pekes på mangelfull medisinsk håndtering og kompetanse. Englegård behandlingssenter AS ble godkjent innen ordningen fritt behandlingsvalg av Helfo i 2018, og har siden da mottatt nær 40 millioner i refusjon fra staten. Helfo uttaler til Tvedestrandsposten at de følger institusjonen tett, men har bare vært på ett fysisk besøk siden oppstarten av driften.

Uavhengig av hva man måtte mene om ordningen fritt behandlingsvalg, er det viktig at de institusjonene som driver innen ordningen holder like høy faglig standard som andre og at man lykkes i å gi pasientene god behandling og rehabilitering.

Svar:

Jeg oppfatter at representanten har tre spørsmål:

1. Hvordan sørger helseministeren for at rusbehandlingsinstitusjoner innen fritt behandlingsvalg følges godt nok opp?
2. Ser man flere avvik ved tilsyn på rusbehandlingsinstitusjoner innen denne ordningen sammenlignet med de som har ordinære avtaler med det offentlige?
3. Hvor mange tilsyn har man i 2019 og 2020 gjennomført på rusbehandlingsinstitusjoner innen fritt behandlingsvalg?

Først vil jeg understreke at plikten til å yte forsvarlige helsetjenester er en grunnleggende plikt for alle som yter helsetjenester. Denne plikten gjelder også virksomheter som er godkjent for å levere spesialisthelsetjenester

gjennom fritt behandlingsvalg-ordningen. Ansvaret for å yte forsvarlige tjenester ligger hos tjenesteyteren – det vil si den godkjente virksomheten. Blant annet plikter virksomheten å tilpasse bemanningen avhengig av hva pasientene har behov for.

Det er tilsynsmyndighetene som fører tilsyn med at virksomheter og helsepersonell yter faglig forsvarlige tjenester, herunder at virksomheten har tilstrekkelig bemanning og kompetanse til å yte forsvarlige spesialisthelsetjenester. Helfo kan varsle tilsynsmyndighetene dersom de mener at en virksomhet driver uforsvarlig.

Helfo skal også veilede og følge opp virksomheter som har fått godkjenning etter fritt behandlingsvalg-ordningen og påse at vilkårene for godkjenning er oppfylt. Godkjente virksomheter er på sin side forpliktet til å ha et samarbeid med Helfo om oppfølging. Veiledningen skjer blant annet gjennom oppfølgingsmøter som Helfo har med godkjente virksomheter. Referat fra disse oppfølgingsmøtene ligger tilgjengelig på Helfo sine hjemmesider.

Det er ikke mulig innenfor fristen som er avtalt med Stortinget å svare på om det generelt er flere avvik ved virksomheter som er godkjent i fritt behandlingsvalg-ordningen sammenliknet med private aktører som har avtale med de regionale helseforetakene. En ren opptelling av antall avvik vil ikke gi et godt svar på spørsmålet, da ulike institusjoner varierer i størrelse og pasientsammensetning. Dersom det skal svares på dette må det bl.a. korrigeres for disse forholdene. Det vil kreve et utredningsarbeid.

Jeg har innhentet informasjon fra Statens helsetilsyn om antallet tilsyn som har vært gjennomført ved virksomheter som leverer tverrfaglig spesialisert rusbehandling innenfor fritt behandlingsvalg-ordningen. Helsetilsynet viser til at statsforvalterne ikke skiller mellom institusjoner i og utenfor fritt behandlingsvalg-ordningen ved valg av tilsynsobjekt, men legger vekt på risikovurderinger. Helsetilsynet har henvendt seg til statsforvalterne for å få informasjon om hvilke tilsyn som er utført ved institusjoner som har vært fritt behandlingsvalg-leverandør i årene 2019 og 2020. Statsforvalterne viser til at det er gjennomført fem tilsyn hos fire leverandører som er godkjent for å levere tverrfaglig spesialisert rusbehandling i fritt behandlingsvalg-ordningen i denne perioden. To av tilsynsakene er ennå ikke avsluttet.

Statens helsetilsyn viser til at det ut fra det risikostyrte tilsynet som er foretatt overfor noen få institusjoner i fritt behandlingsvalg-ordningen, ikke kan trekkes generelle slutninger om kvaliteten ved disse institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 964**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I følge en oversikt som VG har fått fra norske helseforetak viser at minst 77 personer ble skrevet ut av rusklinikkene og minst 5 400 pasientavtaler ble utsatt og avlyst da sykehusene høynet beredskapen i mars og april i fjor under koronapandemien.

Mener statsråden at dette var forsvarlig, og kan statsråden redegjøre for denne praksisen og omfanget, for hvordan pasientene er ivaretatt, og for om dette førte til uheldige hendelser for pasientene?

Svar:

Pasienter som trenger spesialisthelsetjenester skal få det – også under pandemien. For å skape tilstrekkelig kapasitet til å håndtere covid-19 pasienter har det samtidig vært nødvendig å utsette helsehjelp det er medisinsk forsvarlig å utsette. Jeg vil understreke at kravet om og retten til forsvarlig helsehjelp, og helsetjenestenes plikt til å yte dette, er opprettholdt gjennom hele pandemiperioden.

Når kapasiteten begrenses, medfører det at helsetjenesten må foreta mer krevende prioriteringer. De ordinære prioriteringskriteriene gjelder alltid – dvs. at det skal prioriteres etter nytte, alvorlighet og ressursbruk. Helsedirektoratet har i tillegg gitt prioriteringsråd tilpasset pandemisituasjonen, dvs. i en situasjon hvor behovene overstiger den ordinære kapasiteten.

Dette illustrerer viktigheten av å begrense smittespredningen i samfunnet. Smitten rammer ikke bare de som er smittet, men alle pasienter.

For å sikre tilstrekkelig behandlingsskapasitet til å håndtere utbruddet av koronavirus og en forventet økning av innleggelse av pasienter med Covid-19 i helseforetakene, anmodet Helsedirektoratet RHFene i brev av 11. mars 2020 om å iverksette tiltak slik at nødvendig kapasitet kunne frigjøres. Konkret ble de bedt om å iverksette sine beredskapsplaner.

I foretaksmøte den 25. mars ble de regionale helseforetakene bedt om å iverksette planer for å bygge opp intensivkapasiteten iht. Folkehelseinstituttets fjerde risiko-, prognose- og responsanalyse av 24. mars.

I foretaksmøtet den 17. april ble de regionale helseforetakene bedt om å starte en opptrapping til mer normal drift. Etter denne beslutningen er aktiviteten i spesialisthelsetjenesten gradvis økt igjen. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig behandlingsskapasitet, og samtidig ivareta nødvendig smittevern, fikk konsekvenser for aktiviteten i

spesialisthelsetjenesten, også i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Det var stor usikkerhet i den første tiden om hvordan pasientenes helse og sikkerhet best kunne ivaretas under pandemien. Eksempelvis var det bekymring for spredning av koronavirus blant antatt sårbare ruspasienter.

Nesten 23 600 pasienter fikk helsehjelp innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling de første fire måneder i 2020. Dette var en nedgang på 0,6 prosent fra tilsvarende periode i 2019. Det var 4 769 utskrivinger fra TSB i 1. tertial 2020, en nedgang på 2,2 prosent fra samme periode i 2019. Tar man med 2. tertial er nedgangen noe større, 5,3 prosent sammenliknet med 2019. Samtidig var det en liten økning i antall oppholdsdøgn sammenliknet med 1. tertial 2019 (0,3%).

Virusutbruddet har ført til at mange pasientavtaler har blitt utsatt, særlig i mars og april i fjor. Sykehusene har nå tatt igjen mye av den utsatte aktiviteten, men fortsatt er ventetidene lengre enn på samme tid i fjor. Ser man året 2020 under ett, var imidlertid nedgangen i aktivitet trolig relativt større for somatikk enn for psykisk helsevern og rusbehandling.

Når det gjelder ventetider, økte denne for hele spesialisthelsetjenesten med i snitt 7 dager fra 2. tertial 2019 til 2. tertial 2020, men det var en nedgang i ventetider innen psykisk helsevern og rusbehandling i samme periode. Det er en indikasjon på at pasienter innen rus og psykisk helse har vært høyt prioritert under pandemien:

- Innen psykisk helsevern for voksne sank ventetiden med to dager (fra 46 til 44 dager).
- Innen psykisk helsevern for barn og unge sank ventetiden med tre dager (fra 49 til 46 dager).
- Innen rusbehandling sank ventetiden med én dag (fra 34 til 33 dager).

Indikatoren “passert planlagt tid” måler antall og andel pasientavtaler som er forsinket i forhold til det planlagte tidspunktet som er registrert. De nyeste nasjonale tallene er per 2. tertial 2020. De viser at nesten ni av ti pasientkontakter i spesialisthelsetjenesten skjer innen det planlagte tidspunktet. 12 pst. av avtalene skjer etter at den planlagte tiden er passert. Dette gjelder 244 000 pasientkontakter. Det er en økning på 28 000, eller 13 prosent, sammenliknet med samme tidspunkt i 2019.

Økningen per utgangen av 2. tertial er imidlertid mye mindre enn i tallene per utgangen av april 2020 (+40 pst). Det viser at sykehusene allerede i høst var godt i gang med arbeidet med å ta igjen utsatt pasientbehandling.

Statsbudsjettet for 2021 legger til rette for å øke aktiviteten og redusere ventetidene ytterligere. Regjeringen har lansert seks punkter for å redusere ventetidene. Dette vil også bidra til å ta igjen utsatt pasientbehandling:

1. Rekordstort sykehusbudsjett: Sykehusene blir styrket med 6,5 milliarder kroner i 2021.
2. Videreføre og utvide Fritt behandlingsvalg.
3. Videreføre innsatsstyrt finansiering (ISF) og sørge for at ordningen er steds- og personellnøytral (uavhengig av hvem som utfører behandlingen og hvor behandlingen finner sted)
4. Det var en betydelig økning i bruken av video- og telefonkonsultasjoner i mars, april og mai. Vi

stiller krav til sykehusene om at de må opprettholde dette nivået fremover. I oppdragsdokumentet for 2021 har jeg satt som mål at 15 pst. av alle konsultasjoner skal gjennomføres på video eller telefon.

5. Bedre og mer langsiktig planlegging på poliklinikkene. Dette inkluderer en incentivordning på 200 millioner kroner til sykehusene i 2021 for forbedringsarbeid som reduserer ventetider.
6. Sykehusene skal kjøpe mer ledig kapasitet hos private. Gjennom budsjettforliket er det satt av 250 millioner kroner til dette i 2021.

SPØRSMÅL NR. 965

Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 25. januar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å kontrollere pengeoverføringer fra autoritære stater til trossamfunn i Norge, og er Valutaregisteret et redskap som regjeringen vil benytte?

BEGRUNNELSE:

I april vedtok Stortinget en ny troslov. Her ble det vedtatt at norske trossamfunn som tar imot finansiering fra «land uten trosfrihet» - som Saudi-Arabia, Qatar, Emiratene, Iran og Kuwait – kan miste statsstøtten. Dagbladet har fått innsyn i samtlige regnskap som norske muslimske trossamfunn har levert inn til fylkesmannen de siste ti år, og avslørt at totalt 21 norske trossamfunn har fått eller forsøkt å få pengestøtte fra autoritære regimer i Midtøsten. Dagbladet publiserte en artikkel lørdag 9. januar i år om at Valutaregisteret viser at hundrevis av millioner kroner overføres til privatpersoner i Norge fra autoritære stater. En av Norges ledende eksperter på korrupsjon og hvitvasking mener at Valutaregisteret kan være et viktig redskap for norske myndigheter i å overvåke forbindelsene mellom norske trossamfunn og autoritære stater i Midtøsten. Dagbladet har tidligere publisert artikler som viser at Norge har liten kontroll på pengestrømmer fra givere i autoritære stater til trossamfunn i Norge.

Dagbladet granskning av pengeoverføringer til norske trossamfunn konkluderte med at totalt 16 av drøye 200 trossamfunn har mottatt støtte fra land uten trosfri-

het, herunder Saudi-Arabia. I flere tilfeller er denne støtten holdt utenfor regnskapene de leverer inn til fylkesmannen. I en artikkel publisert i Dagbladet 11. november 2020 kom det frem at norske myndigheter nesten ikke har ført tilsyn med trossamfunn de siste årene.

Svar:

Da Stortinget behandlet Prop. 130 L (2018–2019) Lov om tros- og livssynssamfunn, jf. Innst. 2018 L (2019–2020) tilføyde Stortinget et nytt § 6 annet ledd: “Tros- eller livssynssamfunn som tar imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet, kan nektes tilskudd.” En slik bestemmelse var foreslått, men ikke fullt ut utredet i forslaget til ny lov om tros- og livssynssamfunn som var på høring i 2017. Blant annet i lys av høringen, valgte departementet å ikke gå videre med en slik bestemmelse. Det ble i høringen pekt på at et forbud mot uønsket utenlandsfinansiering vil være svært vanskelig å avgrense rettslig og å håndheve i praksis. Det ble også holdt fram at det kan være uklart hvilken forståelse av retten til tros- og livssynsfrihet det er som skal legges til grunn, og også hvilke begrensninger et forbud vil legge på norske trossamfunns adgang til å samarbeide med trossamfunn i de aktuelle statene.

Barne- og familiedepartementet utreder sammen med Utenriksdepartementet hvordan trossamfunnsloven § 6 annet ledd kan konkretiseres. Hvordan bestem-

melsen skal håndheves, kan jeg ikke gå nærmere inn i på det nåværende stadiet i utredningsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 966

Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 21. januar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Ordningen med husbankfinansiering for private barnehager ligger inne i vedtaket i forbindelse med statsbudsjettet, der det ble vedtatt at et hurtigarbeidende utvalg med KS og PBL skal se nærmere på finansieringen av private barnehager. Nå ser vi i tildelingsbrevet til Husbanken fra KMD datert 8. januar 2021 at det står at «Stortinget har vedtatt at lån til private barnehager avvikles fra 2021».

Kan statsråden svare på hvorfor stortingets vedtak ikke er tatt til følge?

Svar:

Spørsmålet er oversendt fra kunnskaps- og integreringsministeren til kommunal- og moderniseringsministeren som ansvarlig minister for Husbanken.

Svar fra kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup: Regjeringen ønsker en mangfoldig barnehagesektor, og å tilrettelegge for fortsatt utvikling av kvalitet og nyskaping i barnehagetilbudet. Det innebærer at det skal være rom for barnehager med ulik størrelse og eierform og med ulike pedagogiske profiler. Det skal være mulig å etablere nye private barnehager også i tiden fremover. Dette gir økt valgfrihet for foreldrene, og kan bidra til å heve kvaliteten på tilbudet i både kommunale og private barnehager.

Samtidig er det slik at det private kredittmarkedet fungerer godt, og private barnehageaktører har mulighet til å ta opp lån i markedet til ordinære vilkår. Husbanklån skal supplere, ikke konkurrere med, private banker. Regjeringen foreslo derfor i statsbudsjettet for 2021 å avvikle Husbankens låneordning til private barnehager.

Av budsjettforliket av 1. desember 2020 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, jf. Innst. 16 S (2020–2021), fremgår det at:

“Stortinget ber regjeringen om å videreføre kapitaltilskuddet til private barnehager på 2020-nivået, i utgangspunktet for første halvår 2021, samt nedsette et hurtigarbeidende utvalg der bla KS og PBL deltar, for å utrede finansieringen av private barnehager, herunder muligheten for lån i Husbanken. Det

henstilles til regjeringen å fremme forslag om fastsettelse av kapitaltilskuddet for private barnehager for andre halvår 2021 i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.”

Jeg har lest forliket slik at det er kapitaltilskuddet til private barnehager på Kunnskapsdepartementets budsjett som skal videreføres på 2020-nivå. Innstillingen går ikke i mot regjeringens forslag om at Husbanken ikke lenger skal kunne gi lån til private barnehager. Jeg har derfor bedt Husbanken om å avvikle låneordningen til private barnehager fra 2021.

Det hurtigarbeidende utvalget skal blant annet vurdere muligheten for lån i Husbanken til private barnehager. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til oppfølging av utvalgets anbefalinger når de foreligger.

SPØRSMÅL NR. 967**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 22. januar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Irakere som har oppholdstillatelse i Norge på tross av kjent identitetstilstand, kunne fram til 1. september 2020 søke om å delta i et identitetsavklaringsprogram.

Kan det bes om informasjon om status og begrunnelse for hvorfor gjennomføringen tar så lang tid?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig å få løsning på disse sakene. På UDIs hjemmeside står det at det er koronaen som en del av forklaringen på hvorfor det trekker ut. Det krever en nærmere forklaring. Videre er antall asylsøkere svært lavt og uttak av kvoteflyktninger er også på vent, så det er vanskelig å forstå hvorfor det ikke skulle være kapasitet til å få fortgang i dette arbeidet. Det skapes stor usikkerhet og frykt nå blant de dette gjelder og de har vært i usikkerhet lenge, så det er viktig å få disse sakene behandlet.

Svar:

Spørsmålet besvares av kunnskaps- og integreringsministeren som rette statsråd.

Det tidsavgrensede identitetsavklaringsprogrammet for irakere ble iverksatt 1. mai 2019. Gjennom programmet får de som deltar mulighet til å klarlegge sin identitet, men de må også oppfylle de øvrige vilkårene i statsborgerloven for å få innvilget norsk statsborgerskap. I forkant av iverksettelsen av identitetsavklaringsprogrammet ble det høsten 2017 og våren 2018 gjennomført et pilotprosjekt

i to etapper. Piloten resulterte i at 159 deltakere fikk innvilget norsk statsborgerskap. I det ordinære programmet er det avklart at 609 personer fyller vilkårene for å delta, mens 30 saker fortsatt er til vurdering. I denne porteføljen har hittil 148 personer fått verifisert sin identitet, og det er fattet vedtak i 15 saker. Ytterligere 40 saker er klare for behandling. UDI opplyser at disse sakene vil bli behandlet i løpet av kort tid. De resterende 93 av de verifiserte sakene er fortsatt under behandling. Dette skyldes saksforberedende prosesser enhver sak må igjennom før den kan behandles. I tillegg bidrar pandemien til å forsinke prosessen med forberedelse av saker. Blant annet er tilgang på dokumenter og verktøy begrenset på grunn av påbud om hjemmekontor.

Videre har pandemien gjort det utfordrende å gjennomføre prosedyren som benyttes for verifisering av identitet. Verifiseringsarbeidet går derfor sakte fremover, selv om arbeidet har høy prioritet. Siden mars 2020 har 48 personer fått verifisert identiteten sin, og UDI venter nå på status for en ny gruppe på 100 personer. Det har vært forsøkt å endre prosedyren for verifisering av identitet, slik at den lar seg forene med situasjonen vi er i, men det har dessverre ikke vært mulig.

Koronasituasjonen har med andre ord hatt store konsekvenser for gjennomføringen av identitetsavklaringsprogrammet. På grunn av pandemien er det også usikkert når identitetsavklaringsprogrammet kan sluttføres. Jeg har stor forståelse for at den lange ventetiden er belastende for dem som deltar i programmet.

SPØRSMÅL NR. 968**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 26. januar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Situasjonen for flyktningene på Lesvos og i Bosnia nå er helt kritisk. Det er kaldt, noen mangler tak over hodet, andre bor i telt der vann og snø trenger inn. Det er store mangler på helsehjelp, skole og sanitære forhold.

Hvilke politiske initiativ har Norge tatt mot andre europeiske land for å løse dette og hva gjør Norge bilateralt for å avhjelpe disse humanitære katastrofene som nå utspiller seg på Europeisk jord?

BEGRUNNELSE:

Det er lite som tyder på at Hellas eller Bosnia kan og vil sikre humanitære forhold for flyktningene. Det er derfor akutt behov for at europeiske land kommer til unnsetning og avlaster. alle land opplever koronakrise, så der stiller også Norge bedre enn disse landene. Den inhumane behandlingen av flyktninger ser ut til å få aksept nå og får lov til å bite seg fast, så lenge ikke flere land bidrar mer. Norge er ikke lenger i front i dette viktige arbeidet. Det kan da ikke være regjeringens syn at det er i Norges interesse at denne inhumane situasjonen få utvikle seg videre.

Svar:

Jeg deler representanten Andersens bekymring for forholdene for migranter og asylsøkere som blir særlig vanskelige om vinteren, ikke bare i Bosnia-Hercegovina og Hellas, men i mange land i verden. Norge bruker derfor betydelige midler på humanitær bistand i en rekke land og regioner for å bedre forholdene.

FN anslår at det til enhver tid oppholder seg rundt 8-9 000 migranter i Bosnia-Hercegovina, hvis mål er å krysse grensen til Kroatia og EU. Flertallet av migrantene er voksne, enslige menn som kommer fra Pakistan, Bangladesh, Afghanistan, Marokko og Irak. Det pågår tett dialog mellom EU og bosniske myndigheter om å håndtere tilstrømming av migranter og bidra til tilstrekkelig med kapasitet og mottakssentre. Den pågående pandemien utgjør en betydelig tilleggsbelastning.

Ambassaden i Sarajevo følger situasjonen nøye og har tett kontakt med landets myndigheter, FNs stedlige representanter og EU om utviklingen og mulige tiltak. I desember 2020 ga Norge bidrag på 1 million kroner via FNs utviklingsprogram (UNDP) og Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM), øremerket migrantsentrene i Bosnia-Hercegovina. Midlene har blant annet gått til innkjøp av nødvendig smittevern- og beskyttelsesutstyr, slik at man kan begrense spredning av Covid-19 blant migranter og flyktninger.

Hellas har lenge vært under stort press på grunn av migrasjon. Selv om antallet nye ankomster i 2020 er redusert, er det et betydelig etterslep i asyl- og migrasjonssystemet i Hellas. Situasjonen i mottaksleirene er krevende og de humanitære forholdene er vanskelige. Etter at Moria-leiren brant ned i september 2020 har greske myndigheter, støttet av blant annet EU og FN, bygget opp en ny og midlertidig leir på Lesbos. Overføringene av migranter og asylsøkere til fastlandet i Hellas har også fortsatt og i slutten av september annonserte Hellas at samtlige enslige mindreårige asylsøkere var overført til fastlandet fra mottakene på øyene. Norge bidro også etter brannen i Moria-leiren, og sendte et medisinsk hurtigresponsteam (EMT) til Lesbos, som i løpet av seks uker i fjor høst (14. september - 25. oktober) bisto om lag 4200 pasienter og

gjennomførte 85 ambulanseoppdrag. Samtidig utnevnte EU en innsatsgruppe for å utvikle mer varige mottaksløsninger på Lesbos. Det resulterte i en avtale mellom Europakommisjonen og Hellas 3. desember i fjor, der det ble enighet om bygging av et nytt mottakssenter av europeisk standard innen september i år. Norge vurderer bidrag til dette arbeidet.

For å avhjelpe situasjonen for migranter i Hellas har Norge to ganger bidratt til relokalisering av asylsøkere fra Hellas. Første gang i 2015-2017 hvor vi i forbindelse med EUs relokaliseringsordning mottok nær 700 asylsøkere fra Hellas og nær 800 fra Italia, og sist høst i forbindelse med Europakommisjonens ad hoc initiativ da vi besluttet å bidra med relokalisering av 50 asylsøkere.

Norge bidrar i finansieringsperioden 2014-2021 med ca. 353 millioner kroner gjennom EØS-midlene til mottaks- og asylbehandlingskapasitet i Hellas. I tillegg til denne støtten, finansierer EØS-midlene prosjekter i regi av FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR), Flyktninghjelpen (NRC) og IOM. Flere av prosjektene skal ivareta nettopp enslige mindreårige og andre sårbare grupper i Hellas. Det er gjennom EØS-midlene blant annet etablert 217 særlige mottaksplasser for sårbare migranter og asylsøkere, inkludert enslige mindreårige. Mottakstilbudet vil i løpet av prosjektperioden 2020-2024 komme om lag 1000 personer til gode.

Norge, andre europeiske land og EU har satt inn store ressurser for å håndtere migrasjonsutfordringene sammen med Hellas. Det viktigste vi gjør er likevel å styrke den greske migrasjonsforvaltningen, og bistå Hellas slik at de selv kan ivareta migrantene som kommer til landet.

SPØRSMÅL NR. 969**Innlevert 15. januar 2021 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud****Besvart 26. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en garanti for at Drammen fengsel ikke legges ned før et fullgodt alternativ er etablert i geografisk nærhet til Drammen?

BEGRUNNELSE:

Det er ved flere anledninger over flere år dukket opp en diskusjon vedrørende nedleggelse av Drammen fengsel. Dette skaper en uoversiktlig og uforutsigbar situasjon for ansatte ved fengslet. Diskusjonen i denne omgang går ut på om ansatte og innsatte ved Drammen fengsel skal fly-

ttes til Ringerike fengsel. Med tanke på både reisevei for de ansatte og nærhetsprinsippet for de innsatte, samt med tanke på Drammens behov for varetektsplasser oppleves dette ikke som et akseptabelt alternativ.

Svar:

Jeg er kjent med at leieavtalen til Drammen fengsel varer fram til årsskiftet 2022/2023. Saken vil bli vurdert nærmere i samråd med Kriminalomsorgsdirektoratet. Jeg vil komme tilbake til eventuelle tiltak på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 970**Innlevert 16. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden hindre at Stavanger kontrollsentral blir nedbygd?

BEGRUNNELSE:

14. januar ble det kjent at det utredes en nedbygging av Stavanger kontrollsentral. Et mulig resultat av prosessen vil være at Avinor kun vil ha kontrollsentraler ved Røyken og i Bodø. Det er ingen tvil om at samarbeidet mellom kontrollsentralen og hovedredningssentralen har bidratt til å styrke beredskapen.

En slik sentralisering vil også koste Stavanger-regionen 60 arbeidsplasser som flyttes til Østlandet.

Proessen skaper uro og usikkerhet både for Kontrollsentralen og for Hovedredningssentralen.

Svar:

Undervegstjenesten har ansvaret for å kontrollere og overvåke flytrafikken mellom lufthavnene. Undervegstjenestene blir levert av Avinor Flysikring AS, som er et dat-

terselskap til Avinor AS. Tjenestene ytes i dag fra Avinors kontrollsentraler i Stavanger, Røyken og Bodø.

Jeg har lagt spørsmålet om en mulig samlokalisering av kontrollsentralene i Stavanger og Røyken fram for Avinor. Avinor viser til at det som følge av krav fra myndighetene om ny teknisk infrastruktur er behov for økt areal for undervegstjenesten i Stavanger. Avinor vurderer i den sammenheng tre alternativer: å bli værende ved dagens lokasjon, flytte til en annen lokasjon i Stavanger, eller velge en samlokalisering med kontrollsentralen i Røyken. Flygelederne tilknyttet tårn- og innflygningstjenestene ved Stavanger lufthavn omfattes ikke av en eventuell samlokalisering av undervegstjenesten i Røyken.

Utredningen skal ifølge Avinor bidra til at det velges et alternativ som er driftsmessig bærekraftig, kostnadseffektivt, ivaretar beredskapshensyn på minst samme nivå som i dag, samt ivaretar de sikkerhetskrav som stilles. Avinor viser til at berørte ansattgrupper er, og fortsatt vil være, godt inkludert i prosessen. For å sikre et best mulig beslutningsgrunnlag har Avinor bedt om innspill fra flere sentrale aktører. Utredningen skal etter planen være ferdig i mars, og Avinor tar sikte på å fatte en beslutning om lokalisering i løpet av våren.

Jeg viser til at luftfartsnæringen, inkludert Avinor, er hardt rammet av koronapandemien. Det har vært et mål at Avinor skal være selvfinansiert. I forbindelse med RNB 2020 ble det nødvendig å bevilge et tilskudd til Avinor i 2020 på opp mot 4,270 mrd. kr, samt å gi Avinor utbyttefritak og avdragsfrihet på selskapets statslån i 2020, jf. Prop. 117 S (2019–2020)/ Innst. 360 S (2019–2020). Krisen i luftfarten fortsetter i 2021. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) varslet regjeringen at det sannsynligvis vil bli behov for støtte til Avinor også i 2021, og at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget med dette på egnet måte.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for å organisere virksomheten på en hensiktsmessig måte. I forbindelse med tiltakspakken i vår signaliserte regjeringen at den ønsker å legge til rette for omstilling og langsiktig lønnsomhet i selskapet. Jeg vurderer at Avinor med denne utredningen følger opp disse signalene fra eier. Jeg legger til grunn at Avinor i sine omstillingsprosesser ivaretar hensynet til en sikker og stabil drift, samt har en god dialog med samfunnsaktører og ansatte som berøres av omstillingen.

SPØRSMÅL NR. 971

Innlevert 16. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Korleis vil statsråden sikre at det varsla kjøpet av flyruter i Noreg, på om lag 1,4 mrd. kr, ikkje vert eit lokketilbod for utanlandske flyselskap som vil inn på den norske marknaden?

Svar:

Regjeringa har under pandemien vore oppteken av å sikre eit minstetilbod av flyruter i heile Noreg. Sidan mars 2020 har dette skjedd ved statleg kjøp av flyrutetenester på enkelte tidlegare kommersielle rutestrekningar (minstetilbodskjøpet), og ved meirkompensasjon til gjeldande kjøpsruter (FOT). Målsetjinga med minstetilbodskjøpet er å sikre samfunnskritisk transportbehov på ruter som i ein normalsituasjon blir drive kommersielt. Minstetilbodskjøpet gjeld enkelte, utvalde ruter og er berre kort-siktig fram til marknadsforholda igjen opnar for drift på bedriftsøkonomiske villkår.

Sidan virusutbrotet medførte raskt og omfattande fall i etterspørselen etter flyreiser, var det i starten nødvendig med raske tiltak for å sikre samfunnskritiske funksjonar. For å vareta dette behovet, blei det gjennomført direkte kjøp frå SAS, Norwegian og Widerøe etter forhandlingar.

Vi er no ikkje lenger i ein situasjon der hast og midlertidigheit godt kan underbygge framleis direktetildeling av minstetilbodskontraktane, utan konkurranseutsetjing. Samferdselsdepartementet lyste derfor den 13. januar 2021 ut ein konkurranse om minstetilbodskjøp, med kontraktstart 1. mars 2021. At statlege flyrutekjøp

skal konkurranseutsetjast er normalsituasjonen, og er i samsvar med ønsket om effektiv ressursbruk og forpliktingane våre etter EØS-avtalen. Når offentlege kontraktar blir konkurranseutsette er potensialet alltid til stades for at utanlandske leverandørar kan gjeve tilbod og vinne kontraktar.

Kontaktane som no er lyst ut, har ei avgrensa lengd på to månader (med moglegheit for ei forlenging på inntil to månader), og gjeld 18 ruter som normalt er kommersielt drivne. Kontraktane i seg sjølv gir dermed ingen langvarige leveringsmoglegheiter for flyrutetenester i Noreg. Det vert ikkje gjeve einerett på rutene. Det vil seie at ein annan operatør vil kunne fortsetje eller starte opp å fly på strekninga, sjølv om den er ein del av dette minstetilbodskjøpet. Konkurransen er også lagd opp slik at kontraktane blir fordelte mellom 9 stamruter og 9 regionale ruter. Dersom det er fleire enn ein tilbydar på stamrutene vil dei aktuelle rutene fordelast på fleire operatørar. Så lenge det er fleire enn ein tilbydar i konkurransen vil dermed ingen operatør kunne bli tildelt alle desse rutene.

I konkurransen er det elles stilt fleire krav som skal gi passasjerane eit godt og nødvendig rutetilbod. På dei fleste av rutene er krava ein dagleg morgonavgang i kvar retning og ein dagleg kveldsavgang i kvar retning, seks dagar per veke. Det blir stilt krav til moglegheit for gjennomgåande billettering og bagasjehandling, og at barn over 5 år skal kunne reise aleine. Det blir også stilt krav om at operatørane sørgjer for at grunnleggjande fagforeningsrettar og retten til kollektive forhandlingar, slik det følgjer av bl.a. ILO-konvensjon nr. 87 og 98, varetas i eige verksemd og for eventuelle underleverandørar. Bruk av innleie av fly

og personell (såkalla wet-lease) kan også berre unnataksvis nyttast etter godkjenning frå departementet.

SPØRSMÅL NR. 972

Innlevert 16. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 25. januar 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Befolkningen i Meløy mener at Statkraft må vedlikeholde og holde Fykantrappa i god stand.

Har Statkraft og andre statlige selskap lignende anlegg i Norge som blir stengt, basert på at det ikke er vilje til å vedlikeholde og sikre kulturhistoriske anlegg for alminnelig ferdsel, og vil statsråden engasjere seg i denne saken for å sikre at Fykantrappa fortsatt vil være åpen for allmenheten, og gjennom det bidra til økt folkehelse, opplevelsesbasert turisme, bruk av naturen som verdiskaper, historisk bevissthet og identitet?

BEGRUNNELSE:

Fykantrappa må ikke stenges av Statskraft for alminnelig ferdsel for all framtid. Fykantrappa ble i 1919 bygget av rallarene som en snarvei opp til Glomfjellet under kraftutbyggingen i Glomfjord. I 100 år har trappa blitt brukt av allmennheten, både lokale og tilreisende, for å komme seg raskt og sikkert opp de 1129 trappetrinnene til Nedre Navervann.

I den senere tid er Fykantrappa blitt nasjonalt kjent gjennom flere filmer og bl.a. TV-dokumentaren om Operasjon Muskedunder. Gjennom etablering av Lahko Nasjonalpark er trappa blitt en naturlig innfallsport for de som ønsker å oppleve Lahko. I 2019 ble Fykantrappa en stor Instagram-hit og det mest populære søkerordet på Visit-Norways sin søkemotor for Nord-Norge og hadde 15 000 besøkende. Dette har vært med å gi ringvirkninger for hele region.

På nrk.no den 14.1.2021 kan det leses at Statkraft vil ikke åpne Fykantrappa for alminnelig ferdsel igjen etter at trappa ble stengt sommeren 2020. https://www.nrk.no/nordland/turistmal_fykantrappa-i-glomfjord-er-stengt_-statkraft-mener-den-aldri-apnes-for-fri-ferdsel-igjen-1.15085351

Sommeren 2020 tok Glomfjord Jeger- og Fiskeforening (GJFF) initiativ til et felles innspill (brev datert 07.08.2020) fra de største brukerne av trappa om trappas framtid. Foruten GJFF, underskrev Rallarbrakka, Glom-

fjord IL, Engavågen grendeutvalg, Meløy Turlag, IL Hal-sakameratene, Reipå Grendeutvalg, Glomfjord Røde Kors Hjelpekorps, Glomfjord Grendeutvalg, Haukvik Industriarbeiderforening, Meløy Jeger- og Fiskeforening, Neverdal UIL, og Søndre Meløy IL. I innspillet er det grundig redegjort for hvilke fare brukerne ser og hvordan disse kan utbedres. At en tretrapp fra 1919 som er boltet fast i fjellet trenger vedlikehold for å være sikker er forståelig for alle - at Statkraft kan velge å ikke gjøre dette og bare stenge den historiske trappa er vanskeligere å forstå. Lokalbefolkningen mener at Statkraft, som en viktig samfunnsaktør, må vedlikeholde og holde Fykantrappa i god stand.

Statskrafts holdning til Fykantrappan berører også et prinsipielt spørsmål. Norge vil bli et fattigere land, om alle kultur-, natur og turistattraksjoner med en viss risiko stenges for allmenheten.

Svar:

Fykantrappa ble bygd i forbindelse med kraftutbyggingen i Glomfjord. Statkraft eier i dag trappen, som også benyttes av allmennheten.

Rammene for statens eierutøvelse og for Statkrafts virksomhet fremgår av eierskapsmeldingen, Meld. St. 8 (2019-2020). Begrunnelsen for statens eierskap i Statkraft er å eie norske vannkraftressurser samt å opprettholde et ledende teknologi- og industriselskap med hovedkontorfunksjoner i Norge. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid. Det fremgår videre av meldingen at ev. hensyn som ikke er begrunnet ut fra statens mål som eier skal fremmes ved bruk av andre virkemidler enn statlig eierskap. Det fremkommer også at det er Statkrafts styre og ledelse som har ansvaret for driften av selskapet, herunder for de beslutningene og vurderingene selskapet gjør i forbindelse med Fykantrappa.

Statkraft viser til at selskapet på basis av grundige vurderinger har besluttet å stenge trappen. Bakgrunnen er at Statkraft ikke kan garantere for sikkerheten, selv om det gjøres store utbedringer. Eksempelvis er det mulighet for at store steinblokker kan løsne og skade personer som

oppholder seg i trappen og rive med seg deler av den. Statkraft har heller ingen forpliktelse til å finansiere sikringstiltak og vedlikehold av Fykantrappa. Når trappen er stengt av slike sikkerhetsmessige årsaker, kan dessverre ikke Fykantrappa lenger inngå i opplevelsestilbudet i regionen.

Regjeringen er opptatt av at aktiviteten i reiselivet skal komme raskt i gang når vi får kontroll på smittesituasjonen. I Norge er det tilgang på et mangfold av ressurser som kan være basis for reiselivsnæringens utvikling av attraktive produkter. Som kjent har regjeringen siden mars 2020 etablert flere tiltak for å hjelpe ellers levedyktige

reiselivsbedrifter gjennom pandemien og smitteverntiltakene slik at det er produkter å tilby når vi kan åpne for internasjonalt reiseliv.

For øvrig vil jeg vise til at fellesgodefinansiering vil bli ett av flere temaer i den kommende reiselivsstrategien til Innovasjon Norge. Denne strategien skal leveres 1. mars 2021.

Jeg kan også vise til at jeg har bedt Innovasjon Norge om å utarbeide en veileder for hvordan fellesgodefinansiering kan løses innenfor gjeldende regelverk. Den vil bli levert av Innovasjon Norge 1. mars 2021.

SPØRSMÅL NR. 973

Innlevert 17. januar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor mister norske MS-pasienter tilgang til medisiner med dokumentert effekt, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at norske barn som blir rammet av MS får best mulig behandling?

BEGRUNNELSE:

Beslutningsforum har bestemt at velprøvde MS-medisiner ikke lenger skal tilbys norske MS-pasienter, til tross for at fagmiljøet mener disse medikamentene er nødvendige for ha en velutstyrt verktøykasse for MS-pasienter. Mens utviklingen går mot mer bruk av persontilpasset medisin, særlig innenfor kreftfeltet, går utviklingen i motsatt retning innenfor MS-feltet. Dette rammer også barn, som ikke lenger har tilgang til det legemiddelet som fagmiljøet anbefaler.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som avgjør innholdet i tjenestetilbudet i spesialisthelsetjenesten, og det er helsepersonellet som gjør individuelle vurderinger av hva som er best behandling for den enkelte pasient innenfor det tilbudet som er tilgjengelig i spesialisthelsetjenesten. Innholdet i verktøykassen bestemmes i stor grad av rammene satt av system for Nye metoder, som er basert på de vedtatte prioriteringskriteriene nytte, alvorlighet og ressursbruk.

Som stortingsrepresentanten er kjent med, har Stortinget sluttet seg til systemet for Nye metoder i flere meldinger til Stortinget, senest Meld. St. 28 (2014 – 2015) Legemiddelmeldingen og Meld. St. 34 (2015-2016) Verdier i pasientens helsetjeneste – Melding om prioritering (Prioriteringsmeldingen). I desember 2019 besluttet Stortinget å lovfeste at de regionale helseforetakene skal ha et felles system for å vurdere hvilke metoder som skal være tilgjengelige for bruk i norske helseforetak. System for Nye metoder skal sikre mest mulig likeverdig tilgang til virkningsfulle metoder og til en bærekraftig utvikling i spesialisthelsetjenesten. De samme prinsippene brukes ved vurdering av nye legemidler og andre nye metoder innen alle fagfelt, og det er ikke slik at det er egne regler for kreft, multippel sklerose (MS) eller andre sykdommer. Jeg kan ikke gå inn i de faglige vurderingene bak Beslutningsforums beslutninger.

MS er en kronisk sykdom i sentralnervesystemet. Det finnes i dag ingen behandling som kan kurere MS, men det finnes flere legemidler som kan bremse utviklingen av sykdommen. Hvilke behandlingsalternativer som skal være tilgjengelig i spesialisthelsetjenesten bestemmes etter en helhetlig vurdering av Beslutningsforum for Nye metoder, på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget om effekt, bivirkninger, alvorlighet og helseøkonomisk analyse sammenstilt i metodevurderingene.

Det er flere behandlingsmetoder som brukes som etablert og utprøvende behandling for MS i spesialisthelsetjenesten, både for voksne pasienter og barn. I noen tilfeller brukes såkalt off-label behandling. Det vil si at et

legemiddel brukes til en annen indikasjon enn det som er godkjent. Dette er basert på faglig konsensus, virkelighetsdata og erfaringer fra utlandet. Det er ikke slik at barn og unge med MS ikke får noen form for behandling. For flere MS-preparater gis det i preparatomtalen informasjon om bruk hos barn og ungdom. For andre preparater er det ikke anbefalt bruk hos barn under 12 år eller barn og ungdom under 18 år. Ofte er sikkerhet og effekt av behandlinger hos barn og ungdom under 18 år ikke fastslått da det ikke finnes tilgjengelige data fra kliniske studier.

Regjeringen ønsker at flere pasienter skal få tilgang til utprøvende behandling gjennom kliniske studier. I statsbudsjettet for 2021 styrkes Program for klinisk behan-

dlingsforskning i sykehusene med 20 mill. kroner til en utvidelse av en nasjonal studie på stamcellebehandling ved multippel sklerose slik at flere pasienter kan inngå i studien. I januar i år la vi frem en nasjonal handlingsplan for kliniske studier. Visjonen vår er at kliniske studier skal være en integrert del av all klinisk praksis og pasientbehandling. I handlingsplanen viser vi blant annet til at det er behov for et større mangfold av kliniske studier, og at mange flere pasienter får mulighet til å delta i kliniske studier. Dette vil trolig gi MS pasienter bedre tilgang til utprøvende behandling, der etablert behandling ikke gir ønsket effekt.

SPØRSMÅL NR. 974

Innlevert 17. januar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 25. januar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Prosjektgruppen mener at kameraovervåking på slakterier kan ha en positiv effekt bl.a. ved å bidra til å fange opp avvik og ha en generell forebyggende effekt for å sikre at rutiner og regelverk blir fulgt. Men rapporten sier også: «For at Mattilsynet skal ha full nytte av kameraovervåkingen, kreves trolig endringer i kameraovervåkingsforskriften § 5».

Hvordan ser statsråden på konklusjonene i rapporten, og vil hun ta initiativ til å endre kameraovervåkingsforskriften, der personvern er hensyntatt?

BEGRUNNELSE:

Den 25.11.20 ble det levert en utredning om kameraovervåking på slakterier, Utredningen ble foretatt av Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund og Mattilsynet i samarbeid etter oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Det er denne rapporten jeg henviser til.

Svar:

Kameraovervåking i slakteri har vært utredet i form av et pilotprosjekt ved Furuset slakteri i regi av KLF (Kjøtt- og fjørfebransjens Landsforbund). Mattilsynet har på oppdrag fra LMD deltatt i prosjektet. Prosjektets formål var å vurdere kameraovervåkingens muligheter og begrensninger i lys av hva som gir dyrevelferden på den mest hensiktsmessige måten.

Det er riktig at rapporten fra pilotprosjektet viser at tiltaket kan ha en positiv effekt for dyrevelferden ved slakteriene. Verdien av tiltaket må vurderes i forhold til gjeldende praksis der Mattilsynet som hovedregel er til stede i slakteriene hele tiden mens det foregår slaktning. Mattilsynet kontrollerer i tillegg alle dyr som skal slaktes, for å sikre at de er friske og har god velferd. Betydning av kameraovervåking for dyrevelferden må derfor vurderes ut fra hvilken tilleggsverdi dette vil gi, og også sett opp i mot tiltakets kostnader, begrensninger og ressursbruk.

Rapporten peker også på at arbeidsgivere ikke uten videre kan overvåke arbeidstakerne med kamera. Vilkaene for å kunne gjøre det framgår av arbeidsmiljøloven kapittel 9 og kameraovervåkingsforskriften. Personopplysningsloven begrenser også adgangen til kameraovervåking. Arbeidsmiljøloven § 9-1 krever at tiltaket ikke innebærer en uforholdsmessig belastning for arbeidstaker. I denne vurderingen må den samlede belastningen for arbeidstaker ved kameraovervåking og bruk av opptakene som dokumentasjon i saker veies opp mot nytteverdien av kameraovervåkingen.

Som landbruks- og matminister har jeg ansvar for å stimulere til tiltak som kan bidra til å løfte dyrevelferden. Kameraovervåking i slakteri er et tiltak som jeg mener det er verdt å vurdere, og jeg er fornøyd med at det nå er gjennomført et pilotprosjekt. Jeg fikk rapporten overlevert rett før jul, og jeg vil nå bruke litt tid på å sette meg inn i rapporten før det blir trukket en endelig konklusjon.

SPØRSMÅL NR. 975**Innlevert 17. januar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 23. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Er statsråden enig med Statens naturoppsyn om at folk i Østfold ikke skal gå tur i området der det såkalte Deisjø-paret ble sluppet, og hvordan mener statsråden hensynet til allmenn ferdsel i utmark skal ivaretas i disse områdene?

BEGRUNNELSE:

3. januar ble det såkalte Deisjø-paret (ulv) flytte fra området ved Femunden til Østfold, nærmere bestemt i området mellom Sarpsborg og Våler.

16. januar kan man lese i Smaalenenes Avis (nettutgaven) at representanter for forvaltningen, Statens naturoppsyn og Miljødirektoratet henstiller folk til ikke å gå tur i området for at ulvene ikke skal bli forstyrret.

“Vi ber publikum unngå...forstyrre ulven...” er en av uttalelsene og “Området de er flyttet til er heller ikke så stort”.

Svar:

Dei to ulvane frå Deisjøreviret vart flytta frå reviret sitt i kommunane Rendalen, Stor-Elvdal og Åmot den 3. januar i år. Dei vart bedøvd, merka og flytta sørover i ulvesona. Dyr som vaknar opp etter bedøving og ei slik lang reise i eit nytt og ukjend område er noko omtåka. Av omsyn til dyra er det difor viktig at dei ikkje vert unødvendig forstyrra i ein viss periode etter at dei har vakna opp.

Statens naturoppsyn har i intervju med Smaalenenes Avis formidla at folk ikkje må forstyrre ulvane unødvendig ved å søkje dei opp med håp om å kunne få sett dei. Dei har ikkje bedt folk om ikkje å gå tur i området, men dei har bede folk om at ein ikkje skal oppsøkje, forfølge eller medviten forstyrre ulvane. Eg meiner at det å vise respekt for naturen og varsemnd for dyra som lever der er noko vi alle generelt bør gjere når vi ferdast i naturen. Det gjeld òg i denne situasjonen der dette ulveparet skulle finne seg til rette på ein ny stad etter at Statens naturoppsyn hadde bedøvd og flytta dei. Det vil ikkje gjelde nokon særskilte regler for utøving av friluftsliv i dette området kor dette ulveparet er plassert ut. Som i alle område der vi har ulv i Noreg skal folk ferdast i samsvar med gjeldande reglar.

SPØRSMÅL NR. 976**Innlevert 17. januar 2021 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvilke bydeler og hvilke eksisterende tjenestesteder skal inngå i opptaksområdet til psykisk helsevern og TSB på Nye Aker sykehus, og når kan vi forvente at overføring av pasienter skal skje utfra eksisterende planer?

BEGRUNNELSE:

I konseptfasen er det lagt til grunn en betydelig samling av pasientbehandling innen psykisk helse og avhengighet på Nye Aker sykehus. Klinikken drifter i dag på mange steder, med til dels svært gamle lokaler.

Det er fortsatt uklart når nytt psykiatribygg på Nye Aker skal stå klart, og i hvilken prioritet dette byggetrinn og pasientoverføringen har. Denne pasientgruppen lever 20 år kortere enn normalbefolkningen, og rammes ofte av livsstilssykdommer og samtidige somatiske lidelser, som ikke behandles på en god nok måte. Et nytt samlet bygg, med nærhet til somatiske spesialisthelsetjenester og legevakt, vil være et løft for denne pasientgruppen og for samhandlingen internt i helseforetaket og med primærhelsetjenesten.

Med vedtaket i Helse Sør-Øst styresak sak 050-2019 ble det slått fast at:

«opptaksområdet og behandlingsaktiviteten på Aker ytterligere utvides i første etappe ved at de tre bydelene i Groruddalen overføres samlet til Oslo universitetssykehus fra AHUS allerede i 2030.»

Jeg har merket meg at helseforetaket og ulike styresaker omtaler Groruddalen som om denne delen av Oslo har tre bydeler, når det i realiteten omfatter fire bydeler (Alna, Grorud, Stovner og Bjerke).

For å være trygge på at denne pasientgruppen får den hjelpen de skal samlet, raskt og trygt, er det relevant å få slått fast hvilke bydeler, hvor mange som bor i opptaksområdet, hvordan de får hjelp i dag, hvor mange lokasjoner som skal slås sammen og når det nye bygget og tjenestetilbudet skal stå klart gitt dagens planer.

Svar:

Nye Aker sykehus vil få behandlingsansvar innenfor psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusavhengighet (TSB) for alle bydelene som nå sogner til Oslo universitetssykehus (OUS), og bydelene Alna, Grorud og Stovner som i dag sogner til Akershus universitetssykehus (Ahus). Innbyggerne i bydelene i Oslo som i dag får sine helsetjenester ved Lovisenberg Diakonale sykehus og Diakonhjemmet sykehus, vil fortsatt bli ivaretatt ved disse sykehusene. Årsaken til at Helse Sør-Øst omtaler Groruddalen med tre bydeler i saker vedrørende sykehusplanene for Oslo, er at ansvaret for befolkningen i de tre bydelene Alna, Grorud og Stovner skal overføres til OUS ved bygging av Nye Aker. Bjerke bydel sogner i dag til Ullevål sykehus og vil også overføres til Nye Aker. Behandlingsansvar for alle de fire bydelene i Groruddalen vil samles til Nye Aker, både for somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling.

For pasientgruppen innenfor psykisk helsevern og TSB er ofte de distriktspsykiatriske sentrene (DPS) det første møtet med spesialisthelsetjenesten. I Oslo er det organisert slik at hvert DPS yter spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern for befolkningen i tre bydeler (opptaksområdet). Hvert DPS har poliklinikker, ambulante team og flere enheter/poster for døgnbehandling. Det er samhandling med den enkelte bydel i FACT-team (Flexible Assertive Community Treatment-team). Pasientene som prioriteres for FACT har ofte sammensatte og langvarige behandlingsløp.

I tillegg til desentraliserte tjenester i regi av DPS ytes døgnbaserte tjenester i avdelinger for spesialiserte funksjoner som akuttpsykiatri, alderspsykiatri, psykosebehandling, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, spiseforstyrrelser, sikkerhetsavdelinger mv.

Nedenfor følger informasjon fra Helse Sør-Øst om organiseringen av psykisk helsevern og TSB ved OUS og ved Akershus universitetssykehus (Ahus) for innbyggerne i bydelene Alna, Grorud og Stovner.

“OUS har i dag ansvar for to DPS.

- Nydalen DPS, som har ansvar for bydelene Bjerke, Sagene og Nordre Aker: 130.838 innbyggere.
- Søndre Oslo DPS, som har ansvar for bydelene Østsjø, Nordstrand og Søndre Nordstrand: 142.331 innbyggere. Søndre Oslo DPS er samlokalisert med BUP Oslo-Syd (poliklinikk psykisk helsevern barn og unge) og Ruspoliklinikk Mortensrud.

Ahus har ansvar for psykisk helsevern for barn, unge og voksne, samt TSB for bydelene Alna, Grorud og Stovner i Oslo. Disse tre bydelene inngår i opptaksområdet til ett DPS:

- DPS Groruddalen, som har ansvar for bydelene Alna, Grorud og Stovner: 110.824 innbyggere. DPS Groruddalen består av to poliklinikker beliggende i henholdsvis Grorud og Alna, samt en døgnenhet beliggende i Nittedal (Skytta). BUP Grorud (poliklinikk psykisk helsevern barn og unge) og ARA Groruddalen (poliklinikk for avhengighetslidelser i kombinasjon med psykiske lidelser) er samlokalisert med deler av DPS Groruddalen.

OUS har i dag sykehusbaserte døgntilbud innen psykisk helsevern og TSB på følgende lokalisasjoner;

- Akuttpsykiatrisk avdeling på Ullevål
- Seksjon for psykosebehandling på Dikemark
- Seksjon for psykosebehandling på Gaustad
- Alderspsykiatrisk seksjon på Gaustad
- Regional seksjon for spiseforstyrrelser på Ullevål
- Ungdomsseksjonen psykisk helse, intermedier døgnbehandling i Sognsvannsveien
- Ungdomsseksjonen psykisk helse, akutt døgnbehandling på Ullevål
- Barneseksjonen psykisk helse i Gjerdrums vei, Nydalen
- Seksjon for rus- og avhengighetsbehandling av unge på Gaustad
- Seksjon for rus- og avhengighetsbehandling voksne på Ullevål
- Seksjon for rusakuttmottak og avgiftning på Aker

I tillegg kommer regional sikkerhetsavdeling (RSA) som i dag er lokalisert til Dikemark. Det pågår et eget prosjekt for etablering av ny RSA. RSA er ikke planlagt lokalisert på Aker

Ahus har i dag sykehusbaserte døgntilbud innen psykisk helsevern og TSB for innbyggerne i bydelene Alna, Grorud og Stovner på følgende lokalisasjoner:

- Akuttpsykiatrisk avdeling på Nordbyhagen
- Avdeling spesialpsykiatri på Lurud, Skedsmokorset
- Alderspsykiatri på Skytta, Nittedal
- Ungdomspsykiatri ved Bråten behandlingssenter, Skjetten
- Ungdomspsykiatrisk klinikk på Nordbyhagen og
- ARA illegale rusmidler (avrusning for voksne) på Nordbyhagen

- ARA Klosteret døgn (døgnbehandling avrusning) i Lillestrøm

I Nye Aker skal alle de sykehusbaserte døgntilbudene som er opplistet over ved OUS og Ahus samles i nye bygg når fase 1 av utbyggingen av Nye Aker er ferdig. Innflytting i Nye Aker er planlagt til 2030. Helse Sør-Øst utreder muligheten for en trinnvis utbygging av første fase av Nye Aker, hvor tidligere ferdigstillelse er pekt på som en mulighet for bygg for psykisk helsevern og TSB. Uansett er all aktivitet innen psykisk helsevern og TSB prioritert inn i fase 1.

Det desentraliserte tilbudet som ytes på dagens DPS og BUP vil bestå. Ansvar for DPS Groruddalen vil

overføres fra Ahus til OUS samtidig med åpning av Nye Aker.

Befolkningen i de fire bydelene i Groruddalen får i dag sykehusbaserte tjenester innen psykisk helsevern og TSB på 10 forskjellige geografiske steder. Ved Nye Aker samles de sykehusbaserte tjenestene innen psykisk helsevern og TSB på ett sted i én omgang.

Nye Aker vil gi en betydelig satsning på psykisk helsevern og TSB. Samlingen vil gi større fagmiljøer, bedre kvalitet, samlede pasientforløp og økt mulighet for flerfaglig samarbeid. I tillegg vil tjenestene være tettere på somatiske helsetjenester og det vil kunne utvikles bedre samarbeid og samhandling med den nye storbylegevakten.

SPØRSMÅL NR. 977

Innlevert 17. januar 2021 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 25. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil kulturministeren ta initiativ til at det kommer på plass en støtteordning for idrettslag som faller utenfor ordningene rettet mot idrettslag og frivillighet?

BEGRUNNELSE:

Friskis og Svettis er et idrettslag med 42 foreninger rundt om i Norge. Foreningene tilbyr et variert treningstilbud som passer alle, uansett alder, livsstil og interesser. Friskis og Svettis er organisert som et idrettslag, og faller derfor utenfor den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet. Dette til tross for at idrettslaget tilbyr en tjeneste som kan sammenlignes med treningssentre, som har fått støtte gjennom kompensasjonsordningen. Idrettslaget treffes heller ikke av støtteordningene rettet mot idrettslag og frivillighet.

Svar:

Regjeringen har avsatt 1,185 milliarder kroner til stimuleringsordninger for idrett og frivillighet for perioden 1. januar til og med 30. juni 2021, jf. Kulturdepartementet Prop. 1 S (2020-2021). Ordningene skal stimulere til aktivitet og støtte opp under idretten og frivilligheten i en tid der smitteverntiltak hindrer normal aktivitet. Kulturdepartementet har utarbeidet forslag til to forskrifter som er sendt på høring til sektoren, deriblant Norges idrettsfor-

bund og olympiske og paralympiske komité hvor Friskis&Svettis er medlem. Høringsfristen er 22. januar.

Ordningene skal støtte opp under frivillighets- og idrettspolitiske mål om bred deltakelse og mangfold ved å støtte sektoren i å ha aktivitet gjennom den pågående covid-19 krisen. Ordningene skal gi insentiver til å utvikle og gjennomføre både aktiviteter og arrangementer som er tilpasset myndighetspålagte restriksjoner og smittevernsituasjonen. De skal videre bidra til omstilling og utvikling av aktivitetstilbudet i organisasjonene som følge av covid-19 krisen. Det er foreslått følgende ordninger: 1) tilskuddsordning for publikumsarrangementer av nasjonal verdi og 2) stimuleringsordning til frivillighets- og idrettssektoren.

Stimuleringsordningen er todelt. En del skal utbetales med utgangspunkt i momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner, mens en del er søknadsbasert. Flertallet av Friskis&Svettis organisasjonene mottar momskompensasjon for frivillige organisasjoner. I 2020 mottok 32 Friskis&Svettis foreninger momskompensasjon. Disse foreningene vil inngå i KUDs forslag til stimuleringsordningen for frivillighets- og idrettssektoren hvor 1/3 av midlene (255 mill. kroner) i ordningen er foreslått fordelt til organisasjoner som mottok momskompensasjon i 2020. Den øvrige delen av ordningen på 500 mill. kroner er avsatt til en søknadsbasert del hvor organisasjonene kan søke om tilskudd til å utvikle nye tiltak, dekning av merkostnader knyttet til smittevernstilpas-

ninger og dekning av tapte publikumsinntekter. Ordningen kan gi støtte til både aktiviteter og arrangementer. Friskis&Svettis foreninger som fyller kravene om registrering i Frivillighetsregisteret og frivillig innsats vil kunne søke i denne delen av ordningen dersom de har kostnader som faller inn under regelverket.

80 millioner kroner avsettes til enkelte ikke-fortjenestebaserte aktører som omfattes av det vi kaller frivillig sektor, men som enten ikke kan dokumentere tilstrekkelig frivillig innsats, som for eksempel enkelte studieforbund, eller som ikke har registreringsrett i Frivillighets-

registeret, som for eksempel menigheter i Den norske kirke, samvirkeforetak som drives på frivillig basis og enkelte idrettsanlegg. Det er en forutsetning at disse enten kan vise til registrering i Frivillighetsregisteret eller frivillig innsats. Midlene kan fordeles etter søknad og særskilt vurdering, i hovedsak gjennom eksisterende statlige ordninger/tilskudd.

Nå vil departementet gjennomgå innspillene fra høringsrunden og se hva lagene og foreningene har spilt inn av forslag og eventuelle utfordringer før det gjøres endelige vurderinger. Ordningene må godkjennes av ESA.

SPØRSMÅL NR. 978

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen

Besvart 25. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mye er utbetalt i kontantstøtte i Oslo, per bydel, for årene 2014-2020?

“Hvor mye er utbetalt i kontantstøtte i Oslo, per bydel, for årene 2014-2020?”

Spørsmålet er forelagt Arbeids- og velferdsdirektoratet, som kan opplyse om følgende:

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg som ansvarlig for kontantstøtteordningen.

Tabell 1. Utbetalt kontantstøtte i Oslo, per bydel. 2014 – 2020. Mill. kroner.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0312 Frogner	10,9	13,1	12,0	*	11,9	12,7	9,1
0313 St. Hanshaugen	8,9	10,0	9,4	*	9,6	9,0	7,7
0314 Sagene	11,7	13,9	12,9	*	13,2	13,2	12,5
0315 Grünerløkka	17,6	20,0	21,0	*	19,6	18,8	18,7
0316 Gamle Oslo	21,5	25,1	23,1	*	21,8	21,2	20,7
0318 Nordstrand	12,9	14,5	11,8	*	12,0	13,2	11,0
0319 Søndre Nordstrand	18,1	21,6	19,8	*	18,8	19,3	16,5
0321 Østernsjø	15,8	19,2	16,0	*	14,5	16,5	14,8
0326 Alna	23,2	27,8	26,4	*	25,5	23,0	21,6
0327 Stovner	15,5	18,6	18,4	*	15,8	14,6	16,3
0328 Grorud	10,8	13,4	14,1	*	11,9	11,8	10,4
0330 Bjerke	12,2	14,8	15,2	*	15,5	14,3	12,5
0331 Nordre Aker	10,1	11,3	11,1	*	9,3	11,0	9,8
0334 Vestre Aker	11,1	11,9	11,1	*	11,3	10,9	10,3
0335 Ullern	6,1	7,9	7,3	*	6,7	7,1	6,8
I alt	206,3	242,9	229,4	*	217,4	216,4	198,9

NAV har valgt å ikke publisere statistikk om bruk av kontantstøtte for 2017 fordi tallene ikke gjenspeiler bruken av ytelsen. NAV har i 2017 gjennomført noen

endringer i behandlingen av kontantstøttesaker, som førte til at de ikke har god statistikk for denne perioden. Dermed vises ikke tall for 2017 i tabellen.

SPØRSMÅL NR. 979

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 22. januar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Mener statsråden det er rett å bare vurdere simultanteksting i hvert enkelt tilfelle, eller ser statsråden at det kan være viktig å sørge for at dette faktisk gjøres i hver pressekonferanse slik at man sikrer at budskapet når bredest mulig ut til befolkningen, og hvordan vil statsråden sørge for at det blitt gitt tilstrekkelig god informasjon på flere språk i tilknytning til regjeringens korona-pressekonferanser?

BEGRUNNELSE:

Mandag 11. januar skriver Klassekampen om innvandrere som har vansker med å forstå hva som blir sagt på regjeringens pressekonferanser. Den samme avisen viser til konklusjonen til en regjeringsnedsatt ekspertgruppe som la frem 29 tiltak for å få ned smitten blant innvandrere 8. desember i fjor hvor en av konklusjonene var:

«Oversetting av informasjon fra myndighetene, slik som pressekonferanser, må skje raskt. Dette må koordineres sentralt.»

Statssekretær Grunde Kreken Almeland svarer ikke Klassekampen på spørsmål om hvorfor pressekonferansene den siste tiden i år ikke er oversatt, men viser til at regjeringen vurderer behovet for simultanoversetting i hvert enkelt tilfelle.

Svar:

Jeg svarer på spørsmålet i stedet for justis- og beredskapsministeren, fordi jeg har ansvar for integreringsfeltet. Mitt departement har også fått en forsterket koordineringsrolle når det gjelder tiltak overfor innvandrerbefolkningen under pandemien.

Den hurtigarbeidende ekspertgruppen du viser til i begrunnelsen for spørsmålet, ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet 16. november 2020 og leverte sin rapport 4. desember. Gruppen vurderte eksisterende tiltak rettet

mot innvandrerbefolkningen under pandemien, og foreslo nye. Mange av de foreslåtte tiltakene i rapporten er godt i gang og vil foregå gjennom hele pandemien. Flere av tiltakene må sees på som fortløpende arbeid som videreutvikles underveis under pandemien.

Ett av tiltakene ekspertgruppen foreslo var å oversette informasjon fra myndighetene, slik som pressekonferanser, raskt. Hvert fagdepartement har ansvar for å formidle informasjon til hele befolkningen innenfor sine ansvarsområder. Informasjonstiltakene må språklig tilpasses og formidles slik at informasjonen på best mulig måte når frem til alle deler av befolkningen. Det betyr at ved pressekonferanser, må vi fra gang til gang vurdere hva som bør oversettes og til hvilke språk. Vi har rutiner for oversettelse av viktig informasjon til de mest aktuelle språkene. Men blant annet helseinformasjon er krevende stoff å formidle, og det er viktig at vi har tid til å kvalitetssikre oversettelsene før de går ut. Dette betyr også at simultantolkning ikke alltid er et godt alternativ.

Regjeringens pressekonferanse 18. januar med statsministeren og helse- og omsorgsministeren ble tegnspråktolket direkte, samt lyd- og skriftoversatt samme dag til engelsk, polsk, arabisk, urdu og somali. Pressemeldingen og statsministerens innlegg ble oversatt til de samme språkene. Sammen med regjeringens pressemelding ble informasjonen sendt ut til en rekke medier som når spesifikke innvandrer- og språkgrupper og til mer enn 150 frivillige og ideelle organisasjoner. I tillegg oversetter vi informasjonsplakater som kan deles i sosiale medier til engelsk, polsk, arabisk, urdu og somali.

For regjeringen er det viktig å nå ut med informasjon til hele befolkningen. Derfor er tiltak spesielt rettet mot innvandrerbefolkningen noe vi har arbeidet med siden mars i fjor. Å oversette informasjonen som ligger ute på nettsteder som regjeringen.no eller helsenorge.no er ikke i seg selv nok. Det handler om å oppsøke og dele den med de det angår direkte, for å sikre at den blir oppfattet og etterlevd. Ofte er det også av betydning at informasjonen blir overbragt av ressurspersoner som innbyggerne har

tillit til. Her gjør frivillige organisasjoner en svært viktig jobb. Samarbeidet med organisasjonene er derfor avgjørende for at vi faktisk skal nå frem med informasjon. Derfor har regjeringen bevilget til sammen mer enn 45 millioner kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett til tiltak som skal gi bedre informasjon om koronasituasjonen til innvandrere. I 2020 ble det bevilget 26,6 mill. kroner til dette, og i 2021 er det bevilget 20 mill. kroner til informasjonstiltak rettet mot innvandrerbefolkningen i regi av organisasjonene.

Siden i vår har vi hatt jevnlige møter med kommuner, organisasjoner og ressurspersoner for å sikre at tiltakene treffer og informasjonen når ut. Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og IMDi har helt siden starten av pan-

demien oversatt informasjon til en rekke språk. Sosiale medier blir brukt målrettet for å nå ut med informasjonsplakater og kampanjer rettet mot ulike grupper. Regjeringen har eksempelvis også holdt en egen pressekonferanse på urdu og norsk rettet mot norsk-pakistanere. Dette var på et tidspunkt da smitten var særlig økende i denne gruppen.

Vi har fått mye ny kunnskap og erfaringer gjennom denne pandemien når det gjelder informasjon til innvandrerbefolkningen. Jeg håper den vil komme til nytte ved senere kriser. Mitt departement vil bidra til at kunnskapen blir samlet og at effekten av gjennomførte tiltak blir evaluert.

SPØRSMÅL NR. 980

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 21. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Det er kjent at Statsbygg og KDI leter etter ny tomt for Oslo fengsel. Det er også kjent at Bredtveit området, og tilknytning til Bredtveit fengsel, har vært vurdert som et alternativ. Det er stor lokal motstand mot fengsel på dette området, og det er heller ikke flertall i Oslo bystyret for å regulere området til fengsel.

Kan justisminister bekrefte at Bredtveit-området fortsatt er aktuelt som tomt for nytt Oslo fengsel?

Svar:

Regjeringen har ikke tatt stilling til lokalisering av et nytt Oslo fengsel, og det vurderes fortsatt ulike alternativer og lokaliseringer.

Oslo fengsel har i dag plass til 240 innsatte på høyt sikkerhetsnivå, og fengselet er viktig med tanke på varetektsplasser for politiet i Oslo. Om lag 70 prosent av de innsatte er varetektsinnsatte (tall fra 2019), noe som gjør behovet for transport til og fra politi, domstol og helsevesen ekstra stort. Fengselet er i svært dårlig stand, og det foreligger stengningsvarsel som innebærer at Statsbygg ikke kan garantere for videre drift dersom det ikke gjennomføres omfattende rehabilitering. Fengselet må stenge under en eventuell rehabilitering. Det er derfor bred enighet om at det er et stort behov for å bygge et nytt Oslo fengsel.

Statsbygg har gjennomført en grundig lokaliseringsanalyse, og vurdert 180 tomter for et nytt Oslo fengsel. Både Kriminalomsorgsdirektoratet, Statsbygg og ekstern kvalitetssikrer har gitt en entydig anbefaling om å lokalisere et nytt Oslo fengsel på Bredtveit. Denne lokaliseringen for et nytt Oslo fengsel, er det samfunnsøkonomisk mest lønnsomme alternativet.

Et nytt fengsel på Bredtveit vil også vil kunne gi en betydelig bedring i soningsforholdene for kvinner, fordi planene innebærer nybygg til erstatning for kvinneplussene som er der i dag.

Det er tett dialog med Oslo kommune for å finne en best mulig løsning. Et nytt Oslo fengsel må være på en tomt der grunnforhold og størrelse gjør det mulig å bygge et godt fengsel. Fengselet bør helst være lokalisert nær kollektivtrafikk og med kortest mulig transportavstander. Dersom Bredtveitalternativet ikke lar seg realisere, er fortsatt fengselsdrift på Grønland et aktuelt alternativ som vurderes sammen med andre lokaliseringer.

SPØRSMÅL NR. 981**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 26. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Regjeringen melder om forlengelse av flere midlertidige tiltak for permitterte og arbeidsledige i ny krisepakke.

Kan mottakere av AAP også forvente å få forlengelse eller kommer ikke regjeringen til å prioritere denne gruppen i ny krisepakke?

BEGRUNNELSE:

Som følge av covid-19 pandemien opplever mange mottakere av AAP stans i utredning, behandling og avklaring. Arbeidsmarkedet er også svært krevende, og tilbagemeldinger fra AAP-aksjonens medlemmer viser at mange gir uttrykk for bekymring knyttet til sin økonomiske sit-

uasjon i 2021. Tall fra departementet viser at over 20 000 personer går ut av ordningen med AAP i løpet av 2021. Denne gruppa er derfor avhengig av en forlengelse i ordningen for å ikke miste sin inntektssikring midt i krisen.

Svar:

Regjeringen følger situasjonen tett og vurderer fortløpende behovet for tiltak som kan avhjelpe konsekvensene av virusutbruddet for ulike grupper, herunder mottakere av arbeidsavklaringspenger.

Regjeringens vurderinger og forslag til tiltak vil bli lagt fram for Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 982**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 28. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Kan statsråden legge frem statistikk som viser over- og underrepresentasjon på smittetall gjennom hele pandemien for alle relevante landgrupper, både for personer født i utlandet og norskfødte med innvandrereforeldre, på landsbasis og i de 10 største byene?

BEGRUNNELSE:

For å gjennomføre mest mulig treffsikre koronatiltak er det viktig med kunnskap og at statistikk om forekomsten av korona fordelt etter landbakgrunn er kjent. FHIs rapporter gir kun noe overordnet informasjon etter landbakgrunn på landsnivå. Det er fra tidligere kjent at innvandrergupper gjennom hele pandemien har vært overrepresentert.

Svar:

Regjeringen deler representanten Helgheims bekymring for at innvandrere har en høyere sykdomsbyrde av

covid-19 enn befolkningen ellers. Tallene viser at denne gruppen som helhet er overrepresentert blant de smittede og sykehusinnlagte, men det er også store variasjoner mellom land. Andelen av befolkningen med bekreftet covid-19 og sykehusinnleggelse relatert til covid-19 er høyere blant utenlandsfødte enn blant norskfødte (1173 og 85 per 100 000 mot 468 og 27 per 100 000). Smitten har vært spesielt høy blant personer født i Pakistan, Somalia, Irak, Tyrkia og Afghanistan. Gruppen som er norskfødte med utenlandsk mor er også overrepresentert blant de smittede, men underrepresentert i innleggelse.

Årsakene til dette er uklare, men sannsynligvis sammensatte. Kommunikasjonsutfordringer, utdanning, sosioøkonomiske forhold og trangboddhet kan være faktorer som påvirker smittetallene. Det er derfor gjennomført flere tiltak, blant annet ved å kommunisere smitteverntiltakene på flere språk, tiltak er iverksatt for å få senke terskelen for testing og kommuner er pålagt å tilby egnede steder å gjennomføre isolasjon ved smitte.

For å besvare spørsmålet er det innhentet separate analyser fra Folkehelseinstituttet. Disse oversendes repre-

sentanten i separat brev. Det oversendes også to rapporter og en publikasjon fra Folkehelseinstituttet som belyser problematikken med smitte i innvandrerbefolkningen i Oslo og på nasjonalt nivå. Tallene som beskriver norskfødte med utenlandsk mor er presentert på nasjonalt

nivå, da en ytterligere oppstyking på bynivå vil gi for lave tall til å presenteres av personvernenssyn.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-0982-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 983

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

God informasjon til alle i befolkningen er helt sentralt for å stoppe spredning av korona. Innvandrerbefolkningen er mer utsatt enn andre fordi mange bor trangt, har jobber der de utsattes for smitte. Og mange er minoritetsspråklige. Ifølge Klassekampen er bare 2 av 29 straktiltak rettet mot innvandrere gjennomført, nesten ett år etter pandemien startet.

Hvorfor er ikke vedtatte tiltak umiddelbart iverksatt så innvandrerbefolkningen får samme informasjon om smittevern som andre og ikke utsettes for unødvendig smittefare og ved det diskrimineres?

BEGRUNNELSE:

Det har vært vel kjent for regjeringen at deler av befolkningen vil være mer utsatt for smitte enn andre. For å beskytte dem og resten av befolkningen må informasjon nå fram til alle. Det er nå gått mange måneder inn i pandemien og det er sjokkerende at ikke regjeringen har forstått at informasjonstiltakene må iverksettes raskt og være massive og kontinuerlige, særlig må det ut fra et beredskapshensyn sikres systematisk informasjonsarbeid for å nå fram til de som har stor risiko for smitte og der språk og kommunikasjon kan være et hinder.

Svar:

Det er misvisende slik det fremkommer i Klassekampen 18.1.21, at kun to av 29 tiltak foreslått fra ekspertgruppen er gjennomført. Den hurtigarbeidende ekspertgruppen ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet 16. november 2020 og leverte sin rapport 4. desember. Gruppen vurderte eksisterende tiltak rettet mot innvandrerbefolkningen under pandemien, og foreslo nye. Jeg vil understreke at ekspertgruppen har foreslått tiltak. Det er ikke 29 tiltak som er vedtatt, slik det fremgår av spørsmålet.

Mange av de foreslåtte tiltakene i rapporten som nå følges opp er løpende, og vil fortsette så lenge vi står i en pandemi. For en del tiltak er det snakk om videreutvikling og intensivering av tiltak som er gjennomført siden mars i fjor. Andre tiltak er nye og underliggende etater jobber med implementeringen.

Det ble gitt oppdrag om oppfølging fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Kunnskapsdepartementet (KD) til Helsedirektoratet (Hdir) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) henholdsvis 8. desember og 11. desember 2020. IMDi, Hdir og Folkehelseinstituttet (FHI) samarbeider om oppfølgingen. Første statusrapport med fremdriftsplan for oppfølgingsarbeidet ble levert fra Hdir til HOD 15. desember og fra IMDi til KD 23. desember. Nedenfor følger noen eksempler på hvordan det jobbes med oppfølging av anbefalingene.

Helsedirektoratet arbeider med å rekruttere personell med ulik språkbakgrunn til den nasjonale koronatelefonen. Det gjelder de fire vanligste innvandrerspråkene, polsk, arabisk, somali og urdu, i tillegg til engelsk. Det er viktig at dette arbeidet driftes av nasjonale myndigheter og at informasjonen som går ut er oppdatert og kvalitetssikret av Helsedirektoratet. I tillegg arbeider Helsedirektoratet nå med en egen nasjonal koronatelefon for innreisende som kommer til landet. Denne har fått første prioritet.

Ekspertgruppen foreslår at FHIs nasjonale smittesporingsteam suppleres med helsepersonell som har særskilt kompetanse på migrasjonshelse, og som mestrer de 5-10 vanligste minoritetsspråkene i Norge. Ifølge FHI har dette tiltaket vært iverksatt lenge og blir nå utvidet til flere minoritetsspråk. Det er fortsatt ikke tilstrekkelig med ressurser på arabisk og polsk. FHI har rekruttert personell som behersker de øvrige aktuelle minoritetsspråkene.

Flere av anbefalingene omhandler informasjonspakker og målrettede kampanjer. Dette har det vært jobbet kontinuerlig med gjennom pandemien. Hdir og IMDi

jobber nå videre med oppfølging av enkeltkampanjer som ekspertgruppen foreslår. De ulike kampanjene må tilpasses hverandre, slik at ikke alle "kjøres ut" samtidig og overlapper. Kampanjer det nå planlegges for, er blant annet målrettede holdningskampanjer mot negative holdninger/stigma og kampanje for å stå imot sosialt press og deltakelse i sosiale sammenkomster. Veiledere til kommuner om bruk av ressurspersoner i informasjonsarbeid under pandemien og om bestilling og bruk av tolk er ferdige. IMDi starter målrettet distribusjon denne uken.

Det er gjennomført en rekke andre tiltak for å nå frem til innvandrerbefolkningen med informasjon under pandemien. Totalt ble det i 2020 bevilget 26,6 mill. kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett til informasjonstiltak overfor innvandrerbefolkningen om koronasituasjonen. For 2021 er det bevilget 20 mill. kroner til informasjonstiltak.

Allerede i mars og april hadde jeg møter med kommuner og frivillige organisasjoner om hvordan myndighetene kan nå ut til innvandrerbefolkningen med informasjon. I mars iverksatte IMDi, Hdir og FHI informasjonstiltak som var spesielt rettet mot innvandrerbefolkningen. Generell informasjon ble formidlet på flere språk via ulike kanaler og medier. IMDi laget tidlig en samleside med viktig koronainformasjon fra offentlige myndigheter på flere språk. Samlesiden oppdateres fortløpende. IMDi synliggjør også gode eksempler fra frivilligheten og kommunene. Jeg inviterte alle ordførere og rådmenn til et digitalt seminar mot slutten av 2020 for å formidle erfaringer og tiltak rettet mot innvandrerbefolkningen til kommunene.

23. april ga regjeringen IMDi et utvidet koordineringsansvar for informasjonstiltak rettet mot innvandrerbefolkningen under pandemien. IMDis direktør leder en koordineringsgruppe som, til sammen, består av åtte

sentrale offentlige instanser. Formålet er å styrke arbeidet med koordinering og informasjonsutveksling mellom sektorene om tiltak for å redusere smitte i innvandrerbefolkningen.

Alle departementer med ytre etater skal sørge for at informasjonstiltak i forbindelse med virusutbruddet blir språklig tilpasset og formidlet, slik at informasjonen på best mulig måte når frem til alle deler av befolkningen. Det betyr at det departementet som har det overordnede ansvaret, vurderer hva som bør oversettes og til hvilke språk. Vi har innført rutiner i departementene for oversettelse av viktig informasjon til de mest aktuelle språkene. Helseinformasjon er krevende stoff å formidle, og det er viktig at vi har tid til å kvalitetssikre oversettelser før de går ut.

Parallelt med oppfølgingen av ekspertgruppens rapport pågår det en rekke informasjonstiltak på flyplasser, grenseoverganger og teststasjoner. Det er dialog med ulike ambassader for å informere om kommunikasjonsaktiviteter for å bidra til å begrense importsmitte. Kort med QR-kode til reiseinformasjon på ulike språk på Helsenorge er distribuert.

Det er dessverre mange andre forhold enn informasjon som fører til økt smittefare i deler av innvandrerbefolkningen. Ifølge ekspertgruppens rapport kan dette dreie seg om sosioøkonomiske forhold som arbeidssituasjon, trangboddhet eller lav helsekompetanse, manglende digital kompetanse eller kulturelle praksiser.

Vi har fått mye ny kunnskap og erfaringer gjennom denne pandemien når det gjelder informasjon til innvandrerbefolkningen. Jeg håper den vil komme til nytte ved senere anledninger. Mitt departement vil bidra til at kunnskapen blir samlet og at effekten av gjennomførte tiltak blir evaluert.

SPØRSMÅL NR. 984

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan statsråden legge frem statistikk som viser over- og underrepresentasjon på koronarelaterte sykehusinnleggelser gjennom hele pandemien for alle relevante landgrupper, både for personer født i utlandet og norskfødte

med innvandrerforeldre, på landsbasis og i de 10 største byene?

BEGRUNNELSE:

For å gjennomføre mest mulig treffsikre koronatiltak er det viktig med kunnskap og at statistikk om forekom-

sten av korona fordelt etter landbakgrunn er kjent. FHIs rapporter gir kun noe overordnet informasjon etter landbakgrunn på landsnivå. Det er fra tidligere kjent at innvandrergupper gjennom hele pandemien har vært overrepresentert.

Svar:

Regjeringen deler representanten Helgheims bekymring for at innvandrere har en høyere sykdomsbyrde av covid-19 enn befolkningen ellers. Tallene viser at denne gruppen som helhet er overrepresentert blant de smittede og sykehusinnlagte, men det er også store variasjoner mellom land. Andelen av befolkningen med bekreftet covid-19 og sykehusinnleggelse relatert til covid-19 er høyere blant utenlandsfødte enn blant norskfødte (1173 og 85 per 100 000 mot 468 og 27 per 100 000). Smitten har vært spesielt høy blant personer født i Pakistan, Somalia, Irak, Tyrkia og Afghanistan. Gruppen som er norskfødte med utenlandsk mor er også overrepresentert blant de smittede, men underrepresentert i innleggelse.

Årsakene til dette er uklare, men sannsynligvis sammensatte. Overrepresentasjon i mer eksponerte yrker, trangboddhet, utdanning, sosioøkonomiske forhold og kommunikasjonsutfordringer kan være faktorer som påvirker smittetallene.

Det er derfor gjennomført flere tiltak, blant annet ved å kommunisere smitteverntiltakene på flere språk, tiltak er iverksatt for å få senke terskelen for testing og kommuner er pålagt å tilby egnede steder å gjennomføre isolasjon ved smitte.

For å besvare spørsmålet er det innhentet separate analyser fra Folkehelseinstituttet. Disse oversendes representanten i separat brev. Det oversendes også to rapporter og en publikasjon fra Folkehelseinstituttet som belyser problematikken med smitte i innvandrerbefolkningen i Oslo og på nasjonalt nivå. Tallene som beskriver norskfødte med utenlandsk mor er presentert på nasjonalt nivå, da en ytterligere oppstyking på bynivå vil gi for lave tall til å presenteres av personvern hensyn.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-0984-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 985

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 21. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden bidra med mer forutsigbarhet for konsertarrangører og andre, for eksempel med et veikart for gjenåpning?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten kan man lese at det i Danmark er samtaler mellom konsertarrangørene og myndighetene om en plan for gjenåpning. Norske konsertarrangører har tatt initiativ til et lignende samarbeid i her. Brevet «Return to live» er et formelt forsøk på å få en dialog om gjenåpning.

Konsertarrangørene drøfter i brevet bruk av vaksinesertifikat, hurtigtester, smittesporing, publikumskontroll og hygiene. De spør om slike tiltak kan hjelpe til å gjenåpne for konserter.

Sektoren er blant de hardest rammede av pandemien, med en tilnærmet total stopp i aktiviteten. Dette skyldes myndighetenes forbud mot å samle mange mennesker samme sted. Samtidig er mye av normal aktivitet i sektoren konsentrert i sommermånedene. Slik aktivitet kan

ikke planlegges, organiseres og gjennomføres på for kort tid. Det er derfor behov for en viss forutsigbarhet, spesielt hvis det skal være håp om konserter og festivaler i løpet av sommeren 2021.

Også alle andre som avholder events trenger den samme informasjonen. Det kan være hensiktsmessig hvis fagmyndigheter utarbeider prognoser for utviklingen i pandemien, og disse publiseres.

Svar:

På grunn av smittesituasjonen er det dessverre svært vanskelig å forutsi hvilke smitteverntiltak som er aktuelle fram mot sommeren. Situasjonen er uforutsigbar, det er flere usikkerhetsmomenter, og bildet kan endres på kort tid ved eventuell spredning av nye virusvarianter med større smittsomhet. Den viktigste prioriteringen akkurat nå er å få smittetallene ned. Det vil være svært uheldig om vi åpner opp for store arrangementer for tidlig, og dermed får nye bølger med utbredt smitte. Vi vet at viruset raskt sprer seg når mange mennesker er samlet, og derfor er det

dessverre nødvendig å fortsatt redusere antallet kontaktpunkter på arrangementer.

Jeg har tett dialog med flere av de store aktørene i bransjen og har stor forståelse for at de har behov for forutsigbarhet, og at de trenger avklaringer med tanke på planlegging av sommerens arrangementer. Jeg har derfor i første omgang bedt Kulturrådet sammen med andre relevante etater om å tilrettelegge et innspillmøte med aktørene i kulturfeltet om gjenåpningen av kultursektoren. Møtet gjennomføres i neste uke. Jeg vil delta for å diskutere og drøfte veien videre sammen med sektoren. Jeg vil også møte andre store festivalaktører den nærmeste tiden for å lytte til deres innspill.

Gjennom hele pandemiperioden har jeg vært opptatt av å oppdatere og justere koronastøtteordningene etter som situasjonen har endret seg. Regjeringen har vist at vi følger nøye med på kultursektorens behov og følger fortløpende opp. Vårt mål er å hjelpe sektoren gjennom koronasituasjonen, og dette løftet ligger fast. Forskrift for stimuleringsordningen er på høring i sektoren nå og ordningen vil være på plass i løpet av kort tid. I tillegg ser vi at det vil være behov for kompensasjon til sektoren og vi jobber nå med innretning på dette. Regjeringen er på lag med kulturen, og vi vil hjelpe sektoren så lenge pandemien vedvarer.

SPØRSMÅL NR. 986

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Stefan Heggelund

Besvart 27. januar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hva mener statsråden om at Statsbygg forhindrer utnyttelse av privateid næringseiendom på Magnormoen, selv om de i en tinglyst kontrakt understreker at de ikke vil motsette seg regulering av området?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med salg av et fem dekar område i 2010 fra Specialtre AS til Statsbygg ble det kontraktsfestet at Statsbygg ikke ville "motsette seg videre regulering av området, virksomhet og opparbeidelse av ny veg inn i industriområdet og langs tomtegrense". Statsbygg hadde i 2014 likevel innsigelser til forslaget til reguleringsplan, noe som i praksis forhindret videre utbygging. Hvis området skal reguleres på nytt er det en risiko for at Statsbygg igjen vil forhindre utviklingen av området.

Svar:

Saken gjelder regulering av en næringseiendom på Magnormoen i Eidskog kommune, som eies av Specialtre AS. Denne eiendommen omkranser Tollstasjonen som forvaltes av Statsbygg. I 2011 kjøpte staten v/Statsbygg en parsell av eiendommen til Specialtre AS. Formålet med kjøpet var utvidelse av Tollstasjonen. I kjøpekontrakten er det inntatt en klausul om at Statsbygg ikke vil motsette seg videre regulering av området. Statsbygg var på det tid-

spunkt ikke kjent med et ev. innhold i et reguleringsplanforslag.

I etterkant varslet eier av næringseiendommen igangsetting av arbeid med reguleringsplan. Reguleringsplanen ble lagt ut på høring i 2014. Statens vegvesen og Statsbygg hadde innsigelse til planforslagets løsninger for trafikale forhold, og behov for skjerming mellom kontrollstasjonen og ny aktivitet i reguleringsområdet. Som øverste planmyndighet sluttbehandlet Kommunal- og moderniseringsdepartementet saken i oktober 2016, med det resultat at reguleringsplanen ikke ble godkjent. Departementet viste til at kommunen kan igangsette en ny planprosess, der Statens vegvesen, Statsbygg og Tollvesenet skal bidra.

I februar 2017 deltok Statsbygg i møte med Eidskog kommune og Statens vegvesen, der rammer og statlige interesser ble drøftet med tanke på fremtidig reguleringsplan. Statsbygg påtok seg rollen med å koordinere de ulike statlige etaters arealbehov, og sa seg villig til å utarbeide en mulighetsstudie og situasjonsplan. Kommunen påtok seg rollen som forslagsstiller for reguleringen.

Statsbygg kontaktet Eidskog kommune i 2020 for å få status i saken. Det ble da opplyst at Specialtre AS i mai 2019 sendte kommunen en søknad om oppstart av detaljreguleringsplan for samme område som i 2011 – 2016, og at forslagsstiller vil involvere Tollvesenet, Statens vegvesen og Statsbygg i reguleringsarbeidet. I juni samme år ga kommunen tillatelse til igangsetting av detaljregulering. Neste steg i planarbeidet er da at forslagsstiller varsler

oppstart av reguleringsplanarbeidet og involverer de statlige virksomhetene.

Statsbygg har ikke mottatt varsel om oppstart av reguleringsplanarbeidet. Når Statsbygg mottar planforslaget,

vil det bli vurdert på ordinær måte. Statsbygg vil derimot ikke motsette seg at det aktuelle området reguleres.

SPØRSMÅL NR. 987

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 21. januar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Når tar statsråden sikte på å avgjøre de to klagene på NVEs avslag på søknad om utsatt frist for idriftsetting av Faurefjellet vindkraftverk og Gilja vindkraftverk?

BEGRUNNELSE:

I Rogaland er det nå særlig to større vindkraftanlegg hvor det er gitt konsesjon, men hvor det fortsatt er uavklart om prosjektene vil bli realisert eller ikke. Det er Faurefjellet vindkraftverk i Bjerkreim kommune og Gilja vindkraftverk i Gjesdal kommune.

I begge saker har NVE sagt nei til utsatt frist for å sette vindkraftverkene i drift (som er 31.12.2021) og klager på disse vedtakene ligger til behandling i Olje- og energidepartementet (OED). Med tanke på den korte tiden til fristen går ut, fremstår som klart at begge vindkraftverkene er avhengige av at OED gir utsatt frist for at vindkraftverkene skal bli bygget.

For Gilja sin del ble spørsmålet om utsatt frist sendt til departementet for avgjørelse i april 2020 og for Faurefjellet i september 2020. Det er derfor på høy tid av dette blir avgjort, slik at både innbyggere, kommuner og utbyggere kan få en avklaring på disse omstridte sakene.

Arbeiderpartiet har lenge ment at det er behov for innstramminger i konsesjonssystemet for vindkraft, og var en del av stortingsflertallet som vedtok slike innstramminger i fjor høst, som sikret kommunene en mye større myndighet i disse sakene, blant annet ved at de i fremtiden skal behandles etter plan- og bygningsloven.

Arbeiderpartiet har også vært en del av stortingsflertallet som vedtok at det innenfor gjeldende regelverk ikke skal gis forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.

Begge vindkraftverkene er også avhengige av dispensasjoner fra de respektive kommuneplanene, noe både Gjesdal kommune og Bjerkreim kommune nylig har sagt nei til.

På bakgrunn av kommunenes negative vedtak og stortingsvedtaket om å ikke gi utsatt frist, har vi en klar forventning om at søknadene om utsatt frist ikke innvilges og at statsråden kan gi alle berørte parter en rask avklaring.

Svar:

Som kjent har flere prosesser i Stortinget hatt betydning for behandlingen av søknader om fristutsettelse for vindkraft. Dette inkluderer Stortingets anmodningsvedtak av 19. juni, behandlingen av vindkraftmeldingen i høst og Stortingets behandling av budsjettproposisjonen for Olje- og energidepartementet i slutten av desember.

I proposisjonen redegjorde departementet for oppfølgingen og forståelsen av de relevante aktuelle anmodningsvedtakene, herunder nr. 799 om ikke å forlenge fristen for idriftsettelse for vindkraftanlegg på land utover 31. desember 2021. Komiteens innstilling til proposisjonen, Innst. 9 S (2000-2001), ble behandlet i Stortinget 14. desember.

Etter dette er de nødvendige avklaringer for behandlingen av fristutsettelsessaker på plass, og det ligger til rette for å avgjøre sakene. Jeg tar sikte på å avgjøre fristutsettelsessakene så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 988**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 27. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Hvor mye penger og hvilke typer ressurser har staten til nå brukt på å følge opp Deisjø-paret (ulvene som ble flyttet til Østfold), og hvor lenge vil man fortsette denne ressursbruken?

BEGRUNNELSE:

Deisjøparet ble flyttet til Østfold med helikopter fra området nord i Hedmark 3. januar.

I etterkant kan lokal befolkningen melde om både uniformerte og ikke-uniformerte tjenestepersonell i området som opplagt har til hensikt å følge opp ulveparet. Det fortelles også om utstrakt bruk av helikopter i området, men det er ikke bekreftet at dette er i forbindelse med ulvene.

Av artikkel i Smaalenenes Avis 16. januar kan vi også lese om at både representanter både fra politi, SNO og Miljødirektoratet engasjerer seg i saken.

Svar:

Når det gjeld kostnadene knytt til dette oppdraget fram til flytting av Deisjø-paret var gjennomført, vil eg vise til mitt svar på spørsmål til skriftleg svar nr. 941 frå representanten Emilie Enger Mehl. Der har eg gjeve detaljert informasjon om førebelse tal på kostnader knytt til flyt-

tinga. Kort fortalt er det ikkje er slik at alt arbeidet knytt til dette oppdraget er å rekne som meirkostnader. Det meste av arbeidet ligg innanfor det som er rekna som ordinært arbeid for dei tilsette. Forvaltningsmerking er ei av kjerneoppgåvene for dei fast tilsette i Statens naturoppsyn (SNO). Hannulven i paret vart fyrst flytta i november 2019. Utgiftene som kan omtalast som meirkostnader knytt til denne merkinga og flyttinga var på om lag kr 50 000. Vidare oppfølging av ulven i 2020 inngjekk i det ordinære arbeidet på lik linje med oppfølging av andre ulvar, og medførte ikkje meirkostnader utover kostnadane som allereie er lagt til overvåkingsarbeidet av ulv i Noreg. Deisjø-paret vart flytta 3. januar. Dei totale meirkostnadane for arbeidet med flytteoppdraga i 2019 og 2021 er estimert til om lag kr 620 000.

Etter flyttinga er ulvane følgt opp innanfor det vanlege overvåkingsarbeidet som SNO gjer. Ettersom dette er ein del av kjerneoppgåvene til forvaltninga, medfører ikkje dette arbeidet meirkostnader. Overvakinga av ulvane vil også framover inngå i det normale overvåkingsarbeidet. Vidare er det slik at det har vore meningsutvekslingar på sosiale medium der det blant anna har vorte oppfordra til kriminelle handlingar. Det ligg innanfor kjerneoppgåvene til forvaltninga å forebygge slik miljøkriminalitet. SNO har derfor i samråd med politiet valt å vere meir til stades i området, og vil fortsette å vere i området so lenge det blir vurdert som nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 989**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 25. januar 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å gjøre tilpasninger slik at Borg Bingo og lignende bedrifter kan motta nødvendig kompensasjon?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:1432 (2019-2020)).

Borg Bingo er nå gjennom lokal forskrift pålagt stengt:

“§4. Stenging av offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter innendørs

Offentlige steder og virksomheter der det foregår kultur-, underholdnings- eller fritidsaktiviteter som samler mennesker innendørs skal holde stengt.

Dette omfatter blant annet:

1. Idrettsarenaer og treningscentre.
2. Museer.
3. Kino, teater, konsertsteder og tilsvarende kultur- og underholdningssteder.
4. Bingohaller, bowlinghaller, spillehaller, vitensenter, lekeland og tilsvarende steder for underholdnings- og fritidsaktiviteter.
5. Svømmehaller/badeland og hotellbasseng.”

Bedriften er pålagt stengt, men har løpende utgifter. Dette setter bedriften og de ansatte i en kritisk situasjon.

Svar:

Kompensasjonsordningen for næringslivet er rettet mot næringslivet og utformet med det for øyet. I ordningen er

det krav om at søkerne skal være registrert i Foretaksregisteret eller Enhetsregisteret, ha ansatte og være skattepliktige. Dette er naturlige vilkår for å avgrense ordningen, og noe som på en administrativt enkel måte også verner mot misbruk. De nevnte kravene sørger for rask og effektiv saksgang, og mulighet for kontroll opp mot offentlige registre. Det sikrer bl.a. at de som søker kompensasjon har tilknytning til Norge. Regjeringen vil derfor ikke lempe på disse kravene.

Regjeringen har ikke opprettet egne ordninger for foretak som er nedstengt av kommunene. Før jul bevilget ble regjeringspartiene på Stortinget enige med FrP om å bevilge 250 mill. kroner til kommuner med høy arbeidsløshet, slik at kommunene kan kompensere lokalt næringsliv som rammes av pandemien og lokale smitteverntiltak. Regjeringen arbeider nå med en proposisjon som vil legges frem for Stortinget om kort tid. Her vil det komme ytterligere midler som vil være med å avhjelpe situasjonen i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 990

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 25. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil Sonja Victorias Stiftelse og andre brukerorganisasjoner bli invitert når helseforetakene skal bygge nye sykehus; for å sikre livskvalitet og å sørge for at pasienter og deres pårørende blir ivaretatt?

BEGRUNNELSE:

Det er flere ting som spiller inn på helsa enn bare sykdom og medisiner. Mat, omgivelser og ikke minst folkene som smiler til deg og ser deg som menneske er så utrolig viktig for helsen.

Barn trenger plass å leke på når de er på sykehus.

Barn og deres familier må kunne sitte å spise middag sammen selv når de har fått antibiotikaresistente bakterier og er fanget inne på det lille rommet sitt.

Barn som kan få frisk luft, må ha muligheten til å kunne komme seg ut uten å risikere helsa si for å få det.

For noen barn og deres pårørende er det den viktigste tiden de har.

Svar:

Jeg er kjent med Sonja Victoria og hennes families historie. Den har gjort inntrykk. Barneavdelinger på sykehus skal være tilpasset barns behov. Ved alvorlig sykdom skal begge foreldrene få være hos barnet, og foreldre skal også få tilbud om egnet oppholdsrom og overnatting. Samtidig er jeg kjent med at ikke alle sykehus klarer å legge til rette for gode omgivelser for barn og deres pårørende.

Norske sykehus fornyes nå landet rundt, og nye sykehusbygg er under planlegging og bygging. I dette arbeidet er pasient- og brukerorganisasjoner invitert gjennom helseforetakenes brukerutvalg, og er en viktig forutsetning i utviklingen av sykehusprosjekter.

Det er etablert brukerutvalg i alle helseforetak. Brukerutvalgene er et samarbeidsorgan mellom sykehuset og de ulike brukerorganisasjonene, og er et rådgivende organ for administrerende direktør og styret. Brukerutvalget deltar i utvikling av pasientbehandlingen. Utvalget gir råd om forbedringer og behov for nye tiltak, gir tilbakemeld-

ing om sine erfaringer og har i tillegg en klar rolle i arbeidet med planlegging av nye sykehus.

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 27. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe en oversikt/gi et anslag over klimaavtrykk (totale CO₂-utslipp) på studentmobilitet til og fra Norge for 2019, totalt og hver for de 4 undergruppene nevnt i begrunnelsen, med forutsetning om at tilnærmet alle har minimum 1 tur/retur-reise, og at svært få velger «sykkel, gange og kollektiv» men at tilnærmet alle av reisene foregår ved fly?

BEGRUNNELSE:

Oversikt over antall studenter og hvilke land finnes i Meld. St. 7. Under er et utdrag. Fullstendig oversikt over land og studenter kan nok fås hos KD.

Internasjonale gradsstudenter i Norge. Totalt 12300.

Flest studenter kommer det fra Kina og Sverige, etterfulgt av Tyskland og Danmark.

Litt over 800 fra Kina, 750 fra Sverige, 650 fra Tyskland, 600 fra Danmark, 500 fra Syria, 450 fra Nepal og 450 fra Iran. Dette er omtrentlige tall, lest av figur 7.1 i Meld. St. 7.

Norske gradsstudenter i utlandet. Totalt 15364.

Flest studenter reiser til Storbritannia, Danmark, USA, Polen, etterfulgt av Ungarn og Australia.

3887 til Storbritannia, 2409 til Danmark, 1751 til USA, 1580 til Polen, 767 til Ungarn, 713 til Australia. Flere land og antall finnes i tabell 8.4 fra Meld. St. 7.

Innreisende utvekslingsstudenter til Norge. Totalt 8767.

Flest studenter kommer fra Tyskland, Frankrike, Nederland, Italia og Spania.

Tyskland 1837, Frankrike 1185, Nederland 689, Italia 586, Spania 580. Flere land og tall finnes i tabell 5.3 i Meld. St. 7.

Utreisende utvekslingsstudenter fra Norge. Totalt 7422.

Flest studenter reiser til Australia, USA, Storbritannia, Frankrike og Spania.

1263 Australia, 842 USA, 511 Storbritannia, 363 Frankrike og 336 Spania. Flere land og tall finnes i tabell 4.2 i Meld. St. 7.

Svar:

Det er svært vanskelig å skulle gi et estimat på klimagassutslippene som følger av studentmobilitet mellom Norge og andre land, slik representanten etterspør. Selv om vi har data for antall norske studenter i ulike land, samt data for antall utenlandske studenter i Norge, så kjenner vi ikke til data for antallet tur/retur-reiser disse studentene gjennomfører i løpet av et år. Vi kjenner heller ikke til data over hvilke transportmidler studentene benytter på reisen, eller for hvilken reiserute de tar. Selv om vi skulle legge til grunn de forutsetningene representanten lister opp, og anta at hver student gjennomfører én t/r-reise i løpet av året og at reisen foregår med fly, så vil altså manglende informasjon om reiseruten til studentene innebære at det ikke er mulig å gi et godt estimat for de samlede utslippene.

For øvrig er det kun utslipp fra innenriks luftfart som teller med på det norske utslippsregnskapet. Det er disse utslippene SSB fører statistikk over, og som er omfattet av Norges klimaforpliktelser. Ifølge SSB ble det sluppet ut i underkant av 1,2 millioner tonn CO₂ fra innenriks luftfart (inklusive Forsvaret) i 2019, en nedgang på 6 prosent fra året før. Klimagassutslippene fra utenrikstrafikken, dvs. fra salg av drivstoff på norske flyplasser til fly med første destinasjon i utlandet, er beregnet av Statistisk sentralbyrå og Miljødirektoratet til å ha vært 1,65 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2018. Disse utslippene inngår altså ikke i det norske utslippsregnskapet eller de norske utslippsforpliktelsene. Det føres ikke statistikk over utslipp fra fly som kommer fra utlandet til Norge.

For øvrig er flyreiser i Norge og mellom Norge og EU omfattet av EUs kvotehandelssystem (EU ETS). I kvotepiktig sektor er kvotemengden i utgangspunktet gitt, noe som innebærer at dersom utslippene øker et sted, så må de reduseres et annet sted. Studenter som reiser mellom Norge og EU vil dermed ikke påvirke de samlede klimagassutslippene fra kvotepliktige sektorer.

SPØRSMÅL NR. 992**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 26. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil regjeringen raskt legge fram en plan for gjenåpning av kulturlivet og gjennomføring av større arrangement innen kultur og idrett?

BEGRUNNELSE:

Det er på tide å se framover. Skal vi sikre et levende kultur- og idrettsliv etter covid-19, må det, parallelt med forlengelse av krisetiltakene, legges en plan for gjenåpning. Dette for å sikre at aktiviteten raskt kommer i gang, når smitteverntiltakene tillater det, slik at man så raskt som mulig kan samle mennesker på større arrangement.

Flere europeiske land er allerede godt i gang med studier som omfatter både arrangører, myndigheter og forskningsmiljøer. De ser på hvordan smitten spres blant publikum, forskjellige tiltak for publikumskontroll og bruk av hurtigtester.

Danske myndigheter er igjen i front og har satt av 50 mill. danske kroner til et «gjenstartsteam», et utvalg bredt sammensatt av representanter fra både kulturliv og idretten, som i løpet av februar skal foreslå innspill og tiltak for å sikre en rask og god gjenåpning av kultur- og idrettsarrangement. Arbeidet vil danne grunnlaget for videre tiltak som er varslet våren 2021.

I Norge vet vi fortsatt ikke hvordan krisehjelpen for kulturlivet i det hele tatt vil innrettes. Arrangementene som er under planlegging i 2021, mangler avklaringer og langtidsbestemmelser for kapasitetsberegning. Det er behov for tiltak som gir kulturlivet større forutsigbarhet og muligheter til å se framover.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at aktørene i sektoren har behov for forutsigbarhet, og at mange nå er ivrige etter å komme i gang med å planlegge arrangementer framover. Særlig er sommersesongen høysesong for større arrangementer på kultur-, idretts- og frivillighetsområdet. Men også for vinteridretten er situasjonen utfordrende.

På grunn av smittesituasjonen er det dessverre svært vanskelig å forutsi hvilke smitteverntiltak som er aktuelle fram mot sommeren. Situasjonen er uforutsigbar, det er flere usikkerhetsmomenter, og bildet kan endres på kort tid ved eventuell spredning av nye virusvarianter med større smittsomhet. Dette viser ikke minst den akutte smittesituasjonen vi nå opplever i Nordre Follo og i Oslo-regionen. Den viktigste prioriteringen akkurat nå er

å få smittetallene ned. Det vil være svært uheldig om vi åpner opp for store arrangementer for tidlig, og dermed får nye bølger med utbredt smitte. Vi vet at viruset raskt sprer seg når mange mennesker er samlet, og derfor er det dessverre nødvendig å fortsatt redusere antallet kontaktpunkter på arrangementer.

Jeg har tett dialog med flere av de store aktørene i kulturbransjen, idretten og frivilligheten. De ordningene jeg nå har lansert for sektorene har blitt til gjennom både muntlige og skriftlige innspill fra sektoren og er nå på en høringsrunde før de fastsettes endelig. Jeg har også bedt Norsk kulturråd sammen med andre relevante etater om å tilrettelegge et innspillsmøte med aktørene i kulturfeltet om gjenåpning av kultursektoren. Møtet gjennomføres denne uken. Jeg vil delta for å diskutere og drøfte veien videre sammen med sektoren. Jeg vil også møte andre store festivalaktører den nærmeste tiden for å lytte til deres innspill.

Gjennom hele pandemiperioden har jeg vært opptatt av å oppdatere og justere koronastøtteordningene etter som situasjonen har endret seg. Regjeringen har vist at vi følger nøye med på kultursektorens behov og følger fortløpende opp. Vårt mål er å hjelpe sektoren gjennom koronasituasjonen, og dette løftet ligger fast. Regjeringen er på lag med kulturen, idretten og frivilligheten, og vi vil hjelpe sektoren så lenge pandemien vedvarer.

SPØRSMÅL NR. 993**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal****Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Når kan Stortinget forvente å få regjeringens forslag til utbygging av Hålogalandsveien til behandling?

BEGRUNNELSE:

Forslaget til hvordan Hålogalandsveien skal realiseres er oversendt fra fagmyndigheten til samferdselsdepartementet for mange måneder siden. E 10 og strekningen av E 10 som inngår i prosjektet, er en av strekningene med flest vogntog i Nord - Norge. Den er svingete, smal og tildels uten gulstripe. Den er hovedeksportstrekningen for skrei under Lofotfisket, og for laks hele året. Befolkningen i Lofoten, Vesterålen, Sør-Troms og Ofoten fortjener en tryggere riksvei så snart som overhodet mulig.

Svar:

Jeg vil vise til omtale av prosjektet E10/rv 85 Tjeldsund-Gullesfjordbotn-Langvassbukta i Prop. 1 S (2019-2020) og Prop. 1 S (2020-2021). Det vises bl.a. til at det er planlagt å bruke midler til forberedende arbeider m.m. utenom OPS-kontrakten i 2021.

Prosjektet må ses i sammenheng med Samferdselsdepartementets arbeid med Nasjonal transportplan 2022-2033. Det forventes at meldingen om Nasjonal transportplan legges frem for Stortinget våren 2021. Jeg vil etter dette komme tilbake til Stortinget med hvordan det skal arbeides videre med prosjektet E10/rv 85 Tjeldsund-Gullesfjordbotn-Langvassbukta.

SPØRSMÅL NR. 994**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 25. januar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke konkrete tiltak som er satt i verk i 2020 og for 2021 for å følge opp Stortingets vedtak 762 fra våren 2018 om å øke den offentlige og ideelle andel av institusjonsbarnevernet innen 2025, på bekostning av det kommersielle?

BEGRUNNELSE:

Snart tre år etter at vedtaket ble fattet i Stortinget, finnes det ikke spor av innsats for å følge opp og forberede endringen, til tross for at Stortinget har forutsatt gjennomføring innen 2025.

Svar:

Når det gjelder anmodningsvedtaket om 40 prosent ideelle institusjonsplasser innen 2025, vurderte Bufdir i 2018 at dette ville ha betydelige faglige og økonomiske konsekvenser. Det har derfor vært behov for å se oppfølgin-

gen av anmodningsvedtaket i sammenheng med andre pågående prosesser på institusjonsområdet. Samtidig har Bufdir blitt bedt om å prioritere ideelle institusjonsplasser fremfor kommersielle, der dette lar seg gjøre faglig og økonomisk.

Bufdir fikk i oppdrag å utarbeide en konkret strategi for hvordan anmodningsvedtaket kan gjennomføres på en best mulig måte innen høsten 2020. Det er viktig at både de faglige og de økonomiske konsekvensene vurderes nøye, ikke minst for å unngå utilsiktede konsekvenser, for eksempel for de barna som allerede bor på institusjoner som kan bli berørt av endringene.

Jeg mottok Bufdirs anbefalinger rett før jul. Når regjeringen har vurdert saken legger jeg opp til å komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 995**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil helseministeren vurdere å utnytte kapasiteten på 4 000 kvalifiserte vaksinatører i apotekene slik at flest mulig innbyggere kan bli vaksinert mot covid-19 så raskt som mulig, og hvor raskt kan man gi rekvireringsrett for covid-19-vaksiner til de mer enn 2 000 apotekfarmasøytene som allerede er kvalifisert til å rekvirere influensavaksiner?

BEGRUNNELSE:

Vaksineringen mot covid-19 har så langt gått saktere i Norge enn i andre land. Etter hvert som vi får tilgang på flere vaksiner, kan tilgjengeligheten på ferdig opplært helsepersonell til vaksinering bli en flaskehals. Mange av dette helsepersonellet vil være fullt belagt med andre pasientrettede oppgaver. I følge Apotekforeningen er det mer enn 4.000 helsepersonell i apotekene som er ferdig opplært til å sette vaksiner. Mer enn 2.000 av dem er farmasøyter som også er kvalifisert til å rekvirere influensavaksiner. Flere kommuner ønsker allerede i dagens situasjon å utnytte denne kompetansen og kapasiteten til å vaksinere sine innbyggere. En effektiv utnyttelse forutsetter rekvireringsrett for farmasøyter i apotek, slik helseministeren nylig har gitt sykepleierne. Det kreves også planlegging for å raskt kunne inngå rammeavtaler mellom kommunene og apotek dersom helsepersonell fra apotek skal benyttes i arbeidet.

Svar:

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinering mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt begrenset, og vaksinering skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Prioriteringsrekkefølgen vil tilpasses pandemiens forløp, vaksinenes egenskaper, graden av smitte i samfunnet og graden av kontroll og press på helsetjenesten. I Norge har vi valgt å distribuere vaksinen likt til alle kommuner. Det er et trygt og robust system. Personer i risikogrupperne kan vaksineres i kommunen der de bor istedenfor å måtte reise langt.

mRNA-vaksinen fra BioNTech/Pfizer må lagres ved svært lave temperaturer. Fordi vi har kort tid til vaksinering når kjølekjeden avbrytes, må vi forsikre oss om at kommunene er klare til å ta imot vaksinen, før de sendes. Kommunene er imidlertid godt i gang med vaksineringen, og fremover vil det være leveransen av vaksiner

til Norge som er bestemmende for hvor raskt vi vil klare å vaksinere. Gjennomført vaksinering så langt må også ses i lys av at hver pasient skal ha to doser satt med tre til fire ukers mellomrom. Grunnet usikkerhet knyttet til fremtidige vaksineleveranser har vi valgt å ha et beredskapslager. Nå som vi opplever reduserte leveranser, er dette beredskapslageret viktig for at allerede vaksinerte pasienter skal få satt sin andre dose.

Folkehelseinstituttet har sammen med Helsedirektoratet vurdert behovet for økt kapasitet til å gjennomføre vaksinasjon i kommunene. I tilknytning til dette har de også vurdert om kommunal bistand fra apotekene tilsier at farmasøyter i apotek bør få rekvireringsrett for vaksiner mot covid-19. De viser til at kommunene samlet sett gitt uttrykk for at de har tilstrekkelig kapasitet til å vaksinere store deler av sin befolkning over noen få uker. Bruk av apotek og apotekansatte er en mulighet kommunene har for å øke kapasiteten, men FHI vurderer det slik at bruk av apotekene ikke forutsetter at apotekfarmasøytene gis rekvireringsrett til vaksiner mot covid-19. Rekvirering kan i slike tilfeller foretas av annet helsepersonell med rekvireringsrett for slike vaksiner. Folkehelseinstituttet vurderer det slik at det anses som lite hensiktsmessig å spre rekvirering og ordineringsrett til mange aktører når tilgangen på vaksiner er liten.

Som kjent varslet også AstraZeneca i forrige uke at Norge vil motta betydelig færre doser tidlig, enn det som tidligere ble varslet. Basert på Folkehelseinstituttets vurderinger mener jeg kommunene i dag har tilstrekkelig kapasitet til å rekvirere og administrere vaksinene mot covid-19.

Med sikte på å legge til rette for tilstrekkelig kapasitet ved en fremtidig massevaksinering mot covid-19, vurderer jeg nå å sende på høring et forslag om at farmasøyter senere kan gis rekvireringsrett for vaksiner mot covid-19. Når slik rekvireringsrett vil tre i kraft vil vurderes blant annet med bakgrunn i tilgangen til vaksiner og de til enhver tid gjeldende prioriteringskriteriene for vaksinering mot covid-19.

SPØRSMÅL NR. 996**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 28. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at forbudet er diskriminerende overfor kvinner som ikke kan amme, og vil statsråden endre forskrifter slik butikkene igjen kan innlemme morsmelkerstatning i sine bonusprogram?

BEGRUNNELSE:

Ifølge TV 2 får ikke Coop lov av Mattilsynet å selge morsmelkerstatning med rabatt gjennom bonusprogram for babyprodukter. Bonusprogrammet gir 20 prosent rabatt på flere babyprodukter, som blant annet bleier, smoothie og våtservietter.

Mattilsynet hevder at bonusordningen er et salgsfremmende tiltak, og viser til at det ikke er lov å drive salgsfremmende tiltak for produkter som morsmelkerstatning. Forbudet går ut over kvinner som av ulike årsaker ikke kan amme sine barn, som nå må betale mer for produktene deres barn trenger. Når det nå er ulovlig å gi rabatterte priser på morsmelkerstatning betyr dette en ekstrakostnad på flere tusen kroner for kvinner som ikke kan amme.

Svar:

Jeg er opptatt av at de som har valgt morsmelkerstatning til sine barn skal bli respektert for sitt valg og få god informasjon og veiledning om bruken av produktene. Det må være en rimelig balansegang mellom tiltak for å fremme amming og ivaretagelse av de som av ulike grunner ikke vil, eller kan amme. Helsemyndighetene har ansvar for å legge til rette for at kvinner får god og objektiv informasjon om både amming og morsmelkerstatning. Veiledning og opplæring om morsmelkerstatning og flaskemating inngår i opplæringen ved Mor-barn vennlig føde- og barselavdelinger og Ammekyndig helsestasjon slik at helsepersonell skal kunne gi god veiledning med hensyn til morsmelkerstatning og flaskemating.

Helsedirektoratet og Mattilsynet er også i disse dager i ferd med å ferdigstille skriftlig informasjonsmaterieil til helsepersonell og foreldre om morsmelkerstatning og flaskemating. I tillegg skal Helsedirektoratet og Nasjonal kompetansetjeneste for amming lansere en digital løsning for spedbarnsernæring, Digi-Spedbarnsmat, 18. februar. En rekke filmer, spørsmål og svar om morsmelkerstatning og flaskemating vil i den forbindelse bli publisert på Helsenorge.no. Nasjonal kompetansetjeneste for amming jobber også med å utvikle et e-læringsprogram for

utdanning av jordmødre og helsesykepleiere om amming og bruk av morsmelkerstatning, i samarbeid med NTNU.

Det arbeides følgelig godt med å sikre at de som av ulike grunner ikke kan eller vil amme, skal få god informasjon og veiledning om bruk av morsmelkerstatning. Samtidig er det vitenskapelig enighet om at morsmelk er den beste maten et spedbarn kan få. Amming er et av de mest effektive tiltakene for å fremme helse og forebygge sykdom hos både barn og mor – både på kort og lang sikt. Derfor ønsker vi at så mange som mulig ammer barna sine. Vi har, gjennom Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2021/23), satt ambisiøse og konkrete måltall og tiltak for å fremme amming. At WHO-koden for markedsføring av morsmelkerstatninger etterleves, er ett av dem, jf. handlingsplanens kap. 4.4. En av anbefalingene i koden er å hindre markedsføring av morsmelkerstatning. WHO vurderer at dette er et viktig tiltak for å fremme, støtte og beskytte amming.

Norge har gitt sin tilslutning til WHO-koden, som ble innført i 1981, og etterfølgende resolusjoner fra Verdens helseforsamling. Ved innlemming av EUs direktiv 2006/141/EF om morsmelkerstatning og tilskuddsblandinger i norsk rett inkluderte Norge deler av WHO-koden i den norske forskriften, bl.a. bestemmelsene om markedsføringsforbudet. Ved sist revisjon ble også anbefalingen om å forhindre markedsføring av morsmelkerstatning inkludert i EUs regelverk om morsmelkerstatning (forordning (EU) 2016/127). Forordningen er en del av EØS-avtalen og er også gjennomført i norsk rett, jf. forskrift om næringsmidler til særskilte behov. Dette innebærer at Norge er pålagt å følge reglene i forskriften, som bl.a. innebærer et forbud mot reklame for morsmelkerstatninger på utsalgssteder. Det er heller ikke tillatt å dele ut prøver, eller noen annen form for salgsfremmende tiltak direkte overfor forbrukeren på detaljistnivå, som f.eks. spesialutstillinger, rabattkuponger, premier eller salgskampanjer, tapsgivende tilbud og lokketilbud. Videre står det at produsenter og forhandlere av morsmelkerstatninger ikke skal dele ut gratis, eller prisnedsatte produkter, prøver eller andre salgsfremmende gaver til publikum, gravide, mødre eller medlemmer av deres familie, verken direkte eller indirekte, gjennom helsevesenet eller helsevesenets ansatte.

Regelverket er ikke ment å skulle være en belastning, verken for de som ammer eller de som ikke ammer – tvert imot. Hensikten med regelverket er å sikre at alle mødre får korrekt, fullstendig og uavhengig informasjon om amming og bruk av morsmelkerstatning. Bonusordninger og

andre typer prisreduksjoner er velkjente markedsføringstiltak, hvor hensikten er å påvirke forbruker til å kjøpe produktene. Bonusordninger er spesielt trukket frem i WHO-koden som et salg fremmede tiltak som bør forbys.

Utgiftene til innkjøp av morsmelkerstatning vil naturlig nok være større hos de som ikke ammer enn de som ammer. Det er store utgifter knyttet til det å ha ansvar for barn. Dette gjelder for alle familier, uavhengig av om mødrene ammer eller ikke. Kvinner som ammer vil også ha kostnader som de som ikke ammer har. For de som ammer, vil det f.eks. være ekstra kostnader knyttet til eget matinntak da amming krever et betydelig større energinntak og mer mat enn om man ikke hadde ammet. For enkelte av de som ammer kan det også være kostnader knyttet til behov for brystpumpe, ammeinnlegg etc. Her dreier det seg heller ikke om å sette grupper opp mot hverandre. Det vil være noen forskjeller mellom de som ammer og de som ikke ammer, både av praktisk og økonomisk art.

Selv om regelverket og WHO-koden setter en stopper for å inkludere morsmelkerstatning i denne typen bonusordninger, er ikke dette til hinder for at andre barneprodukter kan inngå i Coops babybonus. Dette vil både de som ammer og de som ikke ammer kunne ha nytte av. Morsmelkerstatningsindustrien og dagligvarebransjen har også et ansvar for å sikre at prisen på produkter, som noen er helt avhengige av, er passende. WHO-koden er ikke til hinder for at produsentene beregner seg en generelt lavere fortjeneste på denne typen produkter.

Jeg har konsultert Mattilsynet som opplyser at regelverket for morsmelkerstatning er basert på EU-regelverk og er en del av EØS-avtalen. Helsedirektoratet påpeker også at det ikke er ønskelig basert på den kunnskapen vi har om hvordan markedsføring av morsmelkerstatning påvirker amming. Jeg vil likevel gjøre en ytterligere vurdering av handlingsrommet vi har for å sikre at regelverket ikke får urimelige utslag for dem som er avhengig av morsmelkerstatninger, og der amming ikke er ett alternativ.

SPØRSMÅL NR. 997

Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 29. januar 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Når kan vi forvente at regjeringen vil få på plass en tilfredsstillende løsning for reiseselskaper som har behov for å stille reisegarantier, og vil statsråden sørge for at en slik løsning også vil gjelde for ideelle selskaper slik som Aktive Fredsreiser?

BEGRUNNELSE:

Aktive Fredsreiser har helt siden 1998 drevet med holdingskapende tematurer. De driver som et veldedig aksjeselskap fritatt for skatt. Selskapet melder derfor at de også har falt utenfor de vanlige støtteordningene. De har frem til nå hatt en solid drift, men rammes som mange andre av konsekvensene koronaviruset gir. For å kunne drive med pakkereiser, må de stille en reisegaranti, noe som i normale år har vært uproblematisk.

Pandemien har imidlertid medført at dette har endret seg drastisk både for Aktive Fredsreiser og svært mange andre aktører i reiselivsbransjen. Allerede 21. november 2020 stilte Åsunn Lyngedal (Ap) i dokument nr. 15:523 (2020-2021) et skriftlig spørsmål om denne problemstillingen.

Fortsatt meldes det imidlertid fra bransjen om at dette ikke er løst.

Svar:

Jeg er kjent med situasjonen som mange pakkereisearrangører nå befinner seg i. Tilgangen på garantier er som følge av Covid-19-pandemien redusert, og det er flere i pakkereisebransjen som har problemer med å stille garantier. Regjeringen har opprettet flere tiltak for å bidra til å avhjelpe de økonomiske vanskelighetene både i reiselivsnæringen og i næringslivet for øvrig, både i form av kompensasjon for uunngåelige faste kostnader, tilskudd til omstillingsprosjekter, mer lempelige permitteringsregelverk og mulighet til å utsette skatter og avgifter. Dette er tiltak som kan bedre økonomien i den enkelte bedrift, og som dermed også kan bidra positivt på bankenes og forsikrings selskaperens vilje til å stille garantier for pakkereisearrangørene.

Stortinget har bedt regjeringen så snart som mulig komme tilbake med vurderinger av forslag til tiltak, for eksempel gjennom en ordning i regi av GIEK, for å bidra

til at garantimarkedet for pakkereisearrangørene fungerer i 2021.

Regjeringen følger opp dette og vil komme tilbake til Stortinget med vår vurdering av både situasjonen og

av behovet for tiltak i proposisjonen som legges frem for Stortinget i løpet av januar.

SPØRSMÅL NR. 998

Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 27. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Kan statsråden be arbeidstilsynet endre praksis slik at lønnsopplysninger i fag som har allmenngjort tariffavtale fremkommer sammen med stillingstittel ved krav om innsyn, samtidig som personopplysninger ikke oppgis?

BEGRUNNELSE:

Ved yrker som har allmenngjort tariffavtale har arbeidstilsynet et ansvar for å påse at arbeidsgiver følger forpliktelsene i allmenngjort tariffavtale.

Arbeidstilsynets praksis er at dersom lønna er under avtalens minste krav oppgis den ikke ved krav om innsyn. Sivilombudsmannen har i sak fra Trøndelag uttalt at slik lønn kan oppgis dersom navn og personalia utelates.

Svar:

Jeg forstår at spørsmålet har sammenheng med en konkret sak for Sivilombudsmannen om innsyn i lønnsopplysninger i forbindelse med Arbeidstilsynets tilsyn.

Offentleglova og forvaltningsloven setter noen begrensninger for hvilke opplysninger forvaltningen kan gi innsyn i. Det kan blant annet ikke gis innsyn i opplysninger om "noens personlige forhold". Opplysninger om lønn for arbeidstakere i privat sektor, og som ikke sammenfaller med offentlig kjente tariffsatser, regnes i denne sammenheng som "personlige forhold". I saken som Sivilombudsmannen nylig hadde til behandling, ble derfor lønnsopplysningene sladdet før det bli gitt innsyn. Jeg registrerer at ombudsmannen ikke finner grunn til å kritisere dette, og uttaler at Direktoratet for arbeidstilsynet har tatt utgangspunkt i en riktig forståelse av reglene som gjelder for innsyn.

Som også Sivilombudsmannen viser til, er imidlertid loven ikke til hinder for at lønnsopplysninger gis ut dersom individualiserende kjennetegn som for eksempel

navn skjermes, og slik at det ikke er mulig å koble disse opplysningene til personen det gjelder.

Arbeidstilsynet opplyser at de fremover, ved krav om innsyn i "allmenngjort lønn" vil skjerme navn og ev. andre opplysninger om personlige forhold, slik at selve lønnsopplysningene kan gis ut. I noen tilfeller er det imidlertid ikke mulig for Arbeidstilsynet å gjøre dette, uten at opplysningene kan kobles til personen(e) det gjelder. I slike tilfeller plikter Arbeidstilsynet å unnta lønnsopplysningene fra innsyn.

For øvrig kan jeg opplyse om at departementet arbeider med et lovforslag som skal styrke Arbeidstilsynets hjemmelsgrunnlag for å håndheve at allmenngjort lønn faktisk blir betalt til arbeidstakerne.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 25. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva er status på prosjektene som står med bevilgning i første seksårsperiode i vedlegg 1, 2 og 3 i Nasjonal Transportplan 2018-2029 (Meld.St. 33 (2016-2017))?

BEGRUNNELSE:

Svaret ønskes med samme overskrift som vedleggene. Igangsatt, kostnadsoverslag, Fordeling statlige midler, og annen finansiering, samt restbehov etter 01.01.21.

Svar:

Samferdselsdepartementets har ikke en enhetlig oversikt med informasjonen som her etterspørres, så jeg kan ikke svare på det detaljeringsnivået som representanten ønsker innenfor tidsrammen som gjelder.

Som svar på spørsmål 234 fra Finanskomiteen/SPs fraksjon til Finansdepartementet om statsbudsjettet 2021, har Samferdselsdepartementet oppgitt følgende om status for prosjekter i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2018–2029, men som foreløpig ikke har fått oppstartmidler:

Jernbane

Prosjektene Narvik stasjon, Haug-Seut, Ringeriksbanen og Sørli-Åkersvika ligger inne med statlige midler i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2018–2029, men har foreløpig ikke fått midler til oppstart.

Grunnet implementering av ERTMS på Bergensbanen er prosjektet Bolstadøyri kryssingsspor utsatt i tid. For prosjektene Oslo omformer, Skien hensetting og Narvik omformer er det funnet andre løsninger i denne perioden og disse prosjektene utgår.

Kyst

Følgende prosjekter som ligger inne i Nasjonal transportplan 2018–2029 med statlige midler i perioden 2018–2023, er så langt ikke blitt prioritert i statsbudsjettet:

- Innseiling Borg I og II
- Longyearbyen havn
- Andenes fiskerihavn. Statens eierskap og forvaltningssansvar for fiskerihavneanlegg skal overføres til fylkene som del av regionreformen.

Midler til Stad skipstunnel er en del av budsjettforliket for statsbudsjettet for 2021.

Vei

Følgende prosjekter som ligger inne i Nasjonal transportplan 2018–2029 med statlige midler i perioden 2018–2023, er så langt ikke blitt prioritert i statsbudsjettet:

- Rv. 282 Holmenbrua
- E134 Tveit–Gjerde (Haugalandspakka)
- E136 Stuguflaten–Rødstøl
- E36 Flatmark–Monge–Marstein
- E6 Megården–Mørsvikbotn
- E134 Oslofjordforbindelsen
- E39 Gartnerløkka–Kolsdalen
- E136 Breivika–Lerstad

Prosjekter med midler til forberedende arbeider er ikke tatt med i oversikten.

SPØRSMÅL NR. 1000**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 27. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren gripe inn og ta kontroll med byggingen av SNR og sikre fremdrift, samt nødvendig bevilgning uten at dette går utover tilbudet og utviklingsplan i Ålesund, Volda og Kristiansund?

BEGRUNNELSE:

Det er brukt ufattelige 600 millioner kroner for å bygge nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal uten at Helse Møre og Romsdal engang har klart å inngå en byggekontrakt. Helseforetaket har i to omganger forhandlet med Skanska. I første runde brukte Helseforetaket 250 million kroner uten resultat.

Konsernsjef i Skanska, Ståle Rød sier at de var klare til å starte arbeidet i februar i år. Han sier videre at han ikke i sine 25 år i bransjen har opplevd maken til prosess. For innbyggerne i Molde begynner dette å bli prekært. Sykehusbygget i Molde, der dagens tilbud utføres, er så gammel og nedslitt at det er en skam å tilby noe sånt både for pasienter og ansatte. Undertegnede var på tomten på Hjelseth i 2017 sammen med Statsminister Erna Solberg og lovte penger i statsbudsjettet for 2018. Det er 3 år siden og man har altså ikke engang greid å få plass en byggekontrakt.

Svar:

Det er Helse Midt-Norge og Helse Møre og Romsdal som har ansvar for gjennomføring og økonomi i sine byggeprosjekter.

Styret i Helse Møre og Romsdal har vedtatt at nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal skal realiseres i tråd med det konseptet som nå foreligger. Dette konseptet vil gi et funksjonelt og framtidsrettet sykehusbygg med den kapasitet og de funksjoner som tidligere er vedtatt for prosjektet. Som en del av prosjektet blir det i Kristiansund tilrettelagt for et moderne spesialisthelsetjenestetilbud med dagkirurgi, dagbehandling og poliklinisk virksomhet.

Samtidig er jeg kjent med at styret i Helse Møre og Romsdal har avbestilt gjennomføringskontrakten med Skanska. Årsaken til dette var at Helse Møre og Romsdal mener at det er mulig å bygge akuttsykehuset til en lavere kostnad enn det Skanska hadde lagt inn i sitt tilbud. Helse Møre og Romsdal er opptatt av å sikre en god framdrift og komme i gang med grunnarbeidene så fort som mulig. Avtalen som er inngått med Skanska på dette området er derfor opprettholdt. Det er også allerede etablert et nytt

prosjektstyre med større lokal og ledelsesmessig forankring.

Planlegging av sykehusprosjekter er omfattende og komplekse prosesser og Helse Midt-Norge har opplyst at det er brukt 600 mill. kroner hittil. Dette beløpet inkluderer prosjektering av utbyggingen, klargjøring av tomten, tilførselsvei til området og riving av eldre bygg mv. Deler av påløpte kostnader kunne vært unngått dersom prosessene hadde ført frem.

Jeg har fått opplyst at det tas sikte på byggestart før sommeren, men den videre framdriften i prosjektet må besluttet av styrene i Helse Møre og Romsdal og Helse Midt-Norge. Jeg vil også legge til at Stortinget vedtok lånerammer til utbygging av nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal i statsbudsjettet for 2018.

Helse Midt-Norge har opplyst at det også gjennomføres oppgraderingstiltak og utbedring ved sykehusene i Ålesund og Volda. Blant annet er ny dagkirurgi ved sykehuset i Volda nå ferdigstilt og ombygging av akuttmottaket er utlyst på anbud. Ved Ålesund sjukehus er det gjennomført renovering av medisinsk sengepost og det gjennomføres prosjekter for blant annet fasade, strømforsyning og habiliteringsbygg. Jeg er også kjent med at helseforetaket har igangsatt et prosjekt for flere oppgraderinger ved Ålesund sjukehus med bakgrunn i den bygningsmessige utviklingsplanen i helseforetaket. Dette er tiltak som Helse Midt-Norge må vurdere ved behandling av sin økonomiske langtidsplan.

SPØRSMÅL NR. 1001**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 28. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden rydde opp i dette?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt skriftlige spørsmål datert 13.10.20, dok. nr. 15:108 (2020-2021), der jeg spør finansministeren hvordan han vil rydde opp i situasjonen for kinoene som må tilbakebetale deler av krisehjelpen de har mottatt fordi skatteetaten mener de ikke var pålagt stengt, de hadde bare forbud mot å arrangere filmvisninger.

Finansministerens svar var at han ikke ville gjøre noe, men hadde registrert at flere foretak i kultursektoren så vel som i andre sektorer, som ikke faller inn under reglene for å anses som stengt av staten, har fått utbetalt for mye støtte. Han understrekte samtidig at det vil bli utført etterkontroller. Finansministeren skriver videre i sin besvarelse at:

«Bakgrunnen for at foretak i kulturlivet og innenfor idretten ikke anses som stengt ned av staten i kompensasjonsordningen for næringslivet, er at det ikke er et forbud som direkte pålegger enkelte aktører å stenge, og at det er etablert en særskilt kompensasjonsordning for bortfall av inntekter fra de konkrete arrangementene som er forbudt (arrangørordningen).»

Folketeatret er blant flere av disse foretakene som har mottatt dette samme kravet fra skatteetaten. De bes om å tilbakebetale deler av krisehjelpen de har mottatt fordi skatteetaten mener at de kunne holde åpent, men uten publikum. Og uten å vise forestilling. Derfor skal de ha tilbake penger. De varsler i tillegg sanksjoner der de vil vurderes å kreve tilbake ytterligere 30 % av tilskuddet.

Jeg gjentar derfor mitt spørsmål og adresserer dette denne gang til statsråden med ansvar for kultursektoren. Ber samtidig om en vurdering av hvordan kulturministeren mener tiltaket treffer et kulturliv i krise.

Svar:

I de tre første månedene med kompensasjonsordning, fra mars til mai 2020, ble tilskuddet beregnet på grunnlag av de uunngåelige, faste kostnadene og en justeringsfaktor som var 0,9 for foretak som var stengt ned ved statlig vedtak, og 0,8 for andre foretak. Det følger av tilskuddsforskriften at virksomheter som ansees som stengt av staten, følger fra Covid-19-forskriften § 12 første ledd bokstav e slik den lød fra 16. april 2020 til 11. mai 2020, samt § 14 og § 16.

Vi var klar over at de som mistet kundene sine kunne oppfatte seg som nedstengt, og det ble derfor tydelig kommunisert hvilke virksomheter som faller inn under betegnelsen «stengt av staten» i søkeportalen på kompensasjonsordningen.no. Samme dag ordningen åpnet, publiserte regjeringen en oversikt over virksomheter som ble ansett å være stengt av staten, jf. pressemelding 17. april 2020:«Oversikt over virksomheter som kan anses å være nedstengt ved statlig vedtak - regjeringen.no».

Jeg har forståelse for at skillet mellom virksomheter som var nedstengt av staten og de som mistet omsetningen av andre grunner, kan oppleves som urettferdig. Vi så raskt at dette ikke var et hensiktsmessig skille, og fjernet derfor denne forskjellsbehandlingen fra og med mai måned.

Som påpekt i mitt forrige svar til representant Trettebergstuen om denne problemstillingen, jf. Dokument nr. 15:108 (2020–2021), ville det vært krevende å definere alle som påvirkes av forbudet mot visse kultur- og idrettsarrangementer som stengt av staten. Selv om definisjonen hadde vært videre, ville det likefullt vært noen som hadde falt rett på utsiden av definisjonen.

En automatisert ordning, med sikte på raskt utbetaling til et stort antall bedrifter, avhenger av at de som søker om tilskudd, oppgir korrekte opplysninger. I ettertid har vi erfart at en del virksomheter har oppgitt at de har vært stengt av staten selv om de ikke omfattes av de nevnte paragrafene i Covid-19 forskriften. I slike tilfeller må selskapet tilbakebetale det de har fått for mye i støtte.

Det er Skatteetaten som vurderer om det er grunnlag for å ilegge administrativ sanksjon. Etaten har uttalt på generelt grunnlag at det i etterkontrollene som nå gjennomføres, vil bli vektlagt i vurderingene av sanksjon at tilskuddsordningen gjaldt i en periode som var vanskelig for de næringsdrivende og at det derfor ikke kan utelukkes at det lettere enn ellers kan skje feil. Ubeholdte økonomiske fordeler må uansett tilbakebetales.

SPØRSMÅL NR. 1002**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 26. januar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Tall fra Lånekassen viser at over 8 000 utenlandske studenter fikk lån og stipend fra Lånekassen i 2019-2020.

Hva er kriteriene for at utlendinger skal få lån/stipend, hva er summen av lån og stipend fordelt på antall studenter fra de forskjellige land, og i sammenheng med dette kan vi også be vi om svar på om det er forskjeller på norske og utenlandske studenter når det gjelder tilbakebetaling, mislighold og ettergivelse av studielån?

BEGRUNNELSE:

Viser til opplysninger vi fikk fra KD:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=82095>

“Utgifter til utdanningsstøtte kommer i tillegg. Utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge som gir rett til lån og stipend, vil kunne få dette på samme vilkår som norske borgere bare dersom de fyller visse vilkår for rett til opphold i Norge. Tall fra Lånekassen viser at totalt 8 040 utenlandske statsborgere, hvor 4 400 er EØS-borgere, har mottatt lån og stipend til høyere utdanning i Norge i studieåret 2019-2020. Utgifter til utdanningsstøtte for disse studentene, prisjustert til 2021-22-nivå, utgjør 166,4 mill. kroner for EØS-borgere og 313,9 mill. kroner for alle utenlandske studenter totalt. Utgiftene består av stipend og rentestøtte. Studielånet utgjør 503,5 mill. kroner for EØS-borgere og 901 mill. kroner for alle utenlandske studenter totalt.”

Svar:

Utdanningsstøtteordningen har som formål å skaffe kompetanse til Norge og norsk samfunns- og arbeidsliv. Derfor stilles det krav om at utenlandske statsborgere har en særlig tilknytning til Norge gjennom arbeid, utdanning, ekteskap eller andre forhold for å få tilgang til lån og stipend til utdanning på lik linje med norske statsborgere. Utover reglene for utenlandske statsborgere har EØS-arbeidstakere i Norge og deres familiemedlemmer også rettigheter til utdanningsstøtte. Dette er regulert i utdanningsstøtteleven §§ 1 og 3.

Utenlandske statsborgeres rettigheter til lån og stipend er nærmere regulert i forskrift om utdanningsstøtte §§ 7, 8, 9, 11,13 og 14.

§ 7 er hovedregelen for utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge, og lyder slik:

§ 7.Lån og stipend til utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge

En utenlandsk statsborger som har lovlig opphold og tar utdanning i Norge, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere når søkeren oppfyller ett av følgende vilkår:

a) Søkeren har midlertidig eller permanent opphold på grunnlag av beskyttelse, sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket.

b) Søkeren har opphold etter utlendingsloven § 113 eller § 114, jf. § 110 som familiemedlem til en EØS-borger med annet oppholdsgrunnlag i Norge enn studier.

c) Søkeren har midlertidig eller permanent opphold på grunnlag av familieinnvandring med norsk eller utenlandsk statsborger med et annet oppholdsgrunnlag i Norge enn studier.

d) Søkeren er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.

e) Søkeren har i en opptjeningstid på minst 24 måneder hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge, vært bosatt i og betalt skatt til Norge. Søkeren skal ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i opptjeningstiden. Det skal ikke være opphold mellom opptjeningstiden og perioden med lån og stipend.

f) Søkeren har i en opptjeningstid på minst 36 måneder vært i utdanning i Norge og bestått utdanning tilsvarende 3 års fulltidsutdanning. Det skal ikke være opphold mellom opptjeningstiden og perioden med lån og stipend. Det kan likevel gjøres unntak ved opphold på inntil 1 år ved sykdom eller fødsel i utdanningsperioden. Søkeren kan i opptjeningstiden ikke ha mottatt støtte til utdanningen fra offentlige utdanningsstøtteordninger eller norske offentlige støtteordninger for utvikling.

§§ 8 og 9 regulerer rettighetene for arbeidstakere fra EØS- og EFTA-land og deres familiemedlemmer. Med familiemedlemmer av EØS-arbeidstakere er ment arbeidstakerens ektefelle, arbeidstakerens eller ektefellens etterkommere som er under 21 år eller forsørget av arbeidstakeren eller ektefellen, eller arbeidstakerens eller ektefellens slektning i oppstigende linje når slektningen er forsørget av arbeidstakeren eller ektefellen. Partner likestilles med ektefelle. EØS-arbeidstakeres barn som er bosatt i Norge har rett til utdanning i Norge på like vilkår med norske statsborgere, herunder rett til utdanningsstøtte.

Innholdet i arbeidstakerbegrepet er ikke nærmere definert i utdanningsstøttereguleringen, og følger den fellesskapsrettslige tolkningen i EU/EØS-retten. Både migrerende arbeidstakere og grensearbeidstakere er omfattet. EØS-borgere som har varig oppholdsrett i Norge etter

utlendingsloven § 115 eller § 116, har rettigheter til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere. Rett til varig opphold etter disse reglene oppnås normalt etter fem års lovlig opphold i Norge.

Norske statsborgere, EØS-arbeidstakere og deres familiemedlemmer, samt EØS-borgere med varig oppholdsrett i Norge, har i utgangspunktet rettigheter til utdanningsstøtte både i Norge og i utlandet. Rettigheter for utenlandske statsborgere til utdanningsstøtte er nærmere beskrevet i Meld. St. 40 (2016-2017) Eksport av velferdstelsler.

§§ 8 og 9 lyder slik:

§ 8.Lån og stipend til arbeidstakere fra EØS- eller EFTA-land og deres familiemedlemmer som tar utdanning i Norge eller utlandet

En statsborger fra et EØS- eller EFTA-land som er arbeidstaker i Norge, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere. En EØS- eller EFTA-borger som slutter å arbeide og går over i utdanning, opprettholder sin status som arbeidstaker dersom utdanningen har faglig sammenheng med det tidligere arbeidet. EØS-borgere eller EFTA-borgere som har blitt ufrivillig arbeidsløse på grunn av generelle endringer i arbeidsmarkedet, blir likevel regnet som arbeidstakere.

Følgende medlemmer av EØS- eller EFTA-arbeidstakerens familie har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere:

Tabellen viser oversikt over antall studenter med lån og stipend i 2019-2020 fordelt på statsborgerskap, antall og totalt innvilget lån og stipend for alle studenter fra statsborgerlandet.

Statsborgerskap	Antall studenter innvilget lån og stipend	Totalt innvilget lån og stipend i 1000 kr
Afghanistan	147	18 900
Albania	10	1 300
Algerie	1	100
Angola	1	100
Argentina	8	800
Armenia	6	700
Aserbajdsjan	10	1 200
Australia	23	2 300
Bahrain	1	100
Bangladesh	21	2 300
Barbados	1	100
Belgia	25	2 800
Benin	1	100
Bolivia	4	300
Bosnia-Hercegovina	33	4 000
Brasil	74	8 500
Bulgaria	70	7 800
Burkina Faso	1	100
Burma (Myanmar)	7	800

a) ektefelle

b) barn eller barnebarn av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom de er under 21 år, eller blir forsørget av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle

c) foreldre eller besteforeldre av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom de blir forsørget av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle

d) barn av arbeidstakeren eller arbeidstakerens ektefelle, dersom barnet bor og tar utdanning i Norge. Barnet må enten bo sammen med arbeidstakeren eller ha bodd sammen med arbeidstakeren da arbeidstakeren ble regnet som arbeidstaker i Norge.

Retten til lån og stipend etter bokstav a, b og c gjelder bare så lenge EØS- eller EFTA-borgeren regnes som arbeidstaker i Norge.

§ 9.Lån og stipend til EØS-borgere og familiemedlemmer med varig oppholdsrett

En EØS-borger med varig oppholdsrett i Norge etter utlendingsloven § 115, har rett til lån og stipend på samme vilkår som norske statsborgere. Den samme retten gjelder for familiemedlemmer av EØS-borgeren med varig oppholdsrett etter utlendingsloven § 116.

Fordeling av lån og stipend på statsborgerland for mottakere av lån og stipend i 2019-2020

Burundi	5	800
Canada	42	4 700
Chile	28	3 600
Colombia	28	3 300
Costa Rica	3	400
Cuba	3	300
Danmark	372	44 700
Den dominikanske republikk	2	200
Den sentralafrikanske republikk	2	400
Djibouti	1	200
Ecuador	3	500
Egypt	9	900
El Salvador	2	300
Elfenbeinskysten	2	200
Eritrea	242	29 100
Estland	53	6 300
Etiopia	77	9 300
Filippinene	152	18 300
Finland	116	13 200
Frankrike	80	8 600
Gambia	5	600
Georgia	4	600
Ghana	29	3 700
Guatemala	7	800
Guinea	1	200
Hellas	42	4 700
Honduras	3	300
Hviterusland	29	3 000
India	53	5 400
Indonesia	26	3 000
Irak	37	4 800
Iran	108	12 700
Irland	9	1 300
Island	280	35 300
Israel	3	400
Italia	98	11 100
Jamaica	1	100
Japan	20	1 900
Jemen	1	100
Jordan	3	400
Kamerun	10	1 200
Kapp Verde	1	100
Kasakhstan	8	800
Kenya	38	5 000
Kina	180	21 300
Kirgisistan	4	500
Kongo, den demokratiske republikken	21	3 100
Kongo-Brazzaville	2	300
Kosovo	4	600
Kroatia	35	4 200

Kypros	1	0
Latvia	100	11 600
Libanon	2	200
Liberia	1	100
Libya	4	500
Litauen	349	42 400
Madagaskar	2	200
Makedonia	6	700
Malawi	3	400
Malaysia	6	600
Mali	2	200
Malta	1	100
Marokko	8	1 200
Mauritius	3	300
Mexico	13	1 600
Moldova	2	300
Mongolia	4	600
Montenegro	2	300
Mosambik	3	300
Namibia	1	100
Nederland	220	28 300
Nepal	82	10 100
New Zealand	6	800
Nigeria	29	3 700
Nord-Korea	1	100
Pakistan	66	8 300
Paraguay	1	100
Peru	17	1 900
Polen	645	76 100
Portugal	44	5 000
Romania	126	14 400
Russland	392	43 900
Rwanda	7	700
Serbia	65	7 500
Sierra Leone	3	400
Singapore	8	900
Slovakia	22	2 300
Slovenia	5	700
Somalia	63	7 300
Spania	87	10 000
Sri Lanka	26	2 800
Statsløs	11	1 200
Storbritannia	161	18 200
Sudan	41	5 100
Sveits	20	2 100
Sverige	901	114 100
Syria	512	66 500
Sør-Afrika	6	700
Sør-Korea	18	1 800
Sør-Sudan	1	100

Tadsjikistan	2	300
Tanzania	9	1 000
Thailand	53	6 100
Trinidad og Tobago	2	400
Tsjad	1	100
Tsjekkia	22	2 300
Tunisia	2	200
Turkmenistan	1	100
Tyrkia	64	7 300
Tyskland	549	63 900
Uganda	19	2 400
Ukraina	86	9 600
Ungarn	67	7 900
USA	145	16 600
Usbekistan	10	1 100
Venezuela	8	1 100
Vietnam	49	6 100
Zambia	6	500
Zimbabwe	3	600
Østerrike	21	1 900
Totalt	7 946	951 200

Tilbakebetaling av utdanningslån

Av dem som betaler tilbake på utdanningslånet er andelen utenlandske statsborgere 2,7 prosent. Mens 1 prosent av norske statsborgere fikk lånet midlertidig overført til Statens innkrevingsentral (SI) på grunn av mislighold i 2020, fikk en høyere andel av utenlandske statsborgere -1,4 prosent - sitt lån midlertidig overført.

Utenlandske statsborgere er overrepresentert blant låntakere som overføres til SI på grunn av mislighold av betalingsforpliktelsene over lang tid. 0,1 prosent av norske statsborgere fikk lånet overført til SI på dette grunnlaget, mens det samme gjaldt 1,7 prosent av utenlandske statsborgere. Lånekassen antar at en mulig årsak er at en del flytter til andre land hvor inndrivning av gjeld er mer krevende og gir lavere resultater. Utenlandske statsborgere som forblir i Norge endrer ofte til norsk statsborgerskap etter en tid. Disse er ikke med i statistikken.

Lånekassen forvalter ulike ordninger for sletting av gjeld. For disse ordningene gjelder vilkår om hel eller delvis uførhet, om å ha fullført visse lærerutdanninger eller om å ha arbeidet og bodd i området som tidligere var Finnmark fylke og utvalgte kommuner i andre fylker. Utenlandske statsborgere benytter seg av disse ordningene i mindre grad enn norske statsborgere, og får slettet et lavere beløp. Mens andelen blant norske statsborgere var 1,1 prosent, var andelen blant utenlandske statsborgere 0,9 prosent. Gjennomsnittsbeløpet som norske statsborgere fikk slettet var 70 340 kroner, for utenlandske statsborgere var beløpet 45 995 kroner.

Alle tall og prosentandeler gjelder låntakere med høyere utdanning og kalenderåret 2020.

SPØRSMÅL NR. 1003**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 26. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Siden korona-pandemien inntraff har det skjedd en rekke samfunnsendringer på rekordtid, dette har særlig gått utover reisemønsteret vårt. Foreløpig er det umulig å se hvilke langsiktige konsekvenser dette vil få.

Hvilke grep vil statsråden ta for å sikre at de investeringene som foreslås i neste NTP tar innover seg endringer i reisemønster som følge av korona-pandemien?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har varslet at regjeringens forslag til NTP blir lagt fram før påske. Før det har blant annet fagetatene levert sine innspill til hvilke prosjekter som skal prioriteres. Svar på oppdrag om oppdaterte kostnadsberegninger og samfunnsøkonomiske beregninger av prosjektene ble sendt til departementet i oktober i fjor.

Svar:

Representant Fasteraune har rett i at det ikke er mulig i dag å være sikker på de langsiktige konsekvensene pandemien vil ha på reisemønsteret vårt. Selv om vi gjør det vi kan for å sikre at investeringene vi foreslår i NTP er de rette, vil vi ikke kunne fjerne denne usikkerheten. Vi må derfor legge til rette for en gjennomføring av investeringene i Nasjonal transportplan som gir rom for at usikkerheten har økt.

Det at transportsektoren går gjennom store endringer og at usikkerheten om framtiden øker, har vært en viktig

problemstilling også før pandemien traff oss, da særlig knyttet til at den raske teknologiske utviklingen i sektoren får konsekvenser for hvilke transportløsninger vi bør velge for å møte befolkningens mobilitetsbehov på en kostnadseffektiv og klimavennlig måte. Samtidig har store kostnadsøkninger i samferdselsprosjekter gjort det krevende å følge opp løfter fra tidligere transportplaner. Regjeringen varslet derfor i Prop. 1 S at det i Nasjonal transportplan 2022-2033 vil være viktig å sørge for tilstrekkelig fleksibilitet, så planleggingen framover kan tilpasses samfunnsmessige endringer og teknologisk utvikling. Porteføljestyling er et nytt grep i Nasjonal transportplan 2022-2033 og innebærer at transportvirksomhetene får større handlingsrom til å videreutvikle de foreslåtte investeringene i planen, og at rekkefølge og utforming kan endres hvis forutsetningene endres. Det kan handle om at kostnadene går ned etter en vellykket optimalisering eller øker som følge av ny informasjon, men det kan også handle om at nytten samfunnet har av prosjektet, endrer seg.

I den samfunnsøkonomiske nytten av et prosjekt inngår blant annet reisetid. Dette innebærer for eksempel at et prosjekt kan ha betydelig nytte knyttet til å øke kapasiteten for reisende i rushtiden, fordi mange da sparer tid når de ikke trenger å stå i kø. Dersom køen reduseres på grunn av endrede reisemønstre, vil også nytten av prosjektet reduseres (siden prosjektet ikke lenger løser et like stort problem). Derfor vil endrede reisemønstre kunne få konsekvenser for gjennomføring av investeringene i Nasjonal transportplan 2022-2033, også dersom endringene er større enn det vi kan forutse i dag.

SPØRSMÅL NR. 1004**Innlevert 19. januar 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 27. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hvem har ansvar for å påse at alle som med det nye regelverket må registrere seg som droneeiere gjør det, og hvem har ansvar for tilsyn av ikke-profesjonelle droneeiere?

BEGRUNNELSE:

Etter 1. januar må alle dronepiloter med en drone med kamera eller tyngre enn 250 gram registrere seg. Tidligere skilte man mellom hobbybruk og de som har en næringsbruk av droner. Fra nyttår av må man også registrere dro-

nen sin selv om man bare flyr for gøy. Rett før vi skriver slutten på 2020 så er det nesten 6000 registrerte operatører i Norge som er registrert på luftfartstilsynet sine nettsider. Det betyr at det fins mange operatører som har en registrert drone eller flere. Men det er rundt 400 000 nordmenn som eier én eller flere droner i dag, ifølge Anders Martinsen, daglig leder i UAS Norway.

Svar:

1. januar 2021 tok Norge gjennom forskrift 25. november 2020 nr. 2460 om luftfart med ubemannet luftfartøy i åpen- og i spesifikk kategori i bruk de nye felleseuropeiske sikkerhetsreglene for droner i forordning (EU) 2019/947.

Et formål med reglene er å etablere en risikobasert tilnærming hvor reglene skiller mellom droneflyging i ulike kategorier. Reglene for åpen kategori gjelder bruk av droner som er ansett å utgjøre minst risiko. Reglene for spesifikk kategori gjelder droneoperasjoner med middels risiko. På sikt vil reglene suppleres av felleseuropeiske regler for sertifisert kategori, som skal dekke de mest avanserte/risikable droneoperasjonene. Reglene skiller altså ikke mellom hvorvidt flygingen har privat eller ervervsmessig formål. Kun risikoen ved den faktiske bruken har vært avgjørende. Denne risikobaserte hovedtanken gjelder også ansvaret for registrering og tilsyn som følger av reglene.

Det skal etter reglene ikke føres tilsyn med dem som opererer drone etter reglene for åpen kategori, slik Luftfartstilsynet fører tilsyn med andre operatører i luftfarten. Hvilke krav som gjelder for dem som opererer i åpen kategori, følger direkte av bestemmelsene i forskriften (dvs. forordning (EU) 2019/947). Operatørene har selv ansvar for å sette seg inn i hvilke regler som gjelder og sørge for at man overholder disse. Dette blir dermed ikke annerledes enn på mange andre livsområder hvor det gjelder regler man må følge, f.eks. som syklist i trafikken. Luftfartstilsynet plikter imidlertid å informere og veilede om reglene, slik at brukeren (operatøren) lett kan sette seg inn i hvilke krav og restriksjoner som gjelder. Slik informasjon er gjort tilgjengelig på mange måter, bl.a. på Luftfartstilsynets nettside, i sosiale medier og i møter, konferanser, høringer etc. Brudd på sikkerhetsbestemmelsene i regelverket (f.eks. flyging i strid med sikkerhetsavstandene) vil være straffbart, og det vil være politiets oppgave å reagere på slike brudd – tilsvarende som på andre områder hvor politiet håndhever reglene. Luftfartstilsynet har opplyst meg om at de er i dialog med politiet om opplæring i de nye dronereglene.

Operatører i spesifikk kategori skal autoriseres av Luftfartstilsynet og føres tilsyn med. Det samme vil gjelde operatører i sertifisert kategori.

I samsvar med de nye reglene har Luftfartstilsynet etablert et nytt, elektronisk droneoperatørregister. Dette fungerer slik at droneoperatøren registrerer seg selv via

Luftfartstilsynets nettportal flydrone.no. Registeret er et operatørregister, ikke et register over selve dronene. Registrerte operatører får et unik registreringsnummer som skal påføres dronene de flyr med. En operatør som har flere droner trenger altså ikke å gjøre flere registreringer.

Kravet om registrering gjelder:

1. Operatører i åpen kategori dersom de skal fly drone som veier 250 gram eller mer, eller er utstyrt med kamera. De som kun flyr droner som er leketøy etter leketøysforskriften er unntatt kravet om registrering.

2. Operatører i spesifikk kategori.

Plikten til å registrere seg følger direkte av forskriften, og den enkelte operatøren har et selvstendig ansvar for å registrere seg. For operatører i åpen kategori har Luftfartstilsynet hverken plikt eller mulighet til å kontrollere at den enkelte registrerer seg. Unnlatt registrering kan imidlertid medføre straffeansvar, som politiet som nevnt har som oppgave å håndheve. Luftfartstilsynets oppgave i denne sammenhengen er å etablere og drifte registeret, å informere om plikten til å registrere seg, og å informere om at man flyr ulovlig ved å ikke registrere seg. Luftfartstilsynet opplyser meg om at dette informasjonsarbeidet er noe de har stort fokus på og bruker mye ressurser for å lykkes med. Jeg anser satsning på informasjonsarbeid som nøkkelen til å få flest mulig til å følge reglene, særlig blant de ikke-profesjonelle droneeierne.

Når det gjelder operatører i spesifikk kategori, vil Luftfartstilsynet kontrollere registreringen i forbindelse med autoriseringen av operatøren.

SPØRSMÅL NR. 1005**Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 27. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Kulturrådet varslet på sine nettsider 6. januar at det for tilskudd som gitt fra og med søknadsfristen 2. desember, gjelder en ny regel: tilskuddsmidler kan ikke brukes til å utbetale honorarer ved avlysninger.

Stiller statsråden seg bak en praksis der utøvere ikke får utbetalt honorar dersom et arrangement må avlyses grunnet pandemiltak?

BEGRUNNELSE:

Nasjonale og lokale regler gis med 14 dagers varsel. Avlysninger av arrangementer skjer derfor oftest med mindre enn to ukers varsel.

Helårsarrangører, festivaler, ensembler og band, har ingen mulighet til å avtale oss bort fra plikten til å kompensere oppdragstakere ved avlysninger som følge av myndighetenes covid-restriksjoner. Det bør heller ikke være et mål.

Seriøse kulturaktører kan ikke engasjere utøvere til oppdrag, for så å avlyse på kort varsel, sette nye datoer og engasjere andre utøvere, uten å kompensere utøvere som dermed har mistet oppdrag.

Kulturrådets nye regel skaper en svært uheldig signaleffekt. Ved å si at man ikke skal utbetale honorarer ved avlysninger, innføres et stort skille mellom det frie feltet og institusjonsfeltet. Nasjonale og regionale institusjoner med statstilskudd har mottatt kompensasjon for 2020 og 2021 direkte over statsbudsjettet.

Avslutningsvis oppleves Kulturrådets nye regel som et dobbelt tap for aktører innen smale kunstfelter med lave salgsinntekter. Mange kunstnere har opplevd bortfall av oppdrag og inntekter i 2020. Og i 2021 risikerer kunstnere i det frie feltet på toppen av det hele å miste honorarer fra prosjekter med Kulturråds-støtte.

Svar:

Siden dette spørsmålet gjelder Norsk kulturråds tilskuddsmidler har jeg forelagt spørsmålet for dem.

I følge Norsk kulturråd handler denne saken om at Kulturrådet ønsker å gå gradvis tilbake til den praksisen som var vanlig for tilskudd fra Norsk kulturfond før koronapandemien traff oss, der målet er at aktivitetene som får tilskudd skal gjennomføres.

Endringen som Kulturrådet har vedtatt gjelder for de som leverte inn søknad til fristen 2. desember. De fleste av disse prosjektene ligger flere måneder frem i tid, og

mange vil ha oppstart først høsten 2021. Ingen av disse søknadene har foreløpig blitt behandlet.

Endringen berører ikke de som allerede har fått tilskudd fra Norsk kulturfond. For eksempel vil ingen av de 160 musikkfestivalene som har fått tilskudd for 2021 bli omfattet. Den omfatter heller ikke noen av korona-ordningene som Kulturrådet forvalter på vegne av Kulturdepartementet.

Kulturrådet har samtidig sagt at de fortsatt vil legge til rette for endringer, omdisponeringer og utsettelse av planlagte aktiviteter hvis dette viser seg nødvendig, og at de følger utviklingen nøye for å se om endringen må utsettes.

Jeg har full tillit til at Kulturrådet vurderer situasjonen på en god måte, og jeg ser det ikke som naturlig eller ønskelig å mene noe om deres vurderinger i denne saken, jf. prinsippet om armlengdes avstand.

SPØRSMÅL NR. 1006**Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 25. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Som registrert arbeidssøker på Nav må man fylle ut meldekort hver 14. dag. Trekk for arbeid gjøres ved første utbetaling av ytelse. Arbeidsgiver utbetaler lønn til vikarer etterskuddsvis, ofte opptil 2 måneder i etterkant av utført arbeid. Denne situasjonen gjør det uforutsigbart for ansatte som ønsker å ta på seg vakter.

Vil statsråden vurdere å endre reglene for trekk i stønad, slik at dette kan samsvare med tid for lønnsutbetaling og dermed gjøre det enklere, mer forutsigbart og mer motiverende å jobbe?

Svar:

Formålet med dagpengeordningen er å kompensere det inntektstapet som oppstår som følge av at arbeidstiden har blitt redusert, samtidig som at stønadmottakeren skal søke arbeid og være disponibel for arbeidsmarkedet. Et sentralt vilkår for rett til dagpenger er derfor at man må være reell arbeidssøker, jf. folketrygdloven § 4-5. For å anses som reell arbeidssøker må man som hovedregel være i stand til og villig til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff eller sedvane, hvor som helst i Norge og uavhengig av om det er på heltid eller deltid. Dette innebærer et krav om at stønadmottaker må være disponibel for arbeidsmarkedet.

Dagpengemottakere som tar arbeid får avkortet dagpengeutbetalingen mot alle arbeidede timer, både i lønnet og i ulønnet arbeid. Dagpengene avkortes time for time mot tidligere ("vanlig") arbeidstid. Arbeider man mer enn 50 prosent av tidligere arbeidstid i en meldeperiode (14 dager), faller ytelsen helt bort i denne perioden, jf. folketrygdloven § 4-13 andre ledd.

At dagpengene avkortes på bakgrunn av arbeidede timer, har en sammenheng med at ytelsen skal kompensere for inntektstap som følger av at arbeidstiden er redusert. Dessuten følger det også av forutsetningen om å være reell arbeidssøker, det vil si fullt ut disponibel for arbeidsmarkedet, at enhver aktivitet som innebærer at denne forutsetningen ikke er oppfylt, skal føre til avkortning av dagpengene. Derfor fører også ulønnet arbeid til at dagpengeutbetalingen reduseres. En konsekvens av at dagpengene avkortes mot arbeidstimer og ikke mot inntekt, er at dagpengene vil reduseres på det tidspunktet arbeidet blir utført, og ikke på det tidspunktet man mottar lønn for det aktuelle arbeidet.

Jeg er kjent med at prinsippet om at dagpengene avkortes mot arbeidet tid, kan slå uheldig ut. Blant annet

pekte Sysselsettingsutvalgets ekspertgruppe i sin rapport NOU 2019:7 Arbeid og inntektssikring – Tiltak for økt sysselsetting, på at det kan være grunn til å se nærmere på avkortningsreglene i dagpengeordningen.

Selv om det på lenger sikt alltid vil lønne seg å ta arbeid fremfor å gå arbeidsledig, er det lite hensiktsmessig å ha avkortningsregler som på kort sikt gjør det ulønnsomt å ta jobb. Det pågår derfor for tiden et arbeid med å vurdere alternativer til dagens avkortningsregler. Om dette vil resultere i større eller mindre regelverksendringer, og når det eventuelt ville kunne være mulig å legge frem lovforslag knyttet til dette, er det derfor foreløpig for tidlig å si noe om.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen****Besvart 29. januar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Vil forsvarsministeren sørge for at Forsvarsbygg har tilstrekkelig midler og vil prioritere denne restaureringen i kommende års budsjett?

BEGRUNNELSE:

Gamlebyens sju fredede voldporter, der de årlige 700 000 besøkende passerer for å komme inn i byen, forvitrer i et bekymringsverdig tempo. I Gamlebyen er vallsystemene oppgradert til parkanlegg, og ettersom festningen har så stor verdi for byens innbyggere som rekreasjonsområde deltar kommunen i tilrettelegging for allmenhetens bruk av Gamlebyen, f.eks. grøntskjøtsel, parkbenker, lekeplass, søppelhåndtering og lignende.

Gamlebyens sju vollporter er i kritisk forfall. Erosjon og vanninntrenging kan gi frostsprengning og forvitring av mørtelen og portenes buer slik at murens stabilitet forringes. Blir ikke sikkerheten ivaretatt, kan noen porter bli stengt.

Fredrikstad kommune, Foreningen Gamle Fredrikstad og Riksantikvaren er svært bekymret, og Forsvarsbygg bekrefter at manglende vedlikehold har forverret tilstanden. Riksantikvaren skriver:

«Riksantikvaren er bekymret for portenes tilstand både med tanke på kulturminneverdier, men også for portenes funksjon for ferdsel gjennom festningsbyen. Verne-situasjonen er slik at portene, gjennomgangene gjennom festningsvollene, er fredet. Forsvarsbygg har som eier ansvar for nødvendig vedlikehold av det fredede anlegget.»

Restaureringsjobbene varierer i størrelse. Forsvarsbygg har foreløpig har anslått kostnaden til 10 millioner kroner, men innmeldt behov for vedlikehold av portene har ikke så langt blitt prioritert av Forsvarsbygg. I år skal det utarbeides en tilstandsanalyse av portene for å få en oppdatert analyse.

Svar:

Jeg vil først og fremst si at vi er ansvaret vårt bevisst. Vi skal ta vare på eiendommene våre på en god måte, og sørge for at det er trygt å bruke dem. Mange av våre eiendommer, for eksempel nasjonale festningsverk og grensebefestninger, er attraktive arenaer for historie- og kulturformidling, reiseliv og rekreasjon. Derfor jobber også Forsvarsbygg helhetlig og kontinuerlig for å sørge for at eiendommene tilfredsstillt krav og standarder.

Det er Forsvarsbygg som drifter og vedlikeholder forsvarssektorens eiendom i Gamlebyen i Fredrikstad. Jeg vil peke på at det allerede er blitt utført betydelig vedlikehold på Fredrikstad festning i perioden 2009-2014. Blant annet ble «Mellomporten» restaurert i 2010, i tillegg til en rekke murer og bygninger. Jeg vil også få presisere at sikkerheten ved festningsanleggene skal ivaretas. Forsvarsbygg har gjennomført befaring av disse vollportene, og konkluderte med at det er trygt å la portene være åpne. Forsvarsbygg har presisert at det foretas fortløpende vurderinger av sikkerheten, og dette vil fortsette i tiden fremover.

Forsvarsbygg prioriterer vedlikeholdstiltak i forsvarssektorens eiendomsportefølge med utgangspunkt i tilstandsgrad og konsekvensgrad. Det skal gjennomføres en tilstandsanalyse i løpet av første halvår 2021 for å verifisere tilstandsgraden på vollportene. Analysene vil danne grunnlag for å vurdere vedlikeholdsbehovet. Resultatet av analysen vil legges til grunn for Forsvarsbyggs vedlikeholdsplaner for 2022 og kommende år. Det er derfor for tidlig å konkludere med i hvilket omfang og når det blir gjennomført tiltak på vollportene i Fredrikstad festning.

Forsvarssektoren har en betydelig og variert portefølge av eiendommer med en rekke bygg og anlegg. Det er viktig å se helhetlig på eiendomsporteføljen, slik at hver enkelt restaurering ikke vurderes isolert. En betydelig del av forsvarsbudsjettet blir brukt på utgifter til investeringer og drift av eiendomsmassen vår. Vi er klar over at det er utfordringer med etterslep på vedlikehold og oppgraderingsbehov, bl.a. på festningene og de andre kulturhistoriske byggene våre. Dette må imidlertid ses i sammenheng med at investeringsbehov direkte knyttet til operative kapasiteter er høyt prioritert. Vi må derfor fortsette å gjøre krevende prioriteringer av både investerings- og driftsmidler til eiendom, bygg og anlegg for å bidra til å bedre tilstanden til sektorens infrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 28. januar 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen konkret for raskt å følge opp den samlede merknaden fra næringskomiteen, slik at det blir mulig å starte byggingen av fornybar industri og flere arbeidsplasser på Braskereidfoss omgående?

BEGRUNNELSE:

En samlet næringskomite har gått inn for at prosjekter som Forestias industriutvikling bør få støtte.

«Komiteen viser til Forestias prosjekt for rensing av returtre og mener det er viktig å bidra til ny industriutvikling. Komiteen viser til at skogens ressurser i større grad må brukes til å skape produkter og arbeidsplasser, og at gjenvinning av tre bidrar til store klimabesparelser. Komiteen mener derfor at det bør legges til rette for å støtte prosjekter av denne typen.»

Dette forplikter regjeringen.

Statsrådene for næring, landbruk samt klima og miljø var alle tre til stede i Stortinget under debatten om statsbudsjettet for næring og landbruk da den samlede komitemerknaden og prosjektet ble tatt opp fra talerstolen. Stortinget bør kunne forvente en rask handling i saken.

I Solør og Kongsvingerregionen står 40 % av befolkningen i arbeidsfør alder utenfor arbeidslivet. Det haster med å øke verdiskapingen på fastlandet og sørge for arbeid til flere i Norge. Det er få prosjekter som er så godt egnet til både å kutte utslipp samt å gi arbeid og øke verdiskapingen fra tre som råstoff som dette prosjektet. Å gjennomføre dette prosjektet er av de beste samfunnsøkonomiske valgene som kan tas.

Prosjektet skal rense brukt trematerialer slik at det blir fritt for rester av metaller, plast, papir eller annen forurensning. Slike urenheter i råmaterialet kan skade avanserte maskiner og moderne byggevarer av høy kvalitet.

Svar:

Staten har ulike næringsrettede virkemidler som bidrar til økt innovasjon, bærekraftig verdiskaping og grønn omstilling. Flere av ordningene er relevante for skogindustrien. Gjennom ordningene i det næringsrettede virkemiddelapparatet og gode samlede rammebetingelser legger regjeringen til rette for at konkurransedyktig industri kan utvikle produkter med lave utslipp.

Bevilgningene til næringsrettet forskning og innovasjon er økt vesentlig siden 2013.

I 2021 er bevilgningen til Innovasjon Norges Miljøteknologiordning 577 mill. kroner. Det tilsvarer en økning på i overkant av 300 mill. kroner sammenlignet med 2013. I 2021 er den samlede rammen til Nysnø Klimainvesteringer økt med 700 mill. kroner. Regjeringen har spisset Enova som klimavirkemiddel, og bidrar gjennom Enova blant annet til å støtte innovative aktører som er villige til å ta risiko for å utvikle og ta i bruk ny klimavennlig teknologi. Det viser at regjeringen mener alvor når det gjelder å stimulere til grønn omstilling og næringsvirksomhet som bidrar til lønnsomme bedrifter og bærekraftig verdiskaping.

Vi arbeider kontinuerlig med å utvikle et mer effektivt og mer brukervennlig virkemiddelapparat. Vi ønsker i den forbindelse å danne oss et bedre bilde av antallet tildelinger til prosjekter med klima- og miljøinnhold i virkemiddelapparatet. Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva har i 2021 fått i oppdrag å etablere en sammenlignbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold. Kartleggingen skal bidra til en mer enhetlig rapportering om grønne prosjekter og kan gi nyttig informasjon når vi skal videreutvikle de næringsrettede virkemidlene.

Nærings- og fiskeridepartementet kan ikke involvere seg i private kommersielle prosjekter og vurdere støttetildelinger i enkelttilfeller. Det må vi overlate til virkemiddelaktørene. Regjeringen styrer virkemiddelaktørene på et overordnet nivå. I regjeringens styringssignaler til Innovasjon Norge legges det vekt på at positive klima- og miljøeffekter skal inngå i vurderingen av prosjektsøknader. Den nye fireårige styringsavtalen med Enova trådte i kraft ved nyttår og legger til rette for at Enova effektivt skal kunne bidra til å nå våre klimaforpliktelser og til omstillingen til et lavutslippssamfunn. Klima- og miljødepartementet styrer Enova på et overordnet nivå, jf. også nærmere omtale i Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2020-2021).

Regjeringen har meldt inn et forsterket mål under Parisavtalen om å redusere de samlede utslippene med 50 - 55 prosent innen 2030. Gjennom klimaavtalen med EU har vi en konkret forpliktelse om å redusere de ikke-kvotepliktige utslippene med 40 prosent sammenlignet med 2005. Regjeringen har et mål om en reduksjon av de ikke-kvotepliktige utslippene med 45 prosent innen 2030. Regjeringen har som mål at Norge innen 2050 skal bli et lavutslippssamfunn.

I Meld. St. 13 (2020–2021) Klimaplan for 2021–2030 har regjeringen nylig lagt frem en plan og tiltak for

hvordan utslippene skal reduseres i tråd med Norges forpliktelser. Det er ønskelig å utnytte skogressursene bedre enn i dag, og ny næringsvirksomhet basert på returtre er noe som kan bidra til dette. Innføring av klimakrav i byggt teknisk forskrift og klima- og miljøambisjoner for statlige bygg, varsles i meldingen, og vil kunne bidra til å skape et marked for slike produkter.

Regjeringen arbeider også med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi, og dette arbeidet er høyt prioritert. Strategien vil omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til en mer sirkulær økonomi. Tilgang til dedikerte midler fra norske myndigheter og tilgang til finansieringsmekanismer internasjonalt som Horisont Europa er viktig for å fremme nye sirkulære løsninger. I arbeidet med dette følger regjeringen arbeidet på området i EU tett, samtidig som vi legger vekt på å utarbeide en strategi som er godt tilpasset vår økonomi og vår tilgang på naturressurser.

Skog- og trenæringen har en sentral rolle i utviklingen av bioøkonomien som en del av et grønt skifte i norsk økonomi. Regjeringen har gjennomført omfattende satsinger for å styrke konkurransekraften i norsk næringsliv generelt. I tillegg har regjeringen lagt frem en skogmelding, en bioøkonomistrategi og en egen strategi for skog- og trenæringen. Disse beskriver hvordan vi skal legge til

rette for å øke verdiskapingen fra skogen, stimulere etterspørselen etter grønne, trebaserte produkter og styrke forskningen, utvikling og innovasjon innenfor næringen. Det er opprettet et eget dialogforum med næringen, ledet av landbruks- og matministeren, som gir et godt grunnlag for å ta tak i muligheter og utfordringer i fellesskap. Vi opplever at dette er tatt godt imot av næringen, academia og virkemiddelapparatet. Næringens egen strategi, SKOG22 har vært et viktig grunnlag for utformingen av politikken for skog- og trenæringen.

I spørsmålets begrunnelse vises det også til utfordringer i Solør og i Kongsvingerregionen. Regjeringen har tatt initiativ til utarbeidelse av en fjell- og innlandsstrategi og for å fremme økt bærekraftig verdiskaping. Det er invitert til innspill innen 1. mars 2021. Det tas i arbeidet blant annet sikte på å vise til muligheter for videreutvikling av viktige verdikjeder slik som skog- og treindustrien og jordbruk og matproduksjon.

Vurdering av støtte til enkeltbedrifter er et ansvar som ligger hos virkemiddelaktørene. Jeg er trygg på at Innovasjon Norge fortsatt vil ha en god dialog med Forestia for å se på hvordan de kan bistå bedriften med fremtidig utvikling innenfor de retningslinjene og rammene Innovasjon Norge er underlagt.

SPØRSMÅL NR. 1009

Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 27. januar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

EU-forordningen om at nettplattformer skal fjerne terrorrelatert innhold innen en time er omdiskutert fordi den innebærer en viss grad av myndighetsoverføring til andre stater.

Har regjeringen gjort en vurdering av hvorvidt denne forordningen er EØS-relevant og dermed vil bli innlemmet i norsk lovverk?

BEGRUNNELSE:

EU/EØS-nytt 13. januar 2021 omtaler en EU-forordning om at nettplattformer skal fjerne terrorrelatert innhold innen en time. Et sentralt punkt i forordningen er at myndigheter i et medlemsland kan utstede et påbud rettet mot en tjenesteleverandør etablert i et annet medlemsland om å fjerne innhold på nettet. Dette punktet har vært om-

diskutert internt i EU, og som et kompromiss ble det i den endelige forordningen tatt inn en presisering om at myndigheten i et land kan omgjøre beslutningen fra et annet land.

Den danske regjeringen mener imidlertid at forordningen innebærer overføring av myndighet som bryter med den danske grunnlovens §20, som sier at det kan overføres myndighet til mellomstatlige myndigheter som EU. Derimot er det ikke adgang til å overføre myndighet til andre stater, slik EU-forordningen forutsetter. Den danske regjeringen ønsker derfor at det tas inn en ensidig dansk erklæring som vil bli avgitt i forbindelse med det endelige vedtaket i Europarådet senere i år.

I følge EU/EØS-nytt er det ikke avklart om denne EU-forordningen er EØS-relevant. Forslaget er ikke merket som EØS-relevant fra Kommisjonens side, og regjeringen har heller ikke publisert et EØS-notat om forslaget.

Imidlertid er forordningen hjemlet i EU-traktatens artikkel 114 om tilnærming av lovgivning som berører det indre marked, og det antas derfor at forordningen likevel vil kunne vurderes som EØS-relevant.

Svar:

Forslag til Parlaments- og Rådsforordning om fjerning av terrorrelatert innhold på nett, som blant annet stiller krav om fjerning av slikt innhold innen en time, er ennå ikke vedtatt. Rettsaker som baserer seg på EU-traktaten artikkel 114, vil i utgangspunktet være relevant for innlemming i EØS-avtalen, fordi dette gjelder regulering av det

indre markedet. Det er ikke avgjørende om rettsakten er merket som EØS relevant eller ikke.

Utkast til forordning reiser spørsmål om utøvelse av myndighet som kan være utfordrende både for EU-siden og EFTA-siden. Det er ikke tatt stilling til om forordningen er EØS-relevant og akseptabel for innlemming i EØS-avtalen, fordi den ennå ikke er vedtatt i EU, og endelig ordlyd dermed ikke foreligger. Disse vurderingene vil bli gjort når forordningen er vedtatt. Da vil det også bli tatt stilling til om vi eventuelt bør be om tilpasningstekst, og om en eventuell innlemming i EØS-avtalen krever Stortingets samtykke.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Olav Urbø

Besvart 28. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva er grunnen til at Kulturrådet nå legger opp til at aktører i det frie feltet ikke kan bruke de ordinære tilskuddsmidlene til å utbetale avtalte honorarer ved eventuelle avlysninger og utsettelse, og vil statsråden ta initiativ til å rydde opp i dette for å sikre bedre forutsigbarhet?

BEGRUNNELSE:

Gjennom hele koronaperioden har kulturbransjen uttrykt viktigheten av å ha en viss forutsigbarhet i en uforutsigbar situasjon. Kompensasjons- og/eller stimuleringsordningene har til nå ikke vært treffsikre – noe kulturbransjen har påpekt i flere runder. Siste nytt fra Kulturrådet er at for alle som søker og mottar ordinært tilskudd f.o.m. fristen 2. desember, bortfaller muligheten til å avlyse og beholde tilskuddsmidlene. Hvilket betyr at aktører i det frie feltet ikke kan bruke tilskudd til å utbetale avtalte honorarer. Representanten legger til grunn at statsråden er godt kjent med at kunstnerne har skapt nye produksjoner og startet innstudering lenge før selve forestillingen avholdes. Det er helt åpenbart at kunstnerne skal få betalt, selv om selve forestillingen blir avlyst eller utsatt på kort varsel.

Svar:

Siden dette spørsmålet gjelder Norsk kulturråds tilskuddsmidler har jeg forelagt spørsmålet for dem.

I følge Norsk kulturråd handler denne saken om at Kulturrådet ønsker å gå gradvis tilbake til den praksisen som var vanlig for tilskudd fra Norsk kulturfond før koronapandemien traff oss, der målet er at aktivitetene som får tilskudd skal gjennomføres.

Endringen som Kulturrådet har vedtatt gjelder for de som leverte inn søknad til fristen 2. desember. De fleste av disse prosjektene ligger flere måneder frem i tid, og mange vil ha oppstart først høsten 2021. Ingen av disse søknadene har foreløpig blitt behandlet.

Endringen berører ikke de som allerede har fått tilskudd fra Norsk kulturfond. For eksempel vil ingen av de 160 musikkfestivalene som har fått tilskudd for 2021 bli omfattet. Den omfatter heller ikke noen av korona-ordningene som Kulturrådet forvalter på vegne av Kulturdepartementet.

Kulturrådet har samtidig sagt at de fortsatt vil legge til rette for endringer, omdisponeringer og utsettelse av planlagte aktiviteter hvis dette viser seg nødvendig, og at de følger utviklingen nøye for å se om endringen må utsettes.

SPØRSMÅL NR. 1011**Innlevert 20. januar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 29. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil regjeringen sørge for at tilbud om behandling av voksne SMA-syke med medisinen Spinraza blir tatt opp til ny vurdering i Beslutningsforum for nye metoder?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ble medisinen Spinraza gjort tilgjengelig for barn og unge under 18 år. Beslutningsforum avgjorde at voksne personer over 18 år ikke skulle få samme tilbud, begrunnet i at medisinen var for dyr og uten god nok dokumentert effekt for voksne. Det ble vurdert at kost-/nytteeffekten var for dårlig, selv om det ikke ble avvist at personer over 18 år også kunne ha effekt av medisinen. Med andre ord nektes voksne SMA-pasienter en medisin som kanskje kunne ha gitt dem økt livskvalitet, bedre puste- og taleevne og et lengre liv, på grunn av en ren økonomisk vurdering. I saksdokumentene til møte i Beslutningsforum for nye metoder 22. oktober 2018 heter det blant annet:

“Når kost-/nytteforholdet for de pasienter under 18 år som får tilbudet er i et grenseland hva gjelder kostnadseffektivitet, vil de over 18 år med sikkerhet komme utenfor en akseptabel kostnadseffektivitet.”

og videre:

“Det viktigste i denne aktuelle saken er imidlertid at for den voksne gruppen er det manglende dokumentasjon av effekt av Spinraza®.”

Det har nå gått flere år, og skjedd betydelig utvikling omkring Spinraza. Representanten har fått signaler som tyder på at staten nå har mulighet til å kjøpe Spinraza for personer over 18 år til en betydelig redusert pris.

Videre foreligger det dokumentasjon på at medisinen har effekt også for voksne SMA-syke. Det er publisert flere studier etter beslutningen om å nekte voksne SMA-syke Spinraza, blant annet «Nusinersen Efficacy in Adults with Spinal Muscular Atrophy» (Day et al.), hvor over 90 % av pasientene rapporterte om kvalitativ forbedring i styrke, utholdenhet, pusteevne, tygging/svelging, stemmestyrke eller muskelstyrke. «Outcome measures for Nusinersen efficacy in Adults with Spinal Muscular Atrophy» (Jing Yeo et al.) fant at 100 % av pasientene rapporterte om økt energinivå og toleranse for aktivitet. Behandling med Spinraza tilbys uten aldersgrense i en rekke land, inkludert Tyskland, Romania, Polen, USA, Nederland og Canada. Det er i Norge omkring 40 voksne SMA-syke som ikke får dette medisinske tilbudet.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som avgjør hva som skal være tilgjengelig av behandlingsmetoder i spesialisthelsetjenesten og jeg kan ikke gå inn i eller påvirke de faglige vurderingene som tas i systemet for Nye metoder.

System for Nye metoder skal sikre mest mulig likeverdig tilgang til virkningsfulle nye metoder. Systemet benytter metodevurdering (Health Technology Assessment) som grunnlag for å vurdere sikkerhet, effekt og kostnadseffektivitet av legemidler eller andre metoder før de regionale helseforetakene beslutter om metoden skal tas i bruk. Sykehusinnkjøp HF har ansvar for å gjennomføre prisforhandlinger og anskaffelser av legemidler på vegne av de regionale helseforetakene. Metodevurderingen fra Statens legemiddelverk (eller Folkehelseinstituttet) og framforhandlet pris fra Sykehusinnkjøp, inngår i det endelige beslutningsgrunnlaget for om et nytt legemiddel besluttes innført i spesialisthelsetjenesten.

Som stortingsrepresentanten er kjent med, har Stortinget sluttet seg til system for Nye metoder i flere meldinger til Stortinget, senest Meld. St. 28 (2014 – 2015) Legemiddelmeldingen og Meld. St. 34 (2015-2016) Verdier i pasientens helsetjeneste – Melding om prioritering (Prioriteringsmeldingen). I desember 2019 besluttet Stortinget å lovfeste at de regionale helseforetakene skal ha et felles system for å vurdere hvilke metoder, herunder legemidler, som skal være tilgjengelige for bruk i norske helseforetak. Alle beslutninger som treffes i system for Nye metoder baserer seg på de vedtatte prinsippene for prioritering, med vurdering av alvorlighet, effekt og kost-nytte-vurdering av metoden.

Informasjon om status for vurdering av ulike metoder er offentlig tilgjengelig på nyemetoder.no. Det fremkommer her at medisinen Spinraza er tatt opp for ny vurdering i system for Nye metoder og at Statens legemiddelverk har fått i oppdrag å gjennomføre en hurtig metodevurdering med en kostnad-nytte vurdering for Spinraza til behandling av voksne pasienter med spinal muskelatrofi (SMA). Det fremgår også av denne informasjon at det bes om et nytt pristilbud, som grunnlag for reforhandlinger mellom Sykehusinnkjøp HF og leverandøren.

SPØRSMÅL NR. 1012**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 27. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Kan statsministeren bekrefte eller avkrefte at det er hentet inn ulv med andre gener, og mener statsministeren at henting av ulv med andre gener skal være en del av forvaltningen framover?

BEGRUNNELSE:

I spørretimen onsdag 20. januar uttalte statsministeren i et svar knyttet til prosessen med flyttingen av de såkalte Deisjø-ulvene:

“Det er altså rett og slett å hente inn ulv med litt andre gener, slik at vi ikke får innavl og dårligere genmateriale på våre ulver. Det er forvaltningen vi skal ha fremover.”

Svar:

Statsministeren sitt svar var knyttet til den konkrete saka med flytting av ulveparet frå det tidlegare Deisjøreviret, og skal naturlegvis også tolkast deretter. Det aktuelle oppdraget handla om å flytte genetisk verdifull ulv internt i Noreg, og grunngevinga er at dei skulle skjermast frå lisensfelling utanfor ulvesona. Dersom representanten Myhrvold har tolka svaret frå statsministeren slik at ulv hentast inn frå andre land så kan eg avkrefte dette. Saka handlar om flytting av genetisk verdifulle individ som allerede har vandra inn til våre område.

Å flytte fleire slike genetisk verdifulle individ i tida framover kan sjølvsagt bli aktuelt, slik statsministeren også uttrykte. Det vil likevel avhenge av fleire faktorar, som til dømes om slike verdifulle ulvar igjen skulle slå seg ned i område utanfor ulvesona i Noreg. Då vil flytting alltid vere eit alternativ forvaltninga skal vurdere, noko som også går fram av rovviltforliket av 2011 at dei skal gjere.

SPØRSMÅL NR. 1013**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil Statsråden gripe inn og sørge for at Bjørnar sin sak tas opp på nytt og myke opp dispensasjonsadgangen etter førerkortregelverket slik at personer med nedsatt syn som allerede har førerkort kan få beholde førerretten?

BEGRUNNELSE:

Viser til oppslag i Sunnmørsposten 21. januar om Bjørnar Roald som har kjørt skadefritt i 30 år men som nå har mistet førerkortet. På grunn av dette har han også mistet jobben. Det er dramatisk. I en tid der vi har nærmere 200 000 permitterte og store utfordringer med arbeidsledighet, er det utrolig at offentlig byråkrati kan gjøre sånt mot enkeltmennesker. I følge fastlegen har ikke synsevnen endret seg og det er en anbefaling om fortsatt dispensasjon. I følge avisen er begrunnelsen for inndragning

gen innskrenkning i adgangen til å gi dispensasjon etter førerkortregelverket.

Svar:

Jeg kjenner ikke den aktuelle enkeltsaken fra annet enn media, og kan derfor ikke svare på hva som har vært grunnlaget for utfallet i saken det refereres til i spørsmålet, men kan si følgende generelt om spørsmålet.

Generelt følger kravene til helse for å ha førerkort av vedlegg 1 til førerkortforskriften og § 9 nr. 2 har reglene om synsfelt. Det er strengere krav til synsfelt for førerkort i tunge klasser og for å ha kjøreseddel, enn det er for førerkort i lette klasser. Førerkortveilederen (IS-2541) gir nærmere veiledning til lege, optiker og øyelege om undersøkelse av synsfeltet.

De norske kravene til synsfelt er i samsvar med minimumskravene etter EUs førerkortdirektiv

For førerkort i lette klasser er det mulig å gi unntak. Det kan i helt spesielle tilfeller, og etter uttalelse fra øyelege, gis førerrett selv om kravene til synsstyrke eller synsfelt ikke er oppfylt. Synsfunksjonen må ikke være ytterligere svekket på grunn av andre forhold. Kjøre vurdering må være gjennomført etter anmodning fra statsforvalteren, og førerrett må være anbefalt av Statens vegvesen.

Nærmere veiledning fremgår av førerkortveilederen, og disse er fastsatt i samråd med Øyelegeforeningens førerkortutvalg. I tillegg er det mulig å søke dispensasjon fra Statsforvalteren etter førerkortforskriften vedlegg 1 § 7.

Ved en større endring av helsekravene for førerkort fra oktober 2016, ble helsekravene i stor grad fastsatt i samsvar med det som da var gjeldende forvaltningspraksis for å gi dispensasjon. De fleste som tidligere måtte søke fylkesmannen (nå: statsforvalteren) om dispensasjon, kunne etter oktober 2016 få helseattest fra fastlegen. Samtidig ble dispensasjonsadgangen svært innskrenket, og dispensasjon skulle bare gis helt unntaksvis.

Tidligere åpnet dagjeldende førerkortveileder (IS-2070) for at det på visse vilkår kunne gis dispensasjon

fra forskriftskravene til synsfelt også for førerkort i tunge klasser og for kjøreseddel. I tråd med førerkortdirektivets minimumskrav er dispensasjonsadgangen nå begrenset til førerkort i lette klasser.

Som en overgangsbestemmelse ble det i 2016 gjort mulig å videreføre tidligere innvilgede dispensasjoner i tre år, frem til 30. september 2019. Senere har det etter en særskilt vurdering blitt gjort en endring med adgang til å forlenge tidligere gitte dispensasjoner også utover denne datoen. Denne er begrenset til dispensasjon fra kravet til syn på begge øyne for tungbilførere med syn på bare ett øye, på nærmere fastsatte vilkår, jf. førerkortforskriften vedlegg 1 § 45 tredje ledd. Det er av trafikksikkerhets-hensyn og av hensyn til våre EØS-forpliktelser ikke vurdert ytterligere endringer i disse reglene.

Jeg vil også peke på at det pågår arbeid med nye testmetoder. Forskere ved Oslo universitetssykehus har nylig vært med på å utvikle en ny metode som ser ut til å være bedre egnet til å undersøke synsfeltet enn den som nå benyttes. Helsedirektoratet vil i samarbeid med Øyelegeforeningens førerkortutvalg og Optikerforbundet vurdere om den nye testmetoden bør føre til justeringer i førerkortveilederen. Bedre synsfelttest vil gjøre det enklere å vurdere om kravene til trafikksikker kjøring er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen

Besvart 29. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil helseministeren sørge for at de 6 nye SIO-kommunene trer inn i prosjektets finansieringsmodell i tråd med budsjettenigheten for statsbudsjettet 2021?

BEGRUNNELSE:

Askøy kommune har nettopp mottatt brev fra Helsedirektoratet om at ny finansieringsmodell for kommunen i prosjektet vil tre i kraft fra 1.1.2022. Undertegnede viser til budsjettenigheten mellom Fremskrittspartiet og regjeringspartiene for 2021, med klar henvisning til at Askøy kommune skal bli med i prosjektet fra 1.juli 2021. Undertegnede er kjent med at Askøy kommune selv nå gjør nødvendige forberedelser for å være klar for å bli med i prosjektet og at kommunestyret har vedtatt at de ønsker å tre inn i ny finansieringsmodell fra 1.7.2021.

Undertegnede mener at budsjettenigheten slo fast hvilke 6 kommuner som skal bli med i ordningen med statlig finansierte omsorgstjenester i 2021 og hvilke datoer som her gjelder for igangsettelse av deltakelsen i de enkelte kommunene. Enebakk, Lødingen, Froland og L yngdal skal bli med 1.april 2021, mens Arendal og Askøy skal bli med 1.juli 2021. Datoene som ble satt var ikke vilkårlig, men satt ut fra en antakelse av hvor lang forberedelsestid disse kommunene vil trenge. At helsedirektoratet pålegger dem ytterlig forberedelsestid, uten å ha vært i dialog med dem, oppfattes som illojalt overfor budsjettforliket. Dersom enkelte av kommunene trenger mer forberedelsestid enn det som ble lagt opp til i budsjettenigheten, må det være opp til kommunene selv å gjøre den vurderingen og eventuelt gi tilbakemelding om det.

Svar:

Ved behandlingen av Helse- og omsorgsdepartementets budsjett for 2021 ber Stortingets flertall at kommunene Lyngdal, Lødingen, Froland og Enebakk blir innlemmet i prosjektet fra 1. april 2021, og Arendal og Askøy blir innlemmet i prosjektet fra 1. juli 2021. Beløpet avsatt til utvidelsen av forsøket i budsjettet for 2021 innebærer at kommunene Lyngdal, Lødingen, Froland og Enebakk vil få inntektspåslag fra 1.4.2021. Kommunene Arendal og Askøy vil få inntektspåslag fra 1.7.2021.

Det overordnede formålet med forsøket er å prøve ut om statlig finansiering og statlige kriterier for tildeling av omsorgstjenester gir økt likebehandling på tvers av kommunegrensene og riktiger behovsdekning av tjenester til innbyggerne. For å sikre brukernes rettigheter har forsøket fokus på at det skal tilbys tjenester som er individuelt tilpasset ut fra den enkeltes behov og at brukermedvirkning er satt i system. Videre skal riktig kompetanse og kunnskapsgrunnlag benyttes i behovsvurdering og tjenestetildeling. Ved deltakelse er det et vilkår at tjenester til nåværende og fremtidige brukere ikke forringes.

Det er en omfattende prosess for kommunen å gå over til aktivitetsbasert finansiering. Omleggingen krever gjennomgang av alle vedtak kommunen har fattet for sine brukere, med oppdatering, revurdering og koding av hver tjeneste i henhold til kodeverket for finansieringsordningen. Brukernes rettigheter skal ivaretas på en betryggende måte i arbeidet. Dette er en omfattende prosess der store deler av tjenesten må involveres. Vurdering av hvert enkelt vedtak gjøres med utgangspunkt i statlige kriterier og krever god kjennskap til og forståelse av kriterier og kodeverk.

Erfaringene fra tilsvarende prosess i de allerede deltakende kommuner viser at denne gjennomgangen tar om lag 6 måneder. Dette ble derfor formidlet i tilbuds brevet til kommunene.

Helsedirektoratet har avtalt et møte i begynnelsen av februar med de seks nye kommunene. Hvis kommunene selv mener de er klare for å starte innføring av finansieringsmodellen tidligere enn antydnet i tilbuds brevet, og det er forsvarlig av hensyn til brukerne vil tidspunkt for oppstart kunne justeres. Jeg vil be Helsedirektoratet følge opp dette.

SPØRSMÅL NR. 1015

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 26. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva er årsaken til at prøveprosjektet der helsesykepleiere skal kunne henvises til BUP ikke er iverksatt; når kan Stortinget forvente at vedtaket blir fulgt opp, og når mener regjeringen den vil ha et godt nok grunnlag for å vurdere en permanent ordning der helsesykepleiere kan henvises til BUP?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Innst. 131 S (2019-2020), ble det enstemmig vedtatt at:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan henvises barn og unge til Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP).»

Dette skjedde etter at flertallet på Stortinget først hadde stemt ned forslaget fra Ap, Sp og Sv om å gjøre dette til en permanent ordning. I forbindelse med prop. 1 S (2020-2021), kommer det frem at regjeringen fortsatt ikke har

igangsatt dette prøveprosjektet, og at Helsedirektoratet nå skal «vurdere en slik ordning.

Svar:

Barn og unge er en av denne regjeringens viktigste satsningsområder. Vi har styrket helse-stasjons- og skolehelsetjenesten betydelig i perioden og i 2021 har vi bevilget til sammen om lag 1,3 mrd. kroner til denne tjenesten.

I tildelingsbrevet til Helsedirektoratet for 2021 har jeg gitt direktoratet følgende oppdrag: «Helsedirektoratet bes om å bistå i oppfølging av anmodningsvedtak 347 innst. 131 S (2019- 2020);

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan henvises barn og unge til Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP)» Departementet vil komme tilbake til direktoratet med detaljert oppdrag.»

Helse- og omsorgsdepartementet vil snarlig, som det også står i oppdraget, oversende et mer detaljert oppdrag til Helsedirektoratet. På bakgrunn av svar på dette oppdraget vil regjeringen ta stilling til hvordan Stortingets vedtak skal følges opp.

Helsedirektoratet har hatt en betydelig økt arbeidsmengde som følge av pandemien. Det påvirker direktoratets kapasitet til å gjennomføre arbeidsoppgaver som ikke er knyttet til covid-19. Vurdering av hensiktsmessigheten

av utvidede rettigheter slik anmodningsvedtaket foreslår, forutsetter at tjenestetilbudet ved både BUP og helsestasjons- og skolehelsetjenesten er tilnærmet ordinært. Det er det ikke i dag grunnet pandemien. Dette påvirker også tidspunktet for mulig gjennomføring av vedtaket. Tidspunkt for en eventuell innføring av en permanent ordning med henvisningsrett til BUP for helsesykepleiere vil være avhengig av tidspunkt for gjennomføring av anmodningsvedtaket og vurdering av dette.

SPØRSMÅL NR. 1016

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 25. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å bistå Halden kommune med drift av testsenteret?

BEGRUNNELSE:

Fra mandag av (18 januar) er det innført obligatorisk testing på grensen. Ved Svinesund vil det ta noen flere dager før testkapasiteten er god nok til at alle kan teste ved denne grenseovergangen. Det å etablere og oppskalere en teststasjon på en stor grenseovergang, med kapasitet til 3500 tester i døgnet, medfører et enormt arbeid for kommunene som er satt til å gjøre jobben. Svinesund er den mest trafikkerte grenseovergangen til Norge på vei.

Halden kommune gir uttrykk for at ansvar for testsenteret kan gå ut over andre oppgaver.

I Halden Arbeiderblad kan vi lese Direktør for helse og mestring i Halden kommune, Veronica Aam, uttale følgende:

«Vi savner at staten kunne tatt ansvar for ledelse her på testsenteret. En leder og et team som kunne ledet arbeidet på Svinesund, en som ikke allerede er nedslyttet i andre oppgaver.»

Svar:

Halden kommune gjør en formidabel innsats i arbeidet med teststasjonen på Svinesund. Det er jeg svært takknemlig for. Teststasjoner på grensen er et av de viktigste tiltakene vi har for å redusere importsmitten. Arbeidet krever mye og stadig mer ettersom testing på grensen har blitt en stadig mer omfattende oppgave.

Det har hele veien vært tett dialog mellom Halden kommune og Helsedirektoratet om test-stasjonen og arbeidet knyttet til denne. For at alle som krysser grensen ved Svinesund fra land med karanteneplikt skal kunne teste seg der, har Halden kommune inngått avtale med Forsvaret om driften til 1. februar. Kapasiteten er nå tilstrekkelig til å håndtere testing av alle innreisende med plikt til å teste seg.

Halden kommune arbeider aktivt for å bygge en bærekraftig drift av teststasjonen etter 1. februar. Halden kommune vurderer å inngå en avtale med en privat aktør om å overta det medisinskfaglige ansvaret for stasjonen. I tillegg har de fortsatt behov for en administrativ leder av teststasjonen, selv om dette ivaretas av Halden kommune inntil denne er på plass. Videre ansettes det personell fortløpende til selve driften. Halden kommune føler seg trygge på at bemanningen vil være god nok til å overta ansvaret 1. februar. Totalt sett er dette en organisering Halden kommune vurderer som bærekraftig over tid.

Alle kostnader til teststasjonen dekkes av staten. Helsedirektoratet vil fortsette å støtte Halden kommune i prosessen og har jevnlig møter med kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1017**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 29. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre kompensasjon for merutgifter knyttet til koronasituasjonen for private omsorgsvirksomheter og likebehandling mellom private og offentlige aktører?

BEGRUNNELSE:

Omsorgsaktører påføres store merkostnader i forbindelse med koronapandemien i form av smitteverntiltak og innleie/overtid ved koronarelatert fravær. Strenge pålegg fra myndighetene gjør at flere må i karantene. Slike virksomheter har nødvendigvis ikke reduserte inntekter. De faller derfor utenfor kompensasjonsordningen for bedrifter med omsetningsfall.

I praksis viser det seg vanskelig for private omsorgsbedrifter å få refundert merkostnader knyttet til koronasituasjonen fra kommunene de har avtaler med. Noen av landets kommuner forskjellsbehandler private og ideelle aktører i forhold til offentlige i omsorgssektoren når det gjelder kompensasjon.

Finanskomiteens flertall påpekte i Innst. 360 S til Revidert nasjonalbudsjett 2020 at det ikke var rimelig at kommuner får full kompensasjon dersom de ikke likebehandler alle aktører. Det er riktig, men det hjelper ikke dem som ikke får kompensasjon. Det ville derfor være av interesse å få belyst hvordan kompensasjonen kan skje på annen måte, slik at de som får påført merkostnader gis mulighet til å bli kompensert.

Det er eksempelvis opprettet en egen tilskuddsordning for ideelle leverandører i helse- og omsorgstjenesten som ikke har avtale med regionale helseforetak eller kommuner. Dette kan være institusjoner finansiert gjennom Folketrygden.

Det ønskes også vurdert alternativet å pålegge kommunene likebehandling.

Svar:

I forbindelse med koronasituasjonen har det blitt mobilisert store ressurser i helsetjenesten for å håndtere smittevern, diagnostisering og sykdomsbehandling. Regjeringen er opptatt av at private leverandører av helse- og omsorgstjenester forblir operative i helsetjenesten, og at de skal bidra til et normalt aktivitetsnivå fremover. Konsekvensene pandemien har og har hatt for de private virksomhetene er imidlertid ganske ulike avhengig av hvilken rolle de har og har fått i forbindelse med virusutbruddet.

Smittetrykket og graden av smitteverntiltak har også variert betydelig mellom landets kommuner.

Ved behandling av Prop. 70 LS (2019-2020) med forslag til lov om midlertidig tilskuddsordning for foretak med stort omsetningsfall, jf. Innst. 232 L (2019-2020), fremmet Stortinget følgende anmodningsvedtak nr. 495:

“Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan private og ideelle aktører som yter velferdstjenester kan kompenseres for ekstrakostnader de har grunnet virusutbruddet.”

Anmodningsvedtaket er blant annet fulgt opp i Prop. 117 S (2019-2020), jf. Innst. 360 S (2019-2020). Her har regjeringen lagt til grunn at den samlede kompensasjonen til kommunesektoren blant annet bidrar til at kommunene kan kompensere private og ideelle aktører for ekstrakostnader de har grunnet virusutbruddet, herunder smittevernutstyr, ekstra renholdskostnader og økt bruk av vikarer mv. Det vil være opp til den enkelte kommune å fastsette størrelsen på kompensasjonen, men det forutsettes at kommunene ikke skal drive urimelig forskjellsbehandling mellom virksomheter med kommunal drift og virksomheter som private driver på vegne av kommunen.

Vi har ingen felles nasjonal oversikt over denne typen avtaler eller innholdet i avtaler kommunene har inngått med private eller ideelle leverandører. Kommunene organiserer sine tjenester slik det finnes mest hensiktsmessig ut fra lokale ressurser og behov. Dersom det oppstår uforutsette hendelser som påvirker betingelsene i avtalene, så forutsetter jeg at dette håndteres lokalt mellom de aktuelle avtalepartene. I den grad kommunene har valgt å benytte seg av avtale med private leverandører for å ivareta sine lovpålagte oppgaver, vil det også være i kommunenes interesse at private leverandører forblir operative og solvente.

SPØRSMÅL NR. 1018**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når og på hvilken måte har regjeringen tenkt å gå tydelig ut med beskjed til befolkningen om hvordan man skal forholde seg til smittevern etter at man er vaksinert mot covid-19?

BEGRUNNELSE:

Beredskap handler som kjent, om å være i forkant. Regjeringen har selv bedt folk om å holde ut i den forhåpentligvis siste, men for mange, tunge etappen vi har foran oss. De fleste ser fram til at det skal bli deres tur til å bli vaksinert.

Foreløpig er det ingen som kan gi et godt svar på om vaksinene kun beskytter den som er vaksinert, eller om de også hindrer smittespredning. Men den informasjonen er lite tilgjengelig for folk flest. Det er derfor en fare for at den kan ha gått hus forbi.

På Folkehelseinstituttets hjemmeside ligger det riktignok en artikkel med informasjon til befolkningen om vaksine, men man må ha lest langt ned i artikkelen før man finner et avsnitt om at smittevernreglene skal følges, selv om man er vaksinert.

Det er med andre ord svært, svært viktig at regjeringen nå er tydelig - fortsett med munnbind, fortsett å holde avstand, fortsett å begrense kontakter osv., helt til det blir gitt annen beskjed.

Det ville vært virkelig ille dersom vi taper kampen mot viruset på oppløpssida, bare fordi folk har misforstått og tror at de ikke er smittebærere etter å ha blitt vaksinert. I tillegg til tydelig informasjon til offentligheten, som bør gjentas og gjentas, bør regjeringen også sørge for at alt helsepersonell som setter vaksine, sørger for at hver og en som får sprøyte, blir informert om viktigheten av å fortsette å følge smittevernreglene, og at personellet eksplisitt forsikrer seg om at informasjonen er oppfattet og forstått.

Svar:

Regjeringens langsiktige strategi for håndteringen av covid-19-pandemien og beredskapsplan for smitteverntiltak under covid-19-pandemien har vært lagt til grunn for håndtering av situasjonen. Smittesituasjonen kan endre seg raskt og regjeringen følger derfor spredning av de mer smittsomme virusene nøye, både i Norge og i utlandet. Vi må være forberedt på å innføre strenge tiltak for å stanse smitten. Samtidig vil vi ikke ha mer inngripende tiltak enn nødvendig. Dette er en krevende balansegang. Derfor

er det behov for en fleksibel og dynamisk strategi, som tar hensyn til denne usikkerheten. Det gjelder både for smitteverntiltakene og de økonomiske tiltakene.

Regjeringen forsøker hele tiden å finne en balanse mellom å være føre var og handle raskt nok og tidlig nok, samtidig som tiltakene skal være forholdsmessige i lys av smittesituasjonen. Smitteverntiltakene må være tilstrekkelige for å gi nødvendig smitteverneffekt, men ikke mer begrensende overfor befolkningen og virksomheter eller mer langvarige enn nødvendig. For at smitteverntiltakene skal være effektive må de ha oppslutning i befolkningen. Kommunikasjon som når ut til alle grupper i befolkningen og næringsliv er derfor et svært viktig virkemiddel for å redusere smittespredning, og redusere negative samfunnsmessige og økonomiske konsekvenser.

Det er stor usikkerhet knyttet til fremtidig smittespredning, vaksinenes effekt, smitteverntiltak og virkningene for norsk økonomi. Det er flere faktorer som påvirker utviklingen av pandemien; (i) tilgjengelighet og effekt av vaksiner, (ii) nye virusvarianter som påvirker smittsomhet, alvorlighet eller immunitet, (iii) befolkningens tillit og etterlevelse av smitteverntiltak, (iv) kapasiteten i helsetjenesten til testing og smittesporing og (v) utviklingen i resten av Europa og omfang av tiltak for å begrense importsmitte. Det er derfor mulig å se for seg en rekke scenarier for pandemien gjennom 2021. Dette redegjør regjeringen nærmere for i Prop. 79 (2020-2021) som ble lagt fram fredag 29. januar. Det vil også i det videre være viktig med god kommunikasjon for å gjøre det lettere for befolkningen, virksomheter mv. å forholde seg til justering av tiltak og vaksinasjon.

SPØRSMÅL NR. 1019**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 25. januar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at Stortinget ikke har fått en oppfølgende sak i etterkant av NOU – «Trygge rammer for fosterhjem», og når kan en slik forventes?

BEGRUNNELSE:

Det var brei enighet i Stortinget om behovet for en samla gjennomgang av Fosterhjemsomsorgen, både av hensyn til kvaliteten og behovet for rekruttering. Utfordringene bekreftes av utvalgsarbeidet.

Senest i budsjettinnstillingen for 2021 uttrykte familie- og kulturkomiteens flertall sin utålmodighet, med grunnlag i at Fosterhjemsutvalget ble nedsatt 21. april 2017, at utvalget leverte sin innstilling for 2 år siden, og at saken for lengst har vært ute til høring.

Svar:

Alle barn trenger et trygt hjem. For noen er det ikke tryggest å bo hjemme. Fosterhjem er det mest brukte tiltaket når barn ikke kan bo hos foreldrene sine. Alle barn er forskjellige, og det er utfordrende å rekruttere nok fosterhjem som passer til ulike barn. Vi må fortsette arbeidet med å rekruttere flere hjem og legge til rette for at fosterhjemmene har rammevilkår som gjør at de klarer å stå i

oppdraget og gi barna den omsorgen og tryggheten de har behov for.

Regjeringen vil derfor legge frem en fosterhjemsstrategi før sommeren. Tiltakene i strategien har som særlig mål å øke stabiliteten i og tilgangen på gode fosterhjem, slik at alle barn får et trygt hjem. Strategien vil bygge på tiltak fra Meld. St. 17 (2015-2016) Trygghet og omsorg – fosterhjem til barns beste og forslag som fosterhjemsutvalget la fram i NOU 2018: 18 Trygge rammer for fosterhjem. Fosterhjemsstrategien ble varslet i Prop.1 S (2020-2021), under Programkategori 11.20 Barnevernet, sammen med en omtale av hvilke tiltaksområder strategien vil ta for seg.

Regjeringen har også foreslått endringer på fosterhjemsområdet i høringsnotat om ny barnevernslov og vil legge frem en proposisjon om ny barnevernslov for Stortinget denne våren. Videre har regjeringen nylig hatt på høring endringer i forskrift om fosterhjem. Forslagene i høringsnotatet bygger både på endringer vedtatt i forbindelse med Prop. 73 L (2016-2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform) og forslag i NOU 2018:18 Trygge rammer for fosterhjem.

Samlet skal regjeringens tiltak på fosterhjemsområdet bidra til å støtte opp om det viktige samfunnsopdraget fosterforeldre tar på seg og bidra til at alle barn får et trygt hjem. Det legges opp til at nærmere omtale av tiltakene og oppfølgingen av NOU 2018:18 vil bli forelagt Stortinget i Prop.1 S (2021-2022) fra Barne- og familiedepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1020**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 27. januar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at kommuner får mer lokalbestemmelsesrett over forvaltning av strandsone, og vil statsråden ta initiativ overfor Statsforvalterne slik at disse i mindre grad fremmer innsigelser, men heller veileder kommuner som ønsker å legge til rette for at det bygges innenfor 100-metersbeltet?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv viser 20.01.2021 til en rapport fra Siv- ilombudsmannen som viser at 85 prosent av søknader i gjennomgåtte kommuner om å få bygge innenfor det nasjonalpolitisk vedtatte 100-meterbeltet ble innvilget. Rapporten peker også på at dispensasjonsvedtakene har vært mangelfulle.

At så mange får dispensasjon tyder på at Stortinget som har vedtatt forbud mot bygging i 100-metersbeltet ikke går i takt med lokale myndigheter, som er opptatt av at folk skal få bestemme mer over egen eiendom. Vi ser over hele landet at Statsforvalterne fremmer innsigelser og overprøver lokaldemokratiet, på vegne av staten.

Svar:

Jeg viser til at statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen nå er under revisjon av departementet. I forslaget til nye retningslinjer som ble sendt på høring i juni 2020, er hensynet til utbygging og næringsutvikling i distriktene styrket. Departementet arbeider nå videre med forslaget.

Ivaretagelse av allmenne interesser i strandsonen er samtidig en nasjonal interesse. Derfor er det viktig at arealbruken i strandsonen i størst mulig grad avklares gjen-

nom planlegging, og ikke gjennom dispensasjoner. Statsforvalterne har en viktig oppgave i å ivareta de nasjonale interessene i strandsonen, og som del av det veilede kommunene om hvordan de kan legge opp sin planlegging innenfor rammene av plan- og bygningsloven. Regjeringen ønsker at lokale folkevalgte kan ta gode beslutninger med grunnlag i lokal kunnskap. Det oppnår de med å lage gode arealplaner som tar helhetlige hensyn også i strandsonen. Det styrker de lokale demokratiske prosessene, og gjør at kommunene i mye større grad slipper å ha krevende dispensasjonsprosesser med statsforvalteren i enkeltvedtak etter enkeltvedtak.

Departementet er opptatt av å få ned bruken av innsigelser, og bedre dialog mellom kommuner og statsforvalterne vil bidra til dette. Samtidig er innsigelser et nødvendig virkemiddel i plan- og bygningsloven for å sikre at nasjonale interesser blir ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 1021

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 28. januar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hvilken rolle ser statsråden at Rygge kan ha for en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området etter Forsvaret avslutter driften sin ved Kjeller flyplass i 2023?

BEGRUNNELSE:

I juni 2017 ba et enstemmig Storting om at regjeringen skal legge fram en sak om en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området. Bakgrunnen for situasjonen kan spores tilbake til nedleggelsen av Fornebu flyplass i 1998.

Gjennom nedleggingen av Fornebu og etabl. av Gardermoen mistet allmennflymiljøet begge de to flyplassene som tilholdssted. I forbindelse med utbyggingen av Gardermoen som hovedflyplass, ble det forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området, jf. St.prp. nr. 90 (1991–1992).

Da regjeringen presenterte langtidsplanen for forsåret i juni 2016, gikk det frem at Forsvarets aktiviteter på Kjeller vil avsluttes i løpet av 2023. I Prop. 151 (2015–2016) sto det:

«Da Fornebu ble stengt for flyging i 1998, ble mye av småfly- og luftsportsaktiviteten i Oslo-området overført til Kjeller. Ved en nedleggelse av Kjeller som flyplass vil det bli behov for å finne alternativer for denne aktiviteten».

I aug. 2017 lanserte regjeringen «Strategi for småflyvirksomheten i Norge» hvor det blant annet heter at:

«regjeringen vil gjennomføre en utredning om hvordan staten best mulig kan legge til rette for en permanent løsning for småflyaktiviteten på Østlandet (...)».

I des. 2018 leverte Oslo Economics sin utredning. I rapporten slås det fast at en permanent løsning for småflyaktiviteten i Østlandsområdet kan oppnås ved valg av flere ulike løsninger.

Legger man vekt på brukernytten anbefales Eggemoen ved Hønefoss som permanent tilholdssted for småfly. Legger man mindre vekt på brukernytten anbefales en delt løsning mellom Jarlsberg, Rakkestad og Rygge. Rapporten drøfter ikke en konsentrert løsning ved Rygge, til tross for at småflymiljøet ser på dette som en fullgod løsning.

Tilgangen for småfly på Rygge er redusert etter nedleggelsen av Rygge Sivile Lufthavn i 2016. Forsvaret har gjennomført tiltak for å legge til rette for begrenset småflyak-

tivitet på Rygge, men småflymiljøet opplever betydelige begrensninger på aktiviteten.

Historisk har Rygge vært en viktig småflybase og en viktig flyplass for småflyvirksomheten i hele Østlandssområdet, særlig for brukerne i Oslo-området. Det har vært småfly på plassen i over 60 år. Skal Rygge inngå i en løsning vil det kreves en ny langsiktig avtale med Forsvaret som åpner for flere fly og flere bevegelser.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 22. januar 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen om hvilken rolle statsråden ser at Rygge kan ha for en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området etter Forsvaret avslutter driften sin ved Kjeller flyplass i 2023?

SPØRSMÅL NR. 1022

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva har statsråd Bent Høie gjort, og har helseforetaket Møre og Romsdal blitt tilført nok ressurser, for å rekruttere helsepersonell og sikre faglig forsvarlighet og en trygg følgetjeneste knyttet til fødeavdelingen i Kristiansund, og hvilke tiltak innfører han nå for å sikre at det kan åpne igjen med forsvarlig bemanning?

BEGRUNNELSE:

Bent Høie varslet allerede i mai 2020 at han ikke var trygg på om det var faglig forsvarlig å følge opp Stortingets klare vedtak om at befolkningen i Kristiansund skulle fortsette å ha en fødeavdeling fram til det nye sykehuset står klart. I månedene som har gått fram til da har statsråden hatt full anledning til å ta grep og foreslå ytterligere finansiering for å sikre god nok bemanning.

En bemanningskrise i helsevesenet har vært varslet lenge. I 2019 fastslo riksrevisjonen at bemanningsutfordringen ved helseforetakene var kritikknivå alvorlig, og anbefalte at helseforetakene kartla behovet, utviklet planer og strategier og skapte en heltidskultur. De mente også det var avgjørende at ledelsen på ulike nivå har mulighet og verktøy til å gjennomføre nødvendige forbedringer.

Samferdselsdepartementet har ansvaret for ivaretagelse av allmennflyviksomheten. SD er i gang med oppfølgingen av Stortingets vedtak fra 2017 hvor regjeringen skal presentere en permanent løsning for småflytrafikken i Østlandsområdet. Det sees på flere alternative løsninger, og Samferdselsdepartementet har i den forbindelse hatt møter med Forsvarsdepartementet for å diskutere potensielle muligheter og begrensninger for småflyaktiviteten på Rygge.

Som en del av den videre prosessen ser Forsvarsdepartementet, i samarbeid med Forsvaret, på hvilke muligheter og begrensninger som eventuelt kan påvirke kapasiteten og fleksibiliteten for småflytrafikken på Rygge. Dette vil benyttes som grunnlag for den videre dialogen med Samferdselsdepartementet.

Dette er det helseministerens ansvar å sørge for at blir gjennomført.

Svar:

Ved Stortingets behandling av Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023 ble det fattet et vedtak hvor regjeringen ble bedt om å sørge for at fødeavdelingen i Kristiansund består inntil fødeavdelingen i det nye sykehuset på Hjelset er i drift. Dette formidlet jeg til Helse Midt-Norge RHF i foretaksmøte 10. juni i fjor. Foretaksmøtet ba da om at Helse Midt-Norge RHF følger opp Stortingets vedtak, og at det på vanlig måte må vurderes opp mot lovkravet om forsvarlig drift.

Etter at man i en lengre periode har hatt utfordringer med å rekruttere tilstrekkelig fagkompetanse og sikre forsvarlige tilbud til pasientene, har ledelsen i Helse Møre og Romsdal HF nylig besluttet at de midlertidig ser seg nødt til å samle fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal – og legge dette til sykehuset i Molde.

Helse Midt-Norge RHF opplyser at Helse Møre og Romsdal HF har jobbet kontinuerlig med å forsøke å rekruttere tilstrekkelig fagfolk gjennom de siste årene. I 2020 ble dette arbeidet intensivert ytterligere. I fjor ble også helseforetaket omorganisert til stedlige sykehusk-

linikker med ansvar for de kirurgiske, akuttmedisinske og medisinske fagområdene. Før jul 2020 startet arbeidet med å inkludere også fødselsomsorgen og det gynekologiske fagområdet i klinikkene. Fra 1. februar i år vil de stedlige sykehusklinikene ha ansvar også for dette fagområdet. For Nordmøre og Romsdal sin del betyr det at sykehusledelsen i Kristiansund vil få et særskilt ansvar for å følge opp rekruttering av fagfolk til fødselsomsorgen, og det samme vil gjelde ved sykehuset i Molde. Med dette grepet ønsker man å bedre rekruttering og oppbygging av fagmiljø lokalt.

Følgetjenesten er viktig for tryggheten for gravide med lang reisevei. Helsedirektoratets veileder "Et trygt fødetilbud. Kvalitetskrav til fødselsomsorgen" legger til grunn at det er behov for følgetjeneste der det er halvannen times reisevei til fødestedet. Helse Midt-Norge RHF opplyser at det er tatt grep for å sikre full dekning på følgetjenesten. Jeg viser for øvrig til krav i oppdragsdokumentet for 2020 om å få på plass følgetjeneste. Helse Midt-Norge RHF opplyser at følgende tiltak er satt i verk for fødende med over halvannen times reisevei:

- Det screenes på standard 18-ukerskontroll
- Ekstra kontroll i uke 36-37 med gynekolog, hvor det legges videre plan for svangerskapsoppfølging

- Lav terskel for å ta kontakt med fødeavdeling
- Det tilbys hotellopphold inntil 14 dager før termin (inkludert partner) på helseforetakets regning
- Det er etablert kontaktpunkt med beredskapsjordmor

Tiltakene over er nærmere beskrevet på nettsidene til Helse Møre og Romsdal HF, hvor det også framgår at den forsterkede beredskaps- og følgetjenesten anses som god.

Sykehusøkonomien er styrket hvert år siden 2014. I 2020 og i 2021 er driftsbevilgningene økt særlig mye som følge av pandemien. Helse- og omsorgsdepartementet fordeler midler til de fire regionale helseforetakene, som igjen fordeler midler til sine underliggende helseforetak.

Endringen som vil bli gjennomført i fødetilbudet fra februar av er ment å være midlertidig, og den er godt begrunnet. Beslutningen springer ikke ut av økonomiske hensyn, men reell mangel på spesialisert kompetanse, og følgelig hensynet til forsvarlighet i tjenestetilbudet. Samtidig vil man arbeide videre med rekruttering og tiltak for å sikre tilstrekkelig personell og kompetanse, og søke å finne gode løsninger for dem som blir berørt av omleggingen.

SPØRSMÅL NR. 1023

Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Olav Urbø

Besvart 28. januar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

Senterpartiet har gjentatte ganger tatt opp bekymringen for at utfasingen av kobbernettet fører til at mange innbyggere mister tilgang til telefon og internett. Innbyggere i Bondal i Hjartdal kommune ble lovet fullgode alternativer når kobbernettet ble koblet ut. Dette har ikke skjedd og den manglende telefondekning fører til stor bekymring i bygda.

Hva gjør statsråden for å sikre at alle som mister kobbernettet får fullgode alternativer?

Svar:

Tilgang til bredbånd er blitt en grunnleggende forutsetning for mange viktige funksjoner i samfunnet. God digital infrastruktur er avgjørende for næringslivets konkurransekraft, for demokrati og innbyggerdeltakelse

og trygghet, og for å legge til rette for den økende digitaliseringen i alle sektorer. Bredbåndstilbudet i Norge har de siste årene bedret seg betydelig, og må sies å være svært godt i internasjonal sammenheng. Investeringene i sektoren er rekordhøye (12 milliarder kroner i 2019). Regjeringen ønsker å bidra til at alle innbyggere og virksomheter også kan få god og fremtidsrettet bredbåndstilgang. Derfor har de årlige bevilgningene til tilskudd til bredbåndsutbygging over statsbudsjettet økt betydelig under denne regjeringen, og er høyere enn noen gang.

Telenors kobbernett var inntil for noen år siden hovednettet for fasttelefoni og bredbånd. Antall abonnenter som bruker dette nettet, har gått kraftig ned de senere årene. Som et ledd i moderniseringen av fastnettet, har Telenor varslet at kobbernettet skal fases helt ut innen utløpet av 2022. Dette er et stort teknologiskifte, som får konsekvenser for både telefon- og bredbåndstilbudet.

Departementet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) er i løpende dialog med Telenor om utfasingen av dette nettet. Jeg har selv hatt flere møter med Telenor der kobbersanering har vært tema. Mange kunder som blir berørt av kobbersaneringen, har allerede tilbud om alternativ bredbåndstjeneste, f.eks. via fiber, fast trådløst bredbånd eller mobilt bredbånd (4G). Telenor er forpliktet til å tilby offentlig telefontjeneste i hele landet. Selskapet har per nå ikke tilsvarende plikt når det gjelder bredbånd, men Telenor har opplyst at selskapet vil videreføre kobbernettet til kunder som ikke har alternativt bredbåndstilbud tilgjengelig. Nkom har også pålagt Telenor å opprettholde kobbernettet i fem år fra september

2020, men har gitt Telenor mulighet til å koble ned kobbernettet raskere dersom visse vilkår oppfylles.

Mitt departement har bedt om kommentarer fra Telenor i denne konkrete saken. Telenor har i sitt svar opplyst at de basert på sine systemer, har avdekket noen få kunder som ser ut til å være særlig berørt etter kobbersaneringen i Bondal i Hjartdal kommune. Telenor opplyser at de nå har fått bekreftet at de berørte kundene igjen har en fungerende telefonforbindelse over kobbernettet.

Jeg vil fortsette arbeidet med å legge til rette for at absolutt alle innbyggere i hele landet har et tilfredsstillende mobil- og bredbåndstilbud. Dette gjelder selvsagt også innbyggerne i Bondal i Hjartdal kommune.

SPØRSMÅL NR. 1024

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 29. januar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Det har snart gått tre år siden Stortinget vedtok at den ideelle andelen av institusjonsplassene skal økes til 40 % innen 2025 på bekostning av den kommersielle andelen. Fortsatt kan ikke regjeringen vise til konkrete resultater av vedtaket i form av økning av den ideelle andelen og tilsvarende reduksjon av den kommersielle. I tildelingsbrevet fra BFD til Bufdir for 2021 er ikke oppfølging av anmodningsvedtaket nevnt.

Hvorfor ikke, og hva gjør statsråden da for å innfri stortingsvedtaket?

Svar:

Regjeringen ønsker å styrke ideell sektor. Ideelle bidrar til et mangfold i tilbudet som er viktig for å gi et alternativ til det offentlige og bidrar til utvikling. I 2019 videreførte vi derfor samarbeidsavtalen med ideelle leverandører om helse- og sosialtjenester, og i februar 2020 ble det forskriftsfestet i forskrift om offentlige anskaffelser at oppdragsgivere kan reservere retten til å delta i konkurranser om helse- og sosialtjenester til ideelle organisasjoner. Videre ble det ved årsskiftet 2019–2020 gjennomført en konkurranse om plasser i private sentre for foreldre og barn, reservert for ideelle aktører.

Når det gjelder anmodningsvedtaket om 40 prosent ideelle institusjonsplasser innen 2025, vurderte Bufdir i 2018 at dette ville ha betydelige faglige og økonomi-

ske konsekvenser. Det har derfor vært behov for å se oppfølgingen av anmodningsvedtaket i sammenheng med andre pågående prosesser på institusjonsområdet. Samtidig har Bufdir blitt bedt om å prioritere ideelle institusjonsplasser fremfor kommersielle, der dette lar seg gjøre faglig og økonomisk.

Bufdir fikk i tildelingsbrev for 2020 i oppdrag å utarbeide en konkret strategi for hvordan anmodningsvedtaket kan gjennomføres på en best mulig måte. Det er viktig at både de faglige og de økonomiske konsekvensene vurderes nøye, ikke minst for å unngå utilsiktede konsekvenser, for eksempel for de barna som allerede bor på institusjoner som kan bli berørt av endringene. Jeg mottok Bufdirs anbefalinger rett før jul.

Departementet skal etter planen legge frem lovproposisjon om ny barnevernslov for Stortinget våren 2021. I denne proposisjonen legger jeg også opp til å inkludere en omtale av utviklingen i institusjonstilbudet, herunder en omtale av oppfølgingen av anmodningsvedtaket. Bufdir vil bli gitt nødvendige føringer, men jeg vil understreke at nåværende rammeavtaler med ideelle og kommersielle aktører er gjeldende til mars 2022.

SPØRSMÅL NR. 1025**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Har helseministeren tillit til direktøren ved Sørlandet sykehus, når Helsetilsynet har konkludert med at sykehuset har brutt plikten til å tilby forsvarlige helsetjenester som følge av at flere pasienter er påført irreversible skader, og alvorlighetsgraden er så grov at tilsynssaken er oversendt politiet?

BEGRUNNELSE:

Adm.dir. Nina Mevold ved Sørlandet sykehus sier til NRK at hun tar ansvar for alt som skjer i organisasjonen. I lys av dette er det påfallende at en overlege ved ortopedisk avdeling i Flekkefjord fikk jobbe som ortoped i 11 år uten å være ortoped. I denne perioden har han systematisk og grovt uaktsomt skadet og lemlestet en rekke pasienter, som har fått sine liv ødelagt. Da NRK Sørlandet skrev om de mange pasientene han har skadet i denne perioden, ble overlegen flyttet til sykehuset i Kristiansand, hvor han fikk fortsette å operere og skade pasienter.

Selv da helsetilsynet startet gransking av legen, ville ikke Mevold fjerne legen fra vaktlistene. Kort tid senere feilopererte han pasienter igjen. Det var til slutt Helsetilsynet som 14.09.20 måtte frata legen autorisasjon fordi han var til fare for pasientene. I denne perioden har altså adm.dir. tatt lite ansvar for det som har skjedd i organisasjon.

Fra 2016-2019 kom det 28 tilsynssaker mot sykehuset. I 15 av sakene konkluderte Helsetilsynet med lovbrudd. 24 pasienter har fått medhold hos Norsk pasientskadeerstatning fra ortopediske saker fra Flekkefjord fra 2014-2020. I 2019 konkluderte Helsetilsynet med at Flekkefjord sykehus har drevet på en uforsvarlig måte. Da Sørlandet sykehus etablerte en bekymringstelefon i februar 2020, fikk de inn 450 henvendelser fra pasienter som mente seg feilbehandlet.

Finn Åge skulle operere et ankelbrudd, men endte opp med et amputert bein. Margret Annie hadde brukket håndleddet, og fikk satt inn to stålplater og tolv skruer i hånda, en feiloperasjon som førte til at hun ikke lenger kan bevege armen og har fått et liv i smerte og med funksjonshemning. En kvinne ble lagt inn med alvorlig infeksjon, men fikk ikke hjelp og døde. Dette er noen av de tragiske historiene fra personer som har måtte betale konsekvensene av en uforsvarlig drift og ledelse ved Sørlandet sykehus.

I spørretimen 12.02.20 svarte helseministeren at undertegnede ikke skulle trekke noen forhåndskonklus-

joner før tilsynssakene var avgjort i Helsetilsynet. Nå har Helsetilsynet konkludert. Sykehuset har over tid drevet med for stor risiko og har brutt sin plikt til å tilby pasienter forsvarlig helsetjenester. Saken er oversendt politiet for vurdering av eventuelle straffereaksjoner.

Svar:

De kritikkverdige forholdene som er avdekket ved Sørlandet sykehus HF er alvorlige, og har dessverre også rammet mange. Saken krever en god oppfølging på flere plan. Nå foreligger også konklusjonene etter Helsetilsynets gjennomgang. Fra før av foreligger en grundig rapport etter Helse Sør-Øst RHF's internrevisjon.

Det kan nok være enkelte punkter i representantens fremstilling av fakta i saken som sykehuset kan ha en litt annen oppfatning av, men jeg ser det ikke som hensiktsmessig å gå inn i detaljer og enkeltheter i mitt svar. Jeg vil derfor gi et litt mer overordnet bilde av hvordan saken er håndtert.

Departementet har bedt Helse Sør-Øst RHF om en kommentar til den siste utviklingen i saken. Helse Sør-Øst RHF ser naturlig nok svært alvorlig på at Statens helsetilsyn konkluderer med at det foreligger brudd på forsvarlighetsplikten, da det betyr at helseforetaket har drevet sin virksomhet på dette området med for stor risiko.

Konsernrevisjonen i Helse Sør-Øst gjennomførte i fjor en omfattende revisjon av Sørlandet sykehus HF som er oppsummert i rapporten «Revisjon etter uønskede hendelser ved Sørlandet sykehus HF» (datert 17. september 2020). Styret i Sørlandet sykehus HF har behandlet en omfattende plan for oppfølging av denne revisjonsrapporten. Denne har også vært behandlet i styret i Helse Sør-Øst RHF. Helse Sør-Øst RHF følger på bakgrunn av dette opp helseforetakets arbeid med å gjennomføre tiltak og forbedre pasientsikkerheten og kvaliteten, og mange tiltak er allerede gjennomført.

Helse Sør-Øst RHF har en tett oppfølging av helseforetakets behandling av tilsynsrapporten, og vil vurdere hvilke læringspunkter saken har for andre helseforetak i regionen. Helse Sør-Øst RHF forventer at Sørlandet sykehus HF svarer ut rapporten fra Statens helsetilsyn innen fristen som er satt for dette, og at sykehuset nå også vurderer sin konkrete oppfølging av denne. Sørlandet sykehus HF har som nevnt allerede en plan for oppfølging av konsernrevisjonen og har hatt et betydelig involveringsarbeid knyttet til denne. Helse Sør-Øst RHF vurderer at styret og ledelsen ved Sørlandet sykehus HF arbeider systematisk

med å følge opp rapporten fra konsernrevisjonen, og forventer en tilsvarende oppfølging av rapporten fra Statens helsetilsyn.

I samsvar med den etablerte ansvarsfordelingen i spesialisthelsetjenesten, så tilligger det styret for helseforetaket å vurdere tillitsspørsmål og eventuelle konsekvenser

for ledelsen i helseforetaket. Det er derfor ikke naturlig for meg å kommentere dette konkrete spørsmålet fra stortingsrepresentant Bruun-Gundersen. Jeg vil likevel understreke at jeg opplever at både Helse Sør-Øst RHF og Sørlandet sykehus HF tar denne saken på stort alvor.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 29. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Mener helseministeren det er forsvarlig at pasienter ved sykehuset Telemark skal dele drosje med andre midt i en pandemi, og dersom statsråden mener dette er uforsvarlig vil statsråden ta grep for å sikre disse pasientene en trygg og forsvarlig transport som ikke utsetter dem for smittesisiko?

BEGRUNNELSE:

Taxiselskaper og pasienter ved sykehuset Telemark reagerer på at syke og svekkede pasienter må dele drosje til og fra sykehuset midt i en pandemi. Til sammenligning så får pasienter nå ved psykiatrien egen transport og det er kun en pasient i bilen.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sykehuset Telemark HF følger Folkehelseinstituttets Råd for transport av pasienter/brukere uten mistenkt eller bekreftet Covid-19, som er publisert på instituttets nettside.

Pasienter med mistenkt eller bekreftet Covid-19 transporteres alene i bil, og det tilrettelegges med forsterkede smitteverntiltak.

Sykehuset Telemark HF viser til at samkjøring av pasienter skjer i noen grad, ut fra tilgjengelig kapasitet. Helseforetaket understreker at det alltid gjøres vurderinger av om pasienten, utfra hans eller hennes kliniske tilstand har behov for alenebil, eller kan kjøre sammen med andre passasjerer.

Som eksempler opplyser helseforetaket at dialysepasienter ikke samkjører med andre pasienter. Kreftpasienter som trenger transport til og fra kur og som i utgangspunktet er i den beste perioden i behan-

dlingssyklusen, dvs. at benmargen og immunforsvaret fungerer tilnærmet normalt, kan være aktuelle for samkjøring. Derimot vil kreftpasienter som har blitt dårlige, eller er i en periode i behandlingssyklus hvor benmargen sannsynligvis ikke produserer normalt, få alenebil.

Rekvirent tar også ekstra hensyn til andre utsatte pasienter i bestillingene. Innenfor psykiatrien vil pasienter få alenetransport, dersom tilstanden tilsier det. Helseforetaket viser til at alle pasienter som skal ha drosjetransport i regi av Pasientreiser, blir screenet med spørreskjema for Covid-19.

Pasientreiser følger med på geografiske smitteutbrudd. Smittevernrutiner ivaretas, blant annet ved at både sjåfør og passasjerer bruker munnbind.

Sykehuset Telemark HF viser også til at det ved samtransport vektlegges bruk av store biler, dvs. 8-16 seter, for å kunne sikre god avstand mellom sjåfør, passasjer og eventuelle medpassasjerer.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er viktig at både brukere og tjenesteytere føler en trygghet rundt det etablerte tilbudet, og at de tilbys god og aktuell informasjon om vurderinger knyttet til gjennomføring av tjenesten. Pasientreiser har på sin hjemmeside lagt ut en link til Folkehelseinstituttets ovennevnte råd, og henviser også brukere av tjenesten til å finne ytterligere informasjon om pasientreiser på helsenorge.no. De har også på sin hjemmeside lagt ut en orientering om den midlertidig ordningen som er etablert for bruk av egen bil, en ordning som åpner for å få dekket kostnader ved kjøring med egen bil under pandemien når reisen er over 10 km hver vei.

SPØRSMÅL NR. 1027**Innlevert 18. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Nå skal de 50 flyktningene fra Moria leiren som regjeringen har lovet å hente, komme til Norge. Flyktingleiren som har erstattet den nedbrente Moria er overfylt og leirene i Hellas generelt har umenneskelige og livsfarlige forhold, særlig for barn. Før jul gikk ledelsen i Trondheim kommune ut og ba om at flyktningene ble direkte bosatt i kommunene og slapp turen innom lengre opphold på et mottak. Trondheim er klare til å ta imot.

Vil statsråden sørge for at de 50 flyktningene blir bosatt direkte i norske kommuner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringa sa i etterkant av brannen i Moria-leiren at de skulle ta inn 50 flyktninger.

Disse 50 er nå plukket ut og skal hentes til Norge allerede i januar. Dette er snakk om syriske barnefamilier som UDI gjort en forhåndsvurdering av basert på informasjon fra EU.

EUs asylsystem holder flyktningene strandet i første mottakerland, men vi ser at dette ikke er bærekraftig og at hele Europa, deriblant Norge må ta et langt større ansvar for å avhjelpe situasjonen.

Etter brannen i september så var Trondheim den første kommunen til å si at de både har kompetanse og kapasitet til å ta imot flyktninger fra Moria, og forså vidt også langt flere enn det regjeringen la opp til.

Ut i fra at de har blitt plukket ut basert på strenge kriterier fra UDI sin side som sannsynliggjør at de vil få opphold, bør de få komme til direkte bosetting i en kommune, og slippe mellomledet som et asylmottak er.

Det er ingen grunn til at disse flyktningene skal sendes via opphold på asylmottak med den usikkerheten og midlertidigheten det fører med seg. Spesielt for barna vil det være skadelig med enda et brudd. Ungene må få komme rett til et hjem.

Svar:

Forholdene i Moria-leiren har berørt oss alle. Jeg er derfor glad for at Utlendingsdirektoratet (UDI) har varslet om at relokaliserte asylsøkere fra Hellas vil ankomme Norge så snart som mulig. Det er Justis- og beredskapsdepartementet som har hovedansvar for relokalisering av asylsøkere fra Hellas. UDI har ansvar for den praktiske gjennomføringen av relokaliseringen og behandling av

asylsøknader. Fremdriften er betinget av forhold på gresk side og utviklingen av koronapandemien.

Ved ankomst til Norge har ikke asylsøkere som relokaliseres fra Hellas vedtak om opphold som gir grunnlag for bosetting. Etter innvilget oppholdstillatelse er det Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) som har ansvar for å gjennomføre den praktiske bosettingen i samarbeid med kommunene.

Jeg er glad for at mange kommuner har varslet om at de har vilje og evne til å ta imot flyktninger fra Moria og flyktingeleirer i Hellas og andre land. Det kommer godt med at mange kommuner har ledig bosettingskapasitet. Ved utgangen av desember 2020 var det totalt 222 personer i mottak med vedtak om opphold som ventet på bosetting, hvorav 74 barnefamilier. I tillegg var det til sammen 1 742 overføringsflyktninger som har fått innvilget opphold, og som venter i vertslandene på å reise til Norge. Kommunene skal også bosette nye asylsøkere som får opphold og overføringsflyktninger som vil bli tatt ut på kvoten i 2021.

Jeg er enig med stortingsrepresentant Haltbrekken i at lang ventetid i mottak er uheldig. Det er et mål at alle flyktninger blir bosatt så raskt og treffsikkert som mulig. Medianventetid i mottak fra vedtak om opphold til bosetting var på 2,5 måneder i siste kvartal 2020. I denne perioden foregår det bosettingsforberedende arbeidet. Flyktningene skal blant annet kartlegges før bosetting, og IMDi skal finne bosettingsløsninger for hver enkelt flyktningfamilie. Treffsikker bosetting handler blant annet om at flyktningene blir bosatt i kommuner som har tilrettelagt bolig for den enkelte barnefamilie, og som har relevant tilbud om kvalifisering, utdanning, arbeid og annet tjenestetilbud.

Det er viktig at kommunene har ledig kapasitet for å muliggjøre rask og treffsikker bosetting av alle bosettingsklare flyktninger. IMDi jobber kontinuerlig med kommunene for å finne bosettingsløsninger så rask og treffsikkert som mulig for hver enkelt flyktning og deres familie.

SPØRSMÅL NR. 1028**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 29. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Sivil våpentrening over mange år har medført at det ligger betydelige mengder metaller, særlig bly og kobber, i grunnen på norske skytebaner. Ved mange sivile skytebaner kan det ligge konsentrasjoner av bly og andre metaller i grunnen som kan utgjøre en risiko for helse og miljø. I fjor lovet klima- og miljøministeren å be Miljødirektoratet se nærmere på saken.

Hva er status?

BEGRUNNELSE:

I tildelingsbrevet for 2020 fra Klima- og miljødepartementet fikk Miljødirektoratet i oppdrag å vurdere regulering av aktive sivile skytebaner. Dette kunne skje for eksempel gjennom forskrift. Oppdraget vil innebar å se på muligheten for å stille tydelige krav og/- eller vilkår med tanke på kontroll av tilførsler og avrenning fra bly og andre metaller. I forbindelse med dette arbeidet var det naturlig å få en oversikt over omfanget av problemet. Direktoratet skulle også vurdere tiltak for å sikre en forsvarlig håndtering av metaller som tilføres kulefangervolter, og krav ved nedleggelse av banene.

Svar:

Miljødirektoratet har 14. desember 2020 sendt over sine vurderinger av behov for regulering av metallforureining ved aktive skytebaner i Noreg til departementet. Miljødirektoratet greier framleis ut behovet for regulering av nedlagde skytebaner. Denne vurderinga er forventa levert til departementet i løpet av 2021.

I Miljødirektoratets første leveranse vart det sett på omfanget av forureinande metallutslep i tilknytning til sivile skytebaner i Noreg, og til korleis grad det er hensiktsmessig og mogleg å regulere slike utslepp.

Miljødirektoratet meiner det kan vere hensiktsmessig å regulere metallforureining frå sivile skytebaner i forskrift, og at det er behov for å greie ut nærare kva som kan være effektive og realistiske tiltak for dei sivile skytebanane og korleis opprydding i forureina grunn ved skytebaner skal finansierast. I tillegg meiner direktoratet at ein bør vurdere løysningar for drift og avvikling av skytebaner.

Eg tar miljø- og helseproblema knytt til aktive og nedlagde skytebaner på stort alvor, og departementet vurderer nå korleis denne problematikken og Miljødirektoratets anbefalingar kan handterast for vidare oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1029**Innlevert 21. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 29. januar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvordan har regjeringen fulgt opp rapporten: Kom igjen Jenter! Jenter med minoritetsbakgrunn og deltakelse i organisert idrett?

BEGRUNNELSE:

I ulike sammenheng rapporteres og drøftes det initiativer for å styrke deltakelsen fra minoritetsungdom i organisasjonslivet, og idretten. Rapporten: Kom igjen, jenter!

Jenter med minoritetsbakgrunn og deltakelse i organisert idrett, ble levert i april 2014. Rapporten kom med en rekke råd og tiltak.

Svar:

Norsk idrett skal være for alle. Et overordnet mål for det statlige tilskuddet til Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komite (NIF) er å bevare og sikre idretten som en åpen og inkluderende arena. I tilskuddsbrevet til NIF for 2021 framgår at idretten skal inkludere og være tilgjengelig for alle, uavhengig av for eksempel kjønn, al-

der, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og/eller kulturell, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. NIF skal videre jobbe aktivt mot rasisme, trakassering og overgrep.

Kulturdepartementet følger opp aktivitetspolitikken i hovedsak gjennom NIF. NIF har stort fokus på rekruttering og ivaretagelse av underrepresenterte grupper og har en rekke tiltak både på lokalt og nasjonalt nivå for å nå målgruppa. Som en direkte konsekvens av “Kom igjen jenter” utarbeidet NIF informasjonsmaterieell på 16 språk og inkluderingsarbeid er tema i trener- og lederutdanninger.

Kulturdepartementets tilskuddsordning “Inkludering i idrettslag” retter seg mot idrettslag i utvalgte kommuner som trenger støtte for å motvirke økonomiske og kulturelle barrierer som kan forhindre barn og ungdoms deltakelse i organisert idrettsaktivitet og gir prioritet til tiltak rettet mot minoritetsjenter. I tråd med utvalgets

anbefalinger har ordningen vært evaluert jevnlig, senest i 2020 hvor det ble vist til at flesteparten av idrettslagene har hatt jenter med minoritetsbakgrunn som særskilt målgruppe.

En av hovedkonklusjonene i rapporten er at utfordringen er kompleks. Departementet har søkt å bidra til økt kunnskap på feltet gjennom utvalg, arbeidsgrupper, utredninger og forskningsprosjekter for på denne måten å sette søkelys, ikke bare på minoritetsjenter men også på en rekke beslektede problemstillinger som økonomi, rasisme, kjønnsbalanse og trakassering. Vi vet at tallene har gått noe opp siden rapporten ble levert men at jenter med minoritetsbakgrunn fortsatt deltar i mindre grad i organisert idrett. Dette veies noe opp av at minoritetsjenter deltar i fysisk aktivitet på andre arenaer, men hovedpoenget her er at denne utfordringen fortsetter å være høyt på vår – og enda viktigere – på NIFs agenda.

SPØRSMÅL NR. 1030

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 2. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Det foregår en miljøskandale på Borge i Fredrikstad, med forurensing i nrområdet fra Borge deponi, uten at Statsforvalteren har stanset forurensningen.

Vil statsråden se til at det aktivt gripes inn for å hindre avrenning i nrområdet, for eksempel gjennom å pumpe rensset vann fra deponiet rett til Glomma?

BEGRUNNELSE:

I Borge deponi lagres det alunskifer. I stedet for å pålegge deponiet å pumpe rensset vann fra deponiet direkte til Glomma, blir urensset deponivann nå stående i lang tid i pukkverket, og godt over den høyden det er tillatt å fylle opp, og rensede vannet skal slippes ut i Moumbekken i nrområdet mot naboers protester. Det nærmer seg et halvt år siden vannet fløt over membrankanten fra selve våtdeponiet og ut i pukklaget utenfor. Siden da har innholdet av forurensende stoffer økt, og det totale utslippet blir flere ganger større enn hva som var situasjonen før vannet fløt over kanten på membranen.

Svar:

Det er Statsforvaltaren i Viken og Oslo som er fagleg forureiningsmyndigheit i saka om avslutting av Borge pukkverk deponi. Det vil vere utslepp frå eit deponi i samband med at det vert avslutta. Det er statsforvaltaren si oppgåve å sørge for at utsleppa det blir gitt løyve til ikkje bidreg til miljøskade. Eg kan forsikre om at det er gjort vurderingar av miljøkonsekvensane ved utslepp til Moumbekken.

Borge pukkverk deponi søkte 26. mars 2020 Fylkesmannen i Oslo og Viken om eit førebels utslepp av reinsa sigevatn til Moumbekken. Bakgrunnen for søknaden var at vassmengda i deponiet har auka til eit høgt nivå. Det er i gang ein prosess med å avslutte våtdeponiet, og for å kunne fortsette avslutninga må ein senke vasstanden.

Det er av omsyn til miljøet viktig å handtere dette sigevatnet på forsvarleg måte. Fylkesmannen har vurdert Moumbekken som ein forsvarleg resipient med dei vilkår som er satt i løyve 9. september 2020 og endra etter klage på fylkesmannens vedtak 16. desember. Glomma har derfor ikkje vore vurdert som eit alternativt utsleppspunkt. Eg er no blitt kjent med at verksemda har vore i kontakt med Statsforvaltaren om å endre utsleppspunkt til Glomma og at Statsforvaltaren vil prioritere denne saka høgt.

SPØRSMÅL NR. 1031**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 1. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Hvilke planer har statsråden for å sikre idretten gjennom pandemien uten alvorlig frafall, spesielt av barn og unge i familier med dårlig råd, og uten dramatiske økonomiske konsekvenser for klubber og idrettsgrener?

BEGRUNNELSE:

Reaksjonene vi får etter statsrådets forslag til ordninger om midlertidige tilskudd under pandemien, tyder på manglende kontakt og kunnskap om hverdagen i norsk idrett fra statsrådets side. De vitner også om begrensa forståelse for idrettens betydning for aktivitet, læring og fellesskap. Idrettskretser fortviler, og særforbund som Norges Ishockeyforbund varsler mulig konkurs.

Regjeringens mangel på vilje til å følge opp Stortingets vedtak om å sikre elever i 1–10. trinn en times fysisk aktivitet hver dag føyer seg inn i bildet av manglende interesse og forståelse for idrettens betydning i og for samfunnet.

Svar:

Covid-19-pandemien utfordrer oss på alle samfunnssektorer, og mange virksomheter, organisasjoner og enkeltmennesker er berørt. Frivilligheten og idretten er ikke noe unntak. På mange måter er denne sektoren særlig berørt av pandemien siden idrett og frivillig aktivitet ofte innebærer fysisk kontakt og at grupper av mennesker samles.

Vi må alle forholde oss til de rammene som helsemyndighetene må sette for å få kontroll på smittesituasjonen. Innenfor disse rammene er regjeringen opptatt av å få på

plass ordninger som skal støtte opp under frivillighets- og idrettspolitiske mål om bred deltakelse og mangfold ved å støtte sektoren i å ha aktivitet gjennom den pågående covid-19-krisen.

Regjeringen har derfor helt fra første stund bidratt med økonomisk bistand i ulike krisepakker til frivilligheten og idretten, og regjeringen vil fortsette med å stille opp for sektoren.

I den siste ordningen som nettopp har vært på høring hos organisasjonene, og som må godkjennes av ESA, har regjeringen satt av 1,185 milliarder kroner til stimuleringsordninger for idrett og frivillighet for perioden 1. januar til og med 30. juni 2021, jf. Kulturdepartementet Prop. 1 S (2020-2021). Ordningen skal stimulere til aktivitet og støtte opp under idretten og frivilligheten i en tid der smitteverntiltak hindrer normal aktivitet. Ordningen består av to deler. Den ene delen er en tilskuddsordning for publikumsarrangement av nasjonal verdi. Den andre og største delen skal, gjennom økonomiske insentiver, bidra til at det blir mulig å gjennomføre aktiviteter og arrangement for bredden gjennom å utvikle og tilpasse disse til myndighetspålagte restriksjoner og smittevernsituasjonen. På denne måten er målet også å motvirke frafall og sikre levedyktige frivillige organisasjoner gjennom en pandemi.

I Prop. 79 S (2020–2021) ble stimulerings- og kompensasjonsordningene for kultur, frivillighet og idrett videreført frem til 1. september. Bevilgningen er økt med 650 mill. kroner for å dekke utgifter under ordningene i perioden 1. juli – 1. september, hvorav 350 mill. kroner til kultur og 300 mill. kroner til frivillighet og idrett.

SPØRSMÅL NR. 1032**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 29. januar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

På Fosen er det problematisk for kraftkrevende industri å etablere seg på grunn av mangel på nok kraft. I Ørland

kommune er en i den situasjonen at flere bedrifter som ønsker å etablere seg venter på økt strømkapasitet, eller

må se seg om etter et annet sted. Det vil si flere titalls nye arbeidsplasser kan gå tapt for regionen.

Vil statsråden ta initiativ til at kraftproduksjon og bruk av naturressursene på Fosen kan brukes til lokal verdiskaping og arbeidsplasser?

BEGRUNNELSE:

Fosen Vind har til nå bygd ut 277 vindmøller i regionen til en kostnad på kr 11 mrd. De produserer 1057 mwh. I planleggingen ble det planlagt og utbygd ei overføringslinje inn i det nasjonale nettet av Statskraft. Det mangler overføringslinjer for å koble på de lokale kommunene. Det mangler ca. 8-12 km med overføringslinje. Et krav om at en ved kraftproduksjon skal bidra til lokal verdiskaping ved å koble på de lokale kommunene i konsesjonsvilkårene ville løst utfordringen. Det føles som et paradoks at bruk av naturressursene til strømproduksjon ikke ligger igjen lokalt, men blir ført ut av regionen.

Svar:

Det følger av energiloven at nettselskapene har tilknytningsplikt for nye forbrukskunder. Tilknytningsplikten innebærer også at dersom det ikke er kapasitet i eksisterende nett, skal nettselskapet planlegge, omsøke og investere i nødvendige nye nettanlegg.

Nettselskapet Tensio TS har på bakgrunn av økende strømforbruk i kommunene Indre Fosen og Ørland, forhåndmeldt til NVE planer om en ny 132 kV kraftledning fra Åfjord til Ørland. Denne kraftledningsaken må behandles på vanlig måte i tråd med gjeldende regelverk om konsekvensutredninger og energilovens bestemmelser om anleggskonsesjon for kraftledninger.

Et system som det representanten skisserer, der man setter som vilkår i konsesjoner til større produksjonsanlegg og/eller nytt transmisjonsnett, at det skal bygges nye forbindelser i det regionale og lokale distribusjonsnettet for å legge til rette for potensielt fremtidig nytt forbruk, ville etter min vurdering medført en betydelig overinvestering i nytt nett. Bygging av nye kraftledninger er kostbart og medfører gjerne inngrep i naturen eller andre ulemper. Behovet for å gjennomføre tiltak bør derfor være godt forankret. Bygging av kraftledninger vi ikke vet om det er behov for, kan gi unødvendige virkninger for natur og samfunn og ikke være i tråd med energilovens formålsbestemmelse om en samfunnsmessig rasjonell energiforvaltning.

Jeg legger til grunn at de problemstillinger representanten tar opp må løses innenfor gjeldende regelverk om nettselskapenes tilknytningsplikt og i tråd med gjeldende konsesjonsregler for nettanlegg.

SPØRSMÅL NR. 1033

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 1. februar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingvold Ropstad

Spørsmål:

Mener Statsråden at NAVs praksis ved samværs sabotasje er i tråd med loven, eller vil statsråden sikre at NAVs praksis endres?

BEGRUNNELSE:

Det vises til samme problemstilling tatt opp i flere debatter i Stortinget og blant annet Dokument nr. 15:692 (2020-2021), samt reportasje i TV2 14.12.2020 <https://www.tv2.no/a/11827955/>

En rekke juseksperter mener at NAV sin praksis er i strid med loven. Likevel ser vi at NAV fortsetter en praksis som belønner samværs sabotasje. En slik konsekvens for barnets samvær med begge foreldre kan umulig være

Statsrådets ønske. Intensjonen må vel være at samvær gjennomføres og at den som saboterer ikke har et økonomisk insentiv for sabotasje. Hvis det viser seg at NAVs praksis faktisk er i strid med loven, er det meget alvorlig for de som er rammet.

Mange samværsforeldre opplever til stadighet at deres samvær med barnet blir vanskeliggjort eller sabotert. I mange tilfeller der det også er avtalt eller fastsatt barnebidrag vil mindre samvær, også slikt som følger av samværs sabotasje, medføre forhøyet bidrag. Dermed gis det et økonomisk insentiv til den som kan sabotere samvær. Et slikt insentiv kan i seg selv føre til mer samværs sabotasje.

Svar:

Det er viktig for barn å ha så god kontakt som mulig med begge foreldrene sine, selv om de ikke lever sammen. Dette er også utgangspunktet i barnelovens regler om samvær, som sier at barnet har rett til samvær med begge foreldrene sine. Begge foreldre har et gjensidig ansvar for at samværsretten blir oppfylt. Videre har barnet krav på å bli forsørget av foreldrene sine. Dette ivaretas gjennom barnelovens regler om foreldrenes forsørgeransvar og barnebidrag. Det overordnede hensynet med reglene om foreldrenes forsørgeransvar og barnebidrag, er å sikre barnets behov for forsørgelse. Ved fastsettelse av barnebidrag har dette hensynet fortrinn foran andre viktige hensyn.

Mitt departement har følge av den senere tids oppmerksomhet om samværshindring og barnebidrag, vært i dialog med NAV om praktiseringen av regelverket. Det er på bakgrunn av denne dialogen, ikke grunnlag for å si at NAV har praktisert bidragsregelverket feil. Samtidig mener jeg det er alvorlig om foreldre som utsettes for urettmessig samværshindring, også får økt barnebidrag. Jeg mener derfor det bør ses på hvordan vi kan unngå at det er økonomiske insentiver for å sabotere samvær. Jeg vil også se om det er behov for endringer i regelverket for å forhindre at dette kan skje.

Reglene om barnebidrag skal oppmuntre til samvær, og vil normalt gjøre det. I saker om samværshindring er det store foreldrekonflikter. Jeg vil derfor se på muligheten for å avvente endelig avgjørelse i bidragssaken mens foreldrene veiledes for å løse konflikten og forholdene i saken blir klarlagt. Familievernet kan hjelpe foreldrene med å bedre foreldresamarbeidet og få i gang samværet igjen, eller til å bli enige om en ny samværsavtale hvis det er behov for det. For å få til dette, er det viktig med god samhandling mellom de ulike offentlige aktørene. Jeg vil derfor be om at NAV, i samarbeid med andre, blant annet Bufetat, i større grad enn i dag gir systematisk informasjon og veiledning om hvor partene kan få hjelp.

Av hensyn til barnet, er det samtidig grunn til å være varsom. Jeg mener det er viktig å holde fast ved at alle barn har rett til å bli forsørget av foreldrene sine. Når det er usikkert hva samværshindringen skyldes og det er uenighet om hindringen er uberettiget eller om det tvert imot er gode grunner til at samværet umulig kan gjennomføres, er dette konflikter som domstolene bør vurdere. Her vurderes også barnets beste og barnet høres.

Begge foreldrene har plikt til å bære utgiftene til barnets forsørgelse og utdanning etter deres økonomiske evne, når barnet selv ikke har midler til det. Den som ikke bor sammen med barnet, oppfylder forsørgingsplikten sin ved å betale faste, månedlige pengetilskudd (barnebidrag) til barnet. Det er fastslått i barneloven at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse. Utgangspunktet er at barnet har krav på forsørgelse fra begge foreldrene sine, uavhengig av forholdet mellom foreldrene.

Ved offentlig fastsettelse av barnebidrag, fastsettes barnebidraget etter en kostnadsmodell. Det innebærer at det tas utgangspunkt i hva forsørgelsen til barnet koster, og denne kostnaden skal fordeles mellom foreldrene etter inntektene deres. Det gis fradrag i barnebidraget for utgifter samværsforeldereren har til samværet med barna.

Etter gjeldende rett er hovedregelen at barnebidraget skal reduseres for avtalt eller fastsatt samvær, herunder fastsatt gjennom rettsforlik. Det er gitt en snever unntaksbestemmelse som innebærer at det faktiske samværet kan legges til grunn for samværsfradraget dersom det er klart bevist at samværet ikke gjennomføres slik som avtalt eller fastsatt. NAVs oppgave i disse tilfellene er å ta stilling til om det er "klart" at det ikke er samvær (og dermed ikke utgifter) i tråd med det avtalte eller fastsatte samværet. NAV vurderer ikke hva som er årsaken til dette. Årsakene kan være ulike fra sak til sak, og sakene kan også være sammensatte og preget av høyt konfliktnivå.

NAV har ikke kompetanse eller myndighet til å løse konflikter om samvær, eller sanksjonere ev. samværshindring. Etter dagens regelverk er det et system med tvangsbot overfor den som hindrer et samvær, og samværsforeldereren kan be domstolene ilegge bostedsforeldereren en tvangsbot hvis samværsretten ikke gjennomføres. Domstolene har også andre virkemidler på dette stadiet, som mekling for å få gjennomført det fastsatte samværet. Den som har samværsrett, kan også kreve ny avgjørelse av hvem som skal ha foreldreansvaret og hvem barnet skal bo sammen med dersom samværet hindres. Hvem av foreldrene som sikrer best mulig samlet foreldrekontakt, vil være ett av flere sentrale momenter i rettens vurdering.

Avslutningsvis legger jeg til at denne problematikken også vil bli behandlet som et ledd i oppfølgingen av Barnelovutvalgets NOU 2020: 14 Ny barnelov. Samspillet mellom barnelovens regler om hhv. barnebidrag og konfliktløsning vil være en del av dette arbeidet. Jeg mener det vil være viktig å legge til rette for at samarbeidet mellom foreldre i delte familier styrkes – godt samarbeid vil i de fleste tilfeller gi grunnlag for gode og varige løsninger mellom foreldrene, til beste for barnet. Det er et mål at en ny barnelov skal bidra til at fastsatt samvær gjennomføres, til å redusere konflikter, og til å forebygge samværshindring.

SPØRSMÅL NR. 1034**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 1. februar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide****Spørsmål:**

Hvordan følger regjeringen opp situasjonen på Sri Lanka og er regjeringen i dialog med srilankiske myndigheter for å forhindre en videre eskalering av situasjonen der?

BEGRUNNELSE:

Den srilankiske regjeringen har fjernet minnesmerket i Jaffna som universitets studenter fikk reist i 2019 i forbindelse med tiårsmarkeringen av massakrene i Mullivaikkal 8. januar 2021. Monumentet stod på universitetsområdet. Bulldosere ble brukt til å jevne monumentet med jorda 8. januar 2021 med betydelig oppmøte av politi og militære. Dette har vekket sterke reaksjoner hos tamilske studenter, hos lokalbefolkningen og hos tamiler i utlandet, og det er uro for at det nå ikke er rom for gjensidig forsoning mellom folkegruppene på Sri Lanka.

Svar:

Snart 12 år etter borgerkrigens slutt er det fortsatt utfordringer knyttet til forsoning og overgangsjustis på Sri Lanka. Rivningen 8. januar 2021 av et minnesmerke for borgerkrigens ofre på Universitet i Jaffna er én av flere hendelser som gir grunn til bekymring. Utenriksdepartementet er kjent med saken, som har vakt sterke reaksjoner nasjonalt så vel som internasjonalt. Vi har fått opplyst at universitetsledelsen og studentene dagen etter rivningen ble enige om at et nytt minnesmerke skal bygges på samme sted. Grunnsteinen ble lagt ned av studentene og universitetsledelsen i fellesskap mandag 11. januar 2021.

Etter borgerkrigens slutt i 2009 tok Sri Lankas myndigheter enkelte skritt i retning av en prosess for overgangsjustis og forsoning. Med støtte fra landet vedtok FNs menneskerettighetsråd i 2015 en resolusjon (UNHRC resolusjon 30/1) om fremme av forsoning, overgangsjustis og menneskerettigheter. Fra norsk side var vi en pådriver for dette. Resolusjonen dreide seg blant annet om å etablere mekanismer for sannhetssøken og oppreisning til ofrene, samt en særdomstol for rettsforfølgelse av alvorlige krigsforbrytelser. Den understreket også viktigheten av delegering av makt til provinsene. Sri Lankas tilslutning til resolusjonen, økt handlingsrom for sivil samfunn, opprettelsen av Office of Missing Persons (OMP) for å redegjøre for de mange savnede etter borgerkrigen, og retur av beslaglagt land til tamilene i nord var viktige skritt i riktig retning. Prosessen har imidlertid gått sakte, og mye arbeid gjenstår. Rapporten om Sri Lanka i febru-

ar 2020 fra FNs høykommissær for menneskerettigheter trakk samme konklusjon. Ifølge rapporten øker den manglende ansvarliggjøringen for tidligere vold og brudd på menneskerettighetene risikoen for at denne typen overgrep gjentar seg i fremtiden. Etter valg av ny president i 2019, har Sri Lanka annonsert at de ønsker å trekke seg fra resolusjonene i Menneskerettighetsrådet.

Norges innlegg under FNs menneskerettighetsråds 43. sesjon i Genève 20. mars 2020, understreket at vi deler bekymringene som ble reist i høykommissærens rapport. Vi oppfordret videre Sri Lanka til å gjennomføre de gjenværende forpliktelsene i resolusjonen, inkludert institusjonelle reformer. Norge forventer at Sri Lanka oppfyller sine menneskerettighetsforpliktelser. Dette er noe vi vil fortsette å følge og understreke i FNs menneskerettighetsråd fremover. Videre tar vi jevnlig opp spørsmål vedrørende overgangsjustis og forsoning med srilankiske myndigheter, også på politisk nivå, sist i min samtale med Sri Lankas utenriksminister 6. mai 2020.

Norge har over flere år tatt opp den politiske utviklingen og menneskerettighetssituasjonen på Sri Lanka i forbindelse med alle besøk og samtaler med srilankiske myndigheter på ulike nivåer - inkludert politisk og høyt embetsnivå. Norges ambassadør i Colombo tok det opp med den srilankiske statsministeren Mahinda Rajapakse senest høsten 2020.

Gjennom ambassaden i Colombo opprettholder vi dialogen med Sri Lankas myndigheter med vekt på viktigheten av overgangsjustis, forsoning og menneskerettigheter, og at arbeidet her må foregå på en inkluderende måte. I tillegg støtter Norge prosjekter som har som mål å bidra til en positiv utvikling i landet. Støtten går til organisasjoner som fremmer demokrati og menneskerettigheter, samt næringsutvikling og etablering av nye arbeidsplasser i de tidligere krigsrammede områdene.

Norge vil fortsette å følge utviklingen av situasjonen på Sri Lanka nøye, inkludert hvordan landets myndigheter følger opp resolusjoner i Menneskerettighetsrådet, og ta det opp i relevante fora.

SPØRSMÅL NR. 1035**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 3. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Viser til spørsmål fra representant Moflag besvart 17.01.2020 om: "Hvordan sikres norske kvinner som er rammet av lipødem likeverdig tilgang til behandling, og har tilbudet i Tromsø nok kapasitet til å behandle alle?"

Og spør hva statsråden svarer på dette spørsmålet nå?

BEGRUNNELSE:

Representant Tuva Moflag spurte helseministeren i januar 2020 om behandlingstilbudet til kvinner med liødem. 17.01.2020 svarte helseminister Bent Høie Helsedirektoratet anbefaler at fagmiljøene innen plastikkirurgi vurderer utredning og behandlingsmetoder, og hvilke kriterier som skal legges til grunn for kirurgisk behandling. I tråd med direktoratets anbefaling bør et samarbeid med fagmiljøer i Sverige vurderes. Erfaringene fra Universitetssykehuset Nord-Norge med lipødembehandling og fra St. Olavs hospital om kirurgisk behandling av lymfødeme tas med i vurderingen. Utredningen skal leveres innen 1. mars 2020. Rapporten vil kunne gi et grunnlag for å se hvordan vi kan gi et likeverdig tilbud om behandling til lipødepasienter, inkludert behovet for operasjon av tilstanden.

Svar:

Lipødem er en sykdom det ikke er tilstrekkelig kunnskap om i helsetjenesten.

Noen pasienter med lipødem har feilaktig fått diagnosen lymfødeme og andre har fått fedmediagnose. Dette har i noen tilfeller medført feil behandling og oppfølging.

Det er ifølge norske fagmiljøer mangelfull vitenskapelig dokumentasjon av effekten av behandlingsmetoder til pasienter med lymfødeme.

Helse- og omsorgsdepartementet har de siste årene hatt flere møter med pasient- og brukerorganisasjonen Norsk lymfødeme- og lipødemforening. Møtene har gitt økt kunnskap om hvilke alvorlige plager noen pasienter har, men også om hvor stor ulikhet det er i sykdomsbyrden til pasientene med lipødem.

Mange pasienter har god effekt av for eksempel kompresjonsbehandling, trening og vektkontroll. Hos noen pasienter kan det være riktig å vurdere kirurgisk behandling.

Norsk lymfødeme- og lipødemforening har derfor i møter med departementet tatt opp behovet for et kirurgisk tilbud i Norge.

På bakgrunn av dette ba Helse- og omsorgsdepartementet i 2018 Helsedirektoratet om å undersøke grunnlaget for å etablere et tilbud om kirurgisk behandling i offentlige sykehus i Norge. Helsedirektoratet sa i sitt svar var at det

"bør vurderes å utvikle et tilbud i spesialisthelsetjenesten som også inkluderer et kirurgisk tilbud i form av fettsuging (lipectomi) for en avgrenset og nærmere definert gruppe pasienter".

De regionale helseforetakene fikk deretter i oppdrag å vurdere etablering av et kirurgisk behandlingstilbud til denne pasientgruppen.

Utredningen ble gjennomført av det plastikkirurgiske miljøet ved norske sykehus i samarbeid med fysioterapeuter som har erfaring med problemstillingen. Utredningen ble klar i mars 2020. Utredningen foreslår at fettsuging etableres som utprøvende behandling i en femårsperiode ved et senter i hver helseregion. Behandlingen må evalueres ved periodens slutt.

Helse- og omsorgsdepartementet sa i brev til de regionale helseforetakene i mai 2020 at siden slik kirurgi vil være utprøvende behandling, bør den fortrinnsvis tilbys gjennom en klinisk studie. En klinisk studie kan ifølge rapporten fra fagmiljøene gi bedre grunnlag for å vurdere hvilke pasienter som er best tjent med konservativ behandling og hvem som bør tilbys operasjon.

En klinisk studie forutsettes finansiert med forskningsmidler. En kilde til forskningsmidler er Nasjonalt program for klinisk behandlingsforskning i spesialisthelsetjenesten

(KLINBEFORSK). I programmets utlysning i 2021 er det lagt inn en prioritering av studier innen kirurgisk behandling av lipødem.

Dette innebærer at lipødepasienter vil kunne vurderes for deltakelse i kliniske studier som gir tilgang til et slikt behandlingstilbud så snart tildelingen er klar og studiene har fått de nødvendige godkjenninger og er åpne for rekruttering.

Jeg er glad for å kunne konstatere at det nå vil bli etablert et utprøvende nasjonalt kirurgisk behandlingstilbud gjennom en klinisk studie til pasienter med lipødem. Dette vil gi et bedre vitenskapelig grunnlag for å vurdere effekten av kirurgi med fettsuging hos pasienter med omfattende lipødem.

Erfaringene med utprøvende kirurgisk behandling av lipødem ved Universitetssykehuset Nord-Norge vil være nyttig kunnskap for videre studier. Det kirurgiske tilbudet i Tromsø er ikke ment å være et nasjonalt behandlingstil-

bud med kapasitet til å behandle alle pasienter med behov for kirurgi. Jeg er derfor glad for at Helse Vest i januar 2021 har informert departementet om at Haraldsplass di-

akonale sykehus har etablert et tverrfaglig team som skal gi et regionalt utprøvende behandlingstilbud gjennom en klinisk studie.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 1. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Når ble Forsvarsdepartementet kjent med opplysningene om at feilretting av F-35 har stagnert, og om de høye estimatene på driftskostnader som ligger til grunn for avtroppende innkjøpssjef for det amerikanske luftforsvarets uttalelser om at kostnadene nå er så høye at USA må vurdere å kjøpe færre F-35, og hvilke konsekvenser har disse opplysningene for Norge?

BEGRUNNELSE:

Til Breaking Defence 14. januar oppgir avtroppende innkjøpssjef i det amerikanske luftforsvaret at kostnadene per flytime og levetidskostnadene for F-35 har blitt så høye at han mener forsvaret må vurdere å kutte kraftig i antall F-35 og heller oppskalere programmet for å skape et fly som kan erstatte F-35.

Samtidig sier avtroppende innkjøpssjef i det amerikanske forsvarsdepartementet til Defense News 21.1 at oppretting av feil går alt for sakte og har stagnert slik at F-35 ikke klarer å oppnå nødvendige krav.

På spørsmål fra Rødt om problemene med vedlikehold, infrastruktur og støttestrukturer for F-35 som ble påpekt i den amerikanske riksrevisjonens offentlige tilgjengelige rapport om kampflyet, som regjeringen valgte å hemmeligholde, forsikret forsvarsministeren 27.5.2020 at:

«Alle problemene påpekt i rapportene som Riksrevisjonen hadde tilgang til under sin undersøkelse er enten løst, eller i prosess med å løses.»

Svar:

eg viser til brev fra Stortingets president av 25. jan 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om når Forsvarsdepartementet ble kjent med opplysningene om at feilretting av F-35 har stagnert, og om de høye estimatene på driftskostnader som ligger til grunn for

avtroppende innkjøpssjef for det amerikanske luftforsvarets uttalelser om at kostnadene nå er så høye at USA må vurdere å kjøpe færre F-35, og hvilke konsekvenser disse opplysningene har for Norge.

Reparasjon og feilrettingsratene på F-35 er ikke redusert, men er økt gjennom de siste årene i den hensikt å øke flytilgjengelighet. Forsvaret har helt siden de første flyene landet på Ørlandet, overvåket flytilgjengelighet, som måles med måltallene «operativ tilgjengelighet» og «full operativ tilgjengelighet». Fra det flernasjonale programmets side har det frem til nå vært fokusert på måltallet «operativ tilgjengelighet», som betyr at flyet kan løse minst en av de oppgaver det er designet for, men ikke nødvendigvis alle. Med andre ord en «delvis operativ tilgjengelighet». For partnerskapet ligger den operative tilgjengeligheten nå på om lag 70 prosent, som vurderes som bra nok, da den tidligere målsetningen på 80 prosent operativ tilgjengelighet har blitt vurdert til å være uforholdsmessig høy. Fra norsk side har vi vært mest opptatt av å måle «full operativ tilgjengelighet», som betyr at flyet kan løse alle sine oppgaver. Programmet retter nå nye tiltak inn mot å øke oppnåelsen av «full operativ tilgjengelighet», noe som også fremgår av intervjuet det refereres til i Defense News. Dreiningen mot å sette ressursene inn mot å øke måltallet for «full operativ tilgjengelighet» er positiv for Norge som er en liten nasjon med få fly.

Det er kjent at driftskostnadene for F-35 på nåværende tidspunkt er høyere enn det de vil være når driftsløsningen er moden og driften optimalisert. Dette har vært et viktig tema i partnerskapet det siste året. Det er etablert en konkret og realistisk plan med tiltak som vil bringe driftskostnadene ned på tilsvarende nivå som F-16 har i dag innen 2025. Dette er tiltak som skal effektivisere logistikken samt redusere de løpende driftskostnadene for flysystemet F-35. Vi jobber i tillegg med nasjonale tiltak for å effektivisere driften ytterligere i Norge.

Viktigheten av de kostnadsreducerende tiltakene i programmet deles av alle partnerne. USA har ikke til hensikt å anskaffe færre F-35 enn det planlegges med pr. i dag,

men de er klare på at dette forutsetter at tiltakene som skal redusere driftskostnadene gir ønsket effekt, noe vi har grunn til å tro at de vil.

Utsagnet om at problemene påpekt i rapportene som Riksrevisjonen hadde tilgang til under sin undersøkelse enten er løst, eller i prosess med å løses, står dermed ved lag.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 29. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvorfor er det nødvendig å betale et ekstra vederlag for å opprettholde togtilbudet på Go Ahead, SJ og Vys trafikk på Bergensbanen når det ikke er nødvendig å betale for å frakte pendlere med Flytoget, og er statsråden uenig i at, slik situasjonen er nå, frakter Flytoget i all hovedsak pendlere/arbeidsreisende og oppfyller derfor departementets kriterier for tilleggskjøp?

færre reisende enn vanlig. Togselskapene vil i 2021 også dekke en andel av reduserte billettinntekter.

Det er viktig for regjeringen at et så godt som mulig togtilbud kan opprettholdes innenfor gjeldende bevilgning. Jeg har bedt Jernbanedirektoratet om å gjøre en oppdatert og helhetlig vurdering av ordningen med tilleggsavtaler, herunder om Flytoget AS skal omfattes av ordningen.

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål 15:885 (2020-2021) og statsrådets svar. Hva angår statsrådets beskrivelse av vurderingene bak hvilke togtilbud som skal inkluderes i tilleggsavtalene, har ministeren ikke svart på hvorfor Go Ahead, SJ og Vys trafikk på Bergensbanen skal inkluderes i «det nødvendige togtilbudet» som staten anser det nødvendig å betale et ekstra vederlag for å opprettholde. Ministerens svar dekker utelukkende Vys tjenestetilbud i pendlermarkedet i Østlandsområdet. Men der understrekes det også at avtalene for 2021 er lagt opp:

«For å blant annet gi incentiver til omstilling og mer effektiv drift i en situasjon der smittevernsituasjonen vedvarer lengre enn først antatt, er avtalene for 2021 innrettet noe annerledes enn avtalene for 2020.»

Svar:

Viser til tidligere svar på spørsmål 885 og 1038. Det er i saldert budsjett 2021 bevilget 650 mill. kroner for første halvår til videreføring av tilleggsavtaler for økt kjøp av persontransport med tog. Tilleggsavtalene skal bidra til å opprettholde et nødvendig togtilbud for bl.a. arbeidsreisende med samfunnskritiske jobber. Det er videre enighet med alle togoperatørene representanten omtaler i sitt spørsmål om et redusert rutetilbud som følge av langt

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 1. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har statsråden vurdert om måten departementet har valgt å inngå avtalene på er lovlig etter konkurranselovgivningen, selv om det ikke trengs en forhåndsnotifisering av ESA, herunder om det å tildele avtale til tre av fire jernbaneforetak, hvorav ett er i direkte konkurranse med det foretaket som ikke får tilleggsavtale, er forenlig med statsstøttereglene, og har statsråden vurdert tildeling av slike avtaler for alle andre enn Flytoget opp mot pliktene til ikke-diskriminering og konkurranse i jernbaneloven og jernbaneforskriften?

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 15:885 (2020-2021), skriver statsråden:

«Ordningen med tilleggsavtaler ble valgt fordi det da kan gis kompensasjon for bortfall av billettinntekter innenfor den etablerte ordningen med trafikkavtaler etter kollektivtransportforordningen. Denne forordningen regulerer fremgangsmåten for å inngå avtaler om offentlig tjenesteyting, og stiller krav til innholdet i disse avtalene. Vederlag etter slike avtaler er ikke underlagt notiseringsplikt etter de alminnelige statsstøttereglene. Jernbanedirektoratet anser de ordinære trafikkavtalene supplert av tilleggsavtalene for å være i henhold til kravene til avtaler om offentlig tjenesteyting i kollektivtransportforordningen. Ved å bruke avtalene som er etablert med togoperatørene til å sørge for å opprettholde et justert togtilbud for å dekke det tilpassede transportbehovet under pandemien, har det dermed ikke vært nødvendig å etablere en ny støtteordning innenfor statsstøtteregulverket for å "redde" togoperatørene.»

Svar:

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål 885 til representanten Fylkesnes, har jeg først og fremst vært opptatt av å sørge for at vi har hatt og skal fortsette å ha et tilstrekkelig transporttilbud under pandemien. Det er grundig redegjort for dette i svaret.

Jernbanelovgivningen oppstiller en rekke krav som skal sikre velfungerende jernbanemarkeder, og er først og fremst innrettet mot at jernbaneforetak skal behandles på en ikke-diskriminerende måte når det gjelder tilgang til jernbanenettet, fordeling av infrastrukturkapasitet, innkreving av avgifter og tilgang til jernbanerelaterte tjenester. Jeg er opptatt av at operatørene behandles på en likeverdig måte, også når Jernbanedirektoratet inngår avtaler om kjøp av offentlig tjeneste etter kollektivtransportforordningen. Jeg har merket meg anførselene til Flytoget, og vil være trygg på at vi har fulgt riktig fremgangsmåte ved inngåelse av tilleggsavtaler for 2021. Vi ser i

tillegg at situasjonen har utviklet seg noe annerledes enn det som ble lagt til grunn for den opprinnelige utformingen av ordningen med tilleggsavtaler for 2021. Som nevnt i svaret på spørsmål 1037, har jeg derfor bedt Jernbanedirektoratet om å gjøre en oppdatert og helhetlig vurdering av ordningen med tilleggsavtaler, herunder om Flytoget skal omfattes av ordningen. En rekke premisser nevnt i oppdragsbrevet bør ligge til grunn for denne vurderingen:

- Avtalene må være i tråd med kravene i kollektivtransportforordningen.
- De ulike operatørene må yte en offentlig tjenesteforpliktelse i form av et tilpasset rutetilbud for å sørge for en nærmere definert transportkapasitet.
- De oppjusterte vederlagene må være innenfor budsjettammene som er vedtatt av Stortinget.
- Alle operatørene med en eksisterende trafikkavtale med staten må behandles etter likeverdige prinsipper og objektive kriterier.
- Avveining av nytte og kostnader for samfunnet av tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 1039**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. januar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Den bekymringen som blant annet drosjenæringa i Skien opplever, og tilbakemelding de får på om at det er mange som er redde, vegrer seg for å reise til sykehus og ikke tør å reise med drosje. Dette er hverken bra for pasienten eller drosjenæringa som taper mange turer.

Vil statsråden sørge for at man ser på regelverket for pasienttransport så lenge vi er midt i en pandemi, slik at de som er redde for å reise sammen med andre kan få transport alene til og fra sykehus/behandling?

BEGRUNNELSE:

Vi står midt i en pandemi og i den forbindelse er det laget strenge retningslinjer/regler som sier at man skal holde minst en meters avstand. Det er regler om bruk av munnbind, hvor mange personer man kan få besøk av osv. Alt dette er forhold som alle bør/skal følge, og som gjentas av både helsemyndighetene og statsråder. De aller fleste er opptatt av å følge dette og tar forhåndsregler i hverdagen sin. Men når man trenger pasienttransport til og fra sykehus/helsetjenester, så gjelder plutselig ikke de samme reglene lenger, og kravet om minst en meters avstand er plutselig ikke så viktig lenger. Dette har medført at mange pasienter tar kontakt med både pasientreiser og transportører/drosjeselskapene for å prøve å få reise alene. Jeg vet at blant annet Skien Taxi SA og Kragerø Taxi DA og sjåførene der opplever at mange er bekymret/redde for å reise og frykter at når man er syk så kan det å bli smittet av en medpassasjer få fatale konsekvenser for den enkelte.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har informert departementet om at Sykehuset Telemark HF følger Folkehelseinstituttets Råd for transport av pasienter/brukere uten mistenkt eller bekreftet Covid-19, som er publisert på instituttets nettside.

Pasienter med mistenkt eller bekreftet Covid-19 transporteres alene i bil, og det tilrettelegges med forsterkede smitteverntiltak.

Sykehuset Telemark HF viser til at samkjøring av pasienter skjer i noen grad, ut fra tilgjengelig kapasitet. Helseforetaket understreker at det alltid gjøres vurderinger av om pasienten, utfra hans eller hennes kliniske tilstand har behov for alenebil, eller kan kjøre sammen med andre passasjerer.

Som eksempler opplyser helseforetaket at dialysepasienter ikke samkjører med andre pasienter. Kreftpasienter som trenger transport til og fra kur og som i utgangspunktet er i den beste perioden i behandlingssyklusen, dvs. at benmargen og immunforsvaret fungerer tilnærmet normalt, kan være aktuelle for samkjøring. Derimot vil kreftpasienter som har blitt dårlige, eller er i en periode i behandlingssyklus hvor benmargen sannsynligvis ikke produserer normalt, få alenebil.

Rekvirent tar også ekstra hensyn til andre utsatte pasienter i bestillingene. Innenfor psykiatrien vil pasienter få alenetransport, dersom tilstanden tilsier det. Helseforetaket viser til at alle pasienter som skal ha drosjetransport i regi av Pasientreiser, blir screenet med spørreskjema for Covid-19.

Pasientreiser følger med på geografiske smitteutbrudd. Smittevernrutiner ivaretas, blant annet ved at både sjåfør og passasjerer bruker munnbind.

Sykehuset Telemark HF viser også til at det ved samtransport vektlegges bruk av store biler, dvs. 8-16 seter, for å kunne sikre god avstand mellom sjåfør, passasjer og eventuelle medpassasjerer.

Jeg vil avslutningsvis understreke at det er viktig at både brukere og tjenesteytere føler en trygghet rundt det etablerte tilbudet, og at de tilbys god og aktuell informasjon om vurderinger knyttet til gjennomføring av tjenesten. Pasientreiser har på sin hjemmeside lagt ut en link til Folkehelseinstituttets ovennevnte råd, og henviser også brukere av tjenesten til å finne ytterligere informasjon om pasientreiser på helsenorge.no. De har også på sin hjemmeside lagt ut en orientering om den midlertidige ordningen som er etablert for bruk av egen bil, en ordning som åpner for å få dekket kostnader ved kjøring med egen bil under pandemien når reisen er over 10 km hver vei.

SPØRSMÅL NR. 1040**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Klassekampen skriver at leger, jordmødre, barnepleiere og sykepleiere på føde- og gynekologisk avdeling i Kristiansund i 2019 erklærte mistillit mot klinikksjef Erdal og avdelingssjef Skogeng, begrunnet med at de løy om kvaliteten og forholdene ved fødeavdelingen for å få tilbudet nedlagt. Etter det har helseforetaket forfremmet disse to lederne.

Hvordan vurderer statsråden en slik forfremmelse sett i sammenheng med behovet for å beholde og rekruttere fagfolk, og kan statsråden opplyse om det var rekrutteringskrise før mars 2019?

Svar:

Innledningsvis må jeg presisere at jeg verken kan eller ønsker å kommentere personalmessige forhold i et helse-

foretak eller de påstander representanten Moxnes trekker fram som skal være omtalt i en avisartikkel.

Helse- og omsorgsdepartementet har imidlertid innhentet en kommentar fra Helse Midt-Norge RHF i sakens anledning. De kan generelt opplyse om at Helse Møre og Romsdal HF i årene 2013 til 2020 kontinuerlig har forsøkt å få tak i fagfolk. Dette arbeidet ble intensivert i 2020. I fjor omorganiserte helseforetaket slik at de fikk stedlige sykehusklinikker med ansvar for de kirurgiske, akuttmedisinske og medisinske fagområdene. Før jul 2020 startet helseforetaket arbeidet med å inkludere fødselsomsorgen og det gynekologiske fagområdet i sykehusklinikkene. Fra 1. februar i år vil derfor de stedlige sykehusklinikkene ha ansvar også for dette fagområdet. For Nordmøre og Romsdal HF innebærer det at sykehusledelsen i Kristiansund vil få et særskilt ansvar for å følge opp rekruttering av fagfolk til fødselsomsorgen der, og tilsvarende vil gjelde for virksomheten i Molde. Dette grepet kan bidra til å gjøre rekruttering og oppbygging av fagmiljøene lokalt lettere.

SPØRSMÅL NR. 1041**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 28. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hvor mange stedlige tilsyn har Finanstilsynet utført på standardbanker (ikke IRB-banker) per år siden 2000?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med implementering av Bankpakke 2 ønsker EU å redusere krav- og rapporteringsbyrden for små foretak, det så såkalte proporsjonalitetshensynet. Dette påvirker også det norske finanstilsynets tilsynsarbeid med de små bankene.

Svar:

Finanstilsynet har fra år 2000 og frem til i dag gjennomført om lag 660 stedlige tilsyn i standardbanker. I den ak-

tuelle perioden har regelverket vært gjennom en rekke revisjoner både nasjonalt og internasjonalt. Alle stedlige tilsyn frem til 2007 var i standardbanker, siden muligheten for å søke om tillatelse til bruk av interne modeller (IRB-metoden) først ble innført som et alternativ til standardmetoden i 2007. Seks banker fikk IRB-godkjenning i 2007, og ytterligere fem har senere fått slik godkjenning. Siden IRB-bankene generelt er større og har en mer sammensatt virksomhet, er de gjenstand for hyppigere tilsyn. Antallet årlige tilsyn hos standardbankene samlet er derfor lavere nå enn før 2007. De siste årene har det vært ca. 15-30 stedlige tilsyn hos standardbankene per år. Før 2007 var det ca. 40-55 tilsyn i året.

Fra 2016 har Finanstilsynet gjennomført tilsynsmessig vurdering av risikonivå og kapitalbehov (SREP) og fastsatt pilar 2-krav i henhold til Rundskriv 12/2006.

I tråd med forholdsmessighetsprinsippet har Finanstilsynet delt foretakene i fem grupper basert på størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko som

foretaket representerer for det finansielle systemet. Gruppeinndelingen bestemmer hyppigheten og omfanget av Finanstilsynets vurderinger og dialog med foretaket.

SPØRSMÅL NR. 1042

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 29. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Til tross for at jesidier som folkegruppe kun for 4 år siden ble utsatt for folkemord av IS og er en svært utsatt folkegruppe i Irak, i henviser Norge, i strid med FNs høykommissær for flyktninger sine anbefalinger, sårbare irakiske asylsøkere til de kurdiske områdene i Nord-Irak. Dette kan bety at mennesker returneres til forfølgelse – et brudd på Norges internasjonale forpliktelser.

Hvordan kan dette skje når regjeringen i uttak av kvoteflyktninger erkjenner faren jesidiene er utsatte for?

BEGRUNNELSE:

I budsjettavtalen som ble inngått mellom Høyre, Venstre, KrF og Fremskrittspartiet i desember 2020 står det svart på hvitt at jesidiske flyktninger skal prioriteres som kvoteflyktninger. Nettopp fordi de er blant minoriteter som har det særlig vanskelig i muslimske land.

Svar:

Departementet kan gi kriterier for utvelgelsen av overføringsflyktninger. I budsjettforliket for 2021 ble det enighet om at også forfulgte kristne, ahmadiyya-muslimske og jesidiske flyktninger prioriteres for gjenbosetting i Norge så langt det er mulig. Prioriteringen gjelder personer fra disse gruppene som forfølges pga. sin religiøse tro. Andre grupper som er prioritert for gjenbosetting ellers, er barnefamilier, utsatte kvinner og LHBTIQ-personer. Personene som er aktuelle for gjenbosetting til Norge, har som hovedregel blitt anerkjent som flyktninger av FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), men Utlendingsdirektoratet (UDI) gjør også en egen vurdering.

At noen grupper er prioritert for gjenbosetting, betyr ikke at alle som faller inn under de nevnte gruppene vil ha krav på beskyttelse som asylsøkere i Norge. Om det foreligger et beskyttelsesbehov må derfor vurderes på individuelt grunnlag i hver enkelt sak og ut fra oppdatert

landinformasjon om situasjonen ved retur for den aktuelle gruppen i søkerens hjemland.

Som kjent er det UDI og Utlendingsnemnda (UNE) som skal vurdere om vilkårene for å få beskyttelse er oppfylt etter flyktningkonvensjonen og utlendingsloven, og departementet kan ikke gripe inn i enkeltsaksbehandlingen med mindre grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn gjør seg gjeldende.

Ingen skal sendes ut av Norge i strid med våre internasjonale forpliktelser. Vi skal ikke sende noen tilbake til forfølgelse, dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling eller straff. Anbefalinger fra UNCHR blir tillagt vekt i UDI og UNE, men innholdet i UNHCRs anbefalinger vurderes også opp mot andre kilders landinformasjon.

SPØRSMÅL NR. 1043**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 28. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Akter finansministeren å utnytte handlingsrommet i Bankpakke 2-regelverket for å lette på kapitalkrav- og rapporteringsbyrdene for norske lokalbanker og i tilfelle hvordan skal konkurransevnen til lokalbankene styrkes?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med implementering av Bankpakke 2 i Norge fremgår det ikke tydelig av arbeidsgruppens høringsnotat hvordan norske myndigheter har tenkt å etterleve EUs ønske om å redusere krav- og rapporteringsbyrden for små foretak, det såkalte proporsjonalitetshensynet. I Bankpakke 2 er mange av tiltakene er rettet mot å redusere kostnader i driften av mindre og ikke-komplekse finansforetak. Pakken vil derfor kunne styrke de mindre bankene i konkurranse med større banker og økt konkurranse i banknæringen er positivt. Vi trenger god kredittilgang for å innhente oss etter pandemien. Myndighetene her i Norge ser ikke ut til å dele EUs syn på viktigheten av lokalbankene og heller vil legge til rette for ytterligere konsentrasjon av storbanker i Norge. I det første utkastet til hvordan regelverket skal bli seende ut i Norge heter det:

«Dersom det er stordriftsfordeler i bankvirksomhet, f.eks. i form av effektivitetsfremmende teknologi, kan tiltak til gunst for mindre og ikke-komplekse banker hindre nødvendige strukturendringer i sektoren.»

Svar:

Mindre sparebanker utgjør en stor del av det norske bank-systemet, og er hver for seg viktige i sine lokalmarkeder. De mindre sparebankene er lønnsomme og solide, og konkurrerer med større banker på en rekke områder. Jeg kan forsikre representanten om at regjeringen er opptatt av å støtte opp om den viktige rollen sparebankene spiller i norsk økonomi. Det innebærer blant annet at rammevilkårene i mange tilfeller bør tilpasses virksomheten i de mindre bankene.

Hensynet til mindre banker er også omtalt i arbeidsgrupperapporten, der det blant annet heter:

«[r]eduserte kostnader i mindre og ikke-komplekse banker vil styrke slike banker i konkurranse med større banker. I utgangspunktet er økt konkurranse positivt.»

Jeg vil for øvrig vise til at stordriftsfordeler ofte kan utnyttes ved at mindre banker samarbeider, slik ulike grupper av sparebanker i stor grad gjør i Norge.

Bakgrunnen for saken er det felleseuropeiske kapitalkravregelverket CRR/CRD IV, som trådte i kraft i Norge 31. desember 2019. EU gjorde våren 2019 betydelige endringer i dette regelverket gjennom å vedta rettsaktene CRR2/CRD5/BRRD2, samlet omtalt som bankpakken. Ett av flere formål bak endringene i bankpakken er å legge til rette for mer proporsjonalitet i enkelte kapital-, rapporterings- og offentliggjøringskrav for mindre og ikke-komplekse finansforetak.

CRR2 definerer mindre og ikke-komplekse foretak i artikkel 4 nr. 145, og oppstiller ni ulike kriterier som alle må være oppfylt for at et finansforetak skal kunne klassifiseres som mindre og ikke-komplekst. Blant annet er ett av kriteriene koblet til krisehåndteringsdirektivet, BRRD, og hvordan Finanstilsynet (som krisehåndteringsmyndighet) vil vurdere krisehåndteringsplanen for foretaket.

CRR2 stiller videre krav om forholdsmessighet i forbindelse med myndighets-rapportering. Arbeidsgruppen viser på side 55 i rapporten til at det europeiske banktilsynet (EBA) etter CRR skal vurdere hvordan rapporteringskrav kan reduseres med hensyn til å redusere kostnadene knyttet til den samlede rapporteringen, særlig for mindre og ikke-komplekse foretak. På grunn av pandemien er EBAs sluttrapport forsinket. Om kravet til forholdsmessighet i CRR2 gir arbeidsgruppen følgende vurdering:

«[...] en rapportering som i noen grad tilpasses foretakenes betydning, basert på den tredelte kategoriseringen som CRR2 legger opp til, kan være en hensiktsmessig tilnærming.»

Arbeidsgruppen uttaler videre at

«[s]om følge av at rapporten fra EBA med konkrete anbefalinger om mulige lettelsers i myndighetsrapporteringen er forsinket, har arbeidsgruppen ikke grunnlag for å vurdere konkrete lettelsers ut over de som er nevnt over.»

Etter CRR2 vil videre omfanget av informasjon, og hyppigheten i offentliggjøring av informasjonen, variere ut fra foretakets størrelse. Alle foretak som klassifiseres som mindre og ikke-komplekse, vil få vesentlige lettelsers i kravene til offentliggjøring av informasjon. Arbeidsgruppen uttaler følgende om endringene som følger av CRR2:

«[d]agens krav til offentliggjøring av informasjon er svært omfattende og er ressurskrevende for foretakene. Kravene er etter arbeidsgruppens syn i for liten grad tilpasset forskjeller i informasjonsbehovet for de ulike foretakskategoriene. Lettelsers i kravene for de mindre og ikke-komplekse foretakene antas derfor ikke å medføre vesentlige negative konsekvenser.»

I tillegg til konkrete forenklinger i regelverket rettet mot mindre og ikke-komplekse foretak, inneholder CRR2 lettelser i kapitalkrav ved utlån til SMB-er, noe som vil ha betydning også for mindre finansforetak. Arbeidsgruppen uttaler på side 93 om den antatte effekten av SMB-rabatt og økt proporsjonalitet i regelverket at

«[g]enerelt har Norge et stort innslag av både mindre og ikke-komplekse finansforetak og SMB-er. Effekten på kostnader og kredittilbud i Norge må derfor antas å bli relativt stor av SMB-rabatten og økt proporsjonalitet.»

Bankpakken har etablert viktige hovedprinsipper for forholdsmessighet i kapitalkravs-regelverket. Dette prinsippet vil videre konkretiseres i tekniske gjennomførings-

regler fastsatt av Kommisjonen, blant annet på bakgrunn av anbefalinger og forslag fra EBA. I sum vil gjennomføring av bankpakken med tilhørende tekniske standarder kunne gi mindre og ikke-komplekse finansforetak enklere reguleringer og reduserte kostnader. Jeg er positiv til en slik utvikling.

Arbeidsgruppens rapport om gjennomføring av bankpakken var på alminnelig høring frem til 6. januar 2021, og flere høringsinstanser har gitt innspill om klassifisering av foretak og forholdsmessighet. Finansdepartementet vurderer nå disse innspillene som et ledd i oppfølgingen av arbeidsgruppens rapport.

SPØRSMÅL NR. 1044

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 1. februar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil regjeringen stille krav om fossilfri eller utslippsfri bygge- og anleggsplass for det nye regjeringskvartalet, slik Oslo kommune har gjort på sine kommunale byggeplasser?

BEGRUNNELSE:

Det er positivt at regjeringen har lagt frem en klimaplan for 2021-2030. Økt CO₂-avgift og innføring av nullutslippssoner er de viktigste virkemidlene i meldingen og vil redusere klimagassutslippene betydelig. Men enkelte tiltak i meldingen har etter mitt syn en for sakte innfasingstakt og er for lite omfattende. Regjeringen skriver i klimaplanen at de tar sikte på å legge til rette for fossilfrie anleggsplasser i transportsektor i offentlig sektor innen 2025, sette i gang pilotprosjekter for fossilfri drift og vurdere krav for å sikre en effektiv massehåndtering fra anleggsplasser i transportsektor.

Det nye regjeringskvartalet er et av de største norske byggeprosjektene noensinne. Det skal bygges 125 000 kvadratmeter nybygg i flere etapper fram til 2029. Første etappe har en prislapp på over 20 milliarder kroner. I målene i miljøprogrammet til det nye regjeringskvartalet står det ikke noe konkret om fossil- eller utslippsfri bygge- og anleggsfase, annet enn at "Det skal lages klimagassberegning for anleggsfasen, og utslipp skal søkes redusert". Dette fremstår som en lite forpliktende målset-

ning med tanke på prosjektets miljøprofil, omfang og de potensielt store klimagassutslippene som prosjektet vil gi i bygge- og anleggsfasen.

Dette er altfor lite ambisiøst. For det første bør ikke kravstilling begrense seg til transportsektor. For det andre er det fullt mulig å stille krav om fossilfrie bygge- og anleggsplasser nå. Oslo kommunes byggeplasser har til sammenligning vært fossilfrie siden 2018. Det er altså ingen grunn til å gå veien om pilotprosjekter. For det tredje bør kravene utvides til helt utslippsfrie løsninger, der det er mulig. Oslo kommune stiller krav til helt utslippsfrie anleggsplasser hvor det er mulig. For det fjerde er det fullt mulig å stille krav til klimavennlig massehåndtering nå. Slike krav innførte Oslo i fjor. Oslo kommune har fem års erfaring med fossilfrie byggeplasser, og eiendomssektoren sier selv at fossilfri er et strakstiltak. Da er en utredning et helt unødvendig forsinkende neste steg. Vi håper regjeringen heller lar seg inspirere av de mange kommunene som har stilt krav i mange år og snarest innfører tilsvarende krav for statlige byggeprosjekter.

Svar:

Ett av miljømålene i miljøprogrammet for det nye regjeringskvartalet er at "Det skal lages klimagassberegning for anleggsfasen, og utslipp skal søkes redusert". Miljøprogrammet ble vedtatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet som en del av reguleringsplanen for nytt

regjeringskvartal 10. februar 2017. Overordnet føring for prosjektet er vidare at «det ved planleggingen er på høyde med beste praksis for miljøvennlige bygg og uteområder i et livsløpsperspektiv, og som gir en samfunnsøkonomisk lønnsom og kostnadseffektiv ressursbruk.» Statsbygg er byggherre for prosjektet. Statsbygg sluttet seg 14. mars 2017 til strakstiltakene i Eiendomssektorens veikart mot 2050, hvor fossilfrie byggeplasser har høy prioritet.

Prosjektets kontraktsstrategi er basert på samspillsentrepriser med involvering av entreprenør i utvikling- og planleggingsfasen. Vurdering av mulighet for utslippsfrie løsninger har vært høyt prioritert allerede ved utlysning av samspillsentreprisene. Prosjektet har lagt følgende til grunn for samspillet i tilbudsunderlag for entreprisene:

«Vurdering av mulighet for og omfang av utslippsfrie løsninger adresseres som prosjektutvikling i samspill med entreprenører, i tråd med prosjektets kontraktsstrategi.»

I utviklings- og planleggingsfasen med entreprenørene jobbes det vidare med reduksjonstiltak fra alle kilder i den enkelte kontrakt. Statsbygg vil eksempelvis kreve fossilfri, og i størst mulig grad, utslippsfri byggefase.

Resultatet av utviklings- og planleggingsfasen er et omforent løsningsunderlag med en tilhørende målpris for utførelse. Prosjektet har på denne måten tilrettelagt for at fossilfri byggeplass er et felles minimumskrav.

Krav om fossilfri byggeplass er implementert i byggetrinn 1 i prosjektet nytt regjeringskvartal, og vil gjelde alle kontrakter.

SPØRSMÅL NR. 1045

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 29. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Figgjo AS har et årlig CO₂-utslipp på ca. 1 000 tonn CO₂. De har ingen alternative produksjonsmetoder, og økt CO₂-avgift vil derfor ikke redusere utslipp, kun redusere konkurransekraft og svekke bedriftens overlevelsessevne.

Er statsråden enig i at man også bør kunne argumentere med eks at verdien av arbeidsplasser rettferdiggjør at dette må prioriteres høyt, og dermed kunne se bort fra klimaavtrykk og økte CO₂-avgifter, eller vil klimaavtrykk alltid ha høyeste prioritet?

Svar:

Regjeringa legg til grunn ei gradvis utfasing av fossile brensel til energiformål i industrien utanfor kvotesystemet fram mot 2030. For dei fleste verksemdene i industrien er det teknisk mogleg å leggje om til andre energiberarar enn olje, gass og kol. Dei mest aktuelle alternativa er straum og biobrensel. Der det er tilgang på fjernvarme, kan dette vere ei konkurransedyktig løysing. For nokre verksemdar kan andre løysingar, til dømes varmepumper, vere aktuelle. Biobrensel omfattar både faste biobrensel (til dømes trepellets), biogass og bioolje. Biogass og bioolje kan i mange tilfelle brukast i eksisterande olje- og gasskjelar etter visse justeringar på kjelane.

Auken i klimaavgiftene er eit viktig verkemiddel for å oppnå dette. Vi skal kutte utsleppa samstundes som vi

skal leggje til rette for eit konkurransedyktig næringsliv og fortsett trygg energiforsyning. Støtte, mellom anna gjennom Enova, avhjelper meirkostnadene for aktørar som vil investere i tiltak som kan redusere utsleppa. Enova skal bidra til at nye teknologiar kjem raskare på marknaden og blir tilgjengelege for fleire.

SPØRSMÅL NR. 1046**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 27. januar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Er finansministeren åpen for å revurdere sine retningsslinjer for utdeling fra norske banker dersom den økonomiske situasjonen i landet og bankenes økonomi tilsier dette, basert på fremleggelse av bankenes resultater etter andre halvår 2021?

BEGRUNNELSE:

Sparebankene og Sparebankstiftelsene deler hvert år ut store beløp til samfunnsnyttige formål. I 2019 ble det for eksempel delt ut om lag 2,5 mrd. kroner til kultur, idrett, frivillighet og lokal næringsutvikling. Ved utbyttebegrensninger som pålegges bankene vil også midlene til slike samfunnsnyttige formål reduseres, og dette i en periode der det for mange aktører er ekstra stort behov for disse midlene.

Finansministeren har i sitt brev om utdeling av utbytte fra bankene den 20.01.21 poengtert at norske banker generelt er godt kapitaliserte. Det er således ikke noe som i dag tyder på at bankenes soliditet er under press. Likevel ønsker finansministeren å legge begrensninger på bankenes utbetalinger av utbytte våren 2021, noe som gjør at blant annet mange idrettslag, kulturaktører og annen frivillighet ikke får sårt tiltrengte midler utover våren.

Svar:

Det er fortsatt er stor usikkerhet om utviklingen i norsk økonomi og finansmarkedene i tiden fremover. Det er dermed også unormalt stor usikkerhet forbundet med tapsutviklingen i bankene. Godt kapitaliserte banker er en forutsetning for at bankene skal kunne dekke tap og fortsette å gi lån til bedrifter og husholdninger.

Jeg uttrykte i mars i fjor en forventning om at norske finansforetak venter med utdeling av utbytte mv. til den store usikkerheten om den økonomiske utviklingen er redusert. I juli redegjorde jeg for dette i lys av en anbefaling fra Det europeiske systemrisikorådet (ESRB), og jeg understreket i september at bankene fortsatt ikke burde dele ut utbytte.

ESRB gjorde i desember endringer i anbefalingen og forlenget den ut tredje kvartal 2021. ESRB åpner for at bankene kan dele ut midler i denne perioden hvis de utviser stor forsiktighet og utdelingene holdes innenfor en viss grense fastsatt av nasjonale myndigheter. På oppdrag fra Finansdepartementet vurderte Finanstilsynet hvordan den reviderte anbefalingen bør følges opp i Norge, og

foreslo en grense på 25 prosent av kumulert årsresultat for 2019 og 2020.

Som jeg viste til i en pressemelding 20. januar, er jeg enig med Finanstilsynet i at det er fornuftig å sette en midlertidig, generell utbyttegrense som godt kapitaliserte banker kan forholde seg til i månedene fremover. I lys av at norske banker er lønnsomme og godt kapitaliserte, og at mye av utdelingene fra norske sparebanker går til allmenntilgode formål der behovet nå kan være stort, mener jeg imidlertid at det er riktig med en noe høyere grense enn Finanstilsynet har foreslått. Derfor besluttet jeg at grensen skal være på 30 prosent av samlet årsresultat for 2019 og 2020. Jeg forventer at norske banker holder seg innenfor denne grensen til og med tredje kvartal i år. Dersom de økonomiske utsiktene skulle gi grunnlag for det, vil bankene etter tredje kvartal kunne basere sin overskuddsdisponering på grundige analyser av egen soliditet, og eventuelt dele ut mer av overskuddsmidlene for 2020, bl.a. til samfunnsnyttige formål.

SPØRSMÅL NR. 1047**Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Viser til svar på spm. 967 (2020-2021) der det fremgår at kun 48 av de 148 som har fått verifisert identitet har fått det etter mars 2020. 100 har da blitt verifisert før mars 2020. Det er vanskelig å forstå at det skal ta så lang tid å avklare de andre dokumentasjonskravene da instruksjonen er klar på hvordan disse skal vurderes og at sakene skal prioriteres. De fleste søkte om statsborgerskap i 2019.

Kan det derfor redegjøres for hvilket tidkrevende arbeid som medfører så lang saksbehandlingstid?

BEGRUNNELSE:

I Kunnskapsdepartementets instruks F-03-19 av 12.04.2019 ble UDI instruert om å prioritere søknadene om statsborgerskap, og departementet skriver følgende:

«UDI instrueres om å tilrettelegge for en rask avvikling av identitetsavklaringsprogrammet. I tilfeller der en søker får verifisert en helt ny identitet skal UDI også prioritere å behandle sak om identitetsendring. UDI skal prioritere behandlingen av søknadene om statsborgerskap.»

Programmet ble igangsatt 1. mai 2019 og NOAS har blant annet blitt kontaktet av 135 personer som søkte om å være med i identitetsavklaringsprogrammet innen 01.09.2019. Kun 2 av de har nå fått svar på sine søknader.

Departementet skriver i sitt svar at 148 har fått verifisert sin identitet, men 133 av de av 148 foreløpig ikke har fått svar, dette begrunnes med:

«93 av de verifiserte sakene er fortsatt under behandling. Dette skyldes saksforberedende prosesser enhver sak må igjennom før den kan behandles.»

Det samme fremkommer på UDI sin nettsider:

«Det er et omfattende arbeid og det tar tid å komme til en beslutning i disse sakene».

Ovennevnte instruks slår fast følgende:

«...skal irakere som er omfattet av programmet og får verifisert sin identitet som riktig, få godskrevet botid som er opparbeidet på uriktig identitet.»

Og:

«Søkere som ikke fyller de øvrige vilkårene for statsborgerskap etter endt verifisering vil få avslag på søknaden om statsborgerskap. En positiv verifisering vil uavhengig av utfallet av søknaden om norsk statsborgerskap innebære at norske myndigheter anser søkerens identitet som klarlagt, jf. statsborgerloven § 7 første ledd bokstav a. Det vil ikke i tillegg være et krav om å legge frem irakisk pass i den riktige identiteten for at identiteten skal anses som klarlagt.»

De øvrige vilkårene for å få statsborgerskap foruten identitet og botid er som følger:

- Gjennomført norskopplæring (for de mellom 18 og 67 år)
- Evt. unntak
- Dokumentasjon på beståtte prøver i norsk og samfunnskap (for de mellom 18 og 67 år)
- Evt. unntak
- Politiattest

Det er vanskelig å se at disse dokumentasjonskravene skal medføre lang saksbehandlingstid, særskilt med tanke på at sakene skal prioriteres og de fleste søkte om statsborgerskap i 2019. Dette er også dokumentasjon som søkeren skal innlevere ved søknaden.

Svar:

Årsaken til at saksbehandlingstiden i saker som allerede er verifisert er lengre enn ønskelig, er at en stor andel av dem som har søkt om å være med i identitetsavklaringsprogrammet har oppgitt en totalt endret identitet. Dette innebærer at norske myndigheter først i forbindelse med programmet blir kjent med deres rette identitet. Selv om identiteten er å anse som klarlagt når den er verifisert gjennom identitetsavklaringsprogrammet, og det beregnes oppholdstid for tiden søkerne har vært bosatt i Norge på uriktig identitet, må søkerne også fylle de øvrige vilkårene for norsk statsborgerskap. Det er UDIs oppgave å avdekke om det foreligger grunner til at søknaden ikke skal eller bør innvilges.

De undersøkelser og kontroller som ellers har vært foretatt i forbindelse med en søknad om beskyttelse og andre søknader forut for søknad om statsborgerskap, må man i stor grad se bort ifra når det viser seg at identiteten er en helt annen enn den som har vært kjent for norske myndigheter. Når en søker oppgir en helt ny identitet, kreves det undersøkelser som UDI normalt ville gjort ved første gangs ankomst til Norge. Vurderingene skiller seg fra vurderinger UDI gjør ved ordinære søknader om statsborgerskap. Videre er dette undersøkelser UDI ikke får gjort før riktig identitet er verifisert.

Det har tatt tid for UDI å få på plass gode rutiner, og flere forhold i arbeidet har vært utenfor UDIs kontroll. Det er imidlertid nå etablert gode rutiner for å foreta undersøkelser, og saker som heretter kommer tilbake fra verifisering vil fremover bli behandlet raskere. Påbud om hjemmekontor er imidlertid fortsatt en utfordring, da

flere av oppgavene må behandles fra kontoret. Når sakene har vært igjennom de saksforberedende prosessene, blir det behandlet fortløpende. Siden 20. januar har UDI fat-

tet 33 nye vedtak i porteføljen med saker som er klare til behandling.

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 29. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram en oversikt over hvor mange forvaltnings- og oppsynsstillinger det er i de ulike nasjonalparkene og landskapsvernområdene i Norge, og hvilke økonomiske ressurser de enkelte nasjonalparkene og landskapsvernområdene har fått årlig de siste fem årene?

Svar:

Vedlagt er ein oversikt over forvaltarstillingar, stillingar i Statens naturoppsyn (SNO), midlar til drift i dei store verneområda, prosessmidlar og midlar til tiltak i verneområda i perioden 2017-2020. Drift av styra omfattar møte, reiser og liknande. Prosessmidlane blir nytta til utarbeiding av forvaltningsplanar, nettsider og liknande. Oversikten syner tildelingar gjort i starten av kvart år, og fangar ikkje opp om midla blir disponert noko annleis gjennom året og eventuelt mindreforbruk det enkelte år.

I tillegg er det i 2020 tildelt til saman 4,5 mill. kr til uttak av framande treslag der det har vore prioritert. Desse midlane blei fordelt i ein separat prosess.

Fordeling av tildelinga i 2021 til styrane vil formelt skje i starten av februar. Det ligg an til ein samla tildeling på kr 13 600 000,- til drift, kr 7 105 000,- til prosessmidlar og kr 43 455 000,- til tiltak i desse store verneområda.

SNO er ansvarleg for oppsynet i alle nasjonalparker. I nokre område gjer SNO det praktiske arbeidet i ein kombinasjon med eige personell og tenestekjøp frå fjellstyre, Statskog Fjelltjenesten eller andre aktørar. Nasjonalparkoppsynet utgjer i varierende grad tyngdepunktet i porteføljen for det einskilde oppsyn. For dei 33 stillingane som er vist i vedlagte oversikt, utgjer nasjonalparkoppsynet og arbeid i tilgrensande verneområde, ein vesentleg del av porteføljen. Mange av SNO sine andre fagoppdrag, som til dømes oppfølging av nasjonale overvåkingsprogram, rovvilt-, villrein- og anna faunarelatert arbeid, skjer òg i nasjonalparker og andre verneområde. SNO er derfor samla sett meir til stades i det einskilde verneområde enn kva som er direkte knytt til nasjonalparkoppsynet.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-1048-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 27. januar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Hvor mange unge folk er nå helt eller delvis arbeidsledige i Norge, og hva er ledigheten for unge i prosent?

Svar:

Per 19. januar var totalt 35 542 personer under 30 år registrert som helt ledige hos NAV. Med denne aldersmessige avgrensningen var den registrerte ledigheten for unge

dermed 5,2 pst. av arbeidsstyrken. I tillegg var det registrert 12 486 delvis ledige under 30 år, tilsvarende 1,9 pst. av arbeidsstyrken.

NAV publiserer både ukentlige og månedlige ledighetstall på nav.no (Arbeidssøkere og stillinger - statis-

tikk - nav.no). Her legger Nav ut ukentlige tall under “Koronavirus – statistikk fra NAV” og månedlige tall under “Hovedtall om arbeidsmarkedet” og “Helt ledige”.

Tabell: Helt ledige og delvis ledige registrert hos NAV, under 30 år. Per 19. jan 2021. Foreløpige ukestall fra NAV (ikke sesongjustert).

	Helt ledige		Delvis ledige	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
19 år og under	2 527	2,0	346	0,3
20-24 år	14 719	6,1	4 852	2,0
25-29 år	18 296	5,9	7 288	2,3
<i>Totalt, under 30 år</i>	<i>35 542</i>	<i>5,2</i>	<i>12 486</i>	<i>1,9</i>

SPØRSMÅL NR. 1050

Innlevert 23. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 1. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Korleis forstår regjeringa den todelte målsettinga i rovviltpolitikken og vil landbruks- og matministeren ta eit initiativ til ei evaluering av korleis målsettinga i praksis er fulgt opp innanfor både landbruks- og rovviltforvaltninga?

GRUNNGJEVING:

Det er grunnleggjande at rovviltpolitikken skal ta omsyn til at ein både sikrar rovvilt samstundes som ein legg til rette for matproduksjon og beitebruk.

Ei god balansering av dei to sidene i den todelte målsettinga er ein føresetnad for å sikre bruk av beiteareal, men også livskvaliteten til folk på bygda.

Mange opplever at verneomsyna stadig vinn over omsynet til både landbruksdrift og livskvalitet på bygda. Den todelte målsettinga må vera meir enn ei innhaldslaus honnørsetning som ein nyttar i alle saker om rovviltpolitikken.

Ei evaluering vil gje kunnskap om korleis utviklinga har vore på dette feltet og om omsynet til beitenæring og bygdesamfunn i særleg stor grad vert lagt til grunn når ein tek avgjerder i saker som gjeld rovdyr.

Det er eit sjølvstendig poeng at dette spørsmålet er retta mot landbruks- og matministeren som har eit særleg ansvaret for å ta ivare landbruket sine interesser.

Svar:

Regjeringen gjennomfører vedtatt rovviltpolitikk og den todelte målsettingen slik den fremgår i Stortingets behandling av St. meld. nr. 35 (1996-1997) Om rovviltforvaltning, St. meld. nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur, i rovviltforliket 2011 (Representantforslag 163 S (2010-2011), og sist videreført i behandlingen av Meld. St. 21 (2015-2016) Ulv i norsk natur.

Når det gjelder spørsmålet om evaluering viser jeg til Riksrevisjonens rapport Dokument 3:23 (2018-2019) Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen. Rapporten går gjennom hvordan regjeringen har fulgt opp den todelte målsettingen.

Jeg vil vise til at ansvaret for rovviltpolitikken ligger under Klima- og miljødepartementet, herunder også budsjettmidlene for å ivareta den todelte målsettingen i rovviltpolitikken, både for rovviltet og for nødvendige tilpasninger i beitenæringene. Landbruks- og matdepartementet har ansvaret for å ivareta landbruks- og reindrif-

tens interesser i den todelte målsettingen i rovviltpolitikken.

Samarbeid mellom fagmiljøene er en forutsetning for god måloppnåelse for rovvilt og beitenæringene. Det er viktig at sekretariatene til rovviltnevndene bidrar med den nødvendige fagkompetansen på miljø-, landbruks- og reindriftsområdet i arbeid med forvaltningsplaner og den løpende forvaltningen.

Regjeringen har i budsjettet for 2021 styrket Landbruksdirektoratets budsjett med 6 mill. kroner for å øke kunnskapen om landbruksnæringene sin arealbruk. Styrrking av arbeidet med å ivareta den landbruksfaglige siden av den todelte målsettingen i rovviltpolitikken er en viktig del av dette.

